הארץ

אג' שנה נ"ה יום א' כ"ג באדר א' תשל"ג 25 בפבר' 1973 V. 55/16,400/FEBRUARY 25 1973

האריה שבחבורה
פיג'ו
איכות-בטיחות
שרות
PEUGEOT

קהיר דוחה הצעת דיין לקו חרום

קהיר, 24 (יונייט). חוגים מדי־ניים מצריים דחו היום מכל וכל הצעה ישראלית להנחת קו חי־רום שיקשר את ישראל עם בירות ערב למקרי חירום לא־מבציים.

חוגים אלה אמרו, כי רעיון זה מהווה נסיון ישראלי לזכות בהישג, שלא הצליחו להשיגו בדלת הקד־מית — „על ידי הפעלת חלון אחורי".

הם ציינו, כי מדיניות היסוד של מצרים היא, שלא לקיים כל מגעים ישירים עם ישראל במישור כלשהו, מדיני או אחר, „כל עוד נמשכת התוקפנות הישראלית נגד שטחים ערביים".

עוד אמרו המקורות, שהם סבו־רים, כי ההצעה הועלתה כדי לנטרל את הנזק המדיני שנגרם לישראל

תגובת דיין: אם הם לא רוצים בכך כיצד נדע שמדובר במטוס שטעה בדרכו

בעיקבות הפלת המטוס הלובי. תגובת דיין על התשובה השלילית

(ע). ישראל תתיר לאירגון הטיי־סים, לחברת איר־פראנס וגם לנהי־גי האוויר הלוביים לבוא לישראל כדי לחקור בנסיבות יירוט המטוס הלובי. אנו מצידנו ניתן להם את כל האינפורמציה המצויה בידינו, — אמר במוצ"ש שר הביטחון, משה דיין, בפגישה עם חברי משלחת קרן־היסוד.

„הם יוכלו לסייר באיזור האסון, לראות את חלקי המטוס שנפל, ל־דבר עם הפצועים, לשמוע את ה־הקלטות שבקופסה השחורה ולדבר עם אנשינו. נשתף אתם פעולה ו־ניתן להם את כל האינפורמציה

(הסוף בעמוד 2, טור 5)

פוענחו סרטי ההקלטה בקופסה השחורה

[א]לעזר: אילו ידענו מה שידוע [ע]תה לא היינו יורים במטוס * [ד]יין: קהיר היטעתה את הטייס

[ה]מטכ"ל מודיע שהוא אשר נתן האישור ליירוט המטוס בנסיבות [...]זיו * „ההחלטה — בסמכות צה"ל" * רק בשניות האחרונות [...]ה הטייס הלובי שמטוס ישראלי יורה בו * דיין מציע קו אדום [...]קרי חירום * נציגי לוב יכולים לבוא לישראל לחקור הנסיבות

מאת זאב שיף, [ה]כתב הצבאי של „הארץ"

[...]רשת הטעויות והנסיבות ה־[...]גיות שגרמו להפלת המטוס [...]ו, נחשפו כמעט כולן עם גי־[...] קופסה השחורה והפרסום ש־[...]ז במסיבת העתונאים אתמול [...]א עם שר הבטחון, הרמטכ"ל, [...]ד חיל האויר ותת־אלוף בנימין. מפיענוח סלילי ההקלטות בתא טייסי הבואינג מסתבר, כי עד לרגע האחרון כמעט היה צוות המטוס משוכנע, כי יורים בו מי־גים מצריים מעל לשטח מצרי.

(ראה מאמר ראשי בעמ' 11)

הרמטכ"ל, רב־אלוף דוד אלעזר, אמר אתמול, כי הוא שאישר לחיל האוויר לאלץ את המטוס הלובי לנ־חות וכי הוא משוכנע גם עתה, כי השיקול היה נכון, בתנאים ובנסיבות שנוצרו.

שר הביטחון הציע להקים קו חירום בין ישראל לשכניה, ב־מטרה למנוע אסונות כאלה. כן הודיע, כי ישראל תקבל כל קביעה בינלאומית של כללים להתנהגות במצבים דומים ב־שטחי מלחמה.

נסיבות האסון הצטיירו אתמול ב־יתר בהירות לאחר שנודע מה דובר בין טייסי מטוס הבואינג ברגעים הקריטיים האחרונים ולאחר שהת־בררו השלבים האחרונים של תהליך קבלת ההחלטה לפגוע בבואינג. עם

(הסוף בעמוד 2, טור 5)

הממשלה תסכם היום: לא להקים ועדת חקירה

בשלב מאוחר יותר יציעו כמה שרים לשלם פיצויים למשפחות הקרבנות, כאקט הומאני

מאת יהושע טירה, סופר „הארץ"

מיברקי־התרעה בקשר לאסון המטוס הלובי נתקבלו בימים אלה משגריר ישראל בוואשינגטון, יצ־חק רבין. לפי הערכתו עלולה תק־רית המטוס להשפיע על האמרי־קאים בעניין מסויים.

בחוגים הממשלתיים שוררו מיב־רקים אלה של מר רבין רוגז ה־הערכה היתה, כי הם באו בשל אבדן עשתונות. ואמנם, המיברקים האח־רונים של מר רבין רגועים יותר. הערכה אחרת אומרת, כי יתכן שב־עיקבות שיחות איסמעיל בוואשינג־טון, מתכוונים האמריקאים לדחות את הספקת הנשק שעליה היה מדובר, לזמן מה; וכיוון שדעתו הקודמת של מר יצחק רבין באותו עניין היתה אופטימית, ומשראה כי דעתו זו עלו־לה להתבדות בעת פגישת ראש ה־ממשלה עם הנשיא ניכסון בסוף שבוע זה, ייתכן שביקש לתלות את השינוי האמריקאי הצפוי, בתקרית ה־מטוס.

הממשלה עומדת לקיים היום דיון מדיני לקראת צאתה של ראש ה־ממשלה בסוף שבוע זה לארה"ב. בדיון זה ישולב גם נושא תקרית המטוס הלובי ולממשלה יימסר ה־יום כל החומר הקשור בתקרית ה־מטוס. ייתכן שהממשלה תחליט היום למסור מחר הודעה בכנסת בפרשה.

כפי שנודע, היתה המחשבה הרא־שונה ביום ה', כי יש למנות ועדת חקירה מיוחדת, ואף שר־הביטחון הציע להקים ועדה, בראשות שופט. אך לאחר התייעצות עם ראש הממ־שלה סוכם, כי אין מקום לוועדה. אתמול נידון העניין שוב בדרג ה־ממשלתי העליון וסוכם בהחלטה זוהי.

(הסוף בעמוד 3, טור 4)

משמאל: שר־הבטחון משה דיין הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר, במסיבת־העתו־נאים אתמול בת"א, בה נמסרו הממצאים שנתגלו ב„קופסה השחורה" (מימין). קופסה זו נתגלתה אתמול לא כשחורה, כמקובל, אלא אדומה. אורכה כחצי מטר וגובהה 20 ס"מ. היא בנויה דפנות עבים של אלומיניום וניכרו בה שקעים ושריטות, מהתרסקות המטוס. שפת הדיבור בה היתה צרפתית, אך בדרי טסם נשמ־עו גם משפטים קצרים באנגלית. (צילומים: י.פ.פ.א. וש. בר־טל)

קהיר ייררטה מטוס צבאי חבשי

קהיר, 24 (ע"צ). שילטונות שדה־התעופה הבינלאומי של קהיר פתחו בחקירה, כדי לגלות למה סטה מטוס צבאי חבשי מן הפרוזדור האווירי ש־נקבע לו, — על כך נמסר ביום ו' בערב בקהיר.

ההגנה האנטי־אווירית המצרית התקשרה עם המטוס ואותתה לו על הסטיה. לאחר שהמטוס החבשי שי־נה את מסלולו, הוא נחת בקהיר.

דיין ואלעזר דיווחו לוועדת חוץ וביטחון

(ל.ע.מ.). ועדת החוץ והביטחון קיימה ביום ו' ישיבה בהשתתפות שר־הביטחון, משה דיין הרמטכ"ל, רב־אלוף דוד אלעזר. הוועדה שמ־עה דו"ח על המטוס הלובי וקיימה דיון בנושא זה, כן שמעה דו"ח על פשיטת כוחות צה"ל האחרונה על בסיסי מחבלים בלבנון.

תוגברו אמצעי הביטחון במוסדות ישראליים בחו"ל

חוזקה השמירה על העולים בוינה

מאת עמוס הדר, סופר „הארץ"

אמצעי השמירה והביטחון ב־מוסדות הישראליים בחו"ל תוגב־רו נוכח קריאות הנקם והאיומים המושמעים מבירות ערביות „לפ־גוע בכל מטרה ישראלית בעו־לם".

נוסעים שחזרו בסוף השבוע מכמה בירות באירופה, מסרו, כי ליד מוס־דות ישראליים רבים, בתוכם משרדי אל־על, מורגשת שמירה מוגברת יו־תר מבעבר. הנכנסים למוסדות ה־ישראליים נבדקים לפני כניסתם ב־קפידה רבה.

הממונים על הביטחון בחו"ל קיי־מו בימים האחרונים שורה של דיו־נים להיערכות מחודשת של אמצעי הביטחון והעקוסים מזה זמן רב. אנ־שי הביטחון בנמל־התעופה לוד נד־רשו לגלות עירנות יתר.

במעון העולים שבמחנה שינאו ב־וינה חוזקה השמירה על העולים מ־בריה"מ המתאכסנים שם. כן חוזקה השמירה על העולים בדרכם לארץ בארצות אחרות.

מזג האויר

מעונן חלקית עם אפשרות לגשם מקומי במרכז הארץ ובצפונה. ה־טמפרטורות החזויות להיום: ירוש־לים 5 עד 12 מעלות, ת"א 9 עד 18, חיפה 8 עד 15, באר־שבע 6 עד 19, אילת 8 עד 22, מפרץ שלמה 13 עד 21, רמת הגולן 3 עד 8 מעלות.

ברגע האחרון

קהיר: קבלנו החלטה סודית לפעולת נגד

קאהיר, 24 (אי. פי.). לאחר ישי־בת הממשלה המצרית, הודיע ה־עיב שר־האינפורמציה עבדול קאדר האתם לעתונאים, כי מועצת השרים המצרית קבעה, שישראל — וכן ה־מדינות הנותנות לה נשק ומעניקים כספים — אחראיות בלעדית להפלת המטוס הלובי, שכן כסף ונשק אלו המעניקים לה מאפשרים לישראל ל־נקוט במדיניות נפשעת.

האתם הודיע, כי הממשלה קיבלה כמה החלטות סודיות על פעולת־נגד ערבית.

בון, 24 (יופי"ט). שר־החוץ ה־מערב־גרמני, ואלטר שעל, יבקר בשבוע מוקדם בלבנון, מצרים ו־ירדן.

בגליון זה 20 עמודים — המחיר 60 אגורות

קולות בודדים בעולם גילו הבנה בפרשת המטוס

זאיר: ניאלץ לעיין ביחסינו עם ישראל * „דיילי טלגרף": לכל מדינה הזכות ליירט מטוס בנסיבות כאלה * עתון שוודי: אין להטיל ספק בנכונות דברי האלוף הוד

לונדון, 24 (ע"ר, ע"צ, י.פ. פ.אי. פי. וסופרי „הארץ") תגובות נזעמות והודעות גינוי להפלת ה־מטוס הלובי הוסיפו לבוא בימי סוף השבוע מצד ממשלות ואיר־גונים בעולם כולו וכן במאמרי מערכת בעתונים רבים.

ממשלת זאיר גינתה ביום ו' את הפלת המטוס והודיעה, כי תיאלץ לעיין מחדש ביחסיה עם ישראל, אם תמשיך במעשים פסולים כאלה. המועצה הלאומית של זאיר דחתה מכל וכל את הסברי שגריר ישראל שהוזמן למשרד־החוץ.

ביבשת אפריקה נשמעו גינויים גם בהודעות של ממשלות טנזניה, מאלי, ועתוני זאמביה, נשיא הרפו־בליקה המלאגאשית והנשיא אמין מאוגנדה.

* „פראבדה" כתב היום, כי בח־שפה מדיניות הרצל המוסכית של ש־לידי ישראל, וכי ההתקפה הפיר־טית על מטוס הנוסעים היא אופיינית למדיניות ישראל.

נשיא פולין הביע זעם עמוק, ב־מיברק ללוב.

* ממשלת קפריסין ביקשה הב־הרות מישראל. השגריר רחמים תי־מור הוזמן ביום ו' למשרד החוץ כדי למסור הסבר לידיעה כאילו אמר קצין צה"ל, שכמה קפריסאים נהרגו בפשיטת צה"ל בבסיסי המחבלים ב־צפון־לבנון בשבוע שעבר. השגריר תימור הבטיח לבקש פרטים לידיעה זו.

* ממשלת ספרד הביעה סלידתה מהפלת המטוס, לאחר ישיבת הממ־שלה בראשות גנראל. פראנקו.

(הסוף בעמוד 2, טור 3)

ועידת השלום לווייטנאם תיפתח מחר

גרומיקו: תקווה להרגעת הרוחות בעולם

פאריס, 24 (אי.פי. ויו.פי.) — שרי החוץ של בריה"מ וארה"ב יש־תתפו בוועידה בינלאומית לשלום בווייטנאם.

שר־החוץ הסובייטי, אנדריי גרו־מיקו, כבר הגיע היום לפאריס ו־אמר, כי הסכמי הפסקת־האש ב־ווייטנאם ובלאוס מעודדים תקוות לשיפור בזירה הבינלאומית ב־הודו־סין. הרגעת הרוחות בעולם כולו.

שר־החוץ האמריקאי, ויליאם רוג־רס, יצא היום מוואשינגטון ל־פאריס, והביע את התקווה, כי ה־ועידה תהיה מוצלחת.

ועידת השלום תיפתח ביום ב' (מחר), וישתתפו בה גם שרי־החוץ של סין, קנדה, צפון־וייטנאם ודרו־מה, ס"ה נציגי 13 מדינות.

[נ]יכסון אמר לאיסמעיל ששלום מיידי במזה"ת הוא חלום

„העיקר הוא להתחיל בתהליך המשא־ומתן"

הנשיא איסמעיל, יועצו של הנשיא סאדאת, משוחח עם הנשיא ניכ־סון במשרדו בבית־הלבן. (צילום רדיו של אי.פי.)

מאת [...] סופר „הארץ" בוואשינגטון

[ו]ואשינגטון, 24 (מיוחד ל„הארץ"). [אר]צות־הברית היא מעצמת־על [...]ראית לשלום ולביטחון ה־[בינ]לאומיים. לארה"ב יחסים [...]דעים חזקים מאוד עם אר־[צות] המזה"ת ואני סבור, כי אר־[צות] הברית מעוניינת בקידום [...]ם מקינים באיזור", — אמר [...]ון של הנשיא סאדאת, האפז [אי]סמעיל, לאחר סידרת שיחותיו [...]משכת ביום ו' עם הנשיא [ניכ]סון ועם שר־החוץ רוג'רס [...]

[...]קין בא בתשובה לשאלה מה [...] צריך להיות תפקיד ארה"ב [באי]זור. ביקור אסמעיל שיפר כ־[...]ן את אווירת־ההבנה בין וא־[שינגט]ון לקהיר, אך לא היתה כל [...]ה של הצדדים לגבי הצעות [...]ות או כל התחייבות להמשיך [...]עון מסויים, — מסרו חוגים דיפ־[לומ]טיים.

[ב]שיחותיו עם מנהיגי ארה"ב ו־[הקו]נגרס גילה איסמעיל רצון טוב [...] את נכונות ארצו להחיש את [ה]מגע עם ארה"ב.

[אי]סמעיל, היודע להעריך נכונה [...] ממשלת ניכסון, לא ביקש פ־[...] שינויים דראסטיים במדי־[ניו]ת, אך הדגיש את הצורך ב־[...] ובשיפור ההבנה — ככה ה־[...] הראשון במגעי ניכסון וקיסינ־[גר] עם סין.

שלום מיידי — חלום

[א]יסמעיל אמר בתום השיחות, כי [היח]סים בין ארה"ב רגועים עתה [...]ר, וכי שיחותיו עם מנהיגי אר־[צות] הברית היו מועילות מאד, [...]זה התקדמות.

[...]עדי ממשלת ארה"ב מסרו, כי [הנש]יא ניכסון ומר רוג'רס בטוחים. [...]ום השיחות שקיימו עם איס־[...]

(הסוף בעמוד 2, טור 8)

לוב החליטה על „אמצעים" בפרשת המטוס

המוסדות העליונים במצרים קיבלו „החלטות חשובות" * הלווית ההרוגים בקהיר — תוך קריאות נקם בישראל * הייכל קורא למחבלים „להלום בכל מקום"

מאת סופר „הארץ" לענייני ערביים

מועצת־ההפיכה הלובית בראשות מעמר קדאפי קיימה מאז יום ה' ישיבה מתמדת לדיון ב־פרשת הפלת המטוס הלובי „וה־צעדים שיש לנקוט".

מועצת ההפיכה מקיימת מאז קשר מתמיד עם קהיר ומניחים, כי היא עמדה לסיים ישיבתה אתמול בקב־לת החלטות. עתוני ביירות מסרו, כי החלטת מועצת־ההפיכה הלובית כבר נפלה וכי „התגובה על נפילת המטוס בסיני תבוא תוך יומיים". „אל־יום" הביירותי אף הרחיק לכת וציין אתמול, כי מטוסי מיראז' של לוב נשלחו לשמי הים־התיכון כדי ליירט מטוסי נוסעים של אל־על. ה־ידיעה כתנתה בביירות כ„כתבנות". רדיו טריפולי הסתפק אתמול ב־ציון, כי „ישראל תיענש על פש־עיה".

שר־ההסברה הלובי, עומר אבו זיד, דחה אתמול במסיבת־עתונאים בטריפולי את הטענה שקברניט המ־טוס הלובי סירב לנחות כאשר כו־

(הסוף בעמוד 3, טור 4)

פקיד לובי בכיר:

פעולת גמול — תוך יומיים

ההחלטה שודרה בטלוויזיה הדנית

מאת אליהו זהבי, סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן, 24 (מיוחד ל„הארץ"). לוב תעריך תוך 48 שעות פעולת גמול נגד מטוסי אל־על, — אמר ביום ו' פקיד בכיר בממשלת לוב לכתב מדנמרק.

ידיעה זו שודרה אתמול בטל־וויזיה הדנית.

„כבר נקמנו"

ביירות, 24 (ע"ר). החזית הדמו־קרטית לשיחרור פלסטין הודיעה היום בביירות, כי היא „כבר נקמה" את הפלת המטוס הלובי ד את הפשיטה הישראלית בלבנון.

בהודעה נאמר, כי אנשי החזית תקפו בטילים את מטולה אור ליום ו'. באותו יום נערכה התקפה גם על מחנה ישראלי ברמת הגולן. הת־קפת טילים ואש מקלעים הכסורה על מחנה ישראלי לגבולותיו ה־מערביים של הר חרמון וכן על כשי־ר ישראלי שסייר לאורך הגבול ה־לבנוני. הישראלים סבלו אבידות גדולות בהרוגים ופצועים.

הבואינג הלובי לא היה מבוטח

לונדון, 24 (עסק"א). הלוביים בי־קלו שיחות על חידוש הביטוח למ־טוסי הנוסעים שלהם והביחות בע־קלו בקשיים בשל התע"מים הבוג־לים שנדרשו עבור סיכוני מלחמה.

לא הוסכם על תנאים חדשים. ר החל ביום ו' לפני שבוע לא היו הלובים מבוטחים נגד סיכוני מל־חמה. אין כעטם סיכוי שהלובים יקבלו ביטוח מחברה אחרת חוץ מאשר לוידס. אפילו לביטוי סי־כונים הנעשים רגילים. במבלה לוב הבצרך לשאת איפוא בבלוא הנזק.

עתונים בלבנון:

39 הרוגים במהומות בסוריה

על רקע הצעת החוקה החדשה

ביירות, 24 (ע"ר, ע"צ, יונייט). 39 אנשים, ביניהם 12 שוטרים, נהר־גו בהמהומות שפרצו בעיר חמת. 150 קיים צפונית מדמשק ובמשכו יומיים, — מסרו היום העתונים הלבנוניים „אל־האיאת" ו„דיילי סטאר".

המהומות פרצו בעת ההתנגשות בין מפגינים וכוחות הביטחון. 80 אנשים נפצעו והסניף המקומי של מפלגת הבעת' השלטת הועלה ב־אש.

עתוני ביירות מסרו, כי ההפגנות פרצו לרגל הצעת־החוקה הקבועה החדשה של סוריה, שנעדרת בה ה־קביעה, כי האיסלאם יהיה דת המ־דינה. ההפגנות פרצו לברות הצעת־פשרה של הנשיא אסאד, לפיה יאו־מר בתוספת לחוקה, כי דתו של ראש המדינה תהיה האיסלם.

הופסקה כל התנועה האווירית מעל צרפת

פאריס 24, (ע"צ). לרגל השביתה של מפקחי התעופה האזרחיים, הוח־ליטה ממשלת צרפת להפסיק את כל התנועה האווירית מעל לשטח צרפת עד ליום ב' (מחר) בבוקר.

חוגי משרד החוץ בפריס:

צרפת חזרה בה מכוונתה להזמין את אבן לביקור

„הואיל ואין לו למעשה השפעה על ממשלת ישראל"

מאת אליהו מאייכי, סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 24 (מיוחד ל„הארץ") פאריס חזרה בה מכוונתה להזמין את שר־החוץ אבא אבן לביקור רשמי בצרפת — אומרים חוגי משרד־החוץ כאן, בנבקש זאת ב־טענה, כי למר אבן אין למעשה השפעה על ממשלת ישראל שיד הנצים גברה בה.

הידפה זו באה בעיקבות תהב־רה המתוגה יותר מטעם הממשלה ביום ה' על ירוט המטוס הלובי ב־סיני.

ירוט המטוס חיזק כנראה את עמ־דת כמה דיפלומטים צרפתיים, ש־אמרו זה מכבר כי שירותי החוץ והביטחון של ישראל „יוזמים פעו־לות בכוונה לערער כל נסיון להבי־א להסדר במזה"ת". עקב הפרשה בסיני באה טענה זו לביטוי גלוי יותר בתדרוך לעתונאים צרפתיים אחרים.

„ניגאל אבן, והמשרד מצויין בגל־יתו השבוע, כי התקרית („השעיר") בסיני לא ימנע את התהליך המוריד, אך לדעת השבוסון מתנבש העם בישראל בשאלה מצבון קשה, כאחר שלדבריו תמיכתו נשתנתה.

עובדי התעופה הערביים ישבתו

קהיר 24 (יונייט, ע"ר וע"צ). מז־עלי הנמלים ועובדי נמלי התעופה ברחבי העולם הערבי יקיימו ביום ד' שביתת מחאה במשך שעה אחת, לרגל הפלת המטוס הלובי.

בתבואי האשים שר־ההסברה ה־לובי את ישראל, כי „היא הפילה את המטוס הלובי בכוונה־תחילה בלי לתת לו אפשרות לנחות".

הולנד תגביר כוננותה בפני מעשי טרור

האג 24 (ע"ר). ראש ממשלת הו־לנד, בארנד ביסהאוואל, הודיע את־מול בפרלמנט, כי שתי יחידות מש־טרה וצלפי צבא עוברות עתה אמו־נים מיוחדים במסגרת האמצעים למלחמה בטרוריזם.

היום ב הארץ

מה התחולל במטוס עד הפלתו
מאת זאב שיף
בעמוד 3
*
להחזיר את השלום למלחמה
מאת שבתי טבת
בעמוד 11
*
ביקור, וחריפה עם אגד ודן
מאת שלמה גינבר
בעמוד 12
*
תיק קופיטקו חלק ב'
מאת יהודית ויינקלר
בעמוד 13
*
קולנוע תיאטרון
בעמוד 15

ביטוח תאונות פלוס 50

בְּהְיוֹתְךָ אַחֲרֵי תְּאוּנָה, בְּכִסֵּא־הַגַּלְגַּלִּים
מִי יִדְאַג לְמִשְׁפַּחְתְּךָ וּלְהוֹצָאוֹת בֵּית־הַחוֹלִים?
אֲפִילּוּ אֵירוֹנְסַיְד הָיָה עַל־כָּךְ מֵשִׁיב:
„פְּנֵה לְרִאשׁוֹנֵי־הַבִּטּוּחַ, כִּי רִאשׁוֹן־רִאשׁוֹן — חָבִיב!

ציון-יהודה

קבוצת הביטוח הראשונה בישראל

את רשימת סוכנינו תוכל למצוא ב"דפי-זהב".

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

טייסי בריטניה עשויים לדרוש חרם סמלי על הטיסות לישראל

איפלפ"א: האסון בסיני לא היה מתרחש אילו הופעל המכ"ם של שדות-התעופה סביב קהיר

לונדון, 24 (אי.פי., יו.פי. ע"ר, ע"צ וסופרי „הארץ"). טייסי בריטניה עשויים לדרוש הטלת חרם סמלי על כל הטיסות לישראל בגלל הפלת המטוס הלובי, — אמרו היום מקורות תעופה בלונדון.

הדרישה הועלתה ביום ב' (מחר) במושב מיוחד בלונדון של הפדרציה הבינלאומית של טייסי חברות-התעופה (איפלפ"א), לדיון בהפלת המטוס. דובר אירגון הטייסים הבריטי אמר: „אנו נמליץ כמה המלצות חמורות, אך איני יכול לומר מהן". מקורות בלונדון מוסרים, כי נציגי אירגון הטייסים הבריטי הם שיתבעו בכנס להטיל חרם על הטיסות לישראל.

בהודעת אירגון הטייסים הבינלאומי שפורסמה ביום ו' נאמר, כי האסון בסיני לא היה מתרחש אילו הופעל המכ"ם של שדות-התעופה סביב קאהיר. הפדרציה תקדם בברכה חקירה בנסיבות האסון.

קריאה להקמת ועדת-חקירה בינלאומית נייטראלית השמיע גם מנהל אירגון התעופה הבינלאומי (יאט"א), קנוט הממרשלד, שציין במונטריאול, כי ועדה כזו תאפשר לחברות-התעופה לגבש את ההמלצות המתאימות כדי למנוע מקרים כאלה. מר הממרשלד גינה בחריפות את ישראל באומרו, כי אין להצדיק כידה כזו של אלימות נגד נוסעי מטוס אזרחי. האירגון קיבל בקשה ממצרים לחקור בנסיבות הפלת המטוס.

עתוני קופנהאגן מסרו הבוקר, כי מזכיר פדרציית הטייסים, הקברניט אולה פורסברג מפינלנד, יבוא לקאהיר, טריפולי וירושלים, כדי להזהיר מפני סכנת הסלמת הטרור נגד התעופה האזרחית, ויבקש בישראל לשמוע פרטים על הפלת המטוס. ביום ה' אמר פורסברג, כי מקרה כזה עלול לגרום לפעולת שרשרת של תקיפה יזומה נגד מטוסים אזרחיים, סכנה הגדולה פי כמה מסכנת חטיפות.

הפדרציה של נותני התעופה האזרחית בצרפת מיחתה נגד מעשה המלחמה שכוון נגד מטוס אזרחי. אגודת הטייסים הבלגים בבלגיה שלחה איגרת מחאה לשגריר ישראל בבריסל, בה נאמר, כי היה זה מעשה תוקפנות המכוון נגד התעופה האזרחית הבינלאומית.

יתכן שד"ר קיסינג'ר ישתתף בתכנית על רבין

מאת סופר „הארץ"

אמש עמד שגריר ישראל בוואשינגטון, יצחק רבין, להיפגש עם ד"ר הנרי קיסינג'ר במסיבת-פרידה שעמדה להיערך למר רבין בשגרירות ישראל בוואשינגטון.

יתכן שד"ר קיסינג'ר אף ישתתף בתכנית „חיים שכאלה" על מר יצחק רבין. מר עמוס אטינגר עורך התכנית נמצא עתה בוואשינגטון לרגל הסרטת התכנית.

חוללו בתי קברות

טורינו, 24 (ע"ר וע"צ). בריונים ניפצו 12 מצבות בבית-קברות יהודי בעיירה סאלוצו שבקרבת טורינו.

כשש מאות קברות בבית-הקברות היהודי בבורג קונשטאדט בבאווריה חוללו בין יום ה' ושבת.

דובר משטרת באוואריה מסר, כי אין ספק שהמדובר במעשה נקמה על הפלת המטוס הלובי מעל סיני.

RCA

שפופרות, טרנזיסטורים, מיישרים טריאק, מעגלים משולבים; ספרים, ריאוסטאטים, קבלים, נגדים מרזייקים, ולכות, לוחות למעגלים מודפסים, מבחר ממסרים שונים, מכשירי בקרה.

סוכנים מורשים לישראל
חברת דידון ישראלית
נחלת בנימין 18, טל. 50156 ת"א
פתוח מ-8 עד 16.00 רצוף

הגיעו רמקולים
פיוניר, פולי-פלנר ועוד

חליפת השחר

פרטים ביום ו'

לחץ לובי הביא לשיחרור 2 העצורים הערבים באיטליה

אוסטריה תגרש ששה

מאת ארתור כהן, סופר „הארץ" בשוויץ

באזל, 24 (מיוחד ל„הארץ"). לחץ חזק על ממשלת איטליה, מצד ממשלת לוב, תוך איומים בהפסקת אספקת הנפט, הוא שהניע את שלטונות איטליה לשחרר את שני העצורים הערביים, שנעצרו כחשודים בנסיון לחבל באוגוסט במטוס אל-על ברומא — מוסרים כתבים שוויציים מאיטליה.

וינה 24 (ע"צ וצ"ר). ששה מחבלים ערבים שלאומיותם לא נקבעה, יגורשו מאוסטריה, לאחר שנידונו ל-4 חודשי מאסר.

לפי שעה שום מדינה ערבית לא הביעה הסכמתה לקבל את המגורשים, אולם מקורות בוינה מסרו, כי קרוב לודאי שהם יישלחו לסוריה.

שילטונות אוסטריה מקווים, כי לאחר הגירוש תפוג המתיחות בין וינה לבין ארצות-ערב והיחסים יתחדשו במהירות. אלמוני איים לפני ימים מספר להתנקש בשגרירות אוסטריה בבירות אם ששת המחבלים לא ישוחררו מייד.

ניכסון מתווה המלחמה בעוני

וואשינגטון, 24 (ע"צ). תכנית ממשלתית למאבק נגד העוני, הרעב, החולי, ההזנחה והבערות, היתה במוקד נאומו השבועי הרביעי של הנשיא ניכסון על מצב האומה, שהשמיע היום.

הנשיא אמר, כי יותר מדי כסף מופנה לאלה שנועדו לבוא לעזרת הנצרכים ומעט מדי לנצרכים עצמם. הנשיא עמד על תכניות הסבת מיקצוע באמצעות הממשלה הפדרלית והשילטונות המקומיים, הגברת ההקצבות להקמת בתי-חולים ולמען הסרטן ומחלות הלב וכן על רפורמה בשיטת המענקים הסוציאליים.

קופנהאגן, 24 (מיוחד ל„הארץ"). השלב השלישי של ועידת-ההכנה של הוועידה לביטחון אירופה ייפתח ביום א' (היום) בהלסינקי.

שר הביטחון אומר במסיבת העתונאים רבת המשתתפים אתמול בבית סוקולוב בת"א: „להחליף פנטומים במיגים וסמלי זיהוי ישראליים במצריים ולהתעלם מיריות אזהרה — זה קצת יותר משגיאה אכזרית מצערת". משמאל: מפקד חיל האוויר אלוף מרדכי הוד. מימין: הרמטכ"ל רב-אלוף דוד אלעזר. (צילום: סטארשוט)

אלעזר: אילו ידענו מה שידוע עתה

(סוף מעמוד 1)

זאת נמצאים עתה להשלמת התמונה. חקירת הטייס הלובי הנמצא עדיין במצב שאינו מאפשר חקירה יסודית. הקופסה השחורה, בה נרשמים הנתונים בעת היה המטוס בטיסה, גם הקלטות בשלושה ערוצים שונים (עם מגדל הפיקוח, בין אנשי הצוות במטוס והדברים בערוץ הבינלאומי הכופנה למטוס), נמצאה ביום ו' בצהרים והועברה מיד לת"א לפיענוח בידי המומחים (פיענוח הסרט ושיחזור הירוט כפי שתואר ע"י הת"אלוף בנימין — ראה בעמ' 3). לפי הסרטים שפוענחו מתברר, כי רק בשניות האחרונות גילה הטייס הלובי שמטוס ישראלי יורה בו.

אלעזר: אני אישרתי

במסיבת העתונאים בבית סוקולוב בת"א הופיעו השר דיין, הרמטכ"ל, רב אלוף דוד אלעזר, מפקד חיל-האוויר, מרדכי הוד, ותת-אלוף בנימין. בעוד ששר-הביטחון ותת-אלוף בנימין שוחחו באנגלית, פנו הרמטכ"ל ומפקד חיל האוויר לנוכחים בעברית. בפגישות הקודמות דיברו גם הם, אנגלית. הנראה, כי הפעם שם הרמטכ"ל את הדגש בהסברת הדברים לאזרחי ישראל, יותר מאשר לדעת-הקהל הבינלאומית. שני דברים עיקריים בלטו בדבריו: ההודעה, כי הוא היה הדרג הבכיר שאישר הנחתת המטוס באש, וכי הדבר היה בסמכות צה"ל ובסמכותו, בהתחשב בכך שהיה זה עניין הקשור להגנה אווירית, וגם אם היה מחליט להיוועץ בשר, לא היה סיפק בידו, בגלל הזמן המועט. מדברי שר הביטחון היה ברור, כי הוא נותן גיבוי להחלטת הרמטכ"ל בנסיבות שהיו, אם כי גברה בדבריו ההדגשה, כי זהו גיבוי שלאחר מעשה וכי בכל הנוגע לשיקולים שהביאו להחלטה, יש להפנות את השאלות לדרג הצבאי המחליט.

אמר הרמטכ"ל: „אני שמח שהחומר בקופסה השחורה נמצא ומאפשר לנו לאמת החשדות כפי שנראו באותו יום. בעיקבות שורה של טעויות שנעשו ע"י המטוס, הוגדר ע"י מערכת ההגנה האווירית שלנו כמטוס עויין הנמצא במשימה עויינת. בגלל התנהגותו לא עלה על הדעת שיש בו נוסעים. המטוס הגיע ממצרים, דרך מערכת ההגנה האווירית של המצרים ומבלי שייפגע על ידה או יוזהר על ידה. מותר היה להניח, שהוא מתואם על ידם".

„המטוס חדר למרחב האווירי הסגור בו נמצאות המטרות הרגישות שלנו במרחב זה. הוא הגיע למקום המרוחק 180 קי"מ מכל מסלול אזרחי. שמאז 1967 לא הגיע אליו מטוס אזרחי. המטוס התעלם ממטוסי-הקרב בצורה המוזרה ביותר. הוא לא נהג כמטוס המוביל נוסעים. עתה ברור לנו, שהטעות היה ער במשך 7 דקות לנוכחות מטוסי הקרב. בסרט שומעים אף את ידיעת האזהרה של המטוסים, בתא טייסי הבואינג. הסיכון שהוא נטל על עצמו וההתעלמות, לא יכלו להתפרש אלא כמאמץ עליון להימלט. כל זה הביא את מערכת ההגנה האווירית על כל חלקיה, כי אף שזה מטוס נוסעים היה נמצא במשימה עויינת. איננו יכולים להוציא מכלל אפשרות שמטוס נוסעים עויין יבוא לטריטוריה שלנו במשימה עויינת. היו ידיעות על תכניות פיגוע כאלה. יש שורה של משימות עויינות שניתן לבצע באמצעות מטוסים אזרחיים".

„אילו ידענו, כי זה מטוס נוסעים, הרי אין כל דילמה שלא צריך היה לפגוע בו, אך בנסיבות שנוצרו הוא הוגדר ע"י חיל האוויר כמטוס עויין. השיקול תוך רגעים מועטים, כי יש להכריחו לנחות, היה שיקול נכון. חשבתי זאת כנכון ואני חושב זאת גם כיום כנכון, ואני אישרתי אותו לחיל האוויר. התוצאה היתה מצערת. לא התכוונו עליה, אך היא היתה בלתי נמנעת עקב התנהגות המטוס".

ש. מדוע לא התייעצת עם הדרג המדיני שמעליך?

אלעזר: משך הזמן היה קצר ביותר. מטוסינו חגו סביב לבואינג כ-7 דקות. הידיעה הגיעה אלי לאחר כמה דקות של מגע בין המטוסים. בדקות שנותרו היה צריך לקבל מידע ולהחליט. לא היה זמן להעביר לדרג גבוה יותר ולדעתי לא היה צריך לעשות זאת. מדובר באמצעי הגנה אשר בסמכותו של צה"ל ובסמכותי.

ש. מדוע ירו בו בדרך היציאה?

אלעזר: האבחנה אינה דווקא בכיוון נסיעת המטוס. אם מבחינים שזה מטוס המוביל נוסעים, אזי אין הצדקה לירות בו גם בדרך הכניסה. אך אם, כמו שהנחנו, שאין הוא מוביל נוסעים אזי צריך היה להנחיתו בצורת אש.

שורה של טעויות

גם מפקד חיל האוויר, אלוף הוד, חיזק דברי הרמטכ"ל. הוא אמר בין השאר: „אם השיחזור שלנו נכון, אני רואה, כי הטרגדיה נבנתה משורה של טעויות ואי הבנות. ייתכן שהצוות נהג בתום-לב, אך בחוסר כל תשומת לב. גם הפיקוח הלקוי של מגדל הפיקוח בקהיר הוסיף לכך. אלה העמידו דילמה נוראית בפנינו. לא יכולנו לקחת בחשבון טעויות רבות כל כך, ביחוד כשברקע יש לנו ידיעות על הטסת מטוסים, מובלים ומשימות התאבדות. השיקול וההתערבות של חיל האוויר הועבר לאישור הרמטכ"ל, וכשנתקבל האישור, התבצע הדבר".

שר הביטחון שסיכם את הדברים אמר בין השאר: היתה זו תקרית מצערת ועל כולנו להסיק הלקחים והמסקנות. באמרי כולנו, כוונתי לחברת התעופה הלובית, לפיקוח האווירי בקהיר ולנו-עצמנו. עתה, כשבידינו מידע רב יותר, נראה, כי האסון נבע כתוצאה מהתנהגות צוות המטוס, מצורת הפיקוח של מגדל הפיקוח המצרי ומהאינטרפרטציה הלא נכונה של אנשינו כאשר המטוס נכנס לשטח ישראלי.

מוזר הדבר כיצד עושים טעות בין פנטום למיג ובין סימן של מגן דוד לסמל המצרי. כיצד מבינים את האזהרות כסימן ידידותי. זה כמובן צריך לצפות יותר מקברניט בתפקיד. וזאת מבלי להתייחס לטעות של טיסה בין בנגזי לקהיר. ברצוני להדגיש, שכל גוף בינלאומי שיבקש מידע על המקרה, יקבלו מידינו וכן אם יפנו אלינו חברת איר-פרנס או הלובים. נתיר להם לראות המכשירים ולשוחח עם האנשים והטייסים. ישראל תהיה מוכנה לקבל כל הסדר בינלאומי שיקבע כללים ותקנות להתנהגות במצבים כאלה באזורי מלחמה. סבורני, כי צריך לחשוב על קו הירוט בינינו לבין שכנינו למצבים מיוחדים. בהיותי כמפקד מחוז ירושלים בשנות ה-50 היה קו כזה בינינו לירדנים והדבר עזר.

ש. האם בעקבות המצב החדש שהתברר בינתיים, תהיה ישראל מוכנה לשלם פיצויים לקרבנות האסון?

דיין: איני יכול לדבר בשם הממשלה. אילו היה המדובר בסיוע למשפחות או משפחות מסויימות שנפגעו מן האסון, ייתכן שכן. אך כאשר מדובר על תשלום פיצויים, פירושו של דבר שהצד האשם הוא הממשלה. אני מסכים, כי תרגמנו רע את הנסיבות שאותם יצרו, אך איני חושב שאנו נמצאים בצד האשם.

קולות בודדים בעולם

(סוף מעמוד 1)

* המלך חוסיין, השוהה עתה בפלורידה, שלח מיברק לנשיא מצרים ובו הביע צערו.

* הודעות גינוי נוספות פורסמו בבנגלה-דש, צפון-וייטנאם, אפגניסטאן ואוסטרליה.

* שר-החוץ השוודי אמר, כי אין אפשרות להצדיק התקפה על מטוס אזרחי ובשטרסבורג פורסמה הודעת זעזוע ע"י יו"ר הפרלמנט האירופי.

* הודו גינתה את המעשה, ו־אילו שלוש תנועות שיחרור אפריקאיות קראו ביום ו' למדינות אפריקה המקיימות יחסים עם ישראל לנתק מיד יחסים אלה.

* ברומא נכנס צעיר בן 19 ביום ה' למשרד אל-על ואיים בסכין על שני לקוחות, באומרו, כי הוא רוצה לנקום את דם הרוגי סיני. שוטר הוציא את הסכין מידי הצעיר והובילו לכלא.

„דיילי טלגרף": לכל מדינה הזכות ליירט

* בבריטניה היה נושא ראשי בעתונות. ידידי ישראל נבוכים והסברי השר דיין אינם מפיגים את המבוכה. הודעת צער פורסמה ע"י הרב הראשי, ד"ר עמנואל יעקובוביץ, שהודיע, כי הוא שוקל פנייה לממשלת ישראל לבקש לחקור את נסיבות הירוט ולהביע נכונות לשלם פיצויים למשפחות הקרבנות.

מכל עתוני בריטניה כותב רק „דיילי טלגראף", כי לכל מדינה הזכות ליירט מטוס מעל שטחה ולירות בו אם הוא מסרב לעשות כן. העתון מציין, שהיו איומים מצד הערבים להנחית מטוסים אזרחיים עמוסי חומר-נפץ וקיימת גם אפשרות של צילום מיתקנים ישראליים.

„טיימס" כותב, כי מאז הטבעת האונייה „לוזיטניה", לא גרמה לעצמה שום מדינה במצב מלחמה יותר נזק בעיניים ניטראליות כפי שעשתה זאת ישראל.

* שגריר ישראל במערב גרמניה, אליישיב בן חורין, אמר ביום ו' בטלוויזיה המערב-גרמנית, כי הפלת המטוס לא תשפיע לטווח ארוך על האפשרות למצוא הסדר בדרכי שלום במזה"ת. הוא הביע את מורת-רוחו מכך שבארצות העולם מיהרו רבים לפרסם דברי פרשנות בלי להמתין לפירסום הפרטים והיו אף שהשוו את המעשה לפעולת טרור.

נימת גינוי לישראל היתה גם במאמרי המערכת בעתוני גרמניה.

פקידי רשות שוויציים אמרו הערב לסופר „הארץ" בברן, כי הם מצטערים על היעדרם של יחסי ציבור והסברה יעילה של ישראל לתקרית האומללה. הם מציינים, כי בהודעות הישראליות היו סתירות. נוצר הרושם, כי מזה זמן די רב הפסיקו ההודעות הרשמיות הישראליות להיות אמינות, ומזכירים כאן בהקשר לכך את העובדה שתוך 48 שעות פירסם משרד-החוץ הישראלי הודעה, כי שליחותו של איסמעיל בוואשינגטון היא הורת כל המסיבות, וכעבור זמן קצר הדגישו אותם מקורות את חשיבותו הרבה של הביקור. העתונים השוויציים תקפו קשות את ישראל על שהציגה את העניין כאילו ההחלטה להפיל את המטוס התקבלה בדרג הצבאי, בעוד האמת — כותב „באזלר נאכריכטן" — היא שההחלטה באה מן הדרג המדיני בירושלים. „נויע צירכר צייטונג" כותב כי מה שאירע בסיני אינו אלא „אי-הבנה טרגית".

* העתון השוודי „גאטאבורג האנדל" כותב, שקיימת סכנה, כי יגברו גלי האהדה ללוב, והוא מגנה את דברי ההתקפה של שר החוץ השוודי נגד ישראל. העתון אינו מביע ספק בנכונות דברי האלוף הוד.

* מאמר מערכת חריף ביותר נגד ישראל פורסם ביום ו' ב„ואשינגטון פוסט" הכותב, כי על ישראל לקחת בחשבון שאם לא תתנצל ללא הסתייגות, לא תעניש את האחראים ולא תציע פיצויים נאותים, ייתכן שיציגו כלפיה את אותן הדרישות המושמעות לגבי מדינה הנותנת מקלט לתוקפי מטוסים — ניתוק שירותי התעופה הבינלאומיים.

ביקורת קשה פורסמה גם בעתונים אמריקאים אחרים.

* ביטאון הוואתיקאן „אוסרוואטורה רומנו" הביע תקוה, שהאסון יביא לצעדים מכריעים לקראת השכנת שלום במזה"ת. העתון אינו מותח ביקורת ישירה על ישראל.

* מזכ"ל האינטרנציונל של עובדי התחבורה, צ'רלס בלייט, שלח מיברק לראש הממשלה גב' מאיר, בו כתב, כי אין להצדיק תגובה כה אכזרית לטעות הניווט של מטוס אזרחי לא-מזויין.

* הקונגרס היהודי האמריקאי פירסם הודעה בה נאמר, כי קשר ערבי לריסוק מטוס חטוף בת"א גרם כנראה להגברת חששות ישראל ותרם להחלטה להפיל את המטוס הלובי.

טייסים אזרחיים: ישראל היתה רשאית ליירט

(עצ). רוב הטייסים האזרחיים הישראליים וכמה טייסים זרים איתם שוחח כתב עתיים בלוד בסוף השבוע על הפלת המטוס בסיני, הביעו ביקורת על התנהגות קברניט המטוס והסכימו שבנסיבות המקרה היתה ישראל רשאית ליירט אותו. אולם, היו גם כאלה שהביעו את הדעה שצריך היה לתת לו לברוח.

הטייסים אמרו שהתנהגות הקברניט היתה בלתי-מובנת לחלוטין והוסיפו: „הרי דאגתו הראשונה של כל טייס וחובתו היא לדאוג ראשית כל, לשלום הנוסעים שלו".

קברניט מנוסה, אחר אמר, כי לדעתו צריך היה לאפשר לבואינג לחצות את תעלת סואץ. „המטוס היה רק במרחק דקה אחת מן התעלה, וכבר לא יכול היה לגרום כל נזק", — אמר.

אולם, לא היו לו שותפים רבים לדעה זו. „לא היתה ברירה, — אמרו רוב הטייסים האחרים. זה אזור מלחמה ואסור היה לנו להסתכן. הסכנה שישתמשו במטוס נוסעים כתחבולה לבצע מעשה פגיעה היתה ממשית, ובלית-ברירה היה צריך ליירט אותו ויהיה מה".

משטרת הביטחון הסובייטית מאיימת

מוסקבה 24 (יופי"ע). העורכים של עתון מחתרת בבריה"מ מעכבים את הפצת הגליון האחרון של כתב-העת, נוכח איומי המשטרה החשאית לערוך מעצרים נרחבים בקרב בניי התנועה הדמוקרטית אם העתון יופיע.

כתב-העת בשם „כרוניקה של מאורעות שוטפים" הופיע באופן סדיר מידי חודשיים בחמש השנים האחרונות ומסר על מעצרים ומשפטים של פעילי התנועה הדמוקרטית. הגליון האחרון הופיע באוקטובר.

המקור אמר, כי המשטרה החשאית לא הצליחה לגלות את עורכי כתב-העת ואת מפיציו, אולם העורכים מתייחסים ברצינות לאיומי הק.ג.ב. שאם העתון יוסיף להופיע, ייערכו מעצרים נרחבים.

משל יודיע היום על תוספות השכר למהנדסים

נסיון למנוע שביתת האקדמאים במדעי החברה והרוח

מאת סופר „הארץ"

היום יתפרסמו המסקנות בדבר שיעור תוספות השכר שיקבלו המהנדסים וההנדסאים וכל ציבור העובדים הצמודים אליהם בשכרם. יתכן, שפירסום המסקנות ע"י המפשר, מ"מ מזכיר ההסתדרות, ירוחם משל, יגרמו לתביעות שכר חדשות של הסתדרויות הפקידים ועובדי המדינה. אשר לאקדמאים במדעי החברה והרוח, הערב יעשה נסיון אחרון למנוע את שביתתם של 10 אלף אקדמאים החל ממחר.

מסקנות משל שיפורסמו היום בצהרים יקבעו את הרכב תוספת השכר בשיעור 35% וכן את טבלת השכר החדשה של המהנדסים וההנדסאים. נראה, כי לא יהיו שינויים ניכרים בהצעת רהביה אוסם המדורגת על שכר יסוד עד 1625 ל"י בשיא הסולם ו־600 ל"י בריצפת הטבלה (9 דרגות שכר).

אשר להשלכות הצפויות על העובדים בדירוג האחיד (עובדי המדינה, הפקידים), אמר מזכיר הסתדרות הפקידים, משה ברסל, כי הוא יקבע אם אכן יש לתוספות השכר שיינתנו למהנדסים ולהנדסאים השלכות על הפקידים. מר ברסל סיפר, כי יחד עם מזכיר הסתדרות עובדי המדינה, חיים ברבשטיין, שלח מכתב ליו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי, בו כתב לו דברים ברוח זו, ע"פ מכתב ז'יהלבי שנשלח לשר האוצר כנספח להסכם השכר שנחתם עם הפקידים ועובדי המדינה (במכתב נאמר, שאם יחולו שינויים מהותיים בהסכמי השכר של המהנדסים לגבי הפקידים ועובדי המדינה, יהיו עובדי המדינה והפקידים זכאים לדון מחדש בהסכם השכר). במכתב תשובה כתב מר אברהמוביץ, כי לדעתו אכן הזכות בידי ברסל וברבשטיין לקבוע בעצמם אם יש לתוספות שיינתנו למהנדסים משום השלכות על עובדי הדירוג האחיד.

בעיקבות פגישה ממושכת עם מר אברהמוביץ, הואילו האקדמאים להיענות לבקשתו להיפגש הערב עם הוועדה הבינמשרדית של המעסיקים, בראשות נציב שירות המדינה יעקב ניצן, לדיון בתביעות הספציפיות שלהם — כדי למנוע את השביתה הכללית שאמורה לפרוץ החל ממחר.

מזכיר התאחדות האקדמאים במדעי החברה והרוח, מרדכי גני, מסר, כי בין התביעות העיקריות — בעיית השעות הנוספות שאין האקדמאים נהנים מהן כיום וכן שאלת המעבר מן הדירוג האחיד לדירוג האקדמאים. מר גני אמר, כי רק תשובות חיוביות של המעסיקים בשאלות אלו יביאו לביטול השביתה. לפי שעה נעשות כל ההכנות לקראת פרוץ השביתה.

וואשינגטון, 24 (סטס"א). הקונסול הישראלי הכללי בשיקגו, שאול רמתי, ישתתף ביום ב' (מחר) בהלוויית ולאדיסלב בוריסוגלבסקי, האמריקאי היהודי בין 106 קרבנות המטוס הלובי שהתרסק במדבר סיני.

נציגי הצלב-האדום סירבו למסור פרטים על מצב השבויים במצרים

(ע). „אין אנו מוסרים פרטים על מצב השבויים הישראלים במצרים", — אמרו ביום ו' 3 מאנשי הצלב-האדום שהגיעו מקהיר לקנטרה המזרחית שבשטח ישראל כדי לקבל את ארונות 100 הנוסעים של המטוס הלובי.

שילטונות הצבא אסרו ביום ו' על עתונאים לשוחח עם אנשי הצלב-האדום והוראה דומה ניתנה, ככל הנראה, גם לאנשי האירגון הבינלאומי. אולם, כאשר נשאלו שלושה אנשי הצלב-האדום, הם נענו ביתם אם להשיב או לא, אחזו העלימו שלא למסור פרטים על השבויים הישראלים בכלא המצרי.

ויאנטיאן, 24 (יופי"ע, ע"ר). יום אחד לאחר שחיל-האוויר האמריקאי חידש את גיחותיו בלאוס, נמסר ע"י מקורות ממשלתיים בוויאנטיאן, כי הפעולות הקרביות של הכוחות הקומוניסטיים הצטמצמו ב־50 אחוזים.

קהיר דוחה הצעת דיין

(סוף מעמוד 1)

שאנו מסוגלים לתת, כדי שיבינו מה קרה", אמר מר דיין.

מר דיין סבור, שכל אדם אחר היה נותן פירוש דומה לעניין, כפי שאנשינו פירשו. „כיצד אפשר לצפות ממטוס שיהיה חף מפשע, כאשר הוא טס מבנגזי לקהיר, עובר מאות קילומטרים ומגיע לצד המזרחי של תעלת סואץ, וכאשר פוגש במטוסים ישראליים, המורים לו לנחות ועליהם ישנם סימנים ברורים של ישראל, הוא מקבל את יריות האזהרה כאילו נערכה לו קבלת-פנים ידידותית"? — שאל השר. „עובדה זו מעוררת יותר מדי תמיהה, דווקא באיזור כמו שלנו. לפי מיטב ידיעותינו אף מטוס אינו יכול לעבור דרך המערך המצרי, אלא אם כן יש לו כוונות לידי, או שהדבר מתואם עם המצרים".

השר חזר והציע יצירת קו אדום למקרי הירוט בין קהיר לישראל, „אשר במפורש לא יהיה פוליטי" ויתריע על מטוסים, שאיבדו את דרכם או שאינם מזוהים. כך יוכלו אנשינו לדעת תוך שניות, כי ישנו מטוס תועה או לא-כוונה שאינו מטוס אויב".

„בדרכי לכאן שמעתי שהמצרים הגיבו בשלילה על הצעתי זו", — אמר השר. „אם המטוסים הללו לא יכולים למצוא את דרכם, לפחות יכול מגדל-הפיקוח לתת לנו לדעת שהם איבדו את דרכם, אבל אם הם לא רוצים לעשות זאת — אז כיצד הם רוצים שאנו נדע, כי מדובר במטוס שאיבד דרכו. הדבר בלתי-אפשרי אצלנו באירופה, מטוס שבשבילנו זוהי שאלת חיים ומוות".

„אם ישנו הסכם בינלאומי שבו ישוטו מטוסים זרים מעל שטח צבאי בעת מלחמה, כמו איזור סיני או איזור דומה, ותינתן להם רשות לצאת מן המרחב האווירי בלי שיקבלו הוראה לנחות, תצטרף אליו גם ישראל", — אמר מר דיין. „אנו היינו מעוניינים בעולם יפה כזה של שלום, שנותנים מעבר חופשי למטוסים זרים. אך לא ייתכן מצב שבו ישראל תבצע הסכם מסוג זה, ולא יהיה בר-תוקף לגבי ארצות אחרות כמו למשל סוריה, לוב או וייטנאם. הייתי רוצה לראות מדינה אחרת שתאפשר למטוס זר להתקרב לתוצאה, מבלי שתאלצו לנחות".

„לא הייתי מציע לממשלה ולכוחות הביטחון שלנו, לא להיות זהירים, לא להיות חשדניים, ולא לתפוס עמדות הגנה כלפי מטוסים בלתי-מזוהים, במצב הביטחוני הקיים כיום באיזורינו", — הסביר שר-הביטחון.

בתשובה לשאלה אם לא יושפע ביקורה הקרוב של ראש הממשלה בארה"ב מאסון המטוס, השיב מר דיין, כי הוא כמעט בטוח שלא. „מה שקרה היה אסון וטרגדיה, אבל אין לזה שום השלכות פוליטיות. לא רצינו להרוג אנשים לוביים", — אמר.

הדולר מוסיף לרדת

מאת ארתור כהן, סופר „הארץ" בשוויץ

באזל, 24 (מיוחד ל„הארץ"). עשרה ימים בלבד לאחר פיחות הדולר, חלה ירידה — זמנית — בערך הדולר בבורסות אירופה ומחיר הזהב האמיר בצורה חסרת תקדים.

הבנקים המרכזיים של גרמניה המערבית ושל שוויץ נאלצו לקנות במשך היום דולרים בכמויות שלא נמסרו לפירסום.

ברוב בורסות אירופה חלה היום ירידה בערך הדולר אולם לקראת הסגירה היה מחירו גבוה יותר מאשר בבוקר.

מחיר הדולר בגרמניה עם הסגירה היה 2.86 מארקים לדולר ובשוויץ 3.24 פראנקים.

בחוגים פיננסיים כאן גובר הביטחון שאותן ארצות באירופה שעדיין לא ניידו את המטבע ביחס לדולר, ייאלצו לעשות כן, ומצפים לניוד אירופי משותף לאחר הבחירות בצרפת.

כביטוי מדהים לחוסר האימון ביציבות המערכת המוניטרית, האמיר מחיר הזהב היום בציריך והגיע ל־95 דולר לאונקיה, אך לקראת סגירת הבורסה ירד ל־86 דולר.

ניכסון אמר לאיסמעיל

(סוף מעמוד 1)

מעיל עשוי להביא למגעים אמריקאיים-מצריים לשלום במזה"ת.

הנשיא ניכסון, מר רוג'רס וקיסינג'ר, הסבירו באריכות לאיסמעיל, כי שלום מיידי במזה"ת הוא בבחינת חלום ורק פעילות מדינית מתמדת, עקב בצד אגודל, תוכל להניב תוצאות. כן הבהירו לו שהעיקר הוא להתחיל בתהליך השלום, וכי הצעד הראשון המבטיח תוצאות ממשיות יהיה הסדר ביניים לפתיחת תעלת סואץ בשילוב עם נסיגה מוגבלת של כוחות ישראל מן התעלה.

אי אפשר לכפות

מקורות מהימנים מסרו, כי איסמעיל הטה אוזן קשבת לדבריהם בלי להתחייב בשם ארצו לפתרון כלשהו על ציוס עם ישראל בשאלת הסדר הביניים.

ניכסון והדוברים הבהירו לאיסמעיל, כי ארה"ב אינה יכולה ואינה מעוניינת לכפות נוסחת פיתרון ולפיכך עשיית השלום מוטלת בעיקר על שני הצדדים במזה"ת, וארה"ב תהיה מוכנה להגיש כל סוג של עזרה שיידרש לכך.

איסמעיל מסר לנשיא ניכסון שדר אישי מסאדאת שתוכנו שמור בסוד.

במוצש"ק נועד איסמעיל בניו-יורק עם מזכיר האו"ם לסעודת ערב.

אנחת-הקלה בוואשינגטון

בתום השיחות עם מנהיגי ארה"ב והסעודה שערך מר רוג'רס לכבוד איסמעיל, נשמעה בוואשינגטון אנחת-הקלה: הסתבר שפרשת ירוט המטוס בסיני לא פגמה במה שהוגדר ברצונה הכן של מצרים לחזק את ההבנה ההדדית עם ארה"ב.

בהערה לעתונאים אמר איסמעיל בתגובתו על ירוט המטוס, כי אין להשוות את התנהגות השגריר המצרי בבאנגקוק לזו של ישראל בשמי סיני.

שגריר ישראל בארה"ב, יצחק רבין, אמר היום, כי ממשלת ארה"ב תפריד בעת שיחותיה של הגב' מאיר בוואשינגטון — בין פרשת המטוס הלובי, ובין הצורך להתרכז בבעיות היסוד של המזה"ת. הוא הביע ביטחונו שוואשינגטון תוסיף לעשות הכל כדי להוסיף לקיים את יחסיה המצויינים עם ישראל ושלטרגדיית המטוס בסיני לא תהיה כל השפעה על האווירה הידידותית סביב פגישות הגב' מאיר בבירה האמריקאית. מר רבין שיבח את החלטת הרמטכ"ל דוד אלעזר ליטול עליו חלק מן האחריות להפלת המטוס.

מקורות ישראליים מסרו, כי אסון סיני העיב במידה מה על יחסי ארה"ב-ישראל. כאן מקווים, כי הנכונות של ישראל ליטול עליה לפחות חלק מן האחריות תפיג את האווירה העכורה. מספר שיא של שיחות של פנים עויינות וביקורתיות הגיע לשגרירות ישראל כאן, בעיקבות ההודעה הישראלית המאשימה את הטייסים בימבו ואת מצרים באסון.

קרא להפסיק משלוחי הנשק

ארתור כהן, סופר „הארץ" בשוויץ, מוסר: איסמעיל קרא לנשיא ניכסון להפסיק את משלוחי הנשק לישראל כדרך האפשרית היחידה „לשבור עקשנותה של ישראל", — מוסרות ידיעות בשוויץ.

בהתחשב בהתפתחות האווירה במזה"ת, נמסר, כי ממשלת ארה"ב מתאמצת להקדים את פגישת הפיסגה של ניכסון עם ברז'נייב. לדעת הספיים-דיפלומטים אין לצפות ליוזמת שלום אמריקאית, עד לאחר הפיסגה בין מנהיגי שתי מעצמות-העל.

„לא נוותר על שום שטח"

(יו.פי.) במסיבת עתונאים בניו-יורק אמר הערב איסמעיל: שמצרים לא תוותר על שום שטח משטחה כדי להביא לפיתרון במזה"ת. איסמעיל הסביר, כי דרישתה הבסיסית של מצרים היא נסיגה מוחלטת של צה"ל מכל השטחים המוחזקים וריבונות מלאה של מצרים על כל שטחה. ממדיניות זו לא תזוז מצרים לעולם. עוד אמר יועצו של סאדאת, כי שיחותיו בוואשינגטון היו „חשובות מאוד, לבביות ואוביקטיביות". הוא מסר, כי בתחילת השבוע ישוב לקאהיר.

אשר לשיחה עם מזכיר האו"ם אמר איסמעיל, כי נדונה שליחות ד"ר יארינג.

3 אלפים יסעדו עם גב' מאיר בניו-יורק

ניו-יורק, 24 (סטס"א). יו"ר המגבית היהודית, פול צוקרמן, הודיע ביום ו', שיותר מ־3 אלפי מנהיגים יהודיים מ־200 קהילות הזמינו כבר מקומות בסעודה שתיערך מטעם המגבית ב־5 במרס לכבוד ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר. „זוהי היענות חסרת תקדים, המעידה על ההוקרה העמוקה והחיבה שרוחשת יהדות ארה"ב לראש הממשלה", — אמר מר צוקרמן.

שבועון רוסי באנגלית: בריה"מ מוכנה לקיצוץ כוחות בים-התיכון

„אין זה אידיאלי שצי מעצמות ישהו זמן רב הרחק מחופיהם"

לונדון, 24 (יופי"ע). בריה"מ מעוניינת עד מאוד להסכים עם ארה"ב על פינוי כוחות אסטרטגיים מאגן הים-התיכון, אולם רק על בסיס של שיוויון, — נאמר בעתון הסובייטי בשפה האנגלית „ניוז ויקלי", היוצא לאור ע"י ידיעות בריה"מ בלונדון.

העתון כותב, כי למרות השיפור במצב באירופה, עדיין מוקדי-סכנה בעולם, ובראשם הים-התיכון. הממשלה הסובייטית מעולם לא סברה, כי אידיאלי הוא שצי מעצמות גדולות ישהו זמן רב הרחק מחופיהם.

(עטס"א). העתון כותב, כי הסדר בדיני ערב-ישראל יהיה שלום באיזור הים-התיכון מסביבו.

מקורות דיפלומטיים אמרו, כי המאמר רומז על רצון מוסקבה, לכך שהשיטי האמריקאי יתרחק מן התיכון או לפחות יקוצץ כחו. עם זאת רומז המאמר גם על נכונות סובייטית לצמצם את נוכחותה באיזור, במיוחד לאחר הרעת יחסי בריה"מ—מצרים.

מטוסים לדרום-אפריקה יורשו לעבור מעל ללוב

פרנקפורט, 24 (ע"ר). לוב פתחה את התחום האווירי בפני מטוסים מדרום-אפריקה ואליה. חברת לופטהנזה נאלצה לשנות במסלול טיסותיה ליוהנסבורג של מטוסים יעברו מעל למדבריות, — אמר היום דובר החברה.

לוב סגרה את התחום האווירי שלה בפני חברות-תעופה מערב הטסות לדרום אפריקה בדצמבר 1972, אך לאחר כמה ימים ביטלה את האיסור. עכשיו הוטל האיסור מחדש.

ביירות, 24 (ע"ר, ע"צ). נשיא צ'אד, פראנסואה טומבאלביי, קובל ע"י נשיא לבנון, סולימאן פראנג'יה, בהגיעו לביקור רשמי של 4 ימים בלבנון.

אלפא רומיאו מכונית היוקרה שכמעט לא התיקרה

למרות פיחות הדולר לא חל שינוי רב בלירטה האיטלקית ולכן יש באפשרותך לרכוש את מכונית חלומותיך כמעט במחיר הישן.
ובשין יותר מחמיר בואי לך להזדרז, כי עם שינוי שיטת המיסוי החל מחודש אפריל הקרוב, תתיקר המכונית עד כ-2.000 ל"י.
אלפא רומאו - המכונית שאין לה מתחרה בתאוצה, בבטיחות, בנוחיות ובאמינות.
אלפא רומאו - המכונית המאחדת בתוכה את כל התכונות הנדרשות ממכונית יוקרה.

Alfa Romeo
המכונית לאנשים שאוהבים מכוניות

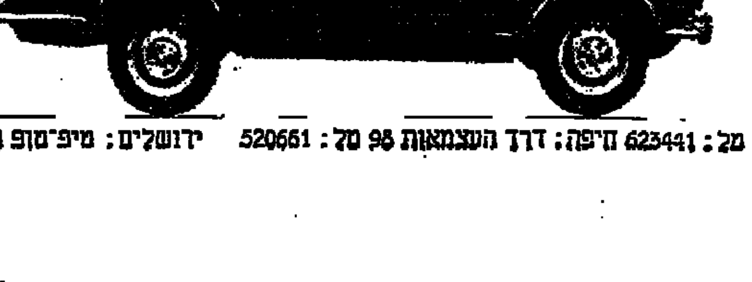

תל-אביב: בית הדר מב 623441 : חיפה: דרך העצמאות 98 טל: 520661 ירושלים: מיפ-טופ רח' שמאע 3 טל: 222391

יקירנו

מהנדס מיכאל זוננברג

בן זונדל מלודז'

איננו

ההלויה תצא היום, יום ראשון, כ"ג אדר א' תשל"ג 25.2.73 בשעה 2.30 אחה"צ מבית ההלויות העירוני, רח' דפנה 5, ת"א לבית העלמין בקרית שאול.

המתאבלים: אשתו: הלה
בנותיו: אהובה זוננברג
אירית ואהוד איתן
אסתי ועמיקם שפירא
אחיו: ברוך ואילזה זוננברג
וכל בני המשפחה

מודיעים בצער רב על פטירתה של

גב' נחמה סגל ז"ל

(לבית ברזל)

הלויה תצא מבית הלויות העירוני היום, יום א', כ"ג באדר א' (25.2.73) בשעה 4.00

המשפחה המתאבלת

קוטג'ים-וילות ברמת-השרון

בשלבי בניה

* שטח קרקע 400-600 מ"ר
* רצפות שיש צבעוני
* ספסים בכל החדרים
* מטבח דגם
* גינה
* בצוע וגמר מעולה

לפנות אל:
אנגלו סכסון סוכנות לנכסים בע"מ
רמת השרון, רח' סוקולוב 70 טל. 774244

מה התחולל במטוס לפני הפלתו

מאת זאב שיף

תת־אלוף בנימין, קצין בכיר במטה חיל־האוויר, שיחזר אתמול את ההתפתחות — דקה אחרי דקה — שהביאה להפלתו של ה־מטוס הלובי. שיחזור זה, בתו־ספת שני סרטי ההקלטה מה־קופסה השחורה — האחד בין ה־מטוס למגדל הפיקוח בנמל ה־תעופה בקהיר, והאחד — השי־חות בין צוות המטוס הלובי, נת־נו את התמונה הבאה. להלן צי־טוט קטעים משיחות אלו:

בנימין: המטוס עשה דרכו מדרום־מערב לקהיר. ליד קארון היה צריך ליצור קשר ולפנות ל־צפון־מזרח לעבר קהיר. מסתבר כי המטוס תעה בדרכו, לפחות ב־200 ק"מ לכיוון דרום־מזרח. כאן איבד אותו המכ"ים המצרי ולא גילה אותו יותר, כהגנתי למכ"ים של מגדל הפיקוח.

קברניט: בשעה 13.44: זה נראה מוזר, העניין הזה.

מהנדס טיס (צרפתי) סליחה?

קברניט: אני אומר שזה מוזר. קארון מאחורינו והיתה לנו רוח פראית. האם יש לך את קארון? פגינו ב־43. ראינו את האגם ו־פתאום הוי. או ר. של קארון סטה. ועכשיו זה נמצא מאחורינו. זה בלתי אפשרי. לא יתכן ש־עברנו עליו.

מהנדס טיס: לא יתכן שנפס־פס אותה(?)

קברניט: באמת אינני מבין דבר. אם לא טעיתי היה שם ה־אגם. זה נותן את קארון. לשם הגענו בסביבות הדקה 43. ואת קהיר אין אנו יכולים לקבל ב־כיוון כעת. זה הכל.

מהנדס: טוב, זוהי דקה אחת של הקדמה על חצי שעה.

— 13.52

מהנדס: לפחות נגיע לקארון.

קברניט: ננסה להשיג את מוק־טם.

קצין לובי: עברנו את קארון ב־52.

קברניט: הדבר הזה בלתי אפ־שרי.

13.54 — בדקה זו מתרחשים כמה דברים בעת ובעונה אחת. לדברי תת־אלוף בנימין גילה ברגע זה המכ"ים הישראלי את המטוס הלובי כשהוא מתקרב ב־מהירות טיסה סילונית לקו ה־גבול.

בדקה זו פונים מהמטוס למגדל הפיקוח בקהיר ומבקשים רשות ירידה לאחר שחצו את קארון ב־52. קהיר משיבה בחיוב ומורה למטוס לרדת ברמת טיסה 140 ולהוצת רמת טיסה 230 בהתאם למיגבלות. מהמטוס משיבים ב־חיוב. בדקה זו מתפתחת גם ה־שיחה הבאה בתוך תא הבואינג:

קצין לובי: (בצעקה) הבט!

קברניט: זה חורק. בצורה פר־אית ברגע זה. נכון? (ב־התייחסו למכשיר) הנה זה הולך וחוזר שוב. או אתה מבין ש־עברנו אותו. הנה אנו שוב סו־טים.

מהנדס: זה לא מוקטאם כאן? תשמע, איני שומע דבר. אני לא מצליח לקבל את קהיר.

קברניט: אוקי, יש לנו אזימוט למשואת רדיו של מוקטאם אך איננו קולטים אותו היטב.

הלובי: אנחנו במרחק של 50 מיל.

קברניט: אני סבור שעברנו.

מהנדס: את קהיר?

13.57 ושלושים שניות: בשניה זו, מסביר ת"א בנימין, חצה ה־מטוס את קו הגבול לסיני מעל למפרץ סואץ. מסתבר כי רק כ־עבור כשתי דקות ומשהו יבחינו כי חצו חוף ים.

קהיר למטוס (בשעה 13.59): אותה סוטה מנתיב האויר. הצמד לאות ודווח מקומך.

מטוס לקהיר: אנו מעריכים

מיגים בדיוק מאחורינו. במקביל לכך שומעים בתא הטייס את קולו של טייס המשנה הלובי אומר: ארבעה מיגים מאחורי 1404 — המטוס מתחיל, לפי ה־מכ"ים הישראלי, בתפנית שתביא אותו לטוס חזרה מערבה, לכיוון יציאה מסיני. התפנית נעשית ב־ערך מעל לביר גפגפה.

קברניט: מהו המטוס הזה?

לובי: מיג — הא?

קברניט: כן, אך מהי לאו־מיותו?

לובי: ראיתי לפני כן... הם

לובי: ראיתי מספר רקטות כאן. (לפי דברי תת־אלוף בנ־ימין היו אלה תותחים ולא רק־טות או טיל).

14.07.35 (במכשיר ההקלטה נשמע צפצוף של 15 שניות. רעש מטוסים חולפים).

קברניט: הם פתחו באש.

מהנדס: זה יורד? תבדוק על האי.ל.אס. שלך?

לובי: מה? 110.3? אוי!!!

מהנדס: יש תגובה?

קברניטים: האם הוא חוזר?

מהנדס, בשעה 14.08.45: כן,

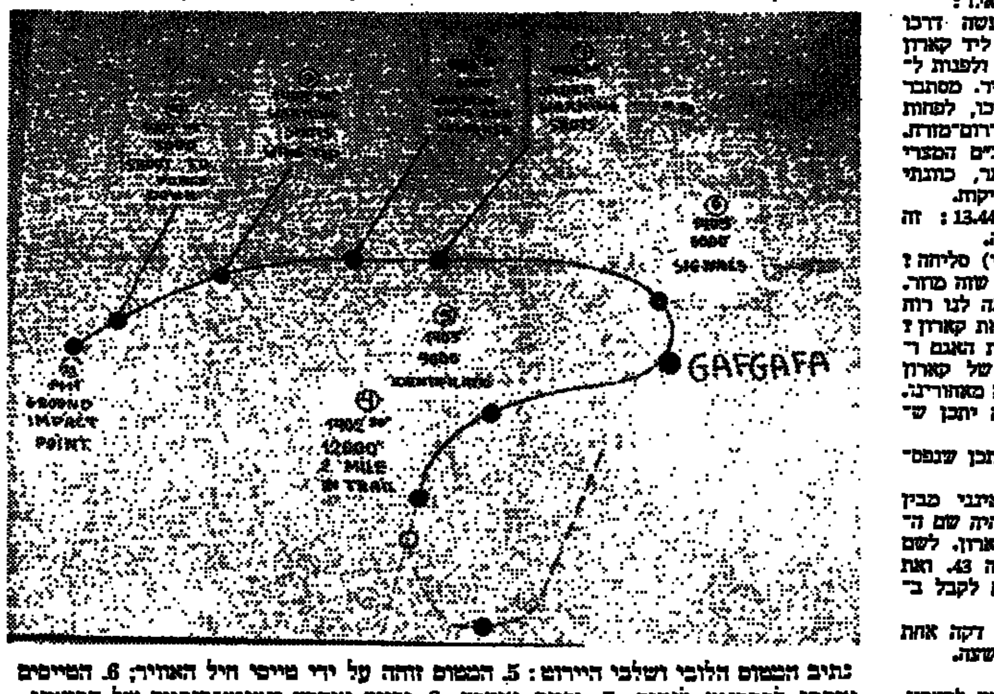

נתיב המטוס הלובי ושלבי היירוט: 5. המטוס זוהה על ידי מטיסי חיל האוויר; 6. הטייסים אותתו לקברניט לנחות; 7. יריות אזהרה; 8. יריות אזהרה ונענוע־כנפיים של הבואינג, כתגובה; 9. פגיעה בקצה הכנף; 10. ירי לאילוץ המטוס לנחות; 11. הבואינג פוגע בקרקע.

כי הננו נמצאים על רדיאל 50, אך לא מקבלים את הוי.או.ר. של קהיר.

קברניט (בשעה 14.00): תש־כעו, הבט. רואים את זה. כיצד אפשר לדעת איזה חלק של ה־חוף זה?

מהנדס: אינני מבין דבר.

לובי: אנו במרחק של 10 מיל.

קברניט: קהיר? מוקטאם!

קהיר למטוס: מקומכם מה־וי.או.ר. של קהיר?

מטוס לקהיר: אנחנו 15 מיל החוצה. (ואחר) אנחנו 10 מיל החוצה.

קהיר למטוס: (בשעה 1401:30) נסה לרדת ל־4000 רגל.

קהיר למטוס, בשעה 1402.30: התקרב למסלול נחיתה 23. המ־שך.

מטוס לקהיר: יורד ל־4000.

קהיר למטוס: מקומך נעדר כעת. הנך נעדר.

בנימין: בשלב זה כבר עשו המטוסים המיירטים דרכם למ־טוס הזר. תחילה קיבלנו דיווח כי זהו מטוס קארוול. לאחר מכן הבחינו כי לפניהם בואינג 727 ובלי לדעת מהי לאומיותו. רק כאשר טסו לידו במיבנה הבחינו כי זהו מטוס לובי.

מטוס לקהיר: יש לנו בעיות. בעיות בכיוון ועתה יש לנו 4 מנסים.

קברניט: אני חושב כך... כן אלינו...

מטוס לקהיר, בשעה 1404:30: יכול לתת לנו את מקומנו ב־מכ"ים.

קהיר למטוס: נסה לרדת, לע־לות ל־110. תקון: 100.

מטוס לקהיר: אנחנו עדיין ב־5000 רגל, כי איננו מסוגלים להשיג את הוי.או. ר.

קברניט, בשעה 14.05: הת־קרבנו. אתה רואה? אה כן, ידידי אבל לא. אבל אינני מבין את השפה הזאת (הכוונה לסימני ה־ידיים של הטיס הישראלי. סימן שאינו נהוג כאות בין־לאומי).

קברניט: הם עדיין מאחור?

לובי: הם עדיין כאן? הם כאן, אדוני?

קברניט: אני מתנגד. אנו נש־ארים על 6000 רגל.

קהיר למטוס, בשעה 14.06:30: כאחר שאין אפשרות לקבוע מקומך, מוטב שתעלה לרמת טי־סה 100 תעשה את קביעת ה־מכ"ים.

מטוס לקהיר: בסדר! נעלה ל־100".

קברניט, בשעה 14,06:50: מה זה הדבר הזה?

לובי: יש עלינו רקטות.

קברניט, אה...? אני רואה. (מסרט ההקלטה נש־מעים שלושה צרורות של ירי. אלה יריות האזהרה של המטוסים הישראליים לכיוון קצה הכנף של הבואינג).

קברניט: מה קורה עכשיו?

קול בלתי מזוהה: הם פגעו בנו!

קולו של הקברניט לקהיר, ב־שעה 14.09.15 קהיר בקרה! לובי 114 (מספר הטיסה). אני משער שיש לנו צרות רציניות עם ה־כיוון... אה... עם הכבש. נפגענו כרגע על ידי מטוסיכם.

קהיר למטוס: אנחנו נאמר להם שהנכם מטוס, שהנכם מטוס שתעה.

קהיר למטוס, בשעה 14.09.45 ושאיננו יודעים היכן אתם...

הקצין הלובי, בשעה 14.09:45: זה מטוס קרב ישראלי, מטוס קרב ישראלי (זאת אמר בשפה האנגלית, בעוד כל השיחה ה־קודמת התנהלה בצרפתית).

בנימין: ברגע זה ירו המטו־סים בשורש הכנף כדי לגרום לו נזק רציני יותר ולגרום לו לנ־חות. (על הסרט נרשמו רק שתי מילים כעבור חמש שניות).

קברניט, בשעה 14.09:50: אותו כיוון...

14.11 — (המטוס פוגע ב־קרקע).

מצב 3 מפצועי המטוס עודו חמור

דיין ביקר אצל הפצועים ✶ אשת הטייס הלובי נענתה להצעתו לסייר בארץ ✶ שוחח עם הפצוע המצרי

מאת מרדכי ארציאלי
סופר „הארץ"

שלושה מבין שבעת הפצועים ע־דיין במצב חמור ולא יצאו מכלל סכנה. מצבו של אחד בינוני ומצ־בם של שלושת האחרים הולך ומש־תפר, — אמר אמש ד"ר יוסף שטרן, מנהל בית־החולים הרבזוכי בבאר שבע. הוא הוסיף, כי הרופאים עו־שים את כל המאמצים כדי להציל את הפצועים.

בליל־שבת הגיעה מצרפת רעיית הדייל הצרפתי, ז'אן פייר בורדייה, בן ה־40. ביום ה' ב־1.30 אחר ה־צהרים הגיעה מיוון רעייתו היוונית, בת ה־25, של טייס המישנה הלו־בי יונס איד אל מהדי. היום עומ־דים להגיע מוטל כרם ומירדן קרובי משפחתו של הפצוע הפלשתינאי עב־דאללה אל־תפיף אל־חלילי שהוא יליד יפו.

ביקור דיין

אתמול ב־8.25 בבוקר הגיע במ־סוק שר הבטחון מר משה דיין. הוא ביקר אצל הפצועים, התעניין במצ־בם אך לא שוחח עם הפצועים על האסון. שיחה ממושכת ניהל עם ה־פצוע המצרי פייסל מוחמד אל־שרעיי (26). הפצוע זיהה מיד את שר הבטחון ואמר: „גנראל משה דיין, באת לבקר אותי? השר אמר לפצוע, כי אם בני משפחתו רוצים לבקרו, הוא יעשה את כל הסידו־רים כדי לאפשר את בואם.

כן שוחח השר עם הדייל הצר־פתי ז'אן פייר בורדייה, שודדו הו־סיף כי אם לרעייתו יש בקשות מיו־חדות, יעשה הכל כדי למלא אותן. השיחה עם טייס המשנה הלובי, ש־מצבו עדיין חמור, התנהלה בקושי רב. הלובי אינו יודע שהוא שרוי בבית חולים ישראלי. לרעייתו של טייס המשנה אמר השר כי אם תרצה לערוך סיורים בישראל ייענה לבק־שתה. היא השיבה כי תשמח לנצל הזמנה זו.

אשת טייס המישנה הלובי וחבר־תה, ליד בעלה הפצוע, בבית ה־חולים בבאר־שבע. מצבו של ה־פצוע עדיין חמור והוא אינו יודע שהוא שרוי בבית חולים ישראלי. (צילום: ש. סל)

הפגישה בין הטייס הלובי לרעייתו

(י'). אשתו של טייס המשנה ה־לובי הציגה עצמה, בבואה, בשמה היווני בלבד, חיה איאנגה כדוזו־הלו. היא הגיעה בלווית ידידה־שכבה מיוון ושני נציגי משרד החוץ הישראלי.

האשה, שסימני תרדה ומתיחות היו ניכרים על פניה, נכנסה לחדר בו שוכב בעלה בן ה־27, אחזה ב־ידו ונשקה לו על מצחו. השניים החליפו משפטים מקוטעים ביוונית. קולו של הבעל נשמע בקושי. הצל־מים והעתונאים הנציחו רגע זה ול־אחר מכן הניחו לאשה להתבודד עם בעלה כחצי שעה, ורק לאחר חצי שעה נוספת, בתום שיחה בינה ל־רופא האורטופד, הצליחו העתונאים לדובב את האשה ולקבל ממנה ת־שובות אחדות לשאלותיהם, בשפה האנגלית. על השאלה אם בעלה ה־כיר אותה, השיבה: „אמרתי לו: אני אשתך, הוא השיב לי: בסדר, בסדר. על שאלה נוספת, אם סיפר לה מה קרה במטוס, היא השיבה: „הוא איננו כמסוגל לדבר, הוא חולה מאוד מאוד".

כן סיפרה כי על אסון המטוס נודע לה מהטלוויזיה היוונית, בלי שנציג שגרירות ישראל ביוון הו־דיע לה על כך. אולם היא הוסי־פה: „אני רוצה להודות לעובדי שגרירות ישראל על עזרתם המלאה כדי לאפשר לי לבקר אצל בעלי הפצוע בישראל".

על השאלה, מי שילם בעד הנסיעה לישראל, ענתה ידידתה מיוון, שה־ציגה את עצמה כבני מאוקיס: „אני משלמת". ידידה זו, הנראית מבוגרת ממנה במקצת. גם היא אשת טייס.

אשת הטייס הלובי סיפרה עוד שהיא אם לשלושה ילדים: הבן ה־בכור (5) נאצר, בת בגיל שנתיים, ותינוקת שילדה אותה לפני 20 יום בלבד.

בעלה התחנך בצעירותו ביוון. הה־שפה היוונית שגורה בפיו. ביוון גם הכיר את אשתו.

עתונים במזרח הבירה מגיבים על אסון המטוס

מאת סופר „הארץ"
בירושלים

ישראל יכלה למנוע את האסון ולאפשר למטוס הלובי לצאת מגבו־לה — כך נאמר במאמר המערכת בעתון המזרח ירושלמי „אל קודס" ביום ו'. עוד נאמר, כי הפלת המ־טוס היתה כפצצה שהרסה את גשרי השלום והתבנה.

בשבועון „אל־פג'ר", היוצא גם הוא במזרח הבירה, נאמר כי כל עוד תמשיך ישראל לנהוג כך לא ישרור שלום במזרח התיכון שכן ישראל היא מדינה המבוססת על מלחמה, הרס ושפיכות דמים.

במאמר מערכת בעתון המזרח ירו־שלמי „אל שעב" ביום ו' נכתב כי לאחר הפלת המטוס וההתקפה בלב־נון נושאת ישראל באחריות לכל מה שיקרה באיזור.

תובע ועדת חקירה ממלכתית

ח"כ אורי אבנרי שלח אמש מיברק לראש הממשלה גולדה מאיר בו תבע להקים ועדת חקירה ממלכתית לפי חוק ועדות החקירה שבראשה יעמוד שופט בית המשפט העליון.

הממשלה תסכם היום

(סוף מעמוד 1)

יתכן שבישיבת הממשלה היום יציעו כמה שרים לשקול הקמת ועדה כזאת, לשמה כצעד טאקטי כלפי דעת־הקהל העולמית, אך צורת הסכמה כללית שלילית.

קרוב לוודאי, כי בשלב מאוחר יו־תר יציעו כמה שרים לשלם פיצויים למשפחות הקרבנות, כאקט הומאני וזאת למרות שישראל אינה אשמה בתקרית המטוס.

למעשה לא באה שום הצעה מן החוץ להקים ועדת חקירה, פרט ל־בקשה רשמית של ממשלת קנדה כי ממשלת ישראל תערוך חקירה בלתי תלויה, שנמסרה ביום ו' ע"י השג־ריר הקנדי, מר מלאון בפגישה עם סגן מנכ"ל משרד החוץ, א. עברון; ממשלת צרפת ביקשה גם היא לאפ־שר נוכחות משקיפים צרפתים בוועדת החקירה.

פעולות הסברה

נציגויות ישראל בבירות העולם ערכו בימים האחרונים פעולות הס־ברה נמרצות והמציאו חומר שוטף על התקרית כולל ממצאי התיבה השחורה. ביום ו' קיים סגן שר החוץ האמריקאי, ג'וזף סיסקו, שיחה טל־פונית נוספת עם השגריר רבין ו־ביקש מידע מירבי על התקרית.

אשר להצעת שר הבטחון להתקין קו־אזהרה בין שרות התעופה של קהיר ולוד, אמרו אמש בירושלים, כי רע־יון זה הועלה זמן קצר לאחר מלחמת ששת הימים באמצעות אירגון ה־תעופה הבינלאומי; אך כאז כן עתה דחו המצרים את ההצעה. ייתכן ש־כעבור זמן אפשר יהיה להציע שוב הצעה זו בצינורות המקובלים.

לא תביא הצעות

בירושלים נודע, כי איסמעיל לא הביא עמו לוואשינגטון רעיונות חד־שים ועמדת מצרים נשארה קשוחה כפי שהיתה, אך זו רק התחלה של הידברות בין ארה"ב ומצרים. שלי־חות איסמעיל באה גם כדי להרגיל את הציבור במצרים לעצם העובדה, כי מחוץ למוסקבה יש למצרים מה לומר גם בוואשינגטון. אין מוציאים מכלל אפשרות, כי בעקבות אסון המטוס יהיה לחץ לובי על מצרים שיבטיל את מרוב התימרון שלה.

לוב החליטה על „אמצעים"

(סוף מעמוד 1)

תר ע"י 4 מטוסי־קרב ישראליים. הוא הדגיש, כי הקברניט הוא טייס מעולה שמאחוריו 12 אלף שעות טיסה.

דיוני קהיר

בקהיר כינס אתמול הנשיא סאד־דאת את הוועדה העליונה לעניני המערכה לדיון בפרשת המטוס. גם הממשלה המצרית קיימה ישיבה מיו־חדת „ואישרה ממסר החלטות השי־רות". מועצת־העם המצרית התכנ־סה גם היא אמש. מזכיר הליגה ה־ערבית, מחמוד ריאד', שיגר תזכיר למזכיר האו"ם ואמש קיים פגישות נוספות עם שגרירי המדינות הזרות בקהיר. ריאד' שוחח אמש עם ה־שגריר הבריטי והממונה על ענייני ארה"ב בקהיר.

קריאות נקם בהלוויה

בקהיר התקיימה אתמול הלוויה ממלכתית להרוגי המטוס הלובי בה השתתפו אלפי אנשים. בהלוויה של עורכת תכנית הילדים בטלוויזיה ה־מצרית, סלוה חג'אזי, והבמאי עואד מוסטפה, קראו המתאבלים קריאות נקם בישראל בנוסח: „סאדאת, אנו רוצים נשק — אין כל מנוס ממל־חמה!" ו„מחקו בושה זו, ערבים. סל־ווה, את שווה יותר מאשר כל ישר־אל".

עד אתמול בבוקר זוהו גופות 43 מבין 100 גופות. גופות ההרוגים הלוביים הועברו אתמול לטריפולי. שלטונות לוב יערכו הלוויה המו־נית היום או מחר (ביום ב'). הארונות יוטמנו בבנגאזי וליד קברותיהם תו־קם מצבה. רדיו טריפולי ציין, כי מטרת הקמת המצבה היא להזכיר לעם הלובי את „פשעי הציונים".

עתוני קהיר המשיכו אתמול לע־סוק בפרשת המטוס וציינו, ש„כל ההוכחות מעידות, כי ישראל הפילה את המטוס ללא אזהרה". לעומת זאת טען רדיו טריפולי שקיימת אפשרות כי מטוסי־הקרב הישראלים הספי־קו את המטוס הלובי בהיותו בשמי כב־רים ואילצו אותו להיכנס לסיני.

עורך „אח'באר אל־יום", אחסאן עבד אל־קדוס, כתב אתמול, כי הפ־לת המטוס היה מעשה נקם גבר קרא־פי וכן נועד להשיג אחת משתי מטרות: או שאנו ניכנע או שנילו־חם ובמקרה האחרון בכוחה ישראל שנפסיד במלחמה.

עורך „אל־אהראם", חסנין הייכל, כתב, כי אין כל אפשרות לפנות עתה אל המובילים בבקשה שינהגו בהתאפקות. הייכל פונה למובילים באמרו: „איש לא יוכל להאשים אתכם, אם תהלמו מכות נקבה בכל מקום. הלכו בכל מקום הרצוי לכם ונגד כל מטרה הנראית לכם". סגן נשיא מצרים, חסין אל־שאפעי, הכ־ריז ביום ו': „אם האוייב רוצה ל־הפחיד אותנו, נאמר לו, כי אנו כמהינים בעמדותינו כאן ושבכוחנו להחזיר אותו למצב שהיה קיים ב־1970 ולהתיקר".

ערפאת הכריז ביום ו' בבירות, כי המתאבלים ידעו כיצד להגיב על „מעשים ברבאריים נאו־פאשיסטיים אלה".

100 גופות הרוגי המטוס הועברו למצרים

ארבעה ארונות — של 3 צרפתים ואמריקאי — לארצותיהם

מאת סופר „הארץ"
בדרום

...בהיותיהם של הרוגי המטוס ...י, שהתרסק בסיני, הועברו ב־...שישי למצרים דרך קנטרה. ...ארונות הובאו לקנטרה ב־...ה של 20 משאיות אלא שרק ...ארונות הועברו למצרים כיוון ...גע האחרון הוחלט להעביר אר־... ארונות — שלושה צרפתים ...יקאי — לארצותיהם דרך נמל ...לה. בטקס התחלפה של הרבע ה־אחרון חל איחור בתחילת העברת הגופות למשך 40 דקות.

ב־12.40 הגיעה למזח המשאית ה־ראשונה ושמונה חיילים נשאו על כתפיהם את הארונות עד לסירות של רשות תעלת סואץ שהגיעו מהצד השני של התעלה כשהם נושאים דגל של הצלב האדום אשר באחותו ב־צעה העברת הגופות. בין 100 הגו־פות 46 טלא זוהו.

טכס העברת הגופות היה אזרחי, אך נוהל בידי צה"ל ורב צבאי קרא פרקי תהלים. משמר כבוד של ה־משטרה ניצב במקום. המבצע נמשך יותר כשעתיים.

מהצד המצרי של התעלה נראו עתונאים, צלמים ומשמר כבוד של הצבא המצרי. המבצע עבר ללא תק־לות.

✶ קופת חולים מגבשת תב־נית חומש חדשה שבהתאם לה תש־קיע כל שנה כמאה מיליון ל"י ב־נושאי פיתוח, בהם סכומים ניכרים בשטח הגרנטולוגיה (מחלת זיקנה). כוונתה להכפיל עד סוף העשור מספר המיטות שבבתי החולים שלה. כך נמסר ביום ו' מר אשר ידלין מזכיר חברת העובדים בהרצאה במועצת פועלי חיפה.

היום אזכרה ליעקב הרצוג

(ע.מ.) במלאת שנה למות ד"ר ... הרצוג, שהיה מנכ"ל משרד ... הממשלה, תיערך אזכרה ליד ... בסנהדריה, היום ב־3. אוטובוס ... מבית העם החדש ב־2. ...מר האזכרה ייערך ב־5, במוסד ...ליד בירושלים, טכס חלוקת מיל־... על שם הבנות כטעם האוניבר־... העברית בתל־אביב, בר אילן ... הרי פישל לחקר המקרא.

שי חינם לילדיך

הנאה כפולה בספינת השעשועים של יצהר

1. את נהנית משבעה מוצרי אמבט מעולים של "יצהר" הארוזים בספינת שעשועים.

2. ילדך נהנה מספינת השעשועים המוענקת לו כשי חינם! הספינה ומוצרי "יצהר" ינעימו את הרחצה באמבט לך ולילדך.

ספינת השעשועים מכילה:

"ממ-בועות" – הקצף לאמבטיה בשפופרת פלסטית.

"ממ-שמפון" – שמפו מעולה השומר על עור הראש ויפי השיער.

"ממופון" – קרם סבון ללא סבון, לעור עדין.

"סוליפס" – משחת השיניים הבריאותית בפסים הכפולים.

"יד-חן" – קרם הידיים המפורסם של "יצהר".

"דו-סבון" – חפיסת סבון אחת לילד וחפיסה אחת לאשה.

למרות ההעלאה - במחיר הקודם לתקופה מוגבלת!

9.80 ל"י בלבד

זה נהדר-זה יצהר

מדינת ישראל
לשכת ההוצאה לפועל
בתל־אביב–יפו
תיק מס' הוצל"פ 30359/72

הודעה בדבר מכירת מקרקעין

...ים בזה למכירה המקרקעין ...רים להלן לסילוק חוב בסך 24... ל"י המגיע מהחייב דוד חן ... „פסחותי" בנק מכבנתאות ל־... בע"מ. המיוצג ע"י עוה"ד א. ...אר א. ברנר.

על המעונין בקניית המקרקעין להגיש ללשכה זו הצעה בכתב תוך 30 יום מפרסום הודעה זו. ההצעה תפרט את שמו, מענו ומספר זהותו של המציע, ואת הסכום המוצע, ויצורף להצעה ערבון בסכום שלא יפחת מ־10% מהמחיר המוצע.

פירוט המקרקעין: תל־אביב, רח' קהילת ורשה 51 (שכונת הדר יוסף), גוש 6636 חלקה 247/1.

תאור המקרקעין, סוגם, סימום ד־... בהם: הדירה בת 3 חדרים (וחלק מהדירה שנבנתה בתקופה מאוחרת יותר) בקומת קרקע של הבנין, החייב גר בדירה עם מש־פחתו.

המקרקעין נשומו בסך —.60,000 ל"י כשהם חופשים מכל חוב ושע־בוד ובמצב תפוס בסך של —.25,000 ל"י.

כחובבי חיים
לשכת הוצל"פ תל־אביב

תאריך: 22 בפבר' 1973

דירות פאר ברמת-הדר
בחיפה

השקעות בע"מ
קבלני בנין

אנו גאים
על התכנון המשלה

דירות לוקסוס עם כל השכלולים:
שרותים כפולים, 2 מעליות, הסקה מרכזית

5-6 חדרים 141 מ"ר מ־ 152,250.- ל"י
4 חדרים 121 מ"ר מ־ 136,000.- ל"י

משרדנו: חיפה. רחוב נורדוי 27. טלפון: 664859

אל תלמד דרך הרגליים מה שאפשר ללמוד דרך האצבעות.

כמה פעמים זה קרה לך? הגעת הביתה עייף וסחוט אחרי שהסתובבת שעות ברחובות בחיפושים אחר מומחה. חנות או בעל מקצוע כלשהו? חבל על הרגליים, על הזמן, ועל סוליות הנעליים.

בפעם הבאה כשתחפש משהו תן לאצבעות ללכת במקומך. מצא את מבוקשך ב"דפי זהב".

זהו מאגר עצום של אינפורמציה מגוונת ומפורטת. תמצא שם שמות, כתובות ומספרי טלפון. פרטי פרטים על בתי עסק, בעלי מלאכה, חנויות ובתי מסחר.

חפש ב"דפי זהב" ותוכל לחסוך זמן ורגליים, "לעשות" קילומטרים מבלי לצאת מביתך.

תן לאצבעות ללכת במקומך. ב"דפי זהב".

דפי זהב

תן לאצבעות ללכת במקומך.

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

הארץ

יום ראשון, כ"ג באדר א' תשל"ג
25 בפברואר 1973

בתל־אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' הפצה ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.

ירושלים: רח' התבצלת 2 טל' 224245־6, ת. ד. 273
חיפה: רחוב נורדוי 20 טלפון 8—661166, ת. ד. 5259

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.

HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. 623311

הצטברות של טעויות

אין תימה כי אויביה — הגלויים והסמויים — של מדינת ישראל עטו על האסון באסון המטוס הלובי כדי לתאר אותה כמפלצת. משקל רב יותר נודע למבוכה שהשתררה בקרב חוגים בינלאומיים המוכנים להקשיב גם לדברי הסבר ישראליים. ידידים הובכו על־ידי עצם העובדה שמטוסי קרב ישראליים הכריחו מטוס אזרחי לנחות בנסיבות אשר אפשר היה להביא בחשבון — אם לא צריך היה להניח — שיסכנו את שלום המטוס ונוסעיו. לאלה עלינו לומר כי המבוכה היא גם מנת חלקנו. הצער על מותם של קרוב למאה נפשות מדכא את כולנו, והשאלה אם לא היתה ברירה זולת הכרחת המטוס לנחיתת אונס שהסתיימה באסון, מייסרת אותנו לא פחות מאשר אותם.

ראשי מערכת הבטחון, שהופיעו אתמול בבית סוקולוב בפני נציגי העתונות המקומית והבינלאומית, לא השאירו ספק כי לוא ידעו בבטיחות כי המטוס שנכנס לתחום סיני עשה כך בטעות ובו נוסעים אזרחיים — לא היה כלל מתעורר ספק שבשום פנים אין לפתוח נגדו באש. הצרה היא כי הטייס — שלא קלט את שדרות האזהרה שלנו (בגלל תקלה שאין לה עדיין הסבר) אך הבחין במטוסי צה"ל — חשב לתומו אך בטעות כי אלה הם מטוסי מצרים — היינו מטוסים מצריים. לפיכך הבין לא נכון את סימני האזהרה ואת תנועות האזהרה של מטוסינו. אולם אין לתבוע מטייסינו ומאת המפקדים הממונים עליהם כי הם יתפסו בין־רגע את ההבנה של הטייס. התנהגותו היתה בלתי־סבירה לגבי קברניט אחראי על מטוס אזרחי בטיסה אזרחית, ואין לדחות את מסקנתם של המפקדים הבכירים כי התנהגות זו צריכה היתה להגביר את החשד — ואת הצורך לכפות עליו נחיתה לצורך זיהוי, גם כאשר כיוון טיסתו היה מערבה, כלומר החוצה.

מסקנה זו מהווה את נקודת הכובד של הוויכוח. אפשר לערער עליה, ולא רק לאור מה שאנו יודעים היום על המטוס ומסלול טיסתו, שהתחיל להשתבש כבר זמן רב לפני שחצה את מפרץ סואץ, אשר היה עדיין עמוק בתוך המרחב האווירי של מצרים. אולם אנו חייבים בכל זאת לשקול את חומרת החדירה בתור שכזאת. מי שסבור כי חיל האוויר כולנו והמטה הכללי של צה"ל הגיבו בחשדנות מופרזת, אסור לו שישכח כי בשנה שעברה הועמדנו כמה פעמים בפני מצבים אשר הדמיון הפרוע ביותר לא יכול היה לחזותם מראש. אין לבטל את ערכן של ידיעות שדיברו על מעשי תגרה קיצוניים ביותר העומדים להתבצע, דווקא באמצעות כלי טיס: ומה שיכול להיראות כנוקשות יתירה מצד ישראל, או עמימות לגבי כל שיקול שאינו צבאי צרוף, צריכה להיחשב כתגובה הניתנת להבנה על רקע סכנות שנדרשנו לטפל בהן בעבר ואשר נודעו רמזים עליהן לגבי העתיד.

בלתי סבירה גם התנהגותו של מגדל הפיקוח של נמל התעופה של קהיר. אין פלא שלשתי הטעויות מצד קברניט המטוס ומצד מערכת הבקרה האווירית של מצרים הצטרפה בסופו של דבר גם טעות מצד מערכת ההגנה האנטי־אווירית של ישראל. הבעיה שהועמדנו בפניה חרגה מתחום כל מה שניתן היה לצפות על פי נסיונות העבר.

היתה זו אפוא הצטברות בלתי רגילה של טעויות. ואם שר הבטחון הבטיח אתמול כי נלמד לקח, יש לברך על הבטחתו. מי שמאשים אותנו, מתעלם מהסיכונים אשר פעילותם של ארגוני החבלה, והתמיכה שהם זוכים לה מצד רוב מדינות ערב, צופנת בחובה. המקרה הטראגי ממחיש מחדש עד כמה זקוק האזור שלנו לשלום. זהו הלקח העיקרי והאמיתי של מה שקרה ביום ד' במדבר סיני.

החלטות קשות ולא פופולריות

הערכת סיכויה של הוועדה הבין־סקטוראלית — המורכבת מנציגי הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים — תלויה בראש וראשונה בעמדה: מי שמוכן להיות צנוע ולראות כהצלחה אינפלציה שאינה גרועה משל השנה שעברה, עשוי לצפות בתקווה לתוצאות דיוניה בהם תתחיל הוועדה היום. ואמנם עם שובו של שר האוצר לישראל אין עוד עילה לדחיית הפעלתה המעשית.

הנתונים מצד העלאות השכר ופיחות הלירה הישראלית — במקביל לפיחות הדולר — מחייבים שיעור עליית מחירים שהוא בוודאי אינו קטן מאשר של השנה האחרונה. הדברים אמורים לגבי מקרה שהביקוש יגדל רק בשיעור צנוע יחסית, אלא שנדמה כי מניעת הגידול אינה מובטחת — ומכל מקום לא ברור כיצד תועיל כאן הוועדה. מה שאפשר — אם אפשר — לעשות הוא כולו בתחום פעולתו של הממשל הכלכלי.

ניצול העלאת השכר להגדלה ניכרת של חלק השכירים בהכנסה הלאומית הוא בלתי אפשרי בתנאי תעסוקה מלאה — ואירועי 1966 יוכיחו. איומיו של מר בן־אהרון אינם אמינים: העלאת שכר בלי העלאת מחירים מקבילה (לפחות), פירושה מיתון. עובדת חיים זו מן הסתם אפשר להסביר לו גם בשיחות בלתי פורמליות, וספק אם בפורום כמו הוועדה הוא יתנהג כפי שהיה נוהג אולי בנסיבות שאינן מצריכות הופעתו בתפקיד הטריבון העממי.

התועלת היחידה שאפשר להפיק מעבודת הוועדה היא יצירת אווירה של הסכמה לגבי הצורך בריסון עליית המחירים ומניעת אינפלציה דוהרת עוד יותר. אין זה הרבה — אך הנסיבות מחייבות הסתפקות במועט לפחות במה שנוגע לשנת 1973. אולם בסופו של דבר, מדיניות כלכלית תכליתית איננה עניין של קונסנזוס אלא של החלטות קשות ולא פופולאריות. יש להניח כי אם לא יתקבלו כאלה עכשיו, הן יתקבלו אחרי הבחירות.

מתהדקים קשרי ואשינגטון־פקינג

ההתקדמות בביסוס הקשרים בין ואשינגטון לפקינג מהירה מכפי שציפו מרבית המשקיפים. בעקבות שיחותיו הממושכות של ד"ר קיסינג'ר עם היו"ר מאו ועם ראש הממשלה צ'ו אן לאי פורסמה בסוף השבוע שעבר הודעה על הקמת „לשכות קישור" הדדיות של שתי המעצמות, כל אחת בבירת זולתה.

לפי כל הסימנים יהיה לשתי הנציגויות מעמד זהה כמעט למעמד של נציגות דיפלומאטית, הן בחסינות הן במרבית התפקידים. באופן רשמי יעסקו לשכות הקישור ב„טיפוח קשרי כלכלה, מדע ותרבות", אך ברור שיהוו גם צינור למגעים המדיניים.

ואשינגטון תהיה הבירה הראשונה בה תקיים סין נציגות בדרג כה, על אף נוכחותה של נציגות דיפלומאטית רשמית של סין הלאומנית. ארה"ב מוסיפה להכיר בממשלה הלאומנית כנציגתו החוקית של העם הסיני וזאת, כמובן, הסיבה שפקינג וואשינגטון אינן קשורות לפי שעה קשרים דיפלומאטיים פורמאליים ומלאים.

אך אם לשפוט לפי מה שנודע מדברי הד"ר קיסינג'ר, שדיווח על ביקורו בפקינג למנהיגי שתי הסיעות בקונגרס, יהיו הקשרים הא־פורמאליים יותר פעילים ותכופים מאשר עם מדינות רבות ששגרירויהן יושבים בוואשינגטון מזה עשרות שנים: סין הקומוניסטית תשלח לתצוגה בארה"ב אוסף נדיר של דברי אמנות ומלאכת מחשבת עתיקים. המבקרים ב„קריה האסורה" של פקינג ותגבר גם שליחות משלחות מדעיות וקבוצות ספורטאים; ארה"ב צפויה תשגר לסין את התזמורת הסימפונית של פילדלפיה ומשלחות מדענים, רופאים, ספורטאים וקבוצת חברי הקונגרס האמריקאי.

בניגוד לנבואות ולהשערות, לא נתקבלה כל החלטה להוציא חלק מכוחות האמריקאיים מטאיוואן, אשר נוכחותם שימשה שנים רבות מטרה להתקפות פקינג על ואשינגטון. ד"ר קיסינג'ר אמר כי הנושא ייבחן מזמן לזמן לאור התפתחות המצב ברמת הסכנה באזור. נראה, כי פקינג הבינה שחלק ניכר מאותם אנשי צבא אמריקאים הנמצאים באי (פחות מ־10,000 איש) עסק בתפקידי סיוע למאמץ המלחמתי האמריקאי בוויטנאם — תובלה, תקשורת, תחזוקה וכו' — ועם סיום המעורבות האמריקאית ממילא לא יהיה צורך להחזיקם שם. לאמיתו של דבר יש לנוכחות חיילי ארה"ב בטאיוואן תפקיד סימבולי בעיקר: להוכיח לפקינג שארה"ב תתנגד לנסיון להשתלט על האי בכוח. אפשרות זו ממילא ירדה מן הפרק המעשי והיא ... משליכה עתה למעשה עם המשמעות הפורמאלית של הבטחות.

להחדיר את השלום למלחמה

במיבצעים צבאיים חייב להילקח בחשבון הגורם הפוליטי

מאת שבתי טבת

התגובה הנזעמת של דעת־הקהל בעולם על הפלת מטוס־הנוסעים הלובי על כל נוסעיו, מלמדת מה שהיה ידוע בלאו־הכי — חשוב המעשה, לא ההסברים הבאים בעקבותיו. לשון אחרת, חשוב מה היהודים עושים, לא מה היהודים אומרים. מה שקבע את דעת־הקהל היתה העובדה שמטוסי־קרב הפילו מטוס אזרחי לא־מגונן, וגרמו למותם של יותר ממאה חפים מפשע. ההסברים — הביטחוניים, המדיניים, המשפטיים והמקצועיים — אין בכוחם לשנות או למעט מהתדהמה שחולל המעשה.

יתר־על־כן, לגבי המעשה אין חילוקי דעות — הכל יודעים שהנוסעים שמתו מתו — ואילו לכל הסבר יש הסבר שכנגד. כך אף אם רבים הנימוקים המשכנעים בגירסה הישראלית, ממילא יתערפלו על־ידי הגירסות שכנגד ובוויכוח שיתחולל יתעניינו רק מעטים. דעת־הקהל, לאחר שנקבעה, לא תעקוב אחר הוויכוח. אפשר לקבוע בביטחון, כי לאחר שיבואו קרבנות האסון למנוחת־עולם בארצותיהם, יחול חוק השכחה אף על עניין כאוב זה.

ההסברים וההצטדקות יישכחו בלא להותיר זכר, ויפנו מקומם בתודעת־הציבור למאורעות מסעירים טריים. אולם, המעשה עצמו — אפילו יידחק לירכתי הזכרון האנושי — לא יישכח. הוא כבר נחקק היטב.

החשש הכבד הוא שהפלת המטוס הלובי תצטרף לדיר־יאסין, לקיביה, לכפר־קאסם ולאירועים אחרים, כחוליה במכלול הזכרון של הצד היהודי במלחמת ערב־ישראל. מובן מאליו, שרב השוני בין כל אלה ואין שום דמיון בין הרצח בדם קר בדיר־יאסין לאסון המטוס הלובי, או בין מה שקרה בקיביה למה שאירע בכפר קאסם. ואף־על־פי־כן, יש חשש שכל השמות האלה יעלו בזיכרון בהקשר אחד, כמו היו ציוני־דרך על דרך־התחיה העקובה מדם של ישראל.

הסיבה להקשר מתויד זה היא הכתם על העשק היהודי. בכל אלה נשפך דם נקיים, יהיו הסיבות וההסברים אשר יהיו. מה שייזכר להבא יהיה — במקרה הטוב — שיש רק הבדלים קטנים בין הגישות של היהודים והערבים למלחמה בארץ־ישראל. ואולי ייזכר שהגישות הפות בלא כל הבדלים, אם הגישה היהודית אינה אכזרית יותר, שהרי היהודים גירשו את הערבים מבתיהם, ולא להיפך.

האם אפשר היה להימנע מיצירת ההזות בינינו לערבים בדעת־הקהל? שורת המקרים בצד הישראלי, השונים כל כך זה מזה, הנותנת מעין צידוק ליצירת ההשוואה, מעידה, כנראה, כי אין מנוס מכך. במלחמה כה קשה וארוכה — כמו במסות אחרות בחיי אנוש — נעשים היריבים דומים זה לזה, ברצון או שלא מרצון.

מהריגת חפים מפשע אפשר להימנע רק בשלום, לא במלחמה.

✶

לאחר שישככו הצער והכאב הראשונים על האסון, אפשר יהיה להבחין בנזק שנגרם לישראל. החשש הוא שדמנו הותר על־ידי הפלת המטוס הנושא אזרחים. מכאן ואילך כמו ניתן היתר לצד שכנגד, לערבים, להפיל מטוסי־נוסעים ישראליים, להטביע אניות־סוחר ולפגוע בכל אזרח ישראלי באשר הוא.

לא שאפשרות זו לא היתה קיימת עד כה, ולא שאירגוני החבלה הערביים לא פגעו באזרחים ובגופים ישראליים עד להפלת המטוס — אלא שמעתה כמו ניתן להם צידוק להסלמה.

למרבה הצער, בארצות לא מעטות תתן דעת־הקהל ברצון את הצידוק להסלמת הטירור הערבי, ואולי גם ברגש של הקלה. שכן דומה, כי פעלו כנגד אנשי אירגוני החבלה כמי שקפאם שד. מתוך שיקולים אנוכיים מובהקים שיחררה גרמניה המערבית את הרוצחים ממינכן, ומשום שיקולים דומים שחררה מהכלא שני המחבלים שמסרו רשם־קול ממולכד לשתי נוסעות אל־על. אם חשו הגרמנים והאיטלקים בושה כלשהי, הרי מעתה יוכלו לדחות בשתי ידיים קובלנות ישראליות. לדבריהם, מי היא ישראל המדברת גבוהה על צדק ומשפט, זו שמטוסי־הקרב שלה מפילים מטוס־נוסעים מלא אזרחים?

אולם, הנזק אינו דווקא בדעת־הקהל. לא החשש שיאהבו אותנו פחות הוא שצריך להדאיג אותנו עתה (אף כי הערובה שפחתה האהדה לישראל, אף בארצות ידידותיות כמו הולנד ונורווגיה, איננה חסרה משמעות מדינית). הנזק, במקרה ויתאמת החשש שדמנו הותר, הוא בראש ובראשונה בהתפתחויות לא־רצויות של חיינו הלאומיים.

אם אכן תגרום הפלת המטוס הסלמה לא רצויה במלחמת המחבלים, ואולי לא רק שלהם, הרי זו התפתחות שלילית לחלוטין מבחינתנו. לבד מאובדן חיי־אדם ונזק לרכוש ולכלכלה שהסלמה כזאת תביא, היא ממילא תאלץ אותנו להתחשב ולעסוק יותר ויותר בענייני מלחמה, וממילא בהרג. שהרי כל פעולה גוררת אחריה תגובה, וכל תגובה פעולה, וכיוצא בכך, מעגל חוזר שאין לו סוף. וכך שוב לא יהיה מנוס מאסונות שיכתימו אותנו יותר ויותר, עד שתשתנה דמותנו לבלי הכר לא רק בעיני העולם, אלא אף בעיני עצמנו.

אם הרוסים ניצחו את נפוליון על־ידי שמשכו אותו עמוק לתוכם, הרחק ממקורות האספקה שלו, יכולו הערבים לצפות לנצחון על־ידי שיבלו אותנו בדמם — וממילא גם בשלנו — הרחק ממקורות החיים והתרבות שלנו כיהודים.

✶

אנו מצווים למנוע הסלמה במלחמת ערב—ישראל, בכל מחיר. כמובן, על־ידי שלום אפשר לעשות זאת. אבל אסונות כהפלת המטוס הלובי אינם מקרבים כלל את השלום. הם מגבירים אותה איבה שכל עוד היא מפעפעת וגועשת אין בישראל הנהגה שתקבל על עצמה אחריות בפני הסיכון של נסיגה תמורת שלום.

אבל אם השלום עודו רחוק, הרי מן ההכרח להחדיר את השלום אף לתוך המלחמה. אישים כפנחס ספיר וכיגאל אלון אמרו לא מכבר, כי השאיפה לשלום חייבת להדריך את כל צעדינו. אף שר הביטחון משה דיין אמר לאחרונה, „השלום, ולו גם בשלבים, הוא היום יעדנו העליון ועלינו להאזין ולבחון ללא לאות את נכונות הערבים לזאת". השאלה היא, מה נעשה למען אותו שלום, פרט לפעולות הנעשות באמצעות הצינורות הקרויים דיפלומטיים, כדי שמשאלות אלה לא יישארו בגדר דיבור וזהו לא.

האסון בסיני מבהיר לנו, כי פקודות־הקבע של צה"ל הן כבעת קרב בעיצומו. כלומר, הצבא אינו זקוק לאישור הרשות האזרחית כדי ליירט מטוס אזרחי. שיקול הדעת הוא כולו של הצבא. כך זה בעת מלחמה קשה.

במצב הסבוך בו אנו נתונים יש משמעויות מדיניות ולאומיות גם לפקודות המבצעיות הרגילות. לא תמיד ולא כל המפקדים בצה"ל יכולים ומסוגלים להיות ערים להן. אין זה אומר שיש להביא את המצב עד לאבסורד שעל כל פקודה של מפקד־פלוגה יהיה צורך באישור הרשות האזרחית. אולם, עם זאת נראה כי יש צורך בהחדרת התודעה לצה"ל שבמצב שלנו עתה — ובעיקר בעת שעלינו לעשות הכל כדי להרגיע הערבים, ולא לדחפם להסלמה — שיקולים לא־צבאיים חשובים לא פחות משיקולים צבאיים.

אולם, מטבע החברה הישראלית, בהתהוות של הרשות האזרחית. מן הראוי, איפוא, להגביר להבא את התערבותה בשיקולי הצבא. למשל, שאסור להפיל מטוס אזרחי בלא אישורה.

האם הפנתרים חוזרים?

משמעות הברית בין שלום כהן ל„פנתרים השחורים" לקראת הבחירות

מאת רן כסלו

האם יכנס ח"כ שלום כהן לכנסת השמינית כשהוא רוכב על גבו של „פנתר שחור"? או אולי להיפך — האם יכניס מר כהן את הפנתרים הישראלים למפת המימסד הפוליטי — ותוך כדי כך יקצץ את ציפורניהם?

אלה הן שתי אפשרויות העולות מן הברית שנחתמה בימים אלה בין הפנתרים לבין ח"כ שלום כהן וקבוצתו על איחוד מלא לתנועה משותפת. על מצע האיחוד חתמו ב־15 בחודש חמשה מבין ראשי הפנתרים — על כל גוניהם, ושבעה אנשים העומדים בראש תנועתו של ח"כ כהן.

פנתרים בלי ראש

אין ספק כי הבהלה לה גרמו בזמנו הפנתרים הישראלים לנציגי השלטון — ובתוכם ראש הממשלה — היתה מעל ומעבר לכוחם האמיתי. היו לכך כמה סיבות.

✶ השם שגרם אסוציאציות לא נעימות עם הכוח השחור האמריקני מארה"ב.

✶ ההד הבלתי צפוי והבלתי פרופורציונאלי שקיבלה תופעת הפנתרים בחו"ל — במיוחד בעולם היהודי.

✶ החשש שהתופעה הרעשנית והאלימה תשמש גיצוץ שילבה את הבעיות העדתיות ותיגרום התלקחות דוגמת ואדי סאליב.

הזמן הוכיח שהתנועה השלישית לא היתה מבוססת על שנוספאו כוחות שהיו מסוגלים להסלה עד לפני שהיא גלדה. אלא שאפילו ללא התלהבות גדולה, הצליחו הפנתרים הרבה יותר משהם עצמם האמינו. הופעתם הזדירה את הרוקחים — לאחר תקופת רגיעה ממושכת — לבעיות העוני ובמיוחד לבעיות הדיור של שכבות נכשלות.

אם חלו שינויים בהיקף הבנייה הציבורית, היה זה לא מעט כתוצאה מהזעזוע שגרמה תופעת הפנתרים. איש מהאחראים על המדיניות הכלכלית והחברתית בארץ לא הודה בכך, אך טענות מסוג זה נשמעו אפילו בדיון שנערך בזמנו במרכז מפלגת העבודה, מפיהם של עסקנים מרכזיים כמו ישראל ישעיהו ומרדכי בן־פורת.

אלא שזמן קצר לאחר הופעתם הרעשנית, נבלמו הפנתרים כמעט כליל מתנופתם הציבורית. היו לכך סיבות שונות ובעיקר: חוסר התמדה המאפיין נושאי שוליים. אך יחד עם סיבות אחרות היתה להתפוררות סיבה חשובה אחת: חוסר מנהיגות, שתעניק לקבוצה מסגרת קבועה יותר וקו פעולה עיקבי.

היו אמנם נסיונות של מפלגות שונות — מהימין הקיצוני ועד לשמאל — להשתלט על הפנתרים. מפלגות שונות (כולל חרות ומפלגת העבודה) הושיטו אף כתף בהשאר. אך כל הנסיונות האלה נידונו מראש לכשלון. הפנתרים קיבלו את הכסף, אך לא את המרות.

הדילמה של שלום כהן

מצד שני — היה ח"כ שלום כהן במצב קשה מאז התפלגות תנועת העולם הזה. הוא נשאר אמנם עם כיסא בכנסת, ועם חלק מסיעת העולם הזה בחיבור הפועל של המפלגה (כולל כמעט כל הגוף הפרלימנטרי) אך ללא תנועה, ללא בסיס חברתי, אפילו המוגבל ביותר.

הוא הכריז על יסוד תנועה חדשה (דמוקרטים ישראליים) ולפי שמעתו הצליח ליצור לתנועה זו כפריפריה של כ־2000 איש. אך כל זה לא הורגש בציבור. בסופו של דבר נשאר מר כהן כאחד מ־120 חברי כנסת, מבלי להתבלט אפילו בפעילות פרלמנטארית. הוא לא הצליח להגיע לרמת הפופולאריות של ידידו לשעבר ושותפו בזמנו — אורי אבנרי (שהשאיר בידיו אחרי הפילוג את מכשירו העיקרי — השבועון), או להתחרות עם ח"כ שמואל תמיר, שידע לקשור את שמו עם פרשיות כלכליות שהסעירו את הציבור.

לאור כל זה, היו סיכוייו של מר כהן להיכנס לכנסת הבאה כמעט אפסיים. נשארה אמנם לפניו דרך תיאורטית: להכנס לחזית משותפת של השמאל, אם חזית כזאת תקום. אך הקמתה של חזית השמאל בישראל היא יותר מאשר פרובלמאטית, לאור הנסיון של העבר והניגודים האישיים של הכוחות.

שידוך מבצעי

הדרך היחידה שהיתה עדיין פתוחה בפני הח"כ הבודד — היתה פעילות עדתית. אלא שלדרך זו התנגד שלום כהן מאז יציאתו מהעולם הזה. נראה שנרתע מלהפוך עסקן עדתי.

אלא, כאמור, לא היו לו הרבה אפשרויות בין להעלם או להבנות מחדש על רקע של תנועה עדתית, ובדר באשר בחר. זהו השידוך ישר לפנתרים.

כך היה שידוכו של שלום כהן עם הפנתרים טבעי בהעלם. אם השותף יצליח לטווח ארוך או לא — יתברר במשך הזמן. אך אם יצליח, עלולה הברית החדשה להיות גורם פרובלמאטי לכהן. נראה כי מר כהן אינו מתכוון לוותר על אחד מיסודות קיומו של „הפנתריזם" — המאבק האלים. הוא רק רוצה להכניס את השיטות האלה למסגרת של מטרות מוגדרות, העשויות למשוך — בנוסף לקבוצת השוליים — שיכבות רחבות יותר של אוכלוסיה. „האלימות של 30 איש — היא אלימות. האלימות של עיירה שלמה — מפסיקה להיות אלימות", אומר ח"כ כהן.

מבחינה עדתית, מנוסח המבצע המשותף של התנועה החדשה בזהירות רבה. „בארץ חיים שני מעמדות: השבעים והרעבים", נאמר במצע. „אין אפליה של עדה זו או אחרת; יש קיפוח של מעמד שלם. מעמד הרוב הרעב, ברובו מבני עדות־המזרח".

בראש המצע הזה העמיד מר כהן את בעיות החינוך, העשויות, לדעתו, לדבר אל ליבן של שכבות שלמות. „בית־הספר של שכונות העוני ואזורי הפיתוח מסוגל להוציא מתוכו רק תלמידים נחשלים. אם רק 4 אחוזים מבוגרי האוניברסיטאות בארץ הם מבני עדות המזרח, אין זה מפני שבני עדות אלה אינם מסוגלים ללמוד. נער יהודי שנשאר במרוקו לפני 15 שנה, סיים אוניברסיטה שם או באירופה. אחיו שעלה ארצה נשר מבית־הספר היסודי ויושב היום בבית־הסוהר. מספר אקדמאים ובוגרי בתי ספר תיכוניים שעלו מעיראק עם קום המדינה, גדול לאין ערוך ממספר בני עדה זו שסיימו בית־ספר על־יסודי מאז הגיעם לתואר אקדמאי בישראל".

לאחר דרישות בענייני חינוך, באה במצע שורה של תביעות בענייני דיור, הכנסה וזכויות סוציאליות. המסקנה הסופית: אין פתרון לבעיות בשנה המדינה ללא שלום. ואילו „ממשלת ישראל לא עשתה די מאמצים להשגת השלום", נטען במצע.

אם יצליח שלום כהן להפעיל באופן קבוע 100—150 פנתרים למשימות מוגדרות ומתוכננות, עלול דבר זה להשפיע על הלך הרוחות בשכונות ובעיירות הפיתוח וכן על הסיכויים הפרלמנטאריים של עצמו.

עצות בריטיות לכולם

למרות ההכרזות הרבות — לא יעברו האנגלים לפעולה

מאת א. שם,
סופר „הארץ" באנגליה

לונדון

רבים מהמדינאים ממזרח התיכון שביקרו לאחרונה בלונדון, עשו זאת רק כיון שלונדון תחנה נוחה בדרך לאמריקה או חזרה ממנה. שכן אם נשמעים דבריך בוואשינגטון, מה הטעם לדבר עם הבריטים? חוסיין ביטל את ביקורו בלונדון, גם כיוון שלא שכח כיצד משרד החוץ הבריטי קפץ על הפס הפלשתינאי ב־1970, בהדגישו שזכויותיהם של הפלשתינאים כפלשתינאים הם מפתח לפתרון בסכסוך הישראלי־ערבי.

האפו איסמעיל יכול היה לצפות מביקורו בלונדון עוד פחות מאשר חוסיין. אך גם לו וגם למשרד החוץ הבריטי היו סיבות להדגיש את חשיבות הביקור. משימתו של איסמעיל היתה ליצור את הרושם שהמצרי שמטשלהו עושה צעדים נמרצים כדי להביא לסילוקם של הישראלים. בהפגנת פעילות זו, כשאיסמעיל נפגש עם הית, יום, ומי לא, בלונדון ובבירות אחרות, יכול היה סאדאת להרוויח זמן. בינתיים, אולי ישלח אללה פתרון.

יום היה להוט להיפגש עם איסמעיל בלונדון ולהבטיח לו תמיכה מוסרית כיוון שהדבר בונה את תדמיתו כמדינאי עולמי וכידיד גדול לערבים העשירים בנפט. בשנתיים וחצי בהן הוא מיניסטר החוץ, לא השיג דבר. הכניסה לשוק המשותף היתה פרי עבודתו של הית עצמו. שאלת רודזיה נשארת ללא פתרון. הישג במזרח התיכון, ואפילו יהיה למראית עין בלבד, יכול לאפשר ליום לפרוש בפאר והדר.

הביורוקרטים נגד ישראל

הביורוקרטיה של משרד החוץ הבריטי שנשארה אנטי ישראלית כתמיד מקווה שתוכל איכשהו ליצור חזית אירופית כדי לשכנע את ארצות הברית שתלחץ על ישראל. משרד החוץ הבריטי מקבל עידוד מקולות שונים שנשמעים מהסטייט־דיפארטמנט, שפקידיו לא שינו את האוריינטציה והאישיה שלהם.

הקו של הבריטים הוא לנסות לשכנע את ואשינגטון לפעול בהדגישם את הצורך המידי בפתרון. נימוקיהם הם שאם יידחה הפתרון זמן רב, עלול סאדאת ליפול, הרוסים יחזרו, מרד יפרוץ מחדש בירדן וכו'.

ואשינגטון מודעת היטב לעובדה שעזיבת הרוסים היתה נצחון אמריקאי מכריע שנגרם על ידי התמיכה האמריקאית בעמדתה התקיפה של ישראל. דבר זה ידוע היטב בלונדון, אך בווייטהול שמסדרונותיה כלואים בזכרונות מגדולת העבר, רבה היכולת להרמית עצמית. הגיון המשרד אומר שכאשר אף חייל אמריקאי אינו נהרג במזרח התיכון, אין בארצות הברית כל תחושת דחיפות.

המשתמשים העיקריים בתעלת סואץ, או אלו שיפיקו את התועלת הרבה ביותר מפתיחתה: הם בריטניה, הודו, ברית המועצות וכו'. מבט אחד על מפת נתיבי שיט מראה עד כמה אין התעלה חשובה לארצות הברית, וזאת בנפרד משיקולים פוליטיים. עובדה זו ידועה בלונדון באותה מידה כמו בירושלים. אך כיון שלמשרד־החוץ אין קרדום לחפור בו, הם יחפרו בכל דבר אחר.

מדידת החום הפוליטי

במידה מסויימת קיים מעין שיתוף פעולה בתרמית בין ממשלות שמלבד זאת יש להן אינטרסים משותפים מועטים, או לכל הפחות שיתוף פעולה הוא בין מיניסטרי־החוץ שלהם. לעתים קיים קשר זה בין לשכות ועתונאים. בעבר נפלה לעתים העתונות הישראלית לפח זה. מדינאים ערביים ביקרו בלונדון, מדינאים בריטיים ביקרו במדינות ערביות, פורסמו הצהרות מעורפלות הקוראות לפתרון. שריקה זאת בחשכה מצד ערבים או בריטים שנועדה לעודד את רוחם, הפכה לשאגה רמה בזמן שהגיעה לישראל. בעבר היו הישראלים עשויים להתייחס לכך ברצינות. אז מיהרו הדיפלומטים הישראלים „למדוד את החום". וקרה כמו שהעיר אחד הדיפלומטים המנוסים: אם אתה מודד את החום של חולה או ממשלה לעתים קרובות, נוטה החום לעלות.

כעת מאופיינת הדיפלומטיה הישראלית בחוץ לארץ על ידי תחושת בטחון גדולה יותר. לעתים מרגיז אותנו, העתונאים, לשמוע דברי הרגעה שמעשה זה או אחר (מצד האנגלים או הערבים) חסר כל משמעות אמתית. אבל, כיוון שדברים אלו הורגים מה שיכול היה להיות סיפור טוב. המצב הקיים אינו שווה כותרת, מלבד ב„פראבדה".

עכשיו הגיע תורם של המצרים להיות עצבניים. הממשלה המצרית חייבת לעשות משהו כדי להמשיך להתקיים. אם היא הוציאה מכלל אפשרות הן פתרון צבאי הן פתרון פוליטי, כל מה שנותר לה הוא לרדת במעגלים. בעשותה כך, היא מתקרבת את עצמה לעמדה בה היא מוכנה לתצים עליה. הפניות המצריות למדינות מערביות בהברח עודדו את התגובה: הסכימו להסדר־ביניים, לנסיגה ישראלית חלקית, וקוו לטוב.

ביותר. לעומת זה אומרים לחוסיין: אל תתכן בהסכם עם ישראל לפני הסכם מצרי־ישראלי. במלים אחרות, הבריטים קוראים לממשלה הירדנית לא לזוז, ולישראלים ולאמריקאים — למהר. אך המלך חוסיין יכול לא לעשות דבר, רק כל עוד העצמאות שלו בתוך ירדן מוחלטת. 20 שנה, לפני 1967 ובה במידה אחרית, השתמשו הממשלות המצרית והסורית ב„שאלה הפלשתינאית" בכלל ובפליטים בפרט כבמקל חובלים נגד חוסיין. פעם עזרו לו הבריטים להדוף את המקל. בשלוש או ארבע השנים האחרונות הם נטו לעודד את אלו המניפים את המקל, או לפחות לעמוד מן הצד ולהציע לו לבוא להסכם עם תוקפיו.

אך מבחינה אחרת גם דבר זה טוב, מנקודת ההשקפה הישראלית. שכן יחסיה המיוחדים של אנגליה עם ירדן היו מכשול נוסף בהתויה לקראת יחסים ירדניים־ישראליים תקינים המבוססים על איזון כוחות. העובדה שתמיכת בריטניה בירדן נבעה מסנטימנטים ומראיית ירדן כעורק חיים לאימפריה הגדולה הבלתי־קיימת, לא הפחיתה מהסכנה שביחוס זה.

כעת, כשחייב חוסיין לשאת את עיניו לארצות הברית כדי לקבל מכנה תמיכה, הוא חייב להיות ראליסטי יותר. שכן ברור כי ישראל היא הציר סביבו סובבת המדיניות האמריקאית באזור בצורה כזאת שחוסיין אינו יכול לקוות לה לעולם. לכל היותר הוא יכול להיראות כנכס מכויים או לפחות לא כמעמסה. כך שמבחינה מסויימת, העובדה שהבריטים ניסו למחוק אותו כגורם ב־1969—1970 ולא הסתירו זאת מהאמריקאים, מגבילה את יכולתו להמרן נגד ישראל ובאופן עקיף מסייעת לישראל.

בטווח ארוך יותר לבטוח הבריטים שיש להם בעיות כה רבות, שהם יכולים לקבל את המצב במזרח התיכון כמו שהוא. בעתיד הם אף ינסו לגבש עמדה „אירופית" לגבי המזרח התיכון, עמדה ראליסטית הנובעת מהלך רוח פוסט־גוליסטי. אך אין זה סביר כי הדבר יקרה כל זמן שסר אלק דאגלס יום ממשיך להיות מיניסטר החוץ, או כל זמן שקיימת תקוה כלשהי שניכסון יפעיל לחץ על הישראלים.

פגישות הית וניכסון

קשה לומר שזאת היא מדיניות הממשלה הבריטית. בניגוד למה שכתבו כמה עתונים בארה"ב, קיים ספק רב מאד אם הית אכן העלה בכלל את שאלת המזרח התיכון בפני ניכסון, על אחת כמה וכמה ספק אם ביקש שיפעלו ללחוץ על ישראל. יום שוחח על כך עם רוג'רס באופן כללי. יתכן שהסיפור שהית לחץ על ניכסון ללחוץ על ישראל — אילו לא היו לו בקשות דחופות יותר — הופץ על־ידי דיפלומטים בריטיים; הוא יכול להיות השערות בעלמא; אפשר אפילו שתולדתו היא במוחות היהודי. מכל מקום, למרות שיש לפקוח עין על הבריטים, דבריהם אינם מעידים שיעברו לפעולה.

סר אלק דאגלס־יום

משמידים פירות ומעלים מחירם

מאת שמשון ארליך

החושים הטבעיים הולכים וקהים עם ההתפתחויות וכל פעם ניכר הדבר בתחום חדש. בעבר כשהיו מודיעים, כי משמידים יבולים של ירקות ופירות כדי למנוע ירידת מחירים, קמה זעקה והמשמידים נבהלו והבטיחו לחזור בהם ממעשיהם ולהעמיד את העודפים לרשות מחוסרי אמצעים. כאשר נמסר בימים אלה כי עומדים להשמיד 180,000 טונות פרי הדר שנזוק ושלא ניתן לייצאו, מהם הראויים למאכל, נשמעו תלונות מצד יצרני מוצרי פרי הדר. לא נשמע הגה מנציגי אירגוני הצרכנים. נראה שהדברים מתקבלים כמובנים מאליהם.

אתה שומע ונזכר כיצד נבהלת כ־

כבר שנים נוהגת המועצה לשיווק פרי־הדר להעלות מחירי הפרי עד שהוא הופך פרי מותרות לבעלי אמצעים מועטים, כמעט כתפוח ואגס. איש לא ערך באחרונה סקר על מידת ההשפעה שיש לעליות מחירים על כמות הצריכה. מבקר המדינה, שבדק את הנושא בשנים 1963—1966, הצביע על התופעה המשולבת של עליות מחירים וירידה בשיווק למאכל בארץ. באותן שלוש שנים עלו המחירים של תפוזי השמוטי ב־66% ואילו הכמות המשווקת למאכל ירדה ב־12%, על אף העלייה ביבול ההדרים ובמספר האוכלוסין.

הפירות רבו, האוכלוסיה גדלה והכמות שאנשים צרכו פוחתה (חלק מזה יש לזקוף לשפע הפירות וההדרים בשוק). מבחינת המועצה היא

תפוזים: משמידים — ומייקרים

אשר נתבקשת לשלם 3 ל"י עבור שקית תפוזים. זה נראה לך מגוזם. אבל מחיר תפוזי השמוטי שהם הזולים ביותר, מגיע היום ל־80 אגורות הק"ג. 3 ל"י זה בסך הכל משהו פחות מ־4 ק"ג. ואתה הרי אינך זקוק למלא כל כך הרבה פיות, אבל אתה מכיר אחרים שהולנו בפניך שהם חוסכים תפוז מהילדים. זה נראה לך מוזר. לחסוך תפוז מילד? זה קיים אצלנו? פרי יקר יותר — מילא, אבל תפוז?

אולם צא ועשה חשבון. משפחה המונה 5 נפשות שאינה קונה פירות יקרים צורכת כ־15 תפוזים ליום או 3 ק"ג לערך, וזה מסתכם ב־72 ל"י לחודש. ומה דין משפחה בת 8 נפשות? הרי דווקא משפחות אלו הכנסתן היא הנמוכה ביותר. אם משפחה כזו משתכרת בממוצע פחות מ־1000 ל"י לחודש ברוטו, שהם כ־700—800 ל"י נטו, הרי ש־10 אחוזים מהכנסותיה בתקופת החורף יופנו לתפוזים אם תרצה לתת שני תפוזים לנפש.

✶

אנו שומעים מן הפרסומת של המועצה לשיווק פרי הדר עד כמה בריא לשתות מיץ תפוזים. שתה כוס מיץ כל בוקר, מאיצים בך. כוס מיץ כזו מחייבת סחיטת 3 תפוזים העולים כ־35 אגורות. סך הכל תוציא משפחה בת 8 נפשות כ־2.6 ל"י ליום על התפוזים הבריא או כ־80 ל"י נוספות לחודש אם תמשיך גם לאכול פירות הדר ללא סחיטה. אותה שעה יושמדו פירות מרובים לנפש ובלבד שלא „לקלקל את המחיר" לגבי הכמות הנותרת.

זה ללא ספק עסק לא רע. מבחינת הציבור העסק היה כאן מובהק של ניצול מונופולין לגבי הפרי העממי ביותר ועל כן פגע הדבר בהכרח בשכבות החלשות ביותר, שהן ללא ספק שצימצמו את צריכת ההדרים. מבקר המדינה קבע כבר אז, כי „נוכח החשיבות שיש לפרי ההדר כגורם תזונתי, יש מקום שהמועצה בשיתוף פעולה עם גורמים ממשלתיים תבחן את כל הגורמים לרבות העלאת המחיר העלולים להשפיע על ההתפתחות השלילית של השיווק המקומי".

הדברים נאמרו לפני למעלה מארבע שנים. מאז המשיכו כל הגורמים להעלות את מחירי פרי הדר למאכל, כשאת העודפים מוכרים בזול־חינם לתעשייה כדי שתוכל לספק מהם מוצרי פרי הדר בזול לשוקי העולם. האם יתעוררו לשחות כל הגופים הללו כאשר מגלים מישהו שצריך להשמיד את הפרי ובלבד שלא יוזלו המחירים הגבוהים והמונופוליסטיים הגבוהים בשוק המקומי?

שוחחתי עם איש משרד החקלאות והלה הסביר לי, כי בכל שירדו המחירים לא יגדל הביקוש במידה ניכרת. גם אם זה נכון (הדבר עוד לא נבדק) נשאלת השאלה מדוע רשאי גוף מונופוליסטי להכתיב לציבור מחירים גבוהים בהשוואה למחירים שהיו נקבעים במצב של היצע חופשי? מכל מקום, ראוי לבדוק אפשרות תשלום סובסידיה ממשלתית לחקלאים, כדי שיוכלו מעוטי הכנסה לאכול פרי בשפע במחירים מתקבלים על הדעת.

אל תגע בכסף זה!

קבלת החודש תוספת יוקר? הפרשי שכר? אל תגע בכסף זה, נצל את ההזדמנות והתחל בחסכון.

לרשותך שתי תוכניות חסכון בתשלומים חודשיים המתאימים לצרכיך ולאפשרויותיך.

"יתרון לכל" - בתשלומים חודשיים החל ב־25 ל"י לחודש - לחינוך תיכוני גבוה, לרכישת רכב, להרחבת בית העסק או לכל מטרה אחרת.

"יתרון דירה" - תוכנית החסכון הנותנת לך אפשרות של ממש להגיע לדירה. משכנתא כפולה עד 40.000 ל"י לתקופה ארוכה מאד, ב־9% ללא הצמדה.

במסגרת התכניות כדאי לך להפקיד גם סכום חד־פעמי שקבלת.

בתוכניות אלו ישמור כספך על ערכו הודות להצמדה מלאה למדד + ריבית.

פרטים מלאים בכל אחד מ־184 סניפי

בנק דיסקונט לישראל בע"מ · בנק ברקליס דיסקונט בע"מ

هكذا من الأصل

יסורי הנסיעה באוטובוסים (א׳)

ביקורת חריפה על אגד ודן

מאת שלמה גרבר

ביקורת חריפה על שירותי ה־ התחבורה הציבורית של אגד ודן, כלולה בדו"ח ומסקנות חברי צוות בן שלושה פקידים בכירים במשרד התחבורה, אשר מינה שר התחבורה, שמעון פרס. הצוות נתבקש לעקוב אחרי התנאים באוטובוסים בירוש־לים, תל־אביב רבה וחיפה, בדרך של התנסות עצמית בתנאים בהם הנוסעים ולהגיש המלצות לשיפו־רים.

חברי הצוות כתבו חוברת של 30 עמודים, בה הם מתארים את תלאות הנוסעים באוטובוסים. ה־ידיעות יפה לנוסעים המתנסים בכך יום יום, אך אינן ידועות לגורמים המחליטים בכל תחומי התחבורה והתחבורה הציבורית, הנוסעים ב־מכוניות פרטיות. זו הפעם הראשונה בערך סקר מסוג זה, המבלה בכרוכו את כל הליקויים בשירותי התחבורה הציבורית, במגמה לפעול לשיפור מה בשירותים אלה, במיוחד נוכח המגמות להעניק להם עדיפות רא־שונה בתנועה.

חברי הצוות מסכימים בראשית הדו"ח כי „התרשמותנו הכללית היא עגומה ביותר בכל שנוגע לרוב מרכיבי השירות של התחבורה ה־ציבורית". באופן כללי הם נתקלו בחוסר שביעות־רצון או לכל היותר באדישות של חוסר ברירה המאפיי־נת את חלקו הגדול של קהל המש־תמשים בתחבורה הציבורית. אשר לנהגים — ניתן לפגוש פה ושם נהגים אדיבים ונעימים בעבודתם. אך מספרם זעום. ותופעה של נהג אדיב נעים־הליכות מעוררת התפ־עלות ורושם יוצא דופן. עם זאת לא נעלמו מעיני הצוות קשיי העבו־דה ותנאי התחבורה הקיימים ה־מכבידים מאד על הנהג.

מובילי סחורות

כתבי הדו"ח מדגישים כי לנוסע שאינו מורגל בנסיעה יומית בתח־בורה הציבורית נדמה שנהגי האו־טובוסים נוהגים כמובילים סחורה ולא כמשרתי ציבור. הם נתקלו ב־תופעה מדאיגה מאד של התנהגות גרועה של נהגים בקווים שאינם אהובים עליהם או בקווים בהם קיימים קשיי נהיגה. הדוגמה ה־אחרונה היא בקו 25. והתנהגות ה־נהגים כלפי הנוסעים בקו זה „היא למטה מכל ביקורת וכל שבאתם לקו ולתנאי הפעלתו כוסבת כלפי ה־ציבור".

מימצאים חמורים לגבי קיום לוח הזמנים

כאן מפרטים מחברי הדו"ח את ההופעות השליליות השכיחות ביותר בהתנהגות הנהג.

● זירוז והצגה בעולים לאוטו־בוס — הדבר נעשה בצורה בכרצרת ופראית ולעתים קרובות, כאשר יש כרטיסן, באמצעות לחץ האויר ה־מופעל על הדלתות ומפעיל את ה־עולים לאוטובוס. „ההתנהגות ה־כללית בכבב זה עם הנוסעים היא כמו עם עדר צאן המסרב לעלות, הרי כל כשאה נכשם היא לעלות לאוטובוס..." הסיבה העיקרית לכך היא רצונו של הנהג להספיק יותר. אך הציבור, אשר אולי בעקיפין מרוויח זמן, סובל בצורה מחפירה.

● סגירת דלתות — פעמים רבות נוהגים הנהג או הכרטיסן לסגור דלתות על הנוסעים „תוך מחיצת כמה הוסף". ותופעה זו קשורה גם בהידחקות הנוסעים לאוטובוס. אך יש לזכור שציבור הנוסעים כבר הורגל למינהגי הנהגים ומכיר את התנהגותם הגסה, ועל כן איננו שם לב לפניותיהם באוטובוס שהאוטובוס כלא ואין לעלות. זאת ועוד, שבבקרים רבים אין הם אומרים זאת כלל, אלא מפעילים את הדלתות תוך הפ־חדת הקהל. סגירת הדלתות קשורה גם לחוסר בראות ליד דלתות ה־יציאה. הצוות היה עד במספר פעמים לסגירת דלת על ילד כיוון שהנהג לא ראה אותו ברחוב.

✱ דלתות פתוחות — לעתים קרובות, ומתוך שאיפה למנוע הפסד זמנו של הנהג, הוא מתחיל לנסוע עם דלתות פתוחות.

„תופעה מובהקת של זלזול..."

✱ עצירות וסיבובים — העצירות לאורך מסלול הנסיעה והסיבובים נעשים על ידי רוב הנהגים בצורה חדה המטלטלת ללא הרף את ציבור הנוסעים. „התרשמנו שאפילו אם הו־בילו סחורה, היתה זו ניזוקה ללא תקנה. אילו ניסה אחד הנהגים לנהוג כך במכוניתו הפרטית עם בני מש־פחתו, נדמה שלא היה זוכה להו־בילם שנית", נאמר בדו"ח. ולהלן: „לא אחת נדמה שציבור הנוסעים נמצא במצב של חלחלה איומה, כמו חושש לסיבוב הבא או לעצירה ה־קרובה ברמזור...".

✱ תשובות הנהגים לשאלות ה־נוסעים — תשובות בלתי אדיבות אינן דבר נדיר. „נתקלנו בהן הן מצד הנהגים והן מצד הכרטיסנים. התרשמנו שחלק מהנוסעים הורגל לתשובות כאלה ונמנע אף מלשאול את הנהג שאלה כלשהי", קובעים חברי הצוות בתמציתם כי בנסיעו־תיהם בקווים השונים נתקלו במס־פר נהגים חוצפנים בהשכמותיהם, אך הדבר בלט במיוחד בהלוות ה־ציבור.

✱ דיבור במכון הנהיגה — חלק מהנהגים נוהג לשוחח עם מכרים או ילדים, דבר הגורם כעס ותרדה בקרב חלק מהנוסעים. הופעה חמו־רה יותר היא עצירה במקביל לאו־טובוס אחר ושיחת רעים בין הנה־גים. „זו תופעה מובהקת של זלזול בקהל הנוסעים היושב בתוך האוטו־בוס במצב של חוסר אונים", קוב־עים חברי הצוות.

✱ חברי הצוות גם מוכיחים תלו־נות החוזרות של הנוסעים לגבי נהי־גה בשעות לילה מאוחרות, בהם מקצרים הנהגים קווים כאשר יש נוסע בודד באוטובוס, או שהם מע־בירים מספר קטן של נוסעים לאו־טובוס אחר. „והרי זוהי הקלה לנהג אך טירדה לציבור הנוסעים", קוב־עים חברי הצוות.

הצוות גם העלה שורה של תלו־נות בדבר התנהגות הנהג כלפי ה־ממתינים בתחנות, כגון אי־עצירה בתחנה גם כאשר האוטובוס אינו מלא, אי־עצירה לנוסע בודד או ל־ילדים בודדים לבית־הספר, עצירה שלא בתחילת התור או במרחק רב מן המדרכה, גם כאשר יש שלו־ליות מים בין המדרכה לאוטובוס, וזאת עושה הנהג לנוחות השתל־בותו שוב בתנועה והחסכון בזמנו, אך הנוסע ניטרד ומרגיש שוב ב־זלזול. אשר לתחנות המוצא, היו חברי הצוות עדים למספר מקרים בהם חנה האוטובוס בתחנת המו־צא אך הנהג לא פתח את דלתו לעומדים בחוץ בגשם ובקור. בהגיע זמן הנסיעה נפתחו הדלתות והנהג מורז בתוקפה את הממתינים, ש־יעלו. התופעה בולטת בירושלים בתחנות המוצא של האוניברסיטה.

אין מלת שבח לנהגים

חברי הצוות מסכמים פרק זה על התנהגות הנהג, באומרם כי באופן כללי לא הבחינו שציבור הנוסעים הוא טורדן יתר על המידה. להפך, הם הבחינו שהציבור אדיש ומקבל את הדברים מאונס, אך מלא התמר־מרות פנימית. כל שיחה בנושא מעלה מיד את ההתמרמרות על פני השטח, על כל חומרתה ולכל גונ־גיה.

בפרק זה, שהוא אחד החמורים בדו"ח, אין אף מלת שבח אחת על הנהגים. פרט לכך שאין להתעלם מקשיי העבודה ותנאי התחבורה ה־מכבידים על הנהג. חברי הצוות ממליצים על פעולת הסברה מקיפה בקרב הנהגים כדי להחדיר בהם את ההכרה שהם משרתי ציבור ועליהם לנהוג בהתאם לכך, וכן להפעיל פי־קוח על הנהגים תוך סנקציות מת־איימות.

פרק אחר, לא פחות חמור, הוא לגבי תדירות הנסיעה, משך הנסיעה

הרשלנות בקיום לוח הזמנים גורמת להתקהלות הנ"ל

באוטובוסים וזמן ההמתנה. הצוות קובע כי קיימת תופעה ידועה של מחסור באוטובוסים, ובחריפות מיו־חדת בירושלים. זה ניכר במיוחד בשעות השיא. חוסר אוטובוסים ב־שעות אלה גורם לתדירות נמוכה יותר מהדרוש ושיבוש לוח הזמנים הרצוי. אולם חברי הצוות מצאו כי נוסף למחסור באוטובוסים, קיימת גם הקצאה ניכרת של אוטובוסים לנסיעות מיוחדות קבועות ולנסיעות מיוחדות מזדמנות. „ברור שהוצאת אוטובוס לנסיעה מיוחדת מזדמנת מקו מסויים בשעות השיא, מגדילה הכנסות הקואופרטיב, אך תוך פגי־עה ברמת השירות למשתמשים ה־קבועים ובבלי שהקואופרטיב יפסיד אותם בדרך כלל", קובעים חברי הצוות.

אשר להקצאת אוטובוסים לנסיעות מיוחדות קבועות, הרי שהיא מפ־חיתה את צי הרכב של הקואופרטיב, בדרך כלל בשעות השיא (300 או־טובוסים לתעשיה האווירית, אוטו־בוסים לחולקן וכדומה). ההשפעה על רמת השירות, כפולה. בה ב־שעה שחלה פגיעה ברמת השירות לצרכני הקו הרגילים, בכך שעליהם להמתין זמן רב יותר ולנסוע בדו־חק רב יותר, הרי שחלה העלאה ניכרת ביותר של רמת השירות ל־משתמשים באותה הסעה מיוחדת. לגביהם קיימות תחנות איסוף קרו־בות למקום מגוריהם, נמנעת מהם ההמתנה בתחנה, החלפת אוטובוסים ועמידה בתוך האוטובוס בצפיפות. וההסעות הן רק בישיבה ולעתים האוטובוסים אינם מלאים.

רשלנות בקיום לוח הזמנים

קיימים גורמים רבים להגדלת משך הנסיעה, ובעיקר הצפיפות הרבה של התנועה בחלק מן הדרכים, חניית רכב בשטחי תחנות האוטובוסים ו־לעתים צפיפות גבוהה של תחנות (בחיפה). אולם קיימים גם גורמים הקשורים באוטובוסים עצמם. הכוונה היא להארכת משך הקליטה והפליטה של הנוסעים בתחנות עקב מכירת הכרטיסים על ידי הנהג, חוסר אחי־דות במחירי הכרטיסים ובמיוחד מג־רעות שונות הקשורות למבנה האו־טובוס, הגורמות לעיכובים בקליטה ופליטה של נוסעים. המדובר הוא במדרגות הגבוהות, חוסר דלתות רח־בות, חוסר מקום למזוודות וחבילות, הצר רחבת עמידה, במיוחד באוטו־בוסים להיירים המסובבים מדי פעם לקווים עירוניים.

לגבי לוח הזמנים העלה הצוות מימצאים חמורים מאד. אמנם קיים לוח זמנים תאורטי בשלוש הערים, שנקבע על פי הנסיון של הקואו־פרטיבים ועל פי מידע שנאסף במ־רוצת הזמן. עם זאת, התרשם הצוות שהתדירות נקבעת בדרך אינטואי־טיבית ובמציאות חלים בה שיבושים רבים. הצוות גילה כי בתחנות־המוצא מקרים רבים של אוטובוסים היוצאים לדרך לפני הזמן המיועד, כשום שהנהג רוצה לסיים מהר ולהספיק הרבה. תופעה זו גורמת לאיחורים לעבודה של ציבור הנוס־עים. יש גם תופעות של איחור ב־יציאה בשעות הבוקר המוקדמות. תופעה אחרת עליה עמד הצוות היא אי־שמירה על לוח־זמנים בכל שעות היום בקווים בעלי תדירות נמוכה, דבר הגורם להרגשת אי־ודאות בקרב הנוסעים, עצבנות וכעס, וכן לירידה במספר הנוסעים על ידי העדפת אמצעי התחבורה אלטרנטיביים.

על רמת השירות בתוך האוטו־בוס; הנהיות בתחנות ואינפורמציה לנוסע — במאמר הבא.

האמת אודות פינוי תושבי ימין משה

יום יום בירושלים

מאת גדעון אלון

ראש עירית ירושלים רגז על פר־סום ממצאי מחקר שהוכן על־ידי צוות מבית הספר לעבודה סוציאלית באו־ניברסיטה העברית על מצבם הכל־כלי של מפוני שכונת ימין משה ב־עירה. הוא פנה אל נשיא האוניבר־סיטה אברהם הרמן בדרישה לנקוט באמצעים לתיקון העוול שנגרם, לד־בריו, לעיריה ולחברה לפיתוח מזרח ירושלים אגב פרסום המחקר בדצמבר אשתקד. מר קולק הזמין סקר חדש אצל כלכלן פרטי לנושא רווחה, מר נסים ברוך. ממצאיו מפריכים את מסקנות המחקר שערך הצוות ברא־שות מנהל המחלקה הסוציאלית לש־עבר של עירית ירושלים, ד"ר אלי־עזר יפה.

טוען ד"ר יפה: מה שפורסם הוא דו"ח־ביניים מתוך מחקר מקיף יו־תר שנערך במשך שנה ובו נשמרו כל הכללים המקובלים בעבודה מח־קרית. הוא מאשים את העיריה כי ביקשה לבטל כליל ממצאי המחקר המדעי. דבר זה מעמיד בסימן שאלה את האפשרות לערוך מחקר אוביק־טיבי בנושאים חברתיים אקטואליים.

מקורות בעירית ירושלים טוענים ל־עומת זאת, כי ד"ר יפה ניסה במח־קר זה להשחיר את פניה של העי־ריה, כנקמה על שהודח על־ידי ראש העיריה מתפקידו כמנהל המחלקה הסוציאלית של העיריה לפני כשנה.

הכלכלן מר נסים ברוך טוען, כי לדעתו המחקר שערך ד"ר יפה אינו רציני, אינו מבוסס ומלא סתירות. עורכי המחקר לא נתנו דעתם לגודל המשימה שנטלו על עצמם ולמידת הזהירות הדרושה בהסקת מסקנות ל־גבי סכנה המצויה בעיצובו של תה־ליך פינוי, טוען מר ברוך.

הוא סבור שאין ערך מעשי לממ־צאי הסקר ולמסקנותיו. לדבריו כדי ללמוד על בעיות המפונים של ימין מ־שה וכדי לבקר ביקורת קונסטרוקטי־בית את תהליך הפינוי יש להתחיל את המחקר מחדש, כאשר הוא מתבסס על שיטות מדעיות המתאימות לבחינת ה־נושא ותאפשרות להגיע לתוכניות ו־למדיניות. לעומתו טוען ד"ר יפה, כי צוות החוקרים שהוא עמד בראשו נת־קל ביחס של סחבת וחוסר שיתוף פ־עולה מצד החברה לפיתוח מזרח ירו־שלים, כשזו נתבקשה להמציא את כתובותיהם החדשות של המפונים.

האזרח העוקב אחר הפלוגתא מצא עצמו נבוך, כש־הוא מעיין בממצאי המחקר שבוצע על־ידי אנשי ביה"ס לעבודה סוצי־אלית מזה והסקר שהוכן על־ידי ה־כלכלן נסים ברוך על־פי בקשת ה־עיריה מזה.

ההתרשמות הכללית של אנשים אוביקטיביים המצויים בנושא, עמם שוחחתי, היא שהמחקר של ד"ר יפה, המשתרע על 34 עמודים ואשר ניסה לבדוק את האספקטים הכלכליים הק־שורים בפינוי שנערך בשכונת ימין משה בשנים 1972—1964, הוא יסודי ומעמיק יותר מהסקר שבוצע על־ידי כלכלן פרטי בנסיון להפריך את הט־ענות שהושמעו במחקר של ביה"ס לעבודה סוציאלית.

אולי רצוי לבקש מגוף שלישי ה־מקובל על הכל שיבצע מחקר חדש אשר יחשוף את האמת על מצבם ה־כלכלי של מפוני שכונת ימין משה?

* * *

גם תלמידי מזרח ירושלים מקבלים שוקו וכעך

במסגרת מדיניותה של עירית ירו־שלים להשוואת רמת השרותים הני־תנים לתושבי מערב העיר ומזרחה, החלה באחרונה בחלוקת שקיות שו־קו וכעך מדי בוקר ל־2600 תלמידי בתי ספר במזרח העיר. במערב ירו־שלים מחלקים זה כבר לכ־90 בתי־ספר יהודיים, בהם לומדים כרבבת תלמידים, שקית שוקו ולחמניה ב־אמצעות מזנוני בתי הספר. יש לברך על יוזמתה של עירית ירושלים לה־עניק שרות צנוע זה גם לתלמידים הערביים, באמצעות מפעל ההזנה ה־עירוני.

* * *

טדי קולק „מותח" את כולם

אף אחת מן המפלגות בירושלים טרם קבעה את מועמדה לראשות ה־עיריה בבחירות הקרובות שיהיו בעוד שמונה חודשים. כולן מצפות למוצא פיו של טדי קולק לדעת אם יהיה הוא מועמד המערך לראשות העיר־יה. אולם לטדי קולק יש זמן. הוא אינו ממהר. הוא מצפה להמלצותיה של הועדה שמונתה על־ידי ראש ה־

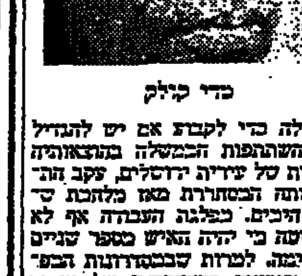

טדי קולק

ממשלה כדי לקבוע אם יש להגדיל את השתתפות הממשלה בהוצאותיה הרבות של עירית ירושלים, עקב הת־פתחותה המהירה מאז מלחמת ש־שת הימים. במפלגת העבודה אף לא החליטו מי יהיה האיש במספר שניים ברשימה. למרות שבמזכירות המפ־לגה קוראים בשמותיהם של מזכיר המפלגה בבירה צבי ריזן ומנהל מח־לקת העליה בסוכנות עוזי נרקיס כ־מועמדים אפשריים, עדיין לא נפלה ההכרעה והיא תעוכב עד שיואיל מר קולק להודיע על תוכניותיו.

גם הסיעות האחרות טרם קבעו את מועמדיהן. גם הן מצפות למוצא פיו של קולק ומקוות כי יחליט להגיח את הכרעתו (לברות שהסיכויים לכך נראים קלושים כאן) או יזכה לתפ־קיד בכיר אחר ב„ייחוד העבודה". סיעת גח"ל טרם דנה רשמית בנושא זה. עם זאת מזכירים את שמותיהם של ח"כ חיים קורפו וסגן ראש ה־עיריה מר יהושע כבא כמועמדים אפשריים. נשמעות גם שמועות על הבאתו האפשרית של קצין צה"ל כמועמד גח"ל.

המפלגות הדתיות גנזו בשלב זה את הרעיון להקים חזית משותפת של המפד"ל, ואגודת ישראל ופא"י שבראשה יעמוד ח"כ יצחק רפאל ונראה שכל מפלגה תתייצב לפני ה־בוחר בנפרד. המועמד של המפד"ל לראשות העיריה יהיה כנראה סגן ראש העירית הרב שאר־ישוב כהן ובראש רשימת אגו"י יעמוד סגן ראש העיריה הרב מנחם פרוש. אולם, כא־מור, לפי־שעה אין אלה אלא הער־כות, ניחושים ותו לא.

מה לא קרה בלי ספיר

מאת איתן ליפשיץ

היעדרו של שר האוצר פנחס ספיר מן הארץ בשבועיים האחרונים בלט מאוד על רקע הדיונים הכלכליים ש־נערכו בשבוע שעבר בירושלים. ה־דיונים נסבו על מספר נושאים, ש־באף לא אחד מהם נתקבלה החלטה סופית. פקידים בכירים באוצר וב־משרד המסחר והתעשיה אמנם אומ־רים, כי הכל כשורה: צווי הפחתות המכס יוצאו בעוד מספר ימים, ועדת מישנה נוספת לועדה המשותפת ל־ממשלה, להסתדרות ולארגוני המע־סיקים תוקם בעוד ימים אחדים, אך הדברים נאמרים בהיסוס. באמצע ה־שבוע שעבר היתה הרגשה כי שום דבר לא יסתיים עד אשר יחזור מר ספיר מן הסיור בארה"ב.

בהופעתו הפומבית הראשונה לאחר הפיחות האמריקאי ותיסוף מרבית ה־מטבעות האירופיים לגבי הלירה ה־ישראלית, אמר שר המסחר והתעשיה חיים בר לב כי לגבי המשק הישרא־לי יש לפיחות הדולר מספר השלכות אך הן אינן מחייבות נקיטת צעדים כלשהם. באותו יום אחר הצהרים הציעו ראשי בנק ישראל, בדיון מ־שותף שנערך עם השר וראשי ה־אוצר, להפחית מכסים על היבוא בשתי מדרגות: על אותם מוצרים שההגנה בהם גבוהה להפחית מכס בשיעור של 20% ובאותם מוצרים שההגנה בהם נמוכה להסתפק ב־הפחתה של 10 אחוז. אנשי בנק יש־ראל ביססו את הצעתם על עיבוד נתונים מהיר שנעשה בבנק לגבי ה־יבוא והיצוא של ישראל עם אי־רופה וארצות הברית. אנשי משרד המסחר והתעשיה גרסו בדיונים כי־התקיימו כי יש להפחית מכסים בשי־עור אחיד של 10 אחוז על 1200 פ־ריטים עליהם הורד המכס באמצע ינואר. הנימוק היה בעיקר אדמיניס־טרטיבי. אך במכס חישבו ומצאו כי כתוצאה מן הפיחות האמריקאי תת־קבל תוספת הכנסה לאוצר בהיקף של כ־100 מיליון ל"י. אם תתקבל הצעת בנק ישראל יהיה הפסד של כ־50 מיליון ל"י מתוספת זו אם תתקבל הצעת משרד המסחר והתעשיה יהיה הפסד של כ־35 מיליון ל"י; כלומר תוספת הכנסה נטו של 50—65 מיל־יון ל"י.

ההחלטה שנתקבלה בתחילת ה־שבוע היתה שלא להחליט. מונה צוות משותף למכס ולמשרד המסחר והתעשיה, אך ברור היה כי מחכים לספיר. באמצע השבוע שוב פירסם משרד המסחר והתעשיה הודעה כי הצווים יפורסמו בימים הקרובים אך גם ממנה אי אפשר היה ללמוד מה צפוי. בינתיים החל המכס בנמלים לגבות תוספת של כעשרה אחוזים. אך גם כאן היו משרות. 2000 מכו־ניות שוחררו ממחסני הערובה ללא תוספת מכס. בשל חוסר הבהירות נמנעו יבואנים שלא היו זקוקים ב־אופן מיידי משחרור סחורות על סמך צפיות להפחתת מכסים. ביום חמישי, עם בואו של שר האוצר, הורגשה מעין הקלה בירושלים. אמנם שוב צריך לחכות מספר ימים אך ברור היה שיש מי שיחליט.

גם הדיונים בועדה המשותפת לממ־שלה, להסתדרות ולארגוני המעסיקים עלו בתחילת השבוע שעבר על שר־טון. לישיבה שנערכה ביום ראשון הופיע מזכיר ההסתדרות מלא וכאילו לא נדון הנושא אף פעם מן הממשלה פתרונות תחיקתיים דיים להגבלת קצב עליית המחי־לצד דרישה זו השמיע מר בן אה־איומים על נסיגה מן הועדה המש־פת, על הליכה חזרה לעובדים, לדאוג לעצמנו" אמר.

נשיא התאחדות התעשיינים, מרק מושביץ, הציג את דרישות מעסיקים באורח אולטימטיבי. הוחלט שלא להחליט ולדחות את סיכום ביחס לאמצעים התחיקתיים את הקמת הועדה להתעסק במ־מדיניות שכר רווחים ומסים גם שנים הבאות. השבוע הוסבר שיש להבהיר עמדה ולהכות קנות ועדות המישנה, אך ברור שביום א' (אתמול) כבר יהיה בארץ וניתן יהיה לקבל החלטות משמעיות.

בשל העובדה שלא נתקבלו לטות, עדיין עומדות בתקפן ה־עות שהועלו לפני שלושה שבו־על הסדר כולל וסביר להניח ימים מספר ידע הציבור מה

המדרשה למינהל
מודיעה כי
ביום ג׳ 27.2.73 יפתח קורס
השקעה בניירות־ערך
סמסטר אחד
ועדת קבלה אחרונה תתקיים ביום ב׳ 26.2.73
נותרו מספר מקומות פנויים!
פרטים והרשמה: המדרשה למינהל
רח׳ אלנבי 113, תל־אביב
טל. 624462
המדרשה למינהל מיסודה של הסתדרות הפקידים

השאר לנו את הנהיגה–סע באגד!

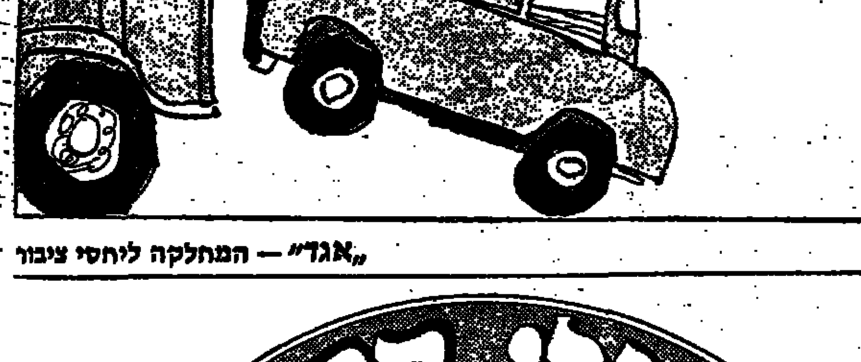

„אגד" — המחלקה ליחסי ציבור

טיולי פסח לחו"ל
פסח באירופה
לונדון, מדריד, טולדו, לה־קרולינה,
קורדובה, סביליה, גרנדה, מורסיה, ולנסיה
ברצלונה, זיגבה, שמוני, מילנו, פירנצה, רומא
מ־12.4.73 — 24 יום — 2,385 ל"י
ועוד 410 דולר
אביבית
רומא, פירנצה, פדובה, ונציה, ורונה, אגם קומו,
בלג'יו, סנט מוריץ, הר קורבץ', ציריך, לוצרן,
אינטרקלן, ורסאי, פריס, בריסל, האג, אמסטרדם,
וולנדם, מרקן, לונדון, ווינדזור
מ־16.4.73 — 23 יום — 2,395 ל"י
ועוד 440 דולר
המחירים כוללים: טיסות, מסים, אכסון, כלכלה, סיורים והסעות
פרטים והרשמה עכשיו — בכל משרדי הנסיעות
ביצוע
תורעולם | טיולי רמה

חסכון נכון
הקן שטיחך בזמן
ושמרת צבעם וטיבם
שטמפף
ת"א, רחוב הס 1, טל. 55531

מרכז עדשות מגע
גרודזנסקי - אישון לעין
ר. אבן־שושן, מוסמך
רח׳ שפינוזה 7, ת"א
טל: 58046־58220
שעות הקבלה: 7—8
נשמח לשלוח חוברת הסברה לפי בקשה

חבילות שי לחו"ל
פרי הדר ✱ יין ✱
ובעת גם לארה"ב
כנענטורס
נסיעות ● סיורים
● ביוקים
תל־אביב: רח׳ בן־יהודה 113
טל. 239125

אוניברסיטת תל-אביב
בשיתוף עם
בית ציוני אמריקה
מודיעים על
ההרצאה השלישית במסגרת סדרת ההרצאות על מחקרים חדשים בארכיאולוגיה של ארץ־ישראל וסיני.
הנושא:
חפירות בסיני: דיר אל בלח׳ וגבי צלחי
מפי יצחק בית־אריה
ההרצאה תתקיים היום, יום ראשון (25.2.73), בשעה 8.30 בערב, בחדר מס׳ 3—2, בית ציוני אמריקה, רח׳ דניאל פריש 1, תל־אביב.

אינך יכול לצאת לבית־כסא
פן תפסיד שיחת טלפון חשובה
התקן „מזכירה אוטומטית" העונה לטלפון שלך 24 שעות ביממה, במחיר המותאם לכל תקציב, לשמוש ביתי ומשרדי.
היה בטוח שאיש לא נהנה מסודותיך! באפשרותנו לגלות מיקרו פונים סמויים בעזרת ציוד הגילוי החדיש שלנו.
רדיו דוקטור בע"מ, רח׳ שלום עליכם 18, ת"א, טל. 286444

מכונית הילמן - הנוטר לבנה
מס. 200—271 נגנבה
כל המוצא יבוא על שכרו. להתקשר לטלפון 724651
או להתנת המשטרה הקרובה ביותר

על כביש בית-ליד פתח-תקוה
ליד מושב נורדיה

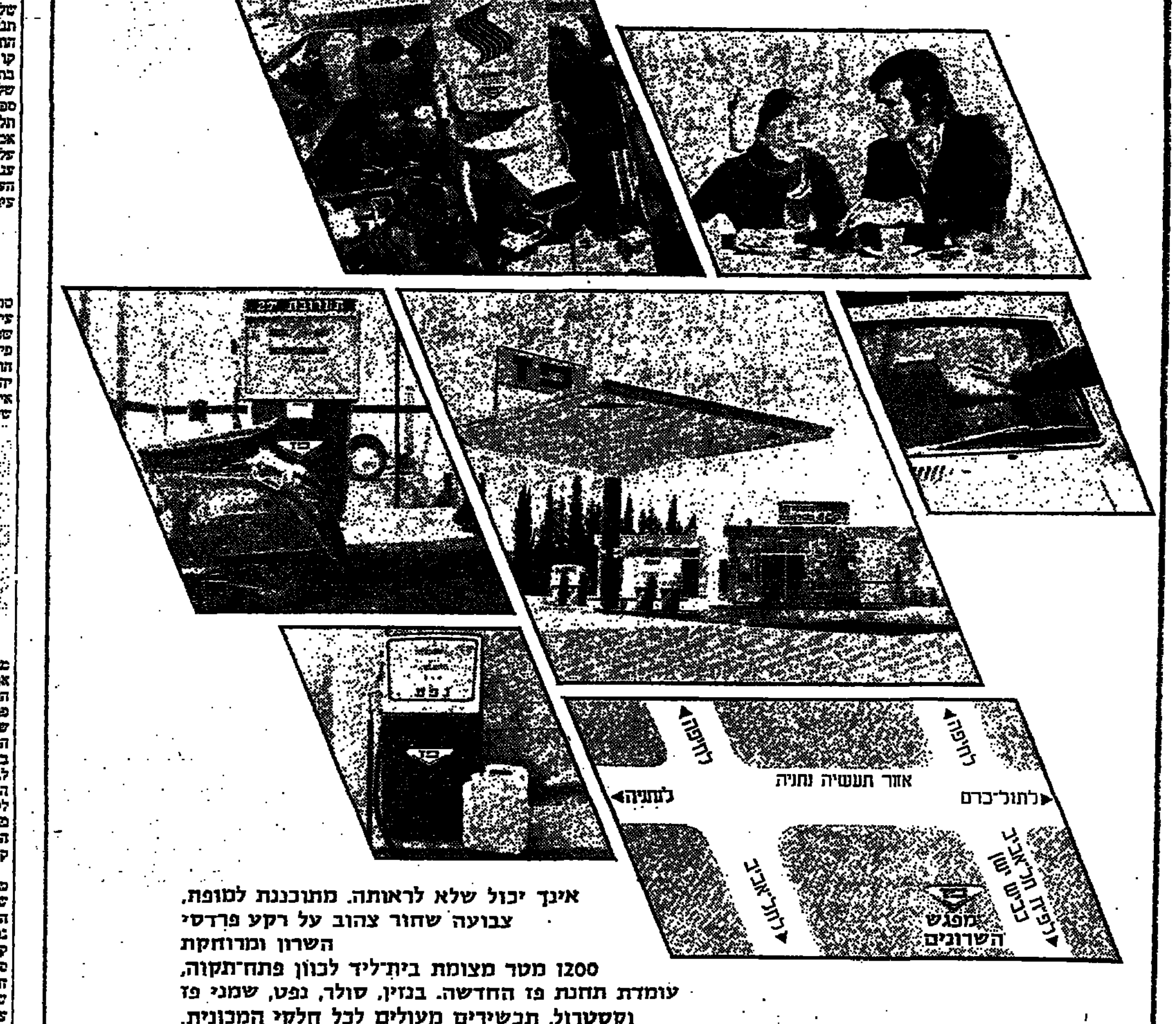

אינך יכול שלא לראותה. מתוכננת למופת.
צבועה שחור צהוב על רקע פרדסי
השרון ומרוחקת
1200 מטר מצומת בית־ליד לכוון פתח־תקוה,
עומדת תחנת פז החדשה. בנזין, סולר, נפט, שמני פז
וקסטרול, תכשירים מעולים לכל חלקי המכונית,
שרות אדיב ונאמן,
מסעדה מעולה המציעה מטעמים מצויינים -
הכל לשרותך בתחנה החדשה, תחנת "מפגש השרונים".
פז
נפתחה תחנת פז "מפגש השרונים".

הישגים בענף הרפת

צריכת מוצרי החלב גדלה והייצור קטן

מאת יהודה אריאל

ענף הרפת בארץ הגיע להישגים שימים. מגדלי בקר ברחבי הע־ בקנאים בגן, בביהוד בארצות הולנד וארה״ב כבים קיבלנו ב־ שנים בקר לטיפוח. מגדלים, ים וגנטיקאים הגיעו להשגים הדים בכינם. הם טיפחו פרה אליה צבירה בפני המחלות ה־ ישית שלפני שנות דור קטלו ב־ ה־ביבה. הם הגיעו לפרה חלב לת תנובה מבוצעת הגבוהה בעו־ ארצות רבות פנו לישראל לר־ בקר־חלב כשובת צבור באק־ הום, כדי לבנות מחדש את הבקר שלהן.

ראשוני המגדלים רכשו פרות ער־ ית דלות בשר וחלב. אחר כבן רו לפרה הדמשקאית בעלת נו־ יותר גבוהה. רק בשנות השלו־ ם של המאה עם יבוא ראשון של ר פריזי, החל הטיפוח לקראת ה ישראלית המתאימה לארצנו. אם נעזרו מהיבאי יחידים מר־ ים כאזה, כגון עדר הבקר של בין ברהב״ה שהגיעה לתנובת חלב ממוצעת של 9,092 ליטר הלב בש־ מן 3.08%, עדיין נמצא את עצ־ בראש רשימת הארצות בתנו־ חלב (מהעדר המבוקר) עם 63 ליטר לפרה, זאת לעומת שמ־ 5165 ליטר, דנמארק 4660 ליטר לנד 4445 ליטר בממוצע. גם ב־ לת והשוואת של התקדמות על־ תנובת החלב ב־10 השנים ה־ רונות אנו עוקפים בראש הרשי־ עם 854 ליטר בעוד שבהולנד ליה היתה רק 70 ליטר. הביקורה תנובה ממוצעת למבכירה בשנת כראה 6172 ליטר לראש, כלו־ 1672 ליטר יותר כאשר בעו־ הבצאות בבקום הסבי.

כרות ההשגים המצויינים האלה, בא ענף הרפה במשבר חמור זה מה. בשנה האחרונה חיסלו חבר־ קבוצים (מהם ארבעה בגליל ה־ יון) את רפת החלב. במושבים נה נסיגה מהירה ורבים מחסלים הרפתות, אם כי במספר מרבבים קים מספר פרות החלב עולה ב־ מה.

כח־אדם ומחירים

התי סיבות עיקריות לנסיגת הע־ מבחינה כמות ייצור החלב וגם זה לגידול בני בקר להרהבה ה־ א: כח אדם, מדיניות המחירים, אף כל הודרשים במיכון הודל־ באספקת כוון והוצאת הזבל דרדה מסירות מתמדת בענף הגבורה כפרבה. יש להחזיק ליבה בקר ובערב כאותרים בהלי־ נוספת. הרפתנים קטורים לצבו־ ם כל יכות השנה ואין כאן עוב־ ת עם אפשרות של כנוחה כסד ת. מדובר על ענף בעלי חיים ש לפקוח עליו עינים כל היום.

נוער זה אינו קל לחבר משק קי־ שי הרואה את רעיו מסיימים את עבודה בשעות מתקבלות על הדעת, כולים לצאת בעתה כתה למנוחה, חל או להשתלמות. במושב רואה של הרפת את. עצמו עבד ללא כהי־ י. אם הבנים אינם ממשיכים,

כביצה הפת שאינם יכולים לעמוד בעול הקשה של הרפת. התוצאה — חיסול. מה עוד שבמושב, בעל הר־פת חייב גם לזרוע, לגדל, לקצור ולהוביל את הכספוא; בעוד שבקי־בוץ זה ענף נפרד.

הסיבה השניה, מדיניות המחירים. שעה שבמחסור החלב בעולם הולך וגדל ומחירו עולה, גדל אצלנו ה־מחסור בצורה תלולה יותר והמחי־רים לא נשתנו זמן רב. רק עתה הגדילה הממשלה מחיר ליטר החלב ב־12 אג׳ ליצרן. הרפתנים אומרים שהתוספת א־נה מכסה את ההפס־דים בשנתיים האחרונות.

בכסוד החקלאות היה מוכן להע־לות את מחיר הליטר ליצרן פעם נו־ספת החל מה־1 באפריל, אלא שה־הסתדרות התערבה ואינה מרשה העלאה נוספת. אכן כוס חלב עדיין זולה מכוס סודה. בתנאים כאלה אין לצפות שייצור החלב יעלה, אף ש־צריכת החלב עולה בהתמדה.

מדיניות נפסדת

זוהי גם מדיניות נפסדת מצד מתכנני התקציב שהגבילו זמן רב את הרפת ומכסות הייצור. עתה נו־כחים שתוכנית ההובב בהתפתחות הייצור הצריכה כדי 109 מיליון לי־טר חלב, איננה מציאותית, ותהיה זקוקים לכמות זו כבר בשנה זו.

כבר אפרים צילה במר באסיפה ה־אחרונה של התאחדות מגדלי בקר שאנו נמצאים במחסור של כ־20 מיליון ליטר חלב בשנה לכיסוי מלוא הצריכה. הגדלת הייצור קש־נה מרבוי האוכלוסיה והצריכה ה־בנית. לפיתוח הייצור להם כיכר הצריכה דרוש הון רב להשקעות ב־ענף החלב. אבל המחיר הירוד לח־לב וכוצריו מצד אחד, והאלטרנטי־בות להשקעות רווחיות יותר בבשק מצד אחר, מעמידים בספק את ה־השקעה של כ־8,000 ל״י בהוספת כל פרה חולבת.

הקמת רפת עם 30 חולבות דורשת השקעה כרבע מיליון ל״י. סכום כזה לא מצוי אצל אף חקלאי, ולוא היה לו, היה משקיע בפרויקט יותר משתלם. השקעה כזו ברפת צפויה לכשלון, כי בעל הרפת לא יוכל לע־מוד בתשלומי הריבית והקרן.

בעלי משקים בכפר ויתקין כתבים את התנאים הדרושים לקיום רפת במושב: גודל הרפה — שתוכל לקיים רמה טכנולוגית ותאפשר חיי מרבב נורמליים. במספר הצרנים ב־מושב — שלא יהיו מיעוט, המשבש את סדרי החיים הארגון במושב. רכה ארגונית טכנולוגית — לצמ־צום הקיעבוד לענף. לדעתם יש־פר המצב ברבות הימים, אבל בי־נתיים — רפת שהתחילה במושב אינה מתחדשת.

כמנכ״ל משרד החקלאות מר אב־רהם ברום סבור שקיימת ירידה דר־סטית במשקי החלב שקודם היו צר־נים השיבים. הצמצום בענף הוא בכל המושבים. לדברי מר ברום יש הכרח לתת תנאים לקיום ענף הרפת על ידי פיתוח טכנולוגי הארגונ־י הברותי, אשראי לפיתוח, לחידוש ה־עדרים והטבת הרווחיות. זאת על ידי הבטחת מחיר בהתאם להוצאות הייצור.

זילזול באיסור שבחוק

הדיון בכנסת על שביתת המהנדסים באל־על נערך למרות שהעניין היה „סוב־יודיצא"

מאת יעקב רוזנטל

אין זו הפעם הראשונה שהכנסת מתכוונת לאיסור לדון בפומבי בעניין הנבצא „סוב יודיצא". הפעם סף הצעה מעין זו. אבל היות והמדובר רק בסוג אחד, מוגבל, של עילות לבירורים בכנסת (הצעה לסדר היום, שהיא רק מכשיר אחד מני רבים, ואף שולי יחסית, לה־לחלוסין, ועליו וודאי חל האיסור המוחלט. ושום פילפול לא יועיל! והעוקב אחרי הדיון שנערך בכנסת, אותו ערב, יודע לשפוט כיצד הוסג גבול הרשות השופטת, אפילו ב־

מטוסים מקורקעים בלוד. הכנסת היתה שותפה לבזיון בית־הדין בדיון שנועד להתריע נגד בזיון בית־הדין

נעשה הדבר לשם הבטחת דיוך לאלתר בהפרה דיני עבודה מצד עובדים (המנהלים הטכניים של אל־על). תוך הליכי בית הדין האזורי לעבודה הגישו נציגי 9 סיעות בכנסת הצעות דחופות לסדר היום. יו״ר הכנסת אישר את ההצעות כ־כשרות ההוא והגיד הבירו בדחיפותן והועידו אותן לדיון בו ביום.

שעה קלה לפני כן יזמה הממשלה הודעה משלה, כפי שר התחבורה, תוך הסכמה־כראש לדיון בה ובכך בטלו ההצעות לסדר היום.

„ההערבות במהלך של משפט המתנהל בבית משפט... על ידי הצלאת פרטי המשפט מעל בבת הכנסת כל עוד לא ניתן פסק־דין סופי, אינה עומדת בהתאמה למעמד של חיב, ויש להימנע מכך", קבעה ועדת־הכנסת עוד לפני עשר שנים. ובעבור כשנה הורה והחליטה, ביתר תוקף והדגשה: „אין לסטות מן הנוהג המקובל בכנסת, שלא ל־הצלות עניינים הנמצאים סוב יודי־צא", כלומר בתוך הליך שיפוטי בגדר מוסד כלשהו המופקד על שי־פוט על פי דין, ולאו דוקא בית משפט מובהק בלבד. והחלטות אלו מחייבות להלוסין כאילו הן דין תקנון, לפי סעיף 121 למקנון, לגבי סוגייא שעדיין לא זכתה להסדר בתקנון, ואפשר לבטלן רק בדרך שינוי מפורש של התקנון.

בזיון הדין

אכות נכון הוא — לגבי הצעות לסדר היום התקינה הכנסת, לפני כשנה וחצי, הוראת־תקנון [סעיף 71 ל.ד. (3)], דלהלן: „הצעה לסדר היום טעונה אישור יו״ר הכנסת והוא ראשי שלא לאשר אותה אם הכנה או ניסוחה כוללים... עניין כסויים התלוי ועומד להכרעה בבית־משפט". מותר הוא, כי כאן הוא רק „ראשי", ולא חייב, למחוק על ה־באת דבר לפני הכנסת) הרי ההל־טות של ועדת הכנסת שרירות גם היום. כלומר אסור בתכלית לעסוק מעל בבת הכנסת באפיק־הענין ה־מעסיק את בית המשפט.

הנה „גאלהי" אותנו הממשלה מ־דיקדוקי שקילת סעיף־התקנון הנו־גע להצעות לסדר היום בגוזן, ב־זכות החלטתה ליזום, מצדה היא, דיון מלא בכנסת ולפותחו בסקירה מפי הנציג שלה, שר התחבורה. אם כן, אין עוד מדובר בהצעות לסדר היום, אלא במסלול דיון שעליו חל האיסור המוחלט של טיפול בענין ש„סוב יודיצא". ברם יו״ר הכנסת וסגניו, והממשלה, ולמרבה הצער גם הכנסת בצורת שבזאת, שיתפו פעולה למען בזיון דין כבד כמשקל — ובסימן זה התיימרו לקום נגד בזיון בית־דין, שאף עצם קיומו עדיין לא נקבע קביעה מוסמכת מצד היחיד הרשאי לקובעו באורח מוסמך, הלא זה ביה״ד האזורי לעבודה!

„תב 3 ימים"

בשעת מצפה הזהיר ח״כ את ה־נשיאות הצעה, כי יש תקדימים, כב־יכול. כאשר נקבה וצוות ויתקון ב־סכומי שכר סירותה והוצאות לפר־קליטי המוגעים בחקירת „נתיבי נפט", הונשו בכנסת הצעות לסדר היום ועורך דין מסויים עתר לפני בג״ץ נגד הקצאה זו. ויו״ר הכנסת פסל, בצדק, את ההצעות לסדר ה־יום. מיד ביטל העותר את עתירתו וכעבור שעה ביטל היו״ר את ה־ביטול ואישר את ההצעות בכנסת כבשרות; ושוב: בצדק. אך כל זה, וכן גם תקדים־כביטול אחר, אינו צריך לעניננו, היות וביום 20.2.73 בערב לא עוד בהצעות לסדר היום היה מדובר, כי אם במסלול־דיון אחר נשוא השיפוט המובהק, הלא הוא היחסים בין ביה״ד לעבודה להעד המנהלים הטכניים של אל־על. והאלרגים כלפי שיקולים חוקתיים עלולים לטעון: מה איכפת לנו כי־צד „מסתדרות" הכנסת? ברם אף מבחינתם לא כן. אלא לפי „חוק־יסוד: הכנסת. לא רק מותר לפרסם את כל הנאמר או המתרחש בישיבה הזו, פרט לנפסל מטעמי בטחון המדינה, אלא המפרסם חסין בפני כל אחריות משפטית בעד כל אשר פירסם. משמע: לרבות ההתערות על סוגייא העומדת אותה שעה ל־שיפוט, ואף באמצע הליכיו, ערב הכרעה, ואולי אף מתוך כוונה להמ־ריץ את ביה״מ להכרעה פלונית או אלמונית. ואם זה מותר — וכאן מותר עפ״י חוק־יסוד — כלום אפ־שר להבחין בין פירסום זה ובין תוספות פרשנות או „תפרוקת" כצד המפרסם, כגון עתון או שירות־השידור?

וכך נגרס הסבר שהוקים חוק בתי המשפט, בסעיפו ה־41, המגדיר כעוון פירסום דבר שמצבר לשיקוף עובדתי של ישיבת בית משפט (הר־ראה זו החולה גם על בתי הדין לעבודה) — שיש בו כדי להשפיע על מהלך הליכים שיפוטיים או תר־צאתם. כמובן, דיין התחסינות בפני אחריות שבחוק־היסוד עדיף מהוראה זו, לכן הדיון בכנסת גרר אחריו שליחת־רסן לכל אורך חזית הפיר־סומים וכלי התקשורת.

כמעט אין עוד טעם בקיום ה„לאו" האנגלי של „סוב יודיצא"! מכל מקום, כל עוד הדין הינו כמו ש־הוא, יש לכבדו, כי לא מדינה הפקר היא ישראל, אלא מדינת חוק, ויש לקיים דין ותקנון הלכה־למעשה.

תיק קופיטקו ב׳

החלטה תמוהה של ועדת בניין ערים בת״א

מאת יהודית וינקלר

היועץ המשפטי לממשלה, מר מאיר שמגר, הודיע בחוזר מיוחד ליועצים משפטיים ברשויות מקומיות, בעק־בות פרשת בניה בלתי חוקית שאוש־רה בדיעבד על־ידי ועדת בניין הע־רים בעיריית תל־אביב („הארץ" — תיק קופיטקו, 29.10.72), כי „...יהיה צורך לשקול אם אין להגביל בחוק, בדרך זו או אחרת, את סמכותן של ועדות התיכנון לטפל ברישוי בדיע־בד של בניה בלתי חוקית".

פרטי הבניה הבלתי חוקית שאוש־רה בדיעבד הגיעה לידיעת הכלל בז־כות תלונותיו של שכן, מר קופיטקו, שקיבל כי עקב הבניה הבלתי־חוקית ברחוב יוסף אליהו 3 בתל־אביב, נגרמו מטרדי רטיבות וסתב בדירתו. בבדיקת התיק הוברר כי בית־משפט עירוני הוציא ב־7 השנים האחרונות שלושה צווי הריסה נגד בעל המבנה הבלתי־חוקי וכן הוגשו נגדו שני משפטים על אי־ביצוע צווי ההריסה. בעקבות פירסום הכתבה ב„הארץ", פנו שר המשפטים והיועץ המשפטי לממשלה אל ראש עיריית תל־אביב לקבלת הסבר. ועדת בניין ערים מק־רמית בעיריית תל־אביב החליטה אמנם כי בתיק אין „ענין ציבורי", אולם הם ביקשו להבין את כישלוי ההחלטה.

כדי להשיב לפניות שר המשפטים והיועץ המשפטי לממשלה, פנה ראש־העיריה, מר יהושע רבינוביץ, באו־רח תמוה למחלקה המשפטית של העיריה, שהתנגדה נמרצות לאישור בדיעבד, במקום לפנות לסגנו, מר אברהם בריאר, מהמפד״ל, המכהן כי־ו״ר ועדת בנין ערים. היועץ המש־פטי של העיריה, עו״ד מרדכי ויר־שובסקי, נתבקש להכין סקירה על השתלשלות הטיפול בתיק. הכנת ה־סקירה נמסרה לידי עו״ד זהביה שטיין, מלשכת היועץ המשפטי של העיריה. את סקירתה המפורטת צי־רף היועץ המשפטי לממשלה לחוזר המיוחד והפיצו בין היועצים המש־פטיים של רשויות מקומיות.

פניה תמוהה

בין היתר כתבה: „...משהובא ה־ענין לידיעתנו, תוך ציון כי ועדת הריסות מסרבת ליטול על עצמה את ההריסה בהעדר ענין ציבורי (האם אדם שמובא פעמיים לדין על הפרת צו ביהמ״ש ועומד במריו אינו מהווה „ענין ציבורי"), הורינו להגיש תביעה ולדרוש מאסרו של העבריין ואז הר־בא הענין מחדש לוועדה המקומית לדיון הוועדה המליצה (לאשר — י.ו.) להעבירו להועדה מחוזית תמורת תשלום מס השבחה". עו״ד שטיין מוסיפה: „...כאשר הוגשה הבקשה תלויה ועומדת בפני הוועדה, הערנו תשומת לבה לבאכצים המשפטיים הרצים (5 משפטים) שהושקעו במב־נה זה ולאספקטים הציבוריים שיהיו לאשר הבקשה עתה, לאחר שבמשך 7 שנים עמד האיש במריו ולא ציית לצוי ביהמ״ש. כמו כן סברנו כי אין הוועדה יכולה להחליט בהתאם להלך רוחה באותה ישיבה ועליה לתת לבה אם היו קיימים נסיבות מאז מרבה לאשר את הבקשה. אף על פי כן סברה הוועדה כי עליה למצוא את האוברטיות שלה בהחלטת ההח־לטה מבלי להתחשב בהגבוה ציבו־רית שלילית לעשות פלסתר מצווי ביהמ״ש... מתוך עיון בתיק הפרשה עולה כי אף הוועדה המחוזית ומש־רד הפנים התערבו בענין, אך לא מצאו אוזן קשבת".

עו״ד שטיין מוסירה כי כאשר רואיינה על־ידי גדעון לב־ארי בשי־דורי ישראל באותו תיק היתה סבורה כי „המצב הדרדר עד כדי כך כיוון שבתי־המשפט הטילו על הנאשם קנסות נמוכים. בעקבות זאת אף ביקשנו בתביעה תחת להטיל על ה־נאשם מאסר. מובן שלא יכולנו לצ־פות את ההתפתחות המשונה, שלאחר כל הטיפול הממושך, תבוא לפתע הוועדה ותשמיט את הקרקע מתחת רגלי התביעה. על אף שחוק התיכנון והבניה מטיל בפרשות חובת שמירת החוק על חברי הוועדה, לא סברה ועדת ההריסות כי זה מסוג העניינים הנוגעים לה ולא סברה הוועדה המ־קומית (לתיכנון ובניה — י.ו.) כי קיום צווי הריסה באלה ופסקי־דין על הפרתם צריכים לההלקה לתשומת לבה. ולסיכום הסקירה נאמר: „אינני יכו־לה להציע להצעות העיריה לשר המש־פטים בפניה זה, שכן לכל הטיפול בו, החל במשפטים, בגמרי דין בסי־פול הממושך, וכלה באי מיצוי הדין לאחר מכן באישור העבירה והכש־רתה אין כל הסבר".

היועץ התסבר מסכיר למעשה את התעלמותה של ועדת בנין ערים לא רק מהחוק ומהוראותיה כנותן מש־פטי שפעולתו צריכה להתבסס על החוק, כי אם מצעם תובנותיה המו־סריות והציבוריות בעיר שבה הבניה הבלתי־חוקית פורחת ומשגשגת בשל אוזלת ידה של הוועדה והבקרים ה־בים, כהגדרת מבקר המדינה, בשל טיפולה הכושל והרשלני.

היועץ המשפטי לממשלה מר שמ־גר פנה, איפוא, על יסוד סקירת עו״ד שטיין ליועצים המשפטיים ב־רשויות: „בדו״ח הלזה מובאת השתלשלות הטיפול במקרה מסוים של בניה ללא רשיון. הנני מפריך דו״ח זה בשל היותו מקרה אופייני לאירועים דומים רבים, ברשויות מקומיות נוספות. השאלה היא אם נכון הוא כי ועדה מקומית תתן את אישורה בדיעבד לבניה בלתי־חוקית, אשר בעקבותיה הוטלו קנסות וניתנו על־ידי בתי משפט צווי הריסה. דעתי היא כי מתן אישור בדיעבד בנסי־בות כגון אלה, היינו אחרי שהאורח ביזה באופן חוזר ונשנה צווים של בית־משפט. הוא פסול מכל הבחינות:

* יש בכך כדי לפגוע באופן מהותי בשילטון החוק; מסקנתו של כל אזרח תהיה בהכרח כי הוא רשאי להתעלם ממצוות הדין ולבחור לעצמו דרכו בהתאם לצרכיו ושיקוליו. אם יתמיד בדרכו זו לא יאונה לו רע וסוף הרשיון לבוא.

* יש בכך גם פגולה קיצרת ראי של הוועדה המקומית, שהיא הרשות המקומית בלבוש המיוחד שהולבש לה על פי חוק התיכנון והבניה תשכ״ה—1965: התעלמות מפסקותו של ביהמ״ש, אשר לה ניתן סיוע על־ידי הצגות הרשיון בדיעבד. לא כתייחסות רק לאותם מקרים אשר לגביהם החליט הוועדה המקומית, כי יש לאשר לאחר מעשה בניה שהותה בלתי־חוקית בעת ביצועה. סכנה של אהידה של אי־קיום החוק שאינה מכירה גבולות ומיגבלות. משמעותו של דבר הוא כי הוועדה המקומית חותרת למעשה תחת מרותה היא".

פרטיכלים חסויים

הוועדה המקומית בראשותו של סגן ראש העיריה אברהם בריאר, ד־בכלל זה נציגי האופוזיציה מסיעת גח״ל, לא מצאה לנחוץ גם לאחר הערות היועץ המשפטי לחזור בה באורח חד־משמעי מהחלטתה הבלתי־חוקית ולהודיע פומבית כי בתיק העדין בוצעה לא רק עבירה על חוק התיכנון, כי אם נעשה משגה ציבו־רי. בכך מצטרף תיק קופיטקו, כפי שכתבה ב„הארץ", לשרשרת ארוכה של החלטות תמוהות בוועדת בנין ערים, אשר בלי ספק רק חלק קטן מהן הגיע לידיעת הציבור. באשר הפרטיכלים של הוועדה חסויים בפני העיתונות, על אף פניות חוזרות ו־בשנות של עיתונאים לקבלם. פעולת העיריה אינה יכולה להיחשב סודית או חסויה, אלא אם כן יש אספקטים ופעולות שהעוסדה, מסיבות הידועות לה, מעדיפה לכסותם במעטה סו־דיות.

צחוק לאלופי הריגול

יבטושנקו יצא נגד ספר־ריגול שהופיע בבריה״מ לאחרונה

מאת הדריק סמית
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

מוסקבה

בסוף דצמבר יצא כאן לאור תוך־ סף הוך ימים · אחדים ספר נוסח ג׳יימס בונד בשם „ג׳ין גרין הבלהי מנוצת, הקריירה של סוכן הס. אי. אי. 014". מהדורה של 100,000 ספ־סים אזלה כאמור תוך ימים אחדים. מלבד סיפורי ריגול על סוכן בולג־רי צנוע יותר, או אחד מספריו של יאן פלאמינג על ג׳יימס בונד, ה־מוברח ונמכר בהשאי על־ידי תיי־רים, היו ספרים כאלה מוגן להי־שג ידם של הקוראים הסובייטים.

רוב האנשים כלל לא ידעו מה הם מחמיצים, כה מועטה הפרסומת הנעשית לספר, עד שיצא המשורר יבגני יבטושנקו, במאמר קטרוג על „הפארודיה" הזאת כל עלי־לות סוכני ריגול. כאן אין לקנות את הספר וכמעט באותה מידה קשה לקבלו בהשאלה. ואחד הסופרים אמר, כי הוא חושש שהתקפתו של יבטושנקו עלולה למנוע את הדפס־תה של מהדורה שניה אשר ההוצאה לאור „הגווארדיה הצעירה" התכוננה להוציא.

הספר מתויק 700 עמודים ובהק־דמה נאמר, כי זו הרפתקאה פולי־טית־סטירית של מדע דמיוני, — פארודיה על מבצים סמויים, שחודה מכוון „נגד הפאנבגון והוגים צב־איים תוקפניים אחרים". הספר מר־צב כתרגום.

יבטושנקו טען בעבוטון אגודת הסופרים „ליטראטורניה גאזטה", כי הבדיחה היתה כישלון, כיוון ש־הלידות הסופרים הוקסמו יותר מדי מאותן דכויות עצמן שרצו לשימן לצחוק.

„ברור שאיפתם היתה להוקיע סופרמאגיות ואת הופעת הבונדיזם", כותב המשורר ומוסיף ש„תאורם ה־מלודראמטי של פגיונות, אקדחי קולט, אגרופנים, סימני לידה בתם חבוי רגל, קטסות, עיגויים, רצי־חות, מופעי הצפנות, פיסון סמים, הביאו את המתרגמים בלי ידיעתם להנאה מהסופרמאניות ולא להוקע־תה בפארודיה חריפה".

הריפותה של ביקורת יבטושנקו באה כהפתעה, שכן אחד המחברים, כותב הרומאנים ואסילי אקסיונוב, היה ידיד קרוב של המשורר בקבוצת סופרי הגל החדש בתקופת הליבר־ליזם הסיפרותי בסוף שנות ה־50 והחילת ה־60. באותה תקופה התפר־סם אקסיונוב בחוץ לארץ בשל ספ־רו על צעירים בשם „כרטיס נסיעה אל הכוכבים".

שותפיו בחיבור „ג׳ין גרין" הם גריגורי פוז׳אניאן, משורר, ואוביד־ גורצ׳אקוב, סופר שהיה פרטיזן ב־מלחמת־העולם השניה והוצגה ל־וארשה כסוכן מודיעין סובייטי כש־הוא מתחפש לקורפורל בריטי. גור־צ׳אקוב כתב על פרק זה בחייו ספר בשם „כי מכיר את הקורפורל וד־סטוק". השלושה צרפו את שמותיהם כדי להבליא שם־כוספאל דמיוני, ג׳והאדי גורפודאקס.

יבטושנקו לא רק האשים את ה־סופרים בהתיבה ספר „משעמם מכדי להיות ספר הרפתקאות", אלא גם בהריגתם כגבולות האתיקה המקצו־עית, בעיקר באמצעות טכניקות ש־לא במקומן כשיכת צבה גסה בפי רופא ודוסי בהייפנוג ושימוש במל־חמת ויטסנאם במקום ההתרחשות.

נקודה אחת בה הצליחה לדבריו המבהלה שלהם היתה בתאורם את מכפדות הרוסים הלבנים בניו יורק ובציון כתובותיהם ומספרי הטלפון שלהם במודייק, אולם הוסיף, כי מי־דע זה „חסר תועלת לרוב הקוראים שלנו".

כַּבֵּד אֶת כַּסְפְּךָ!

החל מ־ 31,990.־ ל״י

הקנה לכספך ערך
ברכישה בעלת ערך!
"פיאט 132"
שווה הרבה, הרבה יותר...

כל השוואה בין "פיאט 132" לבין מכונית גדולה ממנה, מבליטה את עדיפותה ויתרונותיה של מכונית זו...בהשקעה נמוכה יחסית, אתה זוכה לתמורה רבה יותר עבור כספך, שכן ה"פיאט 132" מצטיינת באיכות גבוהה, בבטיחות מירבית, ביופי ובהידור מרהיבים... המנוע המשוכלל של דגם זה - מבטיח ביצועים גבוהים, אפילו בתנאי נסיעה קשים ביותר... מבנה המכונית יציב, חסון ועמיד בפני זעזועים... מערכת הבלימה כפולה... הצמיגים רדיאליים כמובן וחסינים בפני פגיעות...השילדה מחוסנת בפני חלודה וקורוזיה... ה"פיאט 132" היא לא רק מכונית פאר גדולה ומהודרת - כי אם גם מכונית החוסכת בהשקעה ובאחזקה והתואמת את דרישותיהם של הנהגים המודרניים... תוכל גם לבחור את הדגם עם מיזוג־אויר.

לבחירתך:
1600 סמ"ק או 1800 סמ"ק
עם הילוכים רגילים או אוטומטיים
התאמה מיוחדת למוניות — TAXI

פרסום ארמון בע״מ

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

תדמית היוצרת כסף

אם אינך מבין את הערך של תדמית טובה, למען השם, עזוב אותנו לנפשנו.
אנו בונים תדמית היוצרת כסף.
בשפה פשוטה: אנו מוכרים.

ארדיו פרסומאים בע"מ
רח' השופטים 2, ת"א. טל. 281177 - 281179.

כלכלה ועסקים

קרית הפלדה: הגנה מינימלית לברזל מקומי

מאת סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בחודשיים האחרונים, מאז הופחת המכס על ברזל מיובא, יש לקריה הפלדה הגנה מינימלית בלבד מפני יבוא מתחרה — אומרת הנהלת כור בתגובה למאמר מערכת (ברזל יקר) שפורסם ב"כלכלה ועסקים" בשבוע שעבר.

הנהלת כור אומרת כי עד אמצע דצמבר לערך היה המכס על ברזל מיובא מורכב כך: 20% הטל בטחון, 30% מכס אד האלורם, 50 ל"י לטונה מס קבוע (שהם כ־5%). לפני חודשיים הופחת המכס אד וא־לורם ל־5%. למכסים אלו נוספת הגנה טבעית, בצורת דמי הובלה וביטוח, הנעים בין 8 ל־10 אחוזים על המחיר פ"ב. לדעת הנהלת כור, המכס על ברזל נמוך עתה מאשר על חמרי־גלם רבים אחרים.

נפתחת ההרשמה לרכישת מניות ואג"ח של ישפרו

מאת סופר "הארץ" לענייני כלכלה

היום תיפתח ההרשמה לרכישת המניות ואגרות־החוב הניתנות להמרה שמנפיקה חברת ישפרו. זוהי החברה הראשונה המצטרפת לבורסה התל־אביבית לניירות־ערך בסוף 1971, כאשר הונפקו מניות חברה אלקטרה.

ישפרו מנפיקה 1.5 מיליון מניות רגילות רשומות ע"ש, בנות 1 ל"י וכן אגרות־חוב 10% ניתנות להמרה במניות רגילות, לפי שער של 135%, ב־2.25 מיליונים ל"י. לציבור מוצעת עיסקת חבילה: יחידות מורכבות מ־40 מניות רגילות ו־60 ל"י ערך נקוב של אגרות־חוב. מחיר יחידה יהיה 104 ל"י.

ישפרו נוסדה בהתחלת 1972 על־ידי האחים אהרן רובינשטיין, מאיר ארזי ותאום ארזי ובני משפחותיהם. יעודה בפיתוח אזורים לבנייני־תעשיה להשכרה וכן מבנים אחרים להשכרה בשכירות בלתי מוגנת. ההון הרשום של החברה 10 מיליונים ל"י. מזה נפרע 1.5 מיליון ל"י, המוחזק בידי הגופים הבאים:

	מספר המניות
נכסי מ.ג.א. בע"מ (בשפי אהרן רובינשטיין)	810,000
נינה עופר	150,000
רחל ארזי	105,000
ליאורה ארזי	99,750
דקלה ותמור	105,000
יצחק ארזי	99,750

עד כה פעלה החברה בשני פרויקטים בענף המקרקעין:

* רכישת 24 דונם באזורי התעשיה של חולון לשם הקמת מיבנים בשטח כ־7,300 מ"ר. הפרצלציה של השטח בשלבי תכנון בלבד. תמורת הקרקע שולמו 585,000 ל"י.
* חכירת 26 דונם בקרית גורהאו בנתניה. תמורת הקרקע והוצאות הכנן ופיתוח שילמה החברה 624,060 ל"י. על השטח האמור ניתן לבנות מבני תעשיה בשטח 10,800 מ"ר.

ידיעות עסקיות בקצרה

● פלסטיקה. מפעל אורפלקס בחיפה ליצור לוחות אקריליים, בבעלותו של הד"ר ראובן הכט קיבל מעמד של "מפעל מאושר" לאחר שהתחייב ליצא 50% מתוצרתו. המפעל קיים כחצי שנה והזמנות היצוא שלו עד לחודש מאי השנה מגיעות לדברי ההנהלה ל־300,000 דולר, שהם כ־80% מהיצור של המפעל.

● מזון. 5 טון תירס מוקפא מתוצרת סנפרוסט נשלחו ליפן, בעקבות הזמנת־ייצוא שנתקבלה בסנפרוסט, אשדוד. התירס נשלח ליפאן באניה קירור. כמו כן נשלחו ליפן דוגמאות של ירקות מוקפאים נוספים. משלוח נסיוני של מוצרי סנפרוסט יצא גם לאוסטרליה.

האקלים הבלתי יציב ששרר השנה באירופה גרם ליבול חקלאי דל במיוחד ולמחסור בירקות טריים. כתוצאה ממחסור זה גדל לדברי החברה הביקוש למוצריה מצד לקוחות אירופיים — חדשים וותיקים כאחד.

ארקיע חוזה הפסד של 1.5 מ' ל"י ב־1973

מאת סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בהצעת התקציב הבלתי מאושרת לשנת 1973 חוזה חברת ארקיע הפסד של למעלה ממיליון וחצי לירות.

מקורות יודעי דבר מסרו כי ההפסד הצפוי נובע מגידול רב בהוצאות תפעול ואחזקה, עלייה ניכרת בשכר עובדים ומירידה במספר הנוסעים הצפויים, בעיקר בשל ירידה בהזמנות ממערכת הביטחון.

ארקיע נתקלת בתחרות קשה ביותר מצד חברות תעופה המפעילות מטוסים קטנים בקוי תעופה פנים־ארציים. רק לאחרונה רכשה החברה 50% ממניות חברת כנף, המפעילה מטוסים קטנים.

יבואני העץ: חוששים מהתיקרויות נוספות

מאת סופר "הארץ" לענייני כלכלה

יבואנים הביעו חששות מהתיקרות נוספת של עץ מיובא. הם אמרו כי בידיעות מחו"ל מתברר כי יפאן הגבירה מאוד את קניית העץ בשוק העולמי. בין השאר קנתה יפאן כמויות גדולות בקנדה ובפינלנד. התוצאה: מחירי העץ בקנדה הוכפלו תוך כמה חודשים, ואילו בפינלנד אין להשיג בכל מחיר עץ אורן עד סוף 1973.

סוחר ישראלי שנזקק בדחיפות ללבידים מיובאים ביקש הצעת מחיר מפורטוגל, ותבורר לו כי המחירים עלו ב־120% תוך כמה חדשים. סוחרים אומרים כי באחרונה היו כבר שני גלים של התיקרויות — בנובמבר־ינואר. העלו הספקים העיקריים (ארצות מרכז ומזרח אירופה) את המחירים, וכן יש התיקרות בעקבות פיחות הדולר. הם חוששים כי הלחצים שיוצרת יפאן יביאו בעתיד לגל שלישי.

עם זאת מהססים כל העת היבואנים להעלות מחירים, בשל התחרות קשה בשוק בין 5־6 יבואנים עיקריים. הם אומרים כי בשל התחרות הקשה מתבטאות העלאות המחירים באיזור בשוק המקומי ומתח הרווחים של היבואנים ב־3 אחוזים מהמחזור בלבד.

בדיקת מידגם שנערכה על ידי מכון היצוא

רק כ־15% מהיצוא התעשייתי נהנו מהפיחות

לא השתנה שער היצוא האפקטיבי ביחס לבריטניה * שיפור של 3%—4% לגבי סקנדינביה

מאת סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בדיקה שנעשתה במכון היצוא לגבי ייצוא בהיקף של 180 מיליון דולר, המהווה שליש מכלל הייצוא התעשייתי, הוכיחה שרק 10%—15 ממנו נמכר במטבעות אירופיים ויהנה איפוא מתוספת התמורה במטבע ישראלי כתוצאה מפיחות הדולר. יתר הייצוא הוא בדולרים ואינו נהנה מכל תוספת. הבדיקה הקיפה מוצרים מכל ענפי התעשייה, כללה את כל ארצות הייצוא העיקריות ומשמשת מידגם לכל היצוא הישראלי.

מנהל המחלקה הכלכלית של מכון היצוא, מר דן שילה, שערך את הבדיקה, מציין כי היבואנים מצפים לשלם בדולרים ולא במטבע המקומי בשל מעמדו החזק יותר של המטבע האירופאי, ובשום כך גדול חלקו של הייצוא הישראלי בדולרים.

עתה מתברר גם כי היסוף למטבע של המטבעות האירופיים הוא פחות מכפי שהעריכו עד כה, ומגיע לפחות מ־10%, כך שהתמורה ליצואנים הישראלים היא קטנה משחשבו. ביחס לבריטניה לא השתנה בכלל המטבע, והסקנדינביה הפיסגו הוא בשיעור של 3%—4 בלבד.

מר שילה מוסף כי התוספת שיקבלו היצואנים עקב שינוי שער המטבע, אם בכלל תהיה, תגיע לפחות מאחוז אחד.

וועדה שמינה שר המסחר והתעשייה בודקת עתה כידוע את תביעות היצואנים לתוספת תמריצים. ועדה זו נתמנתה עוד לפני הפיחות. הוטל עליה לקבוע מה היו שיעורי ההתייקרות במשק ומה הגידול בתמורה שהיצואנים מקבלים. הוועדה צריכה לסיים את עבודתה עד אמצע החודש הבא. כבר בראשית עבודתה נתגלעו בה חילוקי־דעות, בעיקר בנוגע לעליית השכר בשנתיים האחרונות. לפי חישובי האוצר מסתכמת התוספת ב־38% בעוד שהיצואנים אומרים כי התוספת היא 45%. ההפרשים בין שני החישובים הם בעיקר לגבי "זחילת" השכר.

קונסרן אמפא־אמקור מתכנן הרחבות

"1973 — שנת הסתערות על השטחים"

מאת אליעזר דוד, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

קונסרן אמפא־אמקור מתכנן להשקיע כ־20 מיליון ל"י בהרחבת מפעלים והשירותים. כך נמסר לי מהנהלת הקונסרן. כן תכנס אמפא לפעילות במיגזר הערבי ולעיסקי יבוא של מוצרי חשמל וכלי בית מסוגים שונים.

תכניות אמפא

אמפא, שעיקר עיסוקה במתן שירות ל־400 אלף לקוחות בעלי מוצרי אמקור, מעסיקה 510 עובדים ב־9 מרכזי שירות. היא תשקיע 7 מיליון ל"י. התכניות לפיתוח השירות הן:

* תל־אביב: אמפא רכשה שתי חנויות (סופרויות מכוניות) שהיו בבנייתן המרכזי (דרך יפו). השטחים יצורפו למרכז השירות הקיים. ייוצר אולם תצוגה ושירות בשטח 500 מ"ר. בקומת הקרקע של פרויקט הדר־דיזנגוף (מול בית הדייל) רכשה החברה 600 מ"ר (כולל מרתף) ב־800 אלף ל"י, ותפתח בקיץ מרכז שירות חדש לתושבי צפון ת"א ותבנית ל'.
* ירושלים: החברה שכרה 150 מ"ר במרכז העיר, להרחבת השירות ולתיקון במקום של מוצרים, במקום לשלחם לתל־אביב.
* חיפה: אמפא חכרה ממינהל המקרקעין 6 דונם במפרץ, והקים עליהם מרכז שירות חדש בשטח 400 מ"ר (ההשקעה בבניה כ־250 אלף ל"י), בנוסף למרכז הקיים ששטחו כ־200 מ"ר.
* אשדוד ונתניה: הופסקה ההתקשרות עם קבלנים שפעלו בשם החברה, ועתה נותנת אמפא את השירות ישירות.
* חלפים ורכב: מלאי החלפים במחסנים הוא 2 עד 2.5 מיליון ל"י. אמפא רכשה באחרונה 30 מכוניות שירות, ומספר המכוניות בחברה עתה הוא 200.

מר אייכנהולץ מונה למנהל מחלקת היבוא של החברה, שתעסוק ביבוא מוצרים שאמקור אינה מייצרת. התכניות הן לייבא מסחטות, מערכות סטריאו (התקשרו עם קונסרן גיביקור ביפן) ועוד; נחתמו חוזים לייבא מכשירים רפואיים לבתי חולים מאירופה.

ע. גורודצקי

סגן מנכ"ל אמפא, מר עודד גורודצקי, אומר כי "1973 תהיה שנת ההסתערות על יהודה, שומרון ועזה. שבהן מיליון צרכנים־בכוח". מנהל סניף חיפה מר טוביה הראל מונה לאחראי על המיגזר הערבי. הוא ומנהל השיווק הארצי כבר שפגש מראיינים סוחרים ערבים בעלי־אמצעים מיהודה, שומרון ועזה, במטרה לעשותם לסוכני אמפא.

תכניות אמקור

חברת אמקור, בבעלות אמפא, הארגז ומשפחת שלום מארה"ב תשקיע מצידה 13 מיליון ל"י. 1.6 מיליון ל"י יושקעו במפעל המקררים בתל־אביב, כדי להגדיל תפוקתו מ־4000 ל־6000 יחידות בחודש. באפריל־מאי יצא לשוק מקרר בן 17 קוב, שמחירו לצרכן כ־3080 ל"י.

מפעל אמגור (בית־שמש) לתנורי בישול ומכונות כביסה עומד לפני פיתוח דגמים חדשים. המפעל למקררים מסחריים יעבור לשטח של 30 דונם ברחובות. בראשון לציון מוקם בהשקעה של 4 מיליון ל"י מפעל לסוללות ובטריות. הוא יפתח בינוי ותפוקתו המשוערת היא 5 מיליון ל"י לשנה (25% כהזוק). בחולון הפעילה אשתקד אמקור מפעל בהחוני.

בקרוב תוציא אמקור לשוק מסחטת מיצים חשמלית, בלנדר, מדיח כלים (נבדקים שני דגמים — אמריקאי וצרפתי), שואב־ריחות ומחמם בקבוקים.

מחזור אמפא יהיה ב־1972/73 כ־165 מיליון ל"י, לעומת 142 מיליון ל"י אשתקד (עליה של 17%). הרווחיות אף ירדה, לדברי החברה, משום ש־70% מההוצאות הן לשכר. המשכורות עלו השנה ב־22%. מחזור אמקור יגיע השנה ל־135 מיליון ל"י, לעומת 110 מיליון אשתקד.

יחידת הטלפונים הציבוריים בי"ם — קואופרטיב

היחידה הירושלמית של משרד התקשורת, האחראית על תחזוקת הטלפונים הציבוריים והרקת קופותיהם תהפוך לקואופרטיב — זאת הוחלט בפגישה שנערכה בין שר התקשורת מר שמעון פרס הנהלת משרדו לבין יו"ר מרכז הקואופרציה מר ישראל זיו ומר חיים תמיר ממרכז הקואופרציה.

תוך שבוע ימים יגיש מרכז הקואופרציה לשר התקשורת את התוכנית האופרטיבית להפיכת היחידה לקואופרטיב.

מחוגי מרכז הקואופרציה נמסר כי באם יעלה נסיון זה יפה, יהפכו כל יחידות החזוקת הטלפונים הציבוריים בארץ לקואופרטיבים.

בשוק המטבעות והמדליות

מאת מרדכי צבי

המחירים מוסיפים להאמיר

מחירי המטבעות הוסיפו לעלות בשבוע שחלף. במיוחד עלו מטבעות הזהב, בהשפעת העליות החדות במחיר הזהב בעולם. אמנם חלקו של הזהב, כמתכת, קטן במחיר מטבע זכרון, אך בכל זאת הדבר משפיע.

הביקוש הגואה למטבעות־זכרון נתקל בהיצע המצטמצם בהדרגה משום שמעגל האספנים, מטעמים נומיסמטיים או לשם השקעה, מוסיף לגדול בהתמדה. במציאות זו עושים הסוחרים שבת לעצמם. מי שמנסה למכור מטבע, או מנסה לבחון איזה מחיר יכול להשיג בעד מטבע שברשותו, עשוי להיתקל בתגובה בעין זו: "לך למחר אחר"; כמה שישלם — אני מוסיף לך עוד קצת. אך הסוחר אינו מוכן לנקוב בעצמו במחיר המקוה שבעל המטבע אינו מודע לתנאים השוררים כיום בשוק. אם האספן מבקש לקנות, הרי שהסוחר קובע מחיר ואינו מוכן להתווכח.

במציאות זו הפכו רוב הסוחרים למתווכים. במקרים רבים אין ברשותם מלאי ואז מנסים הם להשיג את המטבע ממישהו אחר ומסתפקים בעמלת תיווך.

החלה ההרשמה למדליות כ"ה למדינה

מינהל החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות קיבלו בשבוע שעבר טפסי הזמנות למדליות כ"ה למדינה. יונפקו שלוש מדליות:

● ארד, בקוטר 59 מ"מ, במחיר 18 ל"י ליחידה.
● כסף, בקוטר 45 מ"מ, במחיר 45 ל"י ליחידה.
● פלטינה, בקוטר 35 מ"מ, במחיר 1,470 ל"י ליחידה.

זו הפעם הראשונה שהחברה מנפיקה מדליה מפלטינה. הנפקה הגולמית תהיה למינויי הארץ בהיקף 2,500 יחידות. כל מנוי רשאי להזמין רק מדליית פלטינה אחת, אך משאר המדליות יכול הוא להזמין כפי שירצה. בגלל המספר המצומצם של מדליות מפלטינה הודיעה החברה כי המכירה תבוצע לפי העקרון כל הקודם זוכה. על המנויים לצרף הטופס בשווי ההזמנה. ההזמנות יתקבלו עד 1.3.1973.

טבלת המחירים

לשאלות של קוראים: המחירון המתפרסם ב"הארץ" הוא בבחינת אינדיקציה כללית. למעשה אין למטבעות שוק במובן הרגיל של המושג. מדובר בסך הכל בכמה סוחרים, רובם קטנים. המסחר אינו מאורגן ומשוכלל, ההיצע קטן ובלתי סדיר ולכן המחירים בלתי אחידים. הם נקבעים תוך הפרש ממקרה למקרה ולנטיות של המחירים לקנות ולמכור, השפעה רבה עליהם (בשבוע שעבר אמר סוחר אחד כי מחירי השוק הם כפי שהם רק משום שהוא מוכן לקלוט כל כמות המוצעת לו). חשוב שהאספנים יקחו בחשבון מציאות זו בשיקוליהם, אם הם מתכוונים לרכוש או למכור מטבעות.

שם המטבע ושנת ההנפקה	מין	כמות ההנפקה	ע.נ./מחיר ההנפקה בל"י	מחיר בשוק לל"י
יום העצמאות				
העשור 1958	ר	98,051	10/5	85
	ק	2,000	18/5	540
ושבו בנים לגבולם — 1959	ר	27,249	10/5	170
	ק	4,793	18/5	530
הרצל 1960	ר	34,472	10/5	155
	ק	4,923	20/5	420
בר־מצוה 1961	ר	19,541	10/5	525
	ק	4,561	20/5	590
ופרח ישראל — הנגב 1962	ר	10,450	10/5	550
	ק	5,050	20/5	600
ימאות 1963	ר	5,990	10/5	1250
	ק	4,500	20/5	1300
מוזיאון ישראל 1964	ר	11,100	10/5	410
	ק	4,500	20/5	530
הכנסת 1965	ר	25,252	10/5	165
	ק	7,660	20/5	260
עם ישראל חי — 1966	ר	32,503	13.50/5	130
	ק	10,500	25/5	215
גמל אילת 1967	ר	30,250	13.50/5	175
	ק	7,755	25/5	265
ירושלים 1968	ר	50,000	22.50/10	105
	ק	20,501	42.50/10	205
שלום 1969	ר	40,000	25/10	115
	ק	20,000	25/10	150
	ק	20,000	50/10	155
מקוה ישראל 1970	ר	47,500	30/10	90
	ק	22,500	60/10	135
תעשיות עתירות מדע — 1971	ר	22,500	30/10	165
	ר	30,000	30/10	245
	ק	17,500	60/10	255
העשיה אוירית 1972	ר	50,000	30/10	65
	ק	15,000	60/10	245
חנוכה				
תורה אור 1958	ר	150,000	2/1	40
	ק	5,000	4/1	275
דגניה 1959	ר	50,000	2/1	70
	ק	5,000	4/1	490
הבריטה מאלד 1960	ר	16,883	2/1	415
	ק	3,000	4/1	3200
וישלך נפשו מנגד 1961	ר	18,916	2/1	150
	ק	9,428	4/1	225
חנוכיה איטלקית 1962	ר	9,657	2/1	340
	ק	6,040	4/1	490
חנוכיה מרוקאית 1963	ר	10,000	2/1	350
	ק	5,500	4/1	520
חנוכיה רוסית 1972	ר	75,000	20/1	65
	ק	22,500	40/1	195
פורים				
חצי שקל 1961	ר	20,004	1/0.50	175
	ק	5,000	2/0.50	365
חצי שקל 1962	ר	20,000	1/0.50	135
	ק	10,000	2/0.50	190
פדיון הבן 1970	ר	50,833	30/10	105
	ק	15,000	60/10	210
1971	ר	30,201	30/10	110
	ק	15,000	60/10	230
1972	ר	30,000	30/10	80
	ק	12,500	60/10	205
1973	ר	טרם נקבע	30/10	30
	ק	15,000	60/10	160
הנצאות מיוחדות				
הנצחון (כסף) 1967	ר	234,589	12.50/10	45
	ק	50,499	30/10	60
שלח את עמי 1971	ר	75,000	30/10	70
	ק	20,000	60/10	200
מטבעות זהב				
הרצל 1960	ר	10,510	50/20	3200
ויצמן (סאט) (1962)	ק	6,202	150/50	3300
	ק	6,203	300/100	
בנק ישראל (1964)	ר	6,014	150/50	2400
	ק	1,502	250/50	13000
נצחון 1967	ק	9,004	300/100	3700
ירושלים 1968	ק	12,500	330/100	1800
שלום 1969	ק	12,500	420/100	1500
שלח את עמי 1971	ק	10,000	420/100	1800

ר = מטבע רגיל; ק = מטבע קשוט.

צלום נאמן של המקור זאת תקבל באמצעות מכשיר הצילום היבש של חברת 3M
העתקת כל מסמך. צבעוני או שחור־לבן מספר או דף בודד.
הזמן את הסוכן ותווכח!

בני משה קרסו
האגף לציוד משרדי, רח' ריבל 26 ת"א, טל. 33241
סוכן סובב בע"מ - רח' הלל המלכה 5 ירושלים טל. 234954 ... חיפה טל. 2014
Registered trademarks of MINNESOTA MINING & MANUFACTURING CO. U.S.A.

הגלריה הישראלית לבולים ולמטבעות
משתתפת ביריד הבינלאומי בפרנקפורט
מטבעות ומדליות של מדינת ישראל
שיתקיים מ־5.2.73 עד 1.3.73 ומציגה
הגותנו ברחוב מזאה 4, תל אביב, טלפון 621203 פתוחה כרגיל לקבלת הזמנות והודעות.
הגותנו ברחוב מגדלי 2, תל אביב, טלפון 226648 תהיה סגורה עד 10.3.73
תודה... ולהתראות!!!

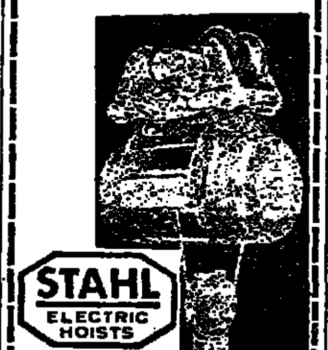
STAHL ELECTRIC HOISTS
ג. רוזנוב חברה להנדסה בע"מ
כושר הרמה מ־500 עד 32.000 ק"ג
ת"א רח' לינקולן 19 טל. 289483

רשת מולחמת לבנין - גדור - והגנה
● רוחב מקסימלי 120 ס"מ
● אורך לפי דרישה
● עובי חוט 1.5 — 8 מ"מ
אספקה מהירה
ניל"י — מפעלי מתכת בע"מ
קרית אריה פתח תקוה ת. ד. 271 בני־ברק טל. 911337 ,914963

ידיד SCHAUB-LORENZ

אין הבדל, אם זה טטראו, פונו או טלויזיה שלשפיז שאוב־לורנץ כי התוצרת שלשפצוהיא הטובה בעולם!

בשבר דירה חדשי
אולם קומת קרקע
(כ־70 מ"ר) + 14 חדרים (קומה ג') עם טלפון
סביבת הירקון בן־יהודה
ע"י בתי־המלון
לפרטים נא לטלפן: תל־אביב 621566, ירושלים 232567

הקרנות בנאמנות בנק לאומי

ב־ 23.2.73	צמיד	גביש	בדולח	פיא	יגדל
ערך הנכסים באלפי ל"י	194,949	155,108	46,050	16,163	3,551
מחיר היחידה	128.32	122.85	161.9	281.0	306.8
מחיר השוק	—	—	159.5	278.2	303.7
מחיר פדיון	125.42	119.86	157.9	270.6	295.1
גידול ערך היחידות (כולל דיוידנד שהושקע מחדש)					
בשנה האחרונה	14.0%	22.5%	39.9%	37.0%	26.3%
בשנתיים האחרונות	33.3%	52.4%	95.1%	83.6%	100.0%
הרכב ההשקעות ב־ 1.2.73					
מניות רגילות ובכורה ואג"ח נתנות להמרה	4.0	10.8	52.8	43.0	50.0
אג"ח צמודות למדד	57.7	63.5	45.9	39.5	37.6
אג"ח צמודות ונקובות במט"ח	37.8	25.1	—	17.0	7.2
אמצעים נזילים וכו'	0.5	0.6	1.3	0.5	5.2
	100%	100%	100%	100%	100%

1. מחיר היחידה הוא מחיר הנפקת יחידות חדשות תמורת פחות מ־10,000 ל"י. מחיר הרכישה בסכומים גדולים קטן יותר בהדרגה בהתאם לתנאי התשקיף.
2. "פיא" ו"יגדל" אינן מנפיקות יחידות חדשות.
3. מחיר השוק הוא המחיר בו נסחרו יחידות ישנות ביום הבורסה האחרון.
תשקיפים, רשימת ההשקעות של כל הקרנות ופרטים נוספים אפשר לקבל בכל סניפי בנק לאומי ובנק אגוד ואצל חברי הבורסה.

החברה המנהלת:
פיא חברה ישראלית לניהול קרנות נאמנות בע"מ

סוויסאיר מציעה:
סיורים לתערוכות הנובר ומילנו
סיור מספר 1
מילנו - הנובר - אמשטרדם
טיסה מלוד דרך ציריך למילנו, שהיה של שבוע במלון מרכזי וביקורים בתערוכה. טיסה ממילנו להנובר, שהיה של שבוע (במגורים פרטיים מובחרים) וביקורים בתערוכת הנובר. טיסה לאמשטרדם לביקורים וסיורים חופשיים.
19 באפריל - 7 במאי
סיור מספר 2
מילנו - הנובר
טיסה מלוד דרך ציריך למילנו, שהיהשל שבוע במלון מרכזי וביקורים בתערוכה. טיסה ממילנו להנובר, שהיה של שבוע במגורים פרטיים מובחרים וביקורים בתערוכת הנובר.
19 באפריל - 3 במאי
* המחירים מותנים בהשתתפות של 10 מבוגרים לפחות וכוללים כל הטיסות ומס נסיעות, אכסון 7 לילות במילנו (ללא ארוחות), איכסון 6 לילות (סיור 1) או 8 לילות (סיור 2) בהנובר כולל ארוחת בוקר וכרטיסי כניסה לתערוכת הנובר.
* בדבר מחירים ופרטים נוספים, נא לפנות לסוכן הנסיעות שלך או למשרדי "סוויס־איר".
SWISSAIR

אמישראגז מניעה מלגזות בגז

רוב מלגזות ההרמה בעולם מופעלות כיום בגז, ולא בדלק נוזלי, והסיבה הברורה היא: יותר ויותר כלי רכב ממונעים — ובמיוחד מלגזות במפעלי תעשיה, „עוברים" לשימוש בגז, במקום בדלק.

ייתרונותיה המהפכניים של שיטת ההנעה החדשה המופעלת בישראל בעזרת הידע והמיכשור הבינלאומיים של אמישראגז

המעבר מדלק לגז בעיצה במי־וחד בארצות הברית ובאירופה — במדינות מפותחות ומתועשות, בהן מופעלות כ־95 אחוזים מכלל המלגזות בעולם.

גז זול יותר מדלק

היתרונות הרבים של הנעה ב־גז גרמו לכך שכמעט כל ה־מפעלים הגדולים בארצות אלה מזמינים כהיום מלגזות ה־מותאמות מראש להנעה בגז. הסיבה הראשונה והעיקרית ש־הניעה מפעלי תעשיה שונים ל־הסב את המלגזות להנעה ב־גז — היא, הסיבה הכלכלית: המחיר. מתברר כי גז — וה־מדובר הוא בתנאי הארץ — זול יותר ב־15 עד 20 אחוזים מאשר דלק. ככל ששרותי ה־עסקה נעשים יותר ויותר כמא־גיים, ומיכון מתחכם ומכוכלל בא לעזרת המפעל לחסוך בכח אדם ובהוצאות בלי להוריד את התפוקה — מהווים הוצאות ה־הפעלה מרכיב לא מבוטל בתק־ציב וככל שאפשר לחסוך יותר, הרי זה מבורך.

יתרונות נוספים

סיבה אחרת מדוע כדאי לנצל גז במנוע — הבעירה הנקייה של גז מונעת זיהום אויר ו־זיהום הסביבה — ונקודה זו היא חשובה במיוחד במפעל סגור, או במפעל שבקרבתו מצויים מפעלים אחרים הגור־מים לזיהום אויר.

חיים ארוכים למנוע

מתברר עוד, בעקבות ניסויים שנעשו בעולם ובארץ, כי למ־נוע המופעל בגז מובטחים „חיים ארוכים" פי שניים, לפ־חות, מאלה של מנוע המופעל בדלק נוזלי. עובדה זו גוררת אחריה הוצאות אחזקה נמוכות יותר — והרשימה ארוכה ו־מרשימה:

* אין צורך להחליף את שמן המנוע לעתים תכופות, כנהוג במנוע המופעל בדלק נוזלי;
* המאיידים אינם „נסתמים" או מתלכלכים בהנעה בגז — עובדה התורמת לחסכון בדלק, לתיפעול רצוף, ללא צורך בתי־קונים ובסדרותים, כגון החלפת מצתים. ומי מאתנו אינו יודע, כי כל כה שהמנוע נמצא פחות במוסך, זה יותר טוב, ויותר זול...

פחות כאבי ראש...

אוקטאן גז הוא כ־100, יותר מאשר בדלק המשופר (94) ה־משווק כיום בארץ. בתום סד־רת ניסויים מדעיים שנעשו על ידי מומחים, התברר כי מנוע המופעל במלגזה על ידי דלק נוזלי פולט 4.15 אחוז של הד־תחמוצת הפחמן — שהוא ה־מזהם העיקרי בגז הנפלט, ב־עוד שמנוע מלגזה המופעל על ידי גז פולט 0.54 אחוז חד־תחמוצת הפחמן. ממצא זה מב־אר בעליל את היתרון העצום שיש לגז על דלק נוזלי, כש־המדובר גם באויר נקי לנשי־מה...

הסבה מהירה מדלק לגז

תוך שעתיים־שלוש, אפשר ל־הסב, בהשקעה נמוכה יחסית, את מנוע המלגזה לתיפעול ב־גז. כל מה שיש לבצע ומומחי „אמישראגז" התמחו במלאכה זו — הוא להחליף את המאייד, להרכיב כמה אביזרים נוספים, ובהתאם — לכוון את פעולת המנוע. אספקת הגז נעשית מתוך מיכל מיוחד המורכב ב־מקום מתאים במלגזה. כאן ה־ראוי לציין כאן כי המאייד ה־מיוחד והאביזרי ההסבה מדלק לגז הם מתוצרת „בורג־וואר־נר", המפעל האמריקני בעל ה־מוניטין לייצור חלפים ואבי־זרים לרכב ממונע.

לאמישראגז — יתרון בלעדי

החברה „אמישראגז" בישראל מ־ייצגת בלעדית את חברת „בו־רג וארנר", שהיא כאמור, ה־חברה הגדולה בעולם המספקת חלפים ואביזרים לתעשית ה־רכב.

בשנים האחרונות גבר תהליך ה־שימוש במלגזות המופעלות ב־גז, ובמיוחד במפעלי תעשייה, ובחקלאות.

במקביל, ניכר תהליך זה גם ב־ארץ, ומפעלים רבים שוכנעו שהגז הוא באמת דלק אידיאלי למלגזות, לאחר שנוכחו בכל היתרונות הרבים שצוינו לעיל.

חברת „אמישראגז", בשילוב עם חברת „בורג וארנר אינטרנ־שונל", התארגנה בארץ כדי ש־תוכל למלא את הדרישה הגו־לכת וגוברת להפעלת מלגזות בגז, הן בהסבת מלגזות שמנו־ען מופעל בדלק נוזלי, או ב־מהן שרותים ותחזוקה למלגזות שבהן היצרן התקין כבר מראש אביזרי הפעלה באמצעות גז.

צוות מומחים ושרות הספקה

חברת „אמישראגז" מעמידה לרשות המפעלים השונים, צוו־תות של מהנדסים וטכנאים ש־התמחו בנושא זה.

לצורך הספקת הגז למלגזות, הוקמה ב„אמישראגז" מחלקת שרות והספקה מיוחדת, במטרה להעניק ללקוחות את הציוד וה־שרות במהירות וביעילות.

שתי צורות הספקה

הספקת הגז למלגזות מתבצעת בשתי צורות. האחת — חברת „אמישראגז" מעמידה לרשות המפעל־הלקוח, מלאי של מיכ־לי גז ואלה מותקנים במלגזות כשנגמר הדלק במיכל — מח־ליפים אותו במיכל מלא. הצורה השניה — התקנת מיכל תידלוק במפעל, ובהתאם לצורך — מ־בוצעת מלאכת תידלוק המלג־זות, כאילו היתה זו תחנת דלק.

טיב ונקיון הגאז

למיפרט ולדרגת הזיקוק של ה־גז יש חשיבות ראשונה במע־לה בהפעלת רכב מנועי.

חברת „אמישראגז" מחזיקה ב־מלאי מיוחד הנפרד של גז ה־מיועד אך ורק להנעה מוטורית. החשיבות במיפרט ובדרגת ה־זיקוק הם שתרכובת הגז חיי־בת להיות אחידה ומוגדרת, כדי שהמנוע יפעל ברציפות ללא „גיהוקים" חוזרים.

ופרט חשוב: לפני שהגז ה־מיועד להנעת המלגזות מועבר מ„אמישראגז" ללקוחות — בין אם המדובר במיכלים קטנים או במיכל תידלוק גדול — עובר הגז תהליך מיוחד ובלעדי של סינון — דבר המעניק לגז של „אמישראגז" יתרון נוסף וח־שוב.

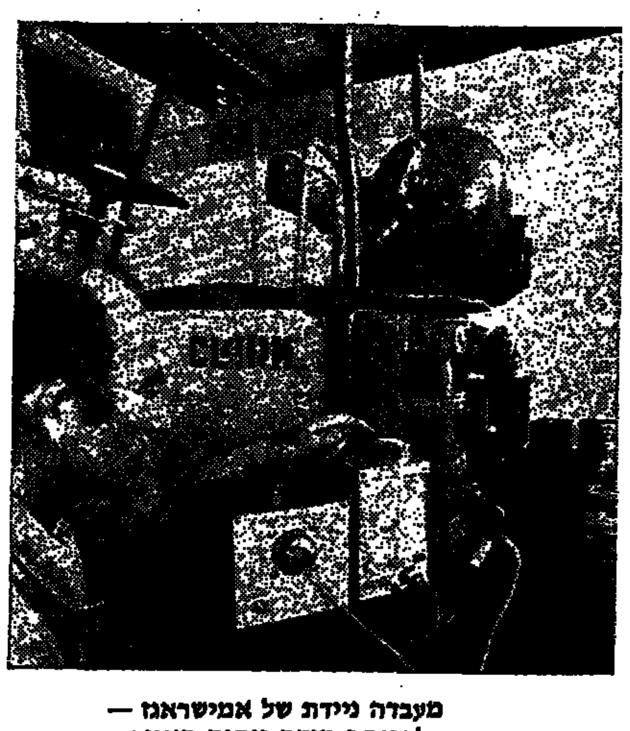

מעבדה ניידת של אמישראגז — לבדיקת מידת זיהום האויר.

מעבדה ניידת

בשילוב עם חברת „בורג וואר־נר", מפעילה בארץ חברת „א־מישראגז" מעבדה ניידת, ה־מצוידת במיכשור מדעי רגיש. במעבדה ניידת זו בודקים מומ־חי „אמישראגז" את דרגת ה־זיהום של גאזים הנפלטים מ־מנוע המלגזות.

המעבדה הניידת „מופיעה" ב־קביעות במפעלים הקשורים עם חברת „אמישראגז". בסדרת בי־קורים קבועים אלה, עורכים מומחי „אמישראגז" במקום ב־דיקות שונות גם לגבי דרגת הזיהום, כאמור, וגם בדיקה מ־יוחדת לגבי יעילות בעירת ה־גז במנועי המלגזות.

הנעת מלגזות בגז אמישראגז ב„חברה הישראלית לקופסאות פח"

מר יצחק סטולר, מנהל אגף המשק בחברה הישראלית ל־קופסאות פח אינו חוסך שב־חים כאשר הוא מדבר על „ה־מלגזות שלו", הוא מדגיש כי לדעתו, היתרון החשוב ביותר של מלגזות המופעלות בגז, הוא החסכון העצום בהוצאות אחזקה.

„הנו היתרון הגדול והעיקרי", הוא אומר.

הוא מספר בגאווה על מנוע של אחת המלגזות, שפעלו באמצ־עות גז, ואשר, לאחר 20000 ק"מ של הפעלה בקית, נאלץ, לאחר שסתם הראש נפגם, „לפ־תוח את המנוע" ולהפתעתו מצא אותו נקי — „לא היה מה ל־נקות שם".

הוא מצביע בגאווה על המל־גזה הראשונה של מפעלו, שה־חלה את הקריירה שלה בשנת 1968, ועתה, לדבריו, היא מו־סבת לתיפעול בגז.

מר סטולר מצביע על יתרון נו־סף, וחשוב: אין סכנה של הת־פרצות שריפה, מאחר והפליטה היא „נקייה": אין שום ניצים הנפלטים, ודבר זה חשוב ב־מיוחד באולמות סגורים בתוך מפעלים, או במקומות רגישים, המהווים מוקדי שריפה.

יתרון נוסף הוא, לדבריו — „אין עשן ואין כאבי ראש" תו־דות לבעירה הנקייה של מלג־זות המופעלות בגז. הוא מ־ציין גם „יתרון בטיחותי", שיש „למלגזות גז": אין פליטה מרוכזת של עשן שחור וסמיך כפי שקורה „במלגזות בנזין", כאשר נהג המלגזה נאלץ להפ־עיל את המנוע לפתע בבת אחת בעוצמה רבה.

הוא אומר כי העשן השחור ש־נפלט בתוך אולם סגור, סמוך לפועלים העובדים ליד מכונות, גורם בעבר לבעיות רציניות. „אבל עם מלגזות הגז אין לנו שום בעיות ממין זה", הוא מדגיש.

ובסיום — הוא מטעים כי הכוו־נה היא „לעבור באופן מוחלט למלגזות גז".

מלגזה המונעת בגז נוזלי, אמישראגז, בעבודה במחסן במפעל החברה הישראלית לקופסאות פח.

כך נראית מערכת הנעה בגז.

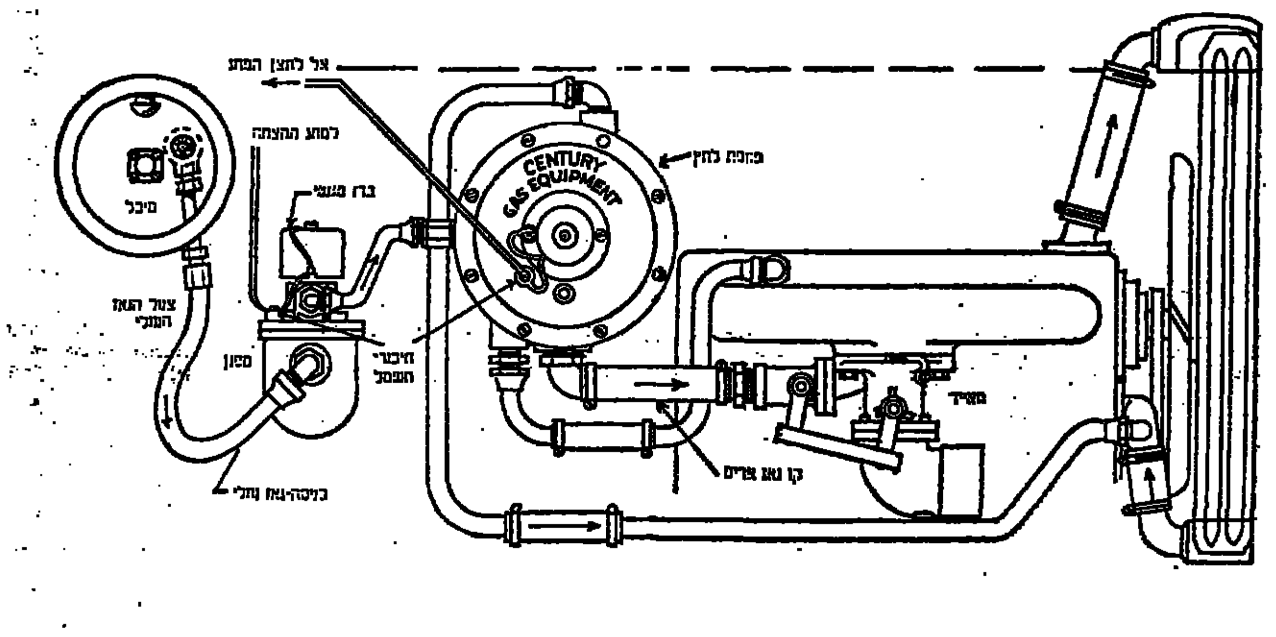

הנעת מכוניות בגז — למניעת זיהום אוויר בערים

אמישראגז תאפשר לכל מכונית להסב את מנועה להנעה בגז — תוך מספר שעות בלבד.

צי הרכב בעולם — ובמיוחד במדינות המתועשות וה־מפותחות — גדל, בשנים האחרונות, בשיעור ללא תקדים.

המכונית ממלאת כיום תפקיד מרכזי בחיי המשפחה. עם זאת — הפכה המכונית להיות, בארצות המתועשות והמפותחות, ובמיוחד באלה הסובלות מ„צפיפות ערים" ואוכלוסיה רבה — גורם עיקרי בזיהום האויר.

במטרה לצמצם עד כמה שאפשר את סכנות זיהום האויר והסביבה — מתרחב בעולם השימוש בגז להנעת כלי רכב, ובמיוחד מכוניות נוסעים.

היתרונות נשארים

כל אותם יתרונות, שיש בהנעה בגז ואשר צוינו לעיל בהקשר למלגזות, מתייחסים גם לכלי־רכב רגילים במכוניות נוסעים. גם במקרה זה, הסבת מנוע ה־מופעל בדלק נוזלי להפעלה ב־גז נעשית במהירות: עניין של שעתיים־שלוש — ובמכונית מותקן מאייד מיוחד ומיכל גז וכמה אביזרים נוספים, בהשק־עה נמוכה יחסית.

עיריות מגיפפליות רבות — ובמיוחד בארצות הברית ובכמה ממדינות אירופה — הסבו את צי הרכב העירוני שלהן ממנו־עה בדלק — להנעה בגז.

בשיקאגו נוסעים על גז

רשות התעבורה הציבורית של עירית שיקאגו מפעילה, זה כמה שנים, צי של 1350 אוטובוסים המונעים אך ורק בגז.

החברה הבינלאומית „ג'נרל מו־טורס" הסבה צי של 1000 מכו־ניות מהנעה בדלק נוזלי להנ־עה בגז ובספרות המקצועית מתפרסמות ידיעות על עוד מפ־עלי ענק בעולם, שהסבו את צי הרכב שלהן, להנעה בגז.

בדנמרק, בהולנד, באיטליה — נעות מוניות רבות „על גז".

הסידור הנפוץ במוניות אלו — התקנת מערכת דו־סיכוכית. על ידי הפעלת מתג מיוחד ה־נמצא בתוך המכונית — יכול הנהג, תוך כדי נסיעה, לעבור מסוג דלק אחד לסוג שני — מבלי שיהיה עליו לעצור, או להפסיק את פעולת המנוע. להיל־חץ על כפתור — זה כל מה שדרוש.

עירנות מבורכת בישראל

כתוצאה מעירנותם של המש־רדים הממשלתיים הנוגעים בד־בר, נבדקת עתה האפשרות ל־הניע מכוניות נוספים בגז.

בשלב ראשון, מדברים על מו־ניות עירוניות שיופעלו בגז. דבר זה יפחית במידה ניכרת את דרגת זיהום האויר בערים ה־גדולות.

לחברה „אמישראגז" נסיון וידע רב בהפעלת רכב מנועי בגאז. זה כמה שנים, נעים בכבישי הארץ כלי רכב שונים של החב־רה המונעים בגז. חברת „א־מישראגז" עשתה זאת במטרה למצוא את האביזרים והמערכות המתאימות והיעילות ביותר ל־תנאי הארץ, להפעלת רכב מנו־עי בגז.

נתונים מפתיעים

מהנסיון ומהידע הרב שהצטבר אצל מומחי „אמישראגז", נת־גלו כמה פרטים מפתיעים: מ־נוע גז רגיל, במכונית ש־עבדה בשרות החברה, פעל ל־לא שיפוצים יסודיים, ל„מרחק" של חצי מיליון קילומטר במשך חמש שנים. פי שניים בהשוואה לפעולת חיי מנוע בנזין, שהיה במכונית אחרת, ואשר הופעל במקביל לצורך בקרה והשוואה. עובדה זו, ונתונים רבים אחרים שצוינו, מבהירים את היתרון שיש לגז על דלק. בתחילה — מלגזות במפעלים ובתעשיה; ב־שלב שני — מוניות עירוניות; אחריהן — מכוניות נוסעים, — אוטובוסים — משאיות.

בכל מקרה, „אמישראגז" מעמי־דה לרשות מפעלי התעשיה ולרשות ענפי התעבורה ביש־ראל, גם כשהמדובר בהנעת כלי רכב בגז — ידע ומומחיות, נסיון, ערכות וחלפים — כדי לתרום ליעילות ולחסכון ול־תפוקה מוגברים במפעל, ול־השתלב במאמצי החברה לש־מור על נקיון האויר והסביבה.

אמישראגז
תשמח לספק
לכל המעונין
אינפורמציה נוספת
על הנעה בגז

משרדי החברה רח' אחד העם 34, ת"א
טל. 614551

הנעת רכב מנועי בגז

BORG WARNER **אמישראגז**

חלוצים ומובילים בהנעה מתקדמת

הנעת רכב מנועי בגז,
השיטה המודרנית
והמתקדמת ביותר להנעת רכב

הנעת מוניות

ייתרונותיה:
*הפעלה ללא זיהום
*חסכונית בהפעלה
*מאריכה את חיי המנוע

הנעת מלגזות

פרטים: אמישראגז רח. אחד העם 34
טל. 614551

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

אשה נרדפת

"רתיעה", קריטריון, תל־אביב

קתרין דנב

קולנוע
מאת יוסף שריק

סרטו הראשון של הבמאי רומאן פולאנסקי ("סכין במים", "תינוקה של רוזמארי", "מקבת") במערב לאחר שעזב את פולין. קרול (קתרין דנב) אינה יכולה להתיצב מול הה־יום. היא נמשכת אחרי גברים ופוחדת מהם. היא נרדפת ב־חלומות זוועה ועוברת את ה־גבול הדק בין שפיות לשגעון. כשחוק מבריק של קתרין דנב, בימוי מבריק. פולאנסקי שכ־תב את הסיפור, כנראה מז־דהה עם קרול.

אם תפקידו של אמן הוא להס־ביר את האדם ואת פעולתו, הרי רומאן פולאנסקי הוא אמן ("רתיעה" שחוזר להצגה בישראל, בו לא הב־ינו אותו כראוי, הוא יצירת אמ־נות אמתית.

מישהו כתב כי עלינו להתעמק ביצירות האמנות כדי ללמוד על עצמנו. פולאנסקי הסתכל בקרול, נע־רה צרפתיה בודדת בלונדון, בחן את מצבה הנפשי וצייר תמונה מר־גשת של יצור אנושי שמשתוקק ל־אהבה ולהבנה, אך אינו מסוגל לה־שיגן.

ביום, קרול היא מניקוריסטית פשוטה, בלונדית ויפת־מראה, העו־בדת במספרה מהודרת בלונדון. אך בלילה, חולמת היא חלומות זוועה, שומעת קולות מוזרים והחלומה היא אנוסה ע"י זרים מגועלים.

אזהרה מפחידה

פולאנסקי אינו מנסה לספר לנו מה גרם לטראומה של קרול. אם המפתח לפתרה הוא בתמונת־מש־פחה בה קרול כילדה מסתכלת ב־מהופנט באדם עם כלב — הרי זה מפתח לא ברור ומסתורי.

פולאנסקי מצליח ליצור אווירה מפחידה בשימוש מזהיר במצלמה ב־השתיקו תוך כדי כך את המוסיקה. כשמעים רק קולות תופים. התמונה סמלית הוא מראה בהתחלה ובסוף — אשה זקנה מהודרת שוכבת על ספה במספרה כשפניה מכוסים במש־חה לבנה והיא דומה למומיה מצ־רית.

המוסיקאים ברחובות לונדון דו־מים לשדים. הפעמונים מן הכנסיה הקרובה מפריעים ומרגיזים. הגופיה המלוכלכת של מאהב אחותה גור־מת לקרול שתקיא.

כאשר אחותה של קרול (איבון פורניה היפה והמשכנת) יוצאת ל־חופשה עם מאהבה וקרול נשארת לבדה בדירתה, קורה האסון... כאי־לו היתה זו נבואה על גורלה ה־טרגי של שרון טייט, אשת פולאנ־סקי.

קתרין דנב מצויינת, ממש מפחיד עד כמה היא מבינה את הרגשתה של קרול (יש רצון לנגוע יד בפני עיניה כדי לראות אם אינה ישנה כאשר היא הולכת כמהלכת־ירח ברחו־בות לונדון).

קרול צוחקת רק פעם אחת — כא־שר חברה מספרת לה על סרט של צ'ארלי צ'אפלין. האם נתכוון פו־לאנסקי לומר כי רק ליצן גאוני עשוי לרפא את קרול... ואת עולמנו המפחיד הנפגע?

מכתבים בוונציה

תיאטרון
מאת ד"ר חיים גמזו

מאת מיכאל רדגרייב, עפ"י הנרי ג'יימס. בהבימה.

"ניירות אספרן" מאת הנרי ג'יימס — סיפור יפה ומצמרר, גדוש אווי־רה רגשית — הומחז על־ידי אחד השחקנים המצויינים של אנגליה, מייקל רדגרייב, בשמירה על אוטנ־טיות האווירה של הנרי־ג'יימס, שיש בה גם משהו ממסתרי החיים הרבה מן ההודה לפרטיות של בני־אדם, על סודותיהם הכמוסים ביחסיהם עם זולתם.

הזולת — הוא משורר שהטביע את חותמו על אשה ישישה, שכל חייה עומדים על האפשרות לברוח מדי פעם אל הזכרונות, באורה של אהבה גדולה.

בארמון ונציאני שנשארו בו עדיין — תחת שכבות־עובש — שרידי ה־פאר של העבר, חיות שתי נשים: זקנה בת מאה שנים כמעט, אך עדיין מליאת חיוניות בלתי רגילה, תוכחה, ערמה ומעשיות; השניה — אחיינית שלה (אך משהו רומז על קצת יותר מזאת: אולי בתה הבלתי חוקית, פרי אהבתה עם הגבר שלא תשכחהו לנצח).

בארמון מופיע גבר, מר ה.ג'. (הנ־רי ג'יימס, מסתתר אולי מאחורי ה־אותיות הללו...) שיודע על קיומם של מכתבים בעלי ערך אינפורמאטיבי, אינטימי ביותר, על חייו של המשורר הגדול, שהיה בעבר הרחוק אהובה של גב' בורדרו הזקנה, הוא רוצה להשיגם בכל מחיר, כדי לפרסמם.

הוא משתמש בערמה, מתוך אוו־רי סינה (הנפש היחידה שנשארה לישישה בעולם) המבטיחה לו להקל עליו את המלאכה. בסוף מפתיעה ה־זקנה את ה.ג'. בחיפוש בארגז בו היו המכתבים, מתמלאת עליו זעם, קוראת לו שקרן, ומרוב רוגז נופלת ארצה מכסא־הגלגלים שלה ושוב לא קמה ממשכבה.

הזקנה ניסתה לסחוט ממר ה.ג'. כספים, בצורת שכר־דירה גבוה, וכן להניעו לשאת את סינה לאשה. ה.ג'. נעלם מן הבית ובשובו לאחר היעד־רות של שבועיים, נודע לו דבר מותה של הזקנה. סינה המאוהבת בו, מו־כנה לתת לו את המכתבים, אם ישאנה. ה.ג'. משיב את פניה ריקם. ורגעים מספר אחרי צאתו מן הבית שורפת סינה את המכתבים יקרי־המציאות, שלמענם בא ה.ג'. להתג־גורר בארמונה ובעטיים שיחק ברג־שותיה בציניות שגרמה לה לאכזבת־חייה.

*

זה היה ערב גדול לחנה רובינא. היא שיחקה בצורה משכנעת, בכנות וברגש רב. היא היתה מאופקת וכמ־עט חוסכת מלים בסצינה אחת, ד־מרבה להג וגערות, חשדנות, רוך והתמנות לגבי השכן החדש שראתה בו מקור לנדוניה לסינה בסצינה אחרת. הרגשנו שלגבי סינה אינה נוהגת ברוך, אך היא כל מה שנש־אר לה בסוף ימיה. כל אחת מהו־פעותיה של רובינא במחזה קצר זה, היתה תמצית של קריירה ארוכה ו־מזהירה גדושה כישרון וידע. וכל אלה היו ממוזגים בצורה מופלאה בדמותה של גברת בורדרו הזקנה שרובינא גילמה הפעם.

כדאי היה לקיים את ההצגה ולבקר בה רק כדי לראות את רובינא ב־משחקה הבלתי רגיל.

יצחק שילה היה ג'נטלמן אנגלי כמעט מושלם, אך הדגיש יותר על המידה את נימת המקצוענות הדקל־מטורית בדיבורו על הבמה. העבריה של דליה הרץ היתה ספרותית, ברוח המקור והעיבוד, והיה נעים לשמוע דו־שיח תרבותי על הבמה.

בתיה לבנת היתה סינה. היא הבי־נה את תפקידה, עשתה כמיטב יכול־תה כדי להעביר אלינו את תחושת יתמותה הביישני והעצור, ועם זאת לא היתה "פרח נשי הקרוב לכמישה", ואשר האהבה עשויה היתה להביאו ללבלוב, כפי שהיה ראוי.

הבמאי טוני ג'ונס שמר על אווירת המסתורין הבלשית, שהוסיפה תבלין של חיות למתרחש על הבמה. אד־ריאן וקס עשה תפאורה מתאימה ל־מקום ההתרחשויות, ונציה. התאורה של נתן פנסוריו, היתה בדיוק מה שהיה דרוש לטקסט ולאקלימה של ההצגה. המוסיקה של פולדי שצמן גיוונה את ה"פיצאלות".

דינה רויטקופ התעייפה מאוד מן המאמץ (ועייפה את הקהל) להקות דמות ספרדיה, אך המאמץ לא נתן שום תוצאות. שחקן(ית) אינו צריך להיות פרודיסט. אליעזר יונג בתפ־קידו האפיזודי של המשרת הערום פסקואלא, עשה פחות מאמצים בהו־צאות יותר אמינות. אביבה מרקס הצחה פעמים מספר את הבמה לבו־שה כבנדרנית של התקופה הפוסט־ויקטוריאנית הדיברה בצורה מנייריסטית שלא התאימה לאווירתו של הסיפור.

העיסקות המפוקפקות של המוזיאון

מאת ג'ון קאנאדיי
מיוחד ל"הארץ"
מ"ניו־יורק טיימס"

ניו־יורק

חלפה שנה — הדבר אירע ב־27 בפברואר 1972 — מאז נחשפה האפי־זודה הראשונה של מה שגילה כשע־רוריה הממושכת של העיסקות המ־פוקפקות, ההסאיות, ההתמקחויות, ה־תרמית והכחשות מצד "מוזיאון ה־מטרופוליטן לאמנות", בעניין מכירות והחלפות המונות מאוספיו. היתה זאת שנה מוטרדת למוזיאון ושנה מרגיזה לתומכיו הציבוריים.

אותו נכנס למוזיאון והוא נראה כתמיד: אוסף מופלא של עבו־דות אמנות מכל הסוגים, עדויות להשראה, החוכמה, המעוף הפילוסו־פי, הכוח הרגשי, התפישה התרבו־תית היכולת להגבה טהורה, שהח־זיקו איכשהו את העולם. על אף מעי־שי הנוכלות הספישות והתורים לאו־רך כל תולדותיו.

האמנות כולה סובבת סביב נצחון זה. ומשום כך מוזיאון אמנות גדול אינו קישוט יקר בלבד אלא אבר חיוני בחברה הזקוקה לעדויות אלו, המעניקות לה אמונה מחודשת בהתי־מדה וכושר התאוששותה ועמידתה של רוח האדם.

אך במוזיאון שלטת עתה תחושת אי־נוחות הגובלת כמעט באותה אמונה מחודשת. בגלל העיסקות המושכות איש אינו נותן יותר אמון בחזית היפה. דומה שהיא עשויה להתמוטט ממגע יד, שיסודותיה אכולים ורקו־בים.

נזק רציני

הדבר רחוק מן האמת, אך הנזק רציני, והוא הולך ונעשה גרוע. שכן גם אם הגענו לסוף הגילויים של העיסקות הפזיזות (ולמרבה התמהון הרבביות), שבאמצעותן מכר המוזי־און בזול וקנה ביוקר, הוא ימשיך לאבד כסף ועבודות אמנות במשך שנים, כאשר יצאו לפועל צוואות בהן נכרכים עתה שינויים לרעתו.

איש אינו רוצה גורל דומה לגורלה של אדאלאיד מילטון דא גרוט, שב־מכירת את המתנותיה בניגוד לשאיפו־תיה המפורשות, הנה אותה המוזיאון באוסר־ריחם. כאשר הדיו לא התייב־שה עדיין על מודעות האבל על מו־תה. נפגעו מוזיאונים אחרים להם רצתה להעניק את התמונות והציבור שנפגע מהעברת התמונות לידים פר־טיות לאחר שהציבור מימן בחלקה את רכישתן, באמצעות מסים.

תקציבו המיידי של המוזיאון גם הוא סובל הפסדים בשל אנשים ה־מבטלים את חברותם באגודת המו־זיאון. זהו מצב רציני לא רק ל־מטרופוליטן אלא גם למוזיאונים בכל רחבי ארה"ב, שמנהליהם נעשו מוד־עים לחוסר אמונו של הציבור במו־זיאונים בכלל. כאשר המוזיאון הג־דול ביותר בארה"ב יכול לנהוג כפי שנהג ולצאת פטור מעונש. פרשנים אנגלים ואירופיים טענו שממשלו־תיהם היו דורשות את התפטרותם של המנהלים הבכירים, במצבים דו־מים.

הצהרות שחצניות

"אולם כל המוזיאונים הזרים הם מוסדות ממשלתיים. המוזיאון המטרו־פוליטני, על אף שהוא מקבל הקצבות מהעיר (414,499 דולר לשנת הכס־פים שנסתיימה ב־30 ביוני 1972) וכן כספים מהמדינה וממקורות פד־ראליים לתכניות מיוחדות, מאורגן כמוסד פרטי ונוהג כך. והוא נוהג ביד רמה ובשרירות לב.

תומאס הובינג, המנהל, מצהיר שהוא אחראי רק בפני חבר הנאמנים שלו. וחבר הנאמנים, על אף הכרזתו האוטוקרטית של הנשיא דוגלאס די־לון כי "האפוטרופסות הנוכחית של האוסף" משרתת את "האינטרסים ה־טובים ביותר של הציבור", כמעט שלא הראה עצמו מודע לאחריותו ביצירת המשבר הנוכחי או לחובתו לפתור אותו לעין כל.

שכן המטרופוליטן הוא גוף צי־בורי לפי כל השיקולים האתיים, והאוספים הם רכוש הציבור מכל הבחינות, מלבד הבחינה הלגאלית הנוקשה ביותר. המוזיאון נהנה מ־פטור ממסים, הוא נמצא על אדמת פארק ציבורי. הוא מקבל כסף מתק־ציבי הרצאות ובוטח יותר מכל מוסד תרבותי יחיד אחר בניו־יורק, והוא ביקש עתה הקצבה נוספת של שלו־שה מיליונים דולר כדי לסייע בבניית אגף הפארק. נראה שמנהלי המוזי־און שכחו — בצורה שיש לכנותה טוב שחצנית — שההסכמים בינם לבין ניו־יורק מעניקים לעיר עדי־פות ראשונה.

הצעה לפיקוח

חבר הקונגרס הרמאן באדו לו תגו־שא עיניו להפקיד ראש העיריה ומ־שום כך מהווה גורם פוטנציאלי מכ־ריע בתכניות המוזיאון, הצביע על צד זה בהסכם:

"אי לכך מוצע שההסכמים בין ה־עיר לבין המוזיאון יתוקנו בצורה כזאת שהטיפול בחפצי האמנות ש־יישארו עם זאת בבעלות פרטית, יהיה כטיפול ברכוש ציבורי. פירוש הדבר הוא שלפני שהמוזיאון ימכור עבודת אמנות או יחליפה, יהיה עליו לעמוד בפני דיון פומבי במר־צת האומנים. כך יהיה הציבור בטוח שהעיר והמוזיאון אינם משתמ־שים באוצרות ניו־יורק כדי להוציא מהבוץ הנהלה כושלת.

הצעה זאת עשויה להקפיא את דמו של כל מנהל מוזיאון. הזכות מחו־לטת בבניית האוסף היא הזכות היק־רה ביותר ללבם של מנהלים ומש־גיחים. אך בהשתמשו לרע בזכות זאת, חשף עצמו המוזיאון בפני דרי־שת הציבור, שגוף שאינו קשור לאמנות יפקח על אוספיו.

רומא העתיקה
רומא היפה
רומא של אנטוניו

אל תחמיץ את הערב שלנו ב־18 למרץ בשעה 9 בערב.

אוסטריה דה אנטוניו

מול מלון שרון
הרצליה פתוח.
להזמנת מקומות מראש נא לפנות לאנטוניו.

האנסמבל הקאמרי הישראלי
מנהל אמנותי: גארי ברטיני

קונצרט מיוחד

בשתוף עם מוזיאון תל־אביב
המנצח נועם שריף
הסולן: יונתן זק — פסנתר
באודיטוריום ע"ש ליאון ומטילדה רקנאטי
מוזיאון תל־אביב
מחר 26.2 בשעה 8.30 בערב
כרטיסים: מוזיאון תל־אביב, שד' שאול המלך 27 ובמשרד "אומיון".
למנויים הנחה של 1.— ל"י לכרטיס לפי תלוש מס' 66

לוח הופעות חודש מרץ

קונצרט למנויים מס' 4
המנצח: נועם שריף
הסולן: היינץ הוליגר אבוב
התכנית:
היידן: סימפוניה מס' 89
נועם שריף: סונאטה לתזמורת קאמרית — בכורה
הומל: ואריאציות אופ. 102
באך: קונצ'רטו לאבוב ב־סול מינור
דביסי: סואיטה זעירה

1.3 — חיפה
2.3 — גבעת חיים
3.3 — מכון ויצמן רחובות
8.3 — ירושלים
10.3 — יהוד

תל־אביב "בית החייל"
4.3 — סדרה ראשונה
5.3 — סדרה שניה
7.3 — סדרה שלישית

רסיטל יחיד לאבוב היינץ הוליגר

באודיטוריום ע"ש רקנאטי מוזיאון ת"א
יום ראשון 11.3.73 בשעה 8.30
כרטיסים: "אומיון", דיזנגוף 118 תל־אביב

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס' 7
זובין מהטה — מנצח
פנחס צוקרמן — כנר

תל־אביב
היכל התרבות, בשעה 8.30 בערב
סדרות מס':
1. יום שלישי 6.3.73
2. יום רביעי 7.3.73
3. יום חמישי 8.3.73
4. מוצ"ש 10.3.73
5. יום רביעי 21.3.73

ירושלים
בנייני האומה, בשעה 8.30 בערב
סדרה מס' 1, יום א' 11.3.73

פנדרצקי — דא נטורה סונוריס ("על טבע הצלילים") (בצוע ראשון בפילהרמוניה)
מוצארט — קונצ'רטו לכנור ולתזמורת ב־סי במול מאז'ור
ברוקנר — סימפוניה מס' 4 ב־מי במול מאז'ור ("הרומנטית")

תל־אביב
היכל התרבות, בשעה 8.30 בערב
סדרות מס':
6. יום שני 12.3.73
7. יום שני 19.3.73
8. יום שלישי 20.3.73

גלבוע — "ארוס" (בצוע ראשון בפילהרמוניה)
בטהובן — קונצ'רטו לכנור ולתזמורת ב־רה מאז'ור

חיפה קונצרט למנויים מס' 6
אולם "ארמון", בשעה 9.00 בערב
סדרות מס':
1. יום שלישי 13.3.73
2. יום רביעי 14.3.73
3. יום חמישי 15.3.73

שומאן — סימפוניה מס' 1 ב־סי במול מאז'ור ("האביבית")

סדרת מוסיקה קלסית קלה
קונצרט מס' 3
זובין מהטה — מנצח
פנחס צוקרמן — כנר
תל־אביב, היכל התרבות, מוצ"ש 17.3.73 בשעה 8.30 בערב

* שימו לב מנויי סדרה 3, תל־אביב!
יתקיים באותו ערב, קונצרט של מוסיקה קאמרית בשעה 7.00 בערב. למנויי הסדרה הכניסה חינם.
"הטריו הישראלי" מנחם ברויאר — כנור, צבי הראל — צ'לו, דניאל הקסטר — פסנתר

הרצאות הסבר למנויי תל־אביב:
יום ד' 28.2.73 בשעה 8.30 בערב, באולם ע"ש מאלי קאופמן במוזיאון ת"א, שד' המלך שאול
המרצה: אורי טפליץ

תיאטרוני ישראל

הערב 25.2

הבימה:
מכתבים בונציה: תל־אביב האולם הקטן
תפוס את הגנב: תל־אביב האולם הגדול
הכנסת כלה: תיאטרון ירושלים

הקאמרי:
השפעת קרני גאמה על צפרני החתול: תל־אביב
יעקבי ולידנטל (שם זמני): חיפה
חפץ: ת"א נחמני

התיאטרון העירוני חיפה:
חפץ: ת"א נחמני

ויצו סניף תל־אביב

אירועים מיוחדים

ביום רביעי — 28.2.73
4 אחה"צ — בבית ויצו", חגיגות "יום האם" לעולות חד־שות ואמהות ילדי ה־מעונות ומועדוני נוער
9 — בצוותא, ההצגה "יעקבי ולידנטל" (6)

מועדון ארלוזורוב 100
יום ראשון — 25.2.73
10 — "יום לעולה"
8 — קונצרט של אור 13
*
יום שני — 26.2.73
10.30 — ישיבת הנהלת הסניף
4.30 — "המדיניות בשטחים המו־חזקים" — מר ברין, מ. הסברה
*
יום שלישי — 27.2.73
10 — חוג שניר, תנ"ך — אחאי (1)
4.30 — חוג הומינר—יהדאי, מסיבה (13)
*
יום רביעי — 28.2.73
4 — "גיל הזהב", הרצאה
*
יום חמישי — 1.3.73
11—9 — עבריה — ד"ר גרינ־פלד
4.30 — חוג זמרות הונגריות
*
פגישות בחוגים
יום ראשון — 25.2.73
10.30 — בן־נתן, דובוסינסקי 79 (2)
4.30 — בן נפתלי, סוטין 12, תיאטרון (6)
— שטרכמן, דיזנגוף 5 (3)
— סימון, רופין 40, ישי־בת הנהלה (1)
— דנגברג, שטנד 3, תנ"ך (5)
8 — ביילין, פרוג 22, תנ"ך (7)
8.30 — רוזנברג, לוריה 9, עבו־דות יד (3)
— גרינבאום, הקליר 10 (5)
— כהן, פרישמן 82, "סי־פור החף" (5)
9 — בן גור, יהודית 1 ר"ג, צרכנות (5)
8.30 — פלוטניצקי, יהודה ה־מכבי 47, ספרות (13)
— גלזר, פינלס 8, תנ"ך (6)
9 — פרצוק, אבן גבירול 168
*
יום שני — 26.2.73
4.30 — "רחלי", דיזנגוף (8)
— שפן, מאנה 24, תנ"ך (5)
— הכספוגל, טיומקין 6 (6)
— ברונשטיין, גורדון 61 (6)
— רוזנברג, חברה חושה 4, ספרות (6)
8 — תבורי, לה גרדיה 46, ישיבת הנהלה (9)
8.30 — רדליך, שלמה המלך 85, תיאטרון (2)
*
יום שלישי — 27.2.73
10.30 — טשרניחוב, בלפור 32 עברית (8)
4.30 — לשצינסקי, מגידו 13, עברית (5)
— גרפמן, בארי 36, הר־צאה (6)
— רוניק, בארי 42, ספרות (6)
— הבר, רות 12, תנ"ך (3)
8 — קפה, כנפי נשרים 35, סוציאולוגיה (7)
8.30 — רבין, בלוך 20, סוצי־אולוגיה (1)
9 — אילן, כצנלסון 84 גבע־תיים, "סמים" — מ. הסברה (3)
*
יום רביעי — 28.2.73
4.30 — ונגלדר, לוי יצחק 4, ספרות (2)
— סבירסקי, ויצמן 50, תנ"ך (4)
— שרבס, החשמונאים 5 ר"ג, תנ"ך (6)
5 — לבבן, אנטוקולסקי 15 (4)

חויה שאין להחמיצה

הואלס הגדול

בקולנוע "אורלי" תל־אביב

בהצגת בכורה ארצית

בקולנוע המפואר והמשוכלל בתל אביב מוצג סרט נוסף המחזמר הנפלא והחדיש על חייו הבלתי נשכחים של המלחין הגדול יוהן שטראוס.

הגירסה החדשה של הסרט "הואלס הגדול" בהשתתפות: הורסט בוכהולץ, מרי קוסטה (זמרת המטרופוליטן של האופרה בניו יורק), איבון מיטשל, ניל פטריק ורוזאנו בראצי, עזורה בתפאורות ענק. אלפי שחקנים וניצבים אלפי תלבושות, עשרות ריקודים ושירים. הגירסה החדשה צולמה על רקע נופיה המקסימים של וינה ע"י חברת הסרטים האמריקאית הגדולה מטרו גולדוין מאייר ב־70 מ"מ ובצליל סטראופוני מלא.

סרט מקסים, נעים לעין וערב לאוזן, סרט מרשים ומרתק

מוצג בקולנוע "אורלי" תל אביב
שבוע שני 3 הצגות ביום בשעות 4.30 — 7.00 — 9.00
הכינו כרטיסים מראש בקופת הקולנוע ובמשרדי הכרטיסים בעיר.

ביום שלישי 27.2.73
במלון תדמור הרצליה
ארוחת ערב מיוחדת בנוסח אינדונזיה
ארוחות משפחתיות כל שבת בצהרים
הזמנות מראש טל. 938321

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
נוסדה על ידי ברוניסלב הוברמן • יועץ מוסיקלי: זובין מהטה

יוהאן סבסטיאן באך
כל הקונצ'רטות הברנדנבורגיים בשני קונצרטים

לוקאס פוס, מנצח ופסנתרן

תל־אביב, היכל התרבות
יום חמישי, 1.3.73
ובמוצ"ש, 3.3.73, 8.30 בערב

יום ה' 1.3.73
בתכנית:
קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 2 ב־פה מאז'ור
קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 6 ב־סי־במול מאז'ור
קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 5 ב־רה מאז'ור

מוצ"ש 3.3.73
בתכנית:
קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 4 ב־סול מאז'ור
קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 3 ב־סול מאז'ור
קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 1 ב־פה מאז'ור

מכירה של כרטיסים לכל קונצרט בנפרד בקופת התזמורת, היכל התרבות, בשעות 10—13, 16—18 ובמשרד "אומיון", דיזנגוף 118.
הנחה למנויים לפי תלוש 104.

לוס־טרונקוס

מסעדה ופיצריה לאניני הטעם!
סטייקים T-BONE
האמיתיים היחידים בישראל!
פיצות
מקוריות בטעם איטלקי
פאנקייקס
בשלל טעמים
וכן העידית של מעדני המטבח הדרום־אמריקני
לוס־טרונקוס:
נתניה: טל. 053—91182 על כביש חיפה—ת"א (2 ק"מ לכוון ת"א מצומת נתניה) בתחנת "סונול"
כפר־תבור: טל. 065—37242 על כביש עפולה—טבריה.

אורי זוהר נותן פתחון פה
במועדון התיאטרון בימות ברחוב יהודה 77, ת"א
הערב בשעה 9.30
תגובות על מאורעות השבוע, ראיונות, קטעי עתונות, שקו־פיות, סרטים, אמנים ועוד...
כרטיסים במשרדים ובערב במועדון

ירושלים
אדיסון — אהובה על כולם
אוריון — הבוקרים
אורנע — פסטיבל בנגלדש
ארנון — הצד השני
הבירה — זנב העקרב
חן — הספירה לאחור
ירושלים — המקשר
סמדר — קורותיה של קטינה
עדן — הומן דינמיט
רון — הכמהות לאהבה

חיפה
אורה — סיפורה של גרושה
אוריון — בירדון הנוקם
אורלי — פילגש לסוף שבוע
אמפיתיאטרון — אגרוף הברזל
ארמון — הארגון
בית רוטשילד — ההודאה
גל־אור — אספרגל
חן — הלילה הנצחי
כוריה — המערבולת
מירון — חרב לשטן
עצמון — תפוס לי מרגל
עממי — יום א' הארוך
פאר — הצד השני
רון — כלבי הקש
שביט כרמל — מגעים

קריות (חיפה)
אורות — תענוגות נעורים
בית העם — האני קולדר
היובל — השוד האלגנטי
זהר — תקרית בזלצבורג
יובל אור — כולם היו בניו
ניצן קרית ים — האני קולדר
סביון — עירום בכל הפתח
ספיר — בכת השביתה

חדרה
גן־זהר — הפריצה לגבעת השטן
הוף — חטיפת בואינג 707

רמת השרון
כ"ל — החתול בעל תשע הזנבות

פתח־תקוה
הדר — הארטיסטים בצבא
היכל — פסטיבל אופרטה 73
שלום — ריפיפי 70

הרצליה
דוד — זרע האנדרומדה
דגניה — ממשיכים לקרוא לי טריניטי
תפארת — נורית
היכל — סיפורה של גרושה

נתניה
אסתר — התחיכה מקנזס סיטי
יגיל — סיירת הפשע
סמדרין — כרי מלכת הטקסים
שרון — היהלום הלוהט

ראשון־לציון
תפארת — מיסטי

רמת־גן גבעתיים
אורדע — ברוס לי איש הזעם
אורלי — מרד הנצורים
ארמון — תמונתו של דוריאן גריי
אואזיס — הצד השני
גל־אור — שחר של אהבה
הדר — סיפורה של גרושה
לילי — דייוד קופרפילד
רמה — אלופי הקאראטה
רמת־גן — סלוטר
שביט — בית חולים

חולון
ארמון — הפראים הנודדים
רינה — מציצים

בת־ים
רמת־יוסף — רוצה להאמין
בת־ים — שוד הטלפונים הגדול
עצמאות — ממשיכים לקרוא לי טריניטי

יפו
צליל — מזימה בינלאומית

תל־אביב
אופיר — המפתח הוא הפחד
אורלי — הואלס הגדול
אלנבי — הסנדק
אסתר — בסימטאות הכרך
בן־יהודה — ברוס לי איש הזעם
גורדון — אורות הנג
גת — הצד השני
דקל — לילות בוקצ'יו
הוד — איזה מין גמנסיה
זמיר — יצרים סוערים
חן — מלחמתו של מרפי
מוגרבי — כל מה שרצית לדעת על המין ולא העזת לשאול
מקסים — אהבה נוסח קופנהגן
מרכז — נערת הקראטה
מתמיד — האלוף הסיני הזועם

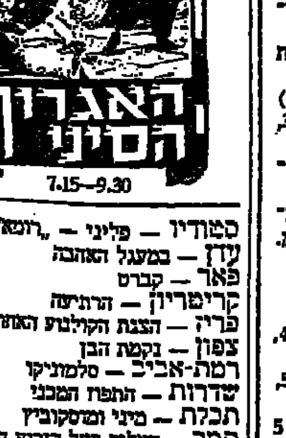

סטודיו — פליני — "רומא"
עדן — במעגל האהבה
פאר — קברט
קרימריון — הרתיעה
פריז — הצגת הקולנוע האחרונה
צפון — נקמת הבן
רמת־אביב — סלמוניקו
שדרות — התפוז המכני
תכלת — מיני ומסקוביץ
תמר — האלוף בעל הזרוע האחת
תל־אביב — סלוטר

ממציא ההולוגרפיה – לישראל

האורח: פרופ' דניס גאבור חתן פרס נובל לפיסיקה

בימים אלה עומד להגיע לישראל הפרופ' דניס גאבור, כדי לתת את הרצאת הזכרון השנתית ע"ש ויצמן במכון ויצמן ברחובות.

הפרופ' גאבור נודע בעולם בעיקר בשל המצאת ההולוגראפיה — שהיא שיטה אופטית מהפכנית, המאפשרת לצלם צילומים בשלושה מימדים. על המצאה זו הוענק לו פרס נובל לפיסיקה ב־1971.

ראשיתה של ההמצאה בשנת 1947, עת התחיל גאבור לתור במשחק באחד ממגרשי הטניס בראגבי שבאנגליה. לפתע עלה רעיון מהיר במוחו, שאיפשר לו לפתח מערכת צילום תלת מימדית בלי להשתמש בעדשות.

בתחילה היו הצילומים, שקרא להם בשם „הולוגראמות" (מיוונית, „הולו" — שלם, „גראם" — רישום) גסות, מאחר שלא היה לו מקור אור מתאים, חזק ואחיד, כפי שנדרש למטרה זו.

אולם ב־1963, לאחר המצאת הלייזר, עמדו לרשותו של גאבור מקורות־אור כאלה, ופיתוח ההולוגראפיה קיבל תנופה רצינית. עתה מנסים ליישם שיטה זו לזיהוי תבניות ולעיבוד ושיפור תצלומים; למדידת עצמים בדיוק רב מאוד (עד חלק של עשרה מיליון של המילימטר ואף למטה מזה); להעתקה מדויקת של מעגלים אלקטרוניים אינטגראליים, ולשימושים שונים במחשבים אלקטרוניים.

פרופ' דניס גאבור

דניס גאבור נולד בהונגריה ב־1900. הוא בן דורם של מדענים מלומדים וסופרים הונגרים דגולים אחרים — רבים מהם יהודים — כמו המתמטיקאי הנודע פון נוימן, הפיסיקאים זילרד, ויגנר וטלר, הביוכימאי סנט ג'ורג' והסופר ארתור קסטלר.

גאבור החל את לימודיו האקדמיים בביה"ס הגבוה לטכנולוגיה של בודאפשט, ואחר־כך למד בברלין, שם קיבל תואר דוקטור להנדסה. ב־1934 נאלץ לעזוב את גרמניה, ולהגר לאנגליה, תחילה עבד שם במעבדות המחקר של חברת תומפסון—יוסטון שבראגבי.

ב־1949 הצטרף לאימפריאל קולג' בלונדון, וב־1958 נתמנה כראש המחלקה לפיסיקה אלקטרונית שימושית. עתה הוא משמש כפרופסור אמריטוס, ומחלק את זמנו בעיקר בין האימפריאל קולג' לבין צוות המחקר של מעבדות חברת סי.בי.אס בארה"ב.

את הרצאת הזכרון ע"ש ויצמן ישא הפרופ' גאבור ביום חמישי, 8 במרץ, באולם ויקס ברחובות.

בעריכת: פרופ' נתן שרון ופרופ' שמואל שאלתיאל

בריה"מ תפעל להגדלת שעור הריבוי הטבעי

בתקופה בה מדינות רבות מודאגות שאוכלוסיתן גדלה יותר על המידה, נראה כי בריה"מ מצטרפת לשורת המדינות — עליה נמנות גם ישראל — החוששות שהאוכלוסיה שלהן קטנה מדי.

סקר של מגמות התפתחות האוכלוסיה בבריה"מ הביא את ד"ר דוד מ. היר, פרופסור לסוציולוגיה באוניברסיטת קליפורניה הדרומית, למסקנה שהממשלה הסובייטית עשויה לנקוט בצעדים שמטרתם להגביר את הריבוי הטבעי הלאומי בעיקר על־ידי הגברת שיעור הילודה באזורים בהם הוא נמוך.

פרופ' היר מאמין כי שני כיוונים בהתפתחות הדמוגרפית מדאיגים במיוחד את השלטון הסובייטי. הראשון הוא הירידה בריבוי הטבעי, בהשוואה למספר מדינות אחרות. ההתפתחות השניה היא הגידול היחסי בריבוי הטבעי בין העמים „המוסלמים" של בריה"מ, והשיעור הנמוך, יחסית, של הלידות אצל הקבוצות הסלביות.

שיעור הפלות גבוה

בבריה"מ חיים כיום למעלה מ־250 מיליון תושבים. פרופ' היר מציין כי בתקופה שבין 1955 ל־1961 היה שיעור הריבוי הטבעי בבריה"מ מ־16.6 ל־1000 תושבים עד 18.1 ל־1000 תושבים, שיעור זה היה גדול יותר מאשר בארה"ב, ואף עלה על שיעור הריבוי הטבעי ברוב הארצות המפותחות.

באותן שנים שולם אמנם מס־שפתיים לדעה כי גידול האוכלוסיה עדיין לא מניח את הדעת, אולם ההשפעה המעשית של התקנות והחוקים רבים פעלה נגד הילודה. למשל, ב־1955 נכנס לתוקפו חוק הפלות ליברלי, שגרם ירידה ניכרת בילודה.

לפי הערכתו של פרופ' היר, בסוף שנות החמישים היה מספר ההפלות בבריה"מ גדול ממספר הלידות. גורם שלילי אחר היה השינוי במערכת תוספת־שכר לבעלי משפחות מרובות ילדים: ערכן של התוספות ירד במידה ניכרת, ולא היה בו כדי לעודד הגדלת המשפחה.

היו שני גורמים שפעלו נגד שיעור ילודה גבוה: הנשים עודדו את הנשים לצאת לעבודה, והם לא סיפקו לאזרחי המדינה דיור שיאפשר מגורים למשפחות גדולות, ברמת חיים נאותה.

כתוצאה ממדיניות זו, ובעקבות השינויים בהרכב האוכלוסיה מבחינת הגיל והמין, חלה לאחרונה ירידה ניכרת בשיעור הריבוי הטבעי עד ל־11.1 ל־1000 תושבים בשנת 1965 ול־9.2 ל־1000 תושבים ב־1970. זהו שיעור הקטן כמעט בחצי ביחס לשיעור הריבוי של סוף שנות החמישים.

עדיין לא התגבשה מדיניות סובייטית רשמית חדשה להגברת הילודה, אולם לדעת פרופ' היר, יש סימנים רבים לכך שהבעיה של גידול האוכלוסיה נדונה בערנות רבה בחוגי השלטון בבריה"מ.

עוד תחזית עגומה שנתבדתה

בירחון האמריקאי „סיינטיפיק אמריקן" מלפני 50 שנה מצאנו כתוב:

„אחד מראשי הסטטיסטיקאים שלנו מעריך כי בעוד מאה שנה (כלומר בשנת 2033) יעלה מספר התושבים על 225 מיליון. התחזית זו היא מדהימה, מאחר שהיא מרמזת על מחסור ורעב בעתיד. כיום, כאשר מספר התושבים בארה"ב הוא רק כמחצית מזה, ייצור המזון שלנו שווה בערך לצריכה המקומית. אם לא ננקוט בשיטות מהפכניות ביותר להגברת הייצור, עשוי ייצור המזון לפחות.

„הסימנים הנוכחיים מעידים כי אנו עוברים לקבוצת המדינות המייבאות מזון. פירושו של דבר שאם לא נצליח לשנות את כיוון ההתפתחות, נצטרך להתאים את הגופים החברתיים, הכלכליים והתעשייתיים שלנו למצב החדש".

ומה כיום? בארה"ב כ־210 מיליון תושבים, שבה שפע של מזון, והיא מייצאת ממנו לארצות חוץ.

מדע וטכנולוגיה

חיל אוויר ללא טייסים

התקדמות ניכרת בפיתוח מטוסים לא מאויישים

מומחי התעופה רבים מאמינים כי במלחמות העתיד ימלאו מטוסים בלתי־מאוישים תפקיד נכבד מאוד. יש ...ניהם אף הסבורים כי יבוא יום ...תנהל המלחמה האווירית כולה ...הקרקע. באותן מלחמות־עתיד, ...יצטרך אף טייס להתרומם ל...אוויר, וכל הטייסים יוכלו להשאר ...האדמה, ולהסתפק בכיוון המטו...ים הבלתי מאויישים, למטרות הת...פה הגנה.

...כם מטען יקר כטייסים מאומנים היטב.

כמו צעצועי ילדים

אם מוציאים את הטייס משקולי התיכנון והבניה, אפשר לבנות מטוסים ממש כמו צעצועי־ילדים, מחומרים קלים וזולים דוגמת קרטון, סיבי־גלאס, ספוג פלאסטי. מטוס קרב כזה, המונחה מרחוק, עשוי לעלות לדעת מומחה הפנטאגון לא יותר ממליון לירות. מוטת כנפיו תהיה באורך של כ־5 מטרים, ומשקלו 1600 ק"ג בלבד. אולם הוא יוכל לשאת עמו רקטות וטילים, ואף תותחי לייזר.

מהירות־הלחימה של מטוס כזה תהיה 360 קמ"ש, הוא יהיה מסוגל לרדוף במשך שתי דקות אחר מטוס הטס במהירות הגדולה פי 2.5 ממהירות הקול (מהירות של 2.5 מאך).

מצלמת טלוויזיה שתהיה מותקנת בחרטומו של המטוס הבלתי מאויש תאפשר לטייס המכוון את המטוס מן הקרקע לזהות על מסך הטלוויזיה שלפניו מטוסי אויב המרוחקים עד 30 ק"מ ממנו. גם כושר התימרון של מטוס כזה יהיה גדול בהרבה מזה של המטוסים המאוישים המשוכללים יותר.

הוא יוכל למשל, לעמוד בכוח כובד הגדול פי 12 מכוח־המשיכה של כדור הארץ, בעוד שאף טייסים מאומנים מתקשים להחזיק מעמד בכוח קטן מזה פי שנים (6 פעמים כוח הכובד). כתוצאה מכך, הוא יוכל לבצע סיבובים מהירים ביותר.

הניסויים שנערכו בארה"ב, כבר הוכיחו כי למטוסים הבלתי־מאוישים כושר לחימה מעולה. מתברר שהם מסוגלים להפיל את מטוסי הקרב האמריקאים הטובים ביותר, דוגמת מטוסי הפאנטום המשוכללים.

כושר לחימה מעולה

אנליזה שנערכה לא מכבר בפנטאגון הראתה כי מטוס מונחה מרחוק יכול לעקוף מטוס קרב שהתקרב אליו, ולהתקיפו מאחור תוך 20 שניות לאחר התקיפה הזוויתית; למבצע דומה במטוס הקרב פ־15 הנמצא בשלבי פיתוח ושמחירו יגיע ל־60 מיליון לירות, יידרשו 3 דקות.

מובן שרוב פרטי הפיתוח של המטוסים הבלתי מאוישים נשמרים בסוד. אולם ידוע כי מספר חברות אמריקאיות, העובדות בתמיכת חיל־האוויר של ארה"ב ובתיאום הדוק אתו, הצליחו להתקדם התקדמות רבה מאוד בתחום זה.

לפני חדשים אחדים — קודם חתימת הסכם הפסקת־האש בווייטנאם — הובעה הדעה כי מטוסים אלה יוכנסו שם לשימוש תוך שנתיים.

הרעיון של „חיל אוויר של רובוטים" קרם עור וגידים לראשונה בסימפוזיון של חיל־האוויר האמריקאי וחברת ראנד, שנערך ב־1970. בסימפוזיון השתתפו למעלה מ־100 מהנדסים ומנהלים מתעשיית התעופה והאלקטרוניקה. אלה משוכנעים שאם כי חיל־אוויר בלתי מאוייש עשוי להביא לשינוי מהותי בשיטות הייצור והרכישה של ציוד אווירי בארה"ב — לא ייגרם בכך נזק לתעשיות השונות המספקות כיום ציוד כזה.

אמנם, כמטוסים בלתי מאוישים יהיו זולים הרבה יותר מאשר מטוסי המלחמה של היום, אך ייצרו אותם במספרים גדולים. כמו־כן ימנעו המטוסים הבלתי מאוישים את עליית המחירים העצומה, לה צופים כל מומחי התעופה בדור המטוסים הבא.

האמריקאים סבורים שאין להניח כי מטוסי קרב בלתי מאוישים יהיו מוכנים לשימוש לפני תום העשור. אולם נראה כי מטוסים כאלה אפשר יהיה להפעיל למטרות לוחמה כבר ב־1974.

בכך תפתח ללא ספק תקופה חדשה בלוחמת האוויר — תקופת המטוסים הבלתי מאוישים — אם היא לא נפתחה עדיין, מאחר שהיו שמועות כי מטוסים כאלה הופעלו בהפצצות בווייטנאם.

כלי הטיס הקטנים הנראים בתמונה הם מטוסים בלתי מאויישים המונחים מרחוק. מטוסים אלה אינם ממריאים או נוחתים בכוחות עצמם. לשיגורם משמש המטוס הגדול מטיפוס די. סי. — 130 אי. הנראה בחלקה העליון של התמונה, ואילו כדי להחזירם אל הארצה, נעזרים בהליקופטרים ה„צדים" אותם באוויר. בחלק התחתון של התמונה אחד המטוסים הבלתי מאוישים, כשהוא נישא מתחת לכנפי מטוס הדי. סי. — 130 אי.

ישנן סיבות טובות לכך ומאמצים ...בים מושקעים בארה"ב, ובמקומות ...רים, בפיתוח מטוסי מלחמה בלתי מאוישים: מערכות ההגנה האוויריות משתכללות, ומחירים של המטוסים עולה. רוב ההוצאות על מטוס פאנטום, למשל, שמחירו עשוי להגיע ל־16 מיליון לירות, מושקעות במערכות הבטיחות של הצוות שלו, של הסיכויים להצלת צוות זה, במקרה של פגיעה בטוס. בכלי־טיס הבלתי־מאוישים אין צורך להתקין ציוד הצלה, וכסאות כפלט, ואף המחירים אינם חייבים להיות כה משוכללים כמו במטוסים הנושאים בתוכם ...

עדשות־מגע ליונים

כיצד מוצאות הציפורים את דרכן, למרחקים המגיעים עד למאות ואלפי קילומטרים? שאלה זו הטרידה ודאי את האדם בתקופות קדומות, אולם עד היום לא נמצאה לה תשובה מניחה את הדעת.

מדי פעם מנסים חוקרים לערוך ניסויים מתוחכמים, ולהשתמש בתחבולות שונות, כדי לעמוד על סוד כושרן של הציפורים למצוא את דרכן.

באחד הניסויים האחרונים בדקו שני חוקרים, ד"ר ק. שמיט־קאניג מאוניברסיטת דיוק בארה"ב וד"ר הי־ג'י שליכט מגטינגן שבגרמניה את כושר הביות של יונים. במיוחד הם רצו לדעת איזה תפקיד יש לחוש הראייה של היונים בכושר הביות שלהן.

לשם כך הרכיבו על עיניהן של היונים עדשות מגע עמומות, שהפריעו לראייה שלהן.

תוצאות הניסויים הראו כי לראיה אין תפקיד חשוב במציאת הכיוון. מסקנה זו היא בהתאם לדעות הנוכחיות, לפיהן יש לחפש את הפתרון לשאלת כושר מציאת הכיוון של הציפורים בחושים אחרים.

עדשות־המגע העמומות אמנם הקשו על היונים במציאת דרכן, אולם חלק ניכר מהן מצא את הדרך לשובך שלהן, גם כאשר שיחררו אותן במרחק של 130 ק"מ ממנו. מאידך, לא היו מסוגלות אחדות מהיונים לנחות כשעדשות המגע על עיניהן, ורבות מאלה שנחתו — עשו זאת בצורה מוזרה, אם כי הגיעו לבסוף לביתן!

טלוויזיה במעגל סגור באוטובוסים הנוסעים לאחור

מאחר שלא קל לנהוג באוטובוסים גדולים ברברס, יש חברות תחבורה האוסרות על נהגיהם נסיעה כזו. בחברות אחרות, חייב הנהג להיעזר באדם נוסף, שימצא מחוץ לאוטובוס וינחה אותו בעת הנסיעה לאחור.

עתה נודע כי החברה היפנית לחשמל שובה, פיתחה מתקן־עזר משוכלל, העשוי להחליף את ההוראות בהן נעזרים הנהגים בעת נהיגה לאחור. זוהי מצלמת טלוויזיה, שניתן להתקינה בחלקו האחורי של האוטובוס או מכונית־המשא. המצלמה משדרת במעגל סגור אל מכשיר טלוויזיה שמסכו נמצא לפני הנהג.

„מצלמת העין האחורית" של חברת שובה מותקנת עתה בכל אחד מהאוטובוסים המשרתים את שדה־התעופה של טוקיו, וכן היא כבר מיובאת לאנגליה. המצלמה מותאמת כדי לכסות במיוחד את השטח אותו מתקשה הנהג לראות במראות שלפניו. לרשותו של הנהג עומד גם לוח בקרה, בעזרתו הוא יכול לשלוט על פעולת המצלמה, ובמידה מסויימת גם על הכיוון אליו היא פונה.

הרדיוטלסקופ הגדול בעולם יוקם בוויילס?

אם יאושרו התוכניות להקמת הרדיוטלסקופ החדש של אוניברסיטת מנצ'סטר, יהיה זה המתקן הגדול מסוגו בעולם. הרדיוטלסקופ, שיוקם לפי התכנית בואלשפול שבחבל ויילס, יהיה עשוי מצלחת ענק בקוטר של 115 מטרים, אשר תשמש כאנטנה משוכללת ביותר לקליטת גלי־הרדיו הבאים מכוכבים רחוקים.

האנטנה תופעל מרחוק, ממיצפה הרדיואסטרונומי הנודע של ג'ודרל בנק, השוכן כ־120 ק"מ מואלשפול. עד להשלמתו, תוך ארבע שנים, יהיה צורך להשקיע בהקמת הרדיוטלסקופ החדש סך של 6 מיליון לירות שטרלינג (למעלה מ־60 מיליון ל"י).

מקום בצמרת

באזור המגורים האקסקלוסיבי של תל־אביב
רחוב פנקס בצפון העיר. נותרו
מספר דירות לכניסה מיידית
בבנין 8 קומות, בכל קומה 4 דירות,
בכל דירה 4 חדרים.
תנאי תשלום נוחים

עמודי עד־דיור מעולה. תל־אביב: רחוב ליליינבלום 27, טלפון 58144 ירושלים: רחוב הגידם 1, טלפון 224181 חיפה: רחוב ארלוזורוב 3, טלפון 668849

בעג־ליניאל־כרמל

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט מיוחד עם אמנים־עולים מברית־המועצות

היכל התרבות תל־אביב
מחר, 26.2.73, בשעה 8.30 בערב
שלום רונלי־ריקליס — מנצח

סולנים:
אלכסנדר לאבקו (כנר)
שלמה טרובשניק (אבובן)
אלכסנדר וולקוב (פסנתרן)
איסר בושקין (באס)
מיכאל מאיסקי (צ'לן)

מכירת הכרטיסים: בקופת התזמורת הפילהרמונית הישראלית, היכל התרבות, בין השעות 10—13, 16—18 ובמשרד „אוניון", דיזנגוף 118.

המחירים: 8.—, 11.—, 14.—, 17.—, 20.—, 22.— ל"י. 20% הנחה למנויים לפי תלוש מס' 103.

משרד העבודה
בשיתוף
משרד החינוך והתרבות
משרד המסחר והתעשייה

המכון לאמצעי הוראה

ת"א, ברודצקי 43, רמת אביב, טל. 412166, ת. ד. 17168

מודיע על

השתלמות בטלויזיה במעגל סגור ו־VTR
בהדרכה, במינהל ובחינוך

ההשתלמות מיועדת לאנשי מינהל, כח־אדם והדרכה — בתעשיה, בהוראה, בחינוך ובמחקר.
ההשתלמות תיערך ב־14—11 למרץ 1973, במלון „פלס", רח' מכנס 33, נתניה.

ההרשמה תסגר ב־5 למרץ 1973

פרטים נוספים והרשמה:
המכון לאמצעי הוראה,
טל: 412166, שלוחה 23,
ת. ד. 17168, ת"א.

מספר המקומות מוגבל

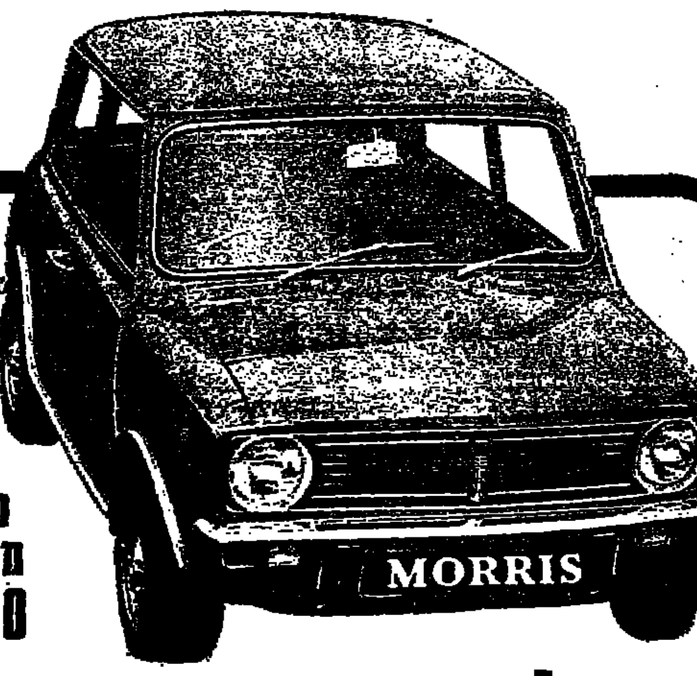

מיני מוריס 1000

גדולה הרבה יותר ממה שחשבת
998 סמ"ק
חזקה הרבה יותר ממה שחשבת
כושר ביצוע מעולה
ומהירויות גבוהות בבטיחות מירבית
זולה הרבה יותר ממה שחשבת

Mini MORRIS

כל אירופה מאוהבת בה־גם אתה תתאהב במוריס שלך!

הסוכנים
סוכנות ישראלית למכונות בע"מ
תל־אביב - רחוב דרך פתח־תקוה 45. טלפון: 284111
ירושלים - רח' שלומציון המלכה 15. טלפון: 234536
חיפה - רחוב המגינים 44. טלפון: 522189
באר־שבע - רחוב טרומפלדור 40. טלפון: 73515

هكذا من الأصل

مكذا من الأصل

הלוח הככול · הארץ · ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

פרקי היום בתנ"ך
• בבא מציעא ד' (ה—ה).

המשנה היומית
• יהושע, ל"א—ל"ב.

הלכה יומית
• סנהדרין, נ"ה:

דף יומי
• נטילת ידים, קנ"ח (א"ב).

רדיו

08.00 „מה טובו אהליך" ושיר של יום
08.10 התעמלות בוקר
08.20 שעון מוסיקלי
07.05 סקירת עתוני הבוקר
07.20 זמר וזמר לך
07.55 „אור ירוק"
08.05 בוקר טוב
10.05 לפזמרת הבית
11.40 לאו חשוב
12.05 במקצב יוצר
12.30 בחצי היום — סדרנים ותוכנות

חדשות
רשת א' רשת ב'

באנגלית:
20.30 13.30 7.00
בצרפתית:
20.45 14.00 7.15

גל א'

הגל הקל

גלי צה"ל

טלוויזיה

טלוויזיה לימודית

דירות

וילות ובתים

קבלנים

דירות מרוהטות

חדרים מרוהטים

דירות בשכר חודשי

דירות בדמי מפתח

מגרשים

דירות למכירה

משרדים

עסקים

ביקוש דירות

אולמות

חנויות

ביקוש עבודה

הצעות עבודה

מכוניות

ביקוש רכב

השכרת רכב

אופנועים וקטנועים

מציעים למכירה

חצים לקנות

דודי שמש וחשמל

כלי נגינה

הודעות לציבור

מכרז מס' 246/72
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים,
ביצור והמשק
מוזמנות בזה הצעות מ־חירים לביצוע הסעות באוטובוסים לשנת 1973/74.

משרד התקשורת
מכרז מס' 181/72

משרד התקשורת
מכרז מס' 117/72

מכרז מס' 48/73
למכירת בקר
המועצה לייצור ולשווק של בקר וצאן לבשר
מודיעה
על מכירת כ־400
ראשי בקר

מכרז מס' 48/73
למכירת צאן
המועצה לייצור ולשווק של בקר וצאן לבשר
מודיעה
על מכירת כ־400
ראשי צאן

בתי"ס לנהיגה

שידוכים

תקלאות

ריקודים

חוגים

טלוויזיה

מכונות כביסה

צילומים

נופש

שרותים

הלוואות

מקררים

שמלות הופה

מכונות כתיבה

דרוש חתם
לניהול
מחלקת בסוח אלמנטרי

ידיעת אנגלית הכרחית

לפנות לריאונירה אדריאטיקה די סיקורטה
אלנבי 94 תל־אביב טל. 622855.

למוסד צבורי ברמת־אביב
דרושה נערה שליחה

לפני שרות צבאי
לעבודה פקידות ושליחויות

המעוניינות תפנינה לטל. 412166 ת"א
שלוחה 22

לקבוץ מזרע
דרוש טבח כללי

בעל נסיון בעבודה

לפנות למזכירות כמזרע
טלפון: 065-23074 ש"ב

למחלבות טנא נגה —
וגלידות אדניר
דרושים
חשמלאים

למפעלים בהרצליה
ובקרית מלאכי

נא לפנות לטלפון 724141
ולבקש את צביקה.

פרס ראשון
מכונית פיג'ו 304
דגם 1973 כולל מסים

פרס שני
מערכת סטריאופונית
TANDBERG + ELAC

ועוד שפע פרסים
יקרי ערך
ברבבות ל"י

חידון סמליק

בכל יום ששי
במוסף השבועי
של הארץ

אל תחמיץ את ההזדמנות!

חברת נתיבי אילון בע"מ
מכרז מס' 84/73

סלילת כביש ובנוי מערכת תעול בהמשך שד' רוקח וברח' התערוכה בין רח' אבן־גבירול לבין רח' הירקון.

המעוניינים להשתתף במכרז על עבודה זו, יכולים לקבל את מסמכי המכרז במשרדי החברה, מגדל שלום, רח' אחד העם 9, קומה 23, ת"א, נגד סכום של 100 ל"י (שלא יוחזר) בין השעות 08.30 — 14.00.

את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי החברה בכתובת הנ"ל לא יאוחר מאשר ביום 22.3.73 שעה 12.00.
אין החברה מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

ב. עמיר — מנהל כללי

תורנות רופאים לפי המקומות

תל־אביב
• ד"ר סגל בלוך 12 טל. 247860.
• ד"ר הר־אבן, אפשטיין 6, טל 443281.
• במד"א טל. 101, 614333. רופא בין ה־שעות 8 בערב עד 7 בבוקר המבקר חולים בביתם.

ירושלים
• הזמנת רופאים במקרים דחופים מ־8 ב־ערב עד למחרת ב־7 בבוקר טל. 101. ב־תחנת מד"א כרפאה ורופא לטיפולים דחו־פים מ־8 בערב עד לחצות מיועד למיקרים דחופים בלבד

חיפה
• רופא תורן במד"א טלפון 101.
• עזרה ראשונה נפשית — שירות טלפוני 69911 -02.
• קופת חולים מכבי — תורנות לילה בין השעה 8 בערב עד 7 בבוקר.
• אשדוד: מד"א טלפון 2222.
• בת־ים: מד"א טלפון 863333.
• נס ציונה: מד"א טלפון 781111.
• חולון: מד"א טלפון 843133.
• יפו: תורנות לילה, מד"א.
• ירושלים: מד"א, טלפון 101.
• לוד: מד"א טלפון 962133.
• נתניה: מד"א טלפון 3333.
• פתח־תקוה: מד"א טלפון 912333.
• צפת: טלפון 101
• רחובות: מד"א טלפון 951333.
• תל־אביב: מד"א טלפון 101.

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
• הדסה
ירושלים
• הדסה (ילדים, כירורגית, עיניים), שערי צדק (פנימית, נשים).
חיפה
• רמב"ם.

תורנויות בתי חולים

תל־אביב
• הנביאים, המלך ג'ורג' 72, טל. 286740
בני, דיזנגוף 174, טל. 222386.
ירושלים
• רמות אשכול, מרכז מסחרי, רמות אשכול, טל. 80552, פרטי: ד"ר ה. פרש, עין כרם, איזור ב' 117; אל טורי, באב חאן אל זית, טל. 82040, פרטי: א. אל טורי, בית הנינא, טל. 83065.
חיפה
• הכרמל, הרצל 87, טל. 663211.
מגבל הארץ
• חדרה: סימס, שד' רוטשילד.
• נתניה: הנשיא, ויצמן 36.
• מחוז השרון: פינקלר, רעננה, רח' אחוזה.
• רמת־גן: המגן, ביאליק 30, טל. 723674.
• בני־ברק: הדסה, ככר השישה.
• בת־ים: עצמאות, בלפור 75.
• חולון: אסותא, סוקולוב 4.
• רמלה — לוד: לוד, לוד, הרצל 23.
• אילת: מיכליל.

חברה מסחרית
מחפשת
מנהל חשבונות ראשי
עם נסיון של לפחות 5 שנים
המשכורת תיקבע בהתאם לכישורים.
עם פרטים אישיים נא לפנות בכתב לפי
ת.ד. 16009, ת״א

דרוש סכנאי שרות
לתנורי־בישול גם חשמל
אפשרות לעבודה הקית על בסיס קבלני,
רכב הכרחי
נא לפנות עם פרטים מלאים על נסיון קודם
לת.ד. 3295 בת״ים.

למחלקת הגבייה של רשות השידור
דרושים
גובים/פקחים - ארכיונאים
בתל־אביב ובחיפה
רצויה השכלה של 10 שנות לימוד.
ידיעת השפה העברית רצויה. נסיון במשרדי
קודם — עדיף בארכיונאות
יש בכתב־יד תוך ציון קורות החיים יופנו למחלקת
הגבייה ת.ד. 2002 ירושלים.
אורח! שלם את האגרה במועד.

Metz
לקראת הרחבת פעולות החברה
והעברתה לבנין החדש
אנו מוכנים לקלוט:
מנהל
מחלקת קניות
הכישורים הדרושים:
- כושר חשיבה אנליטית
- תושיה ויוזמה
- נסיון טכני באלקטרוניקה
- ידע בניהול
- כושר ניהול משא ומתן
- ידיעת אנגלית וגרמנית
- הבנה בתהליכי ייצור (מתכת וחומרים פלסטיים)
- הכרת השוק ומקורות אספקה

— * —
תנאי שכר בהתאם לכישורים ונסיון
— * —
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב־יד תוך פירוט תולדות חיים ונסיון קודם, לת. ד. 20139 ת״א, ולציין על גבי המעטפה „מנהל מחלקת קניות"
— סודיות מובטחת —

„הסנה"
חברה ישראלית לביטוח בע״מ
מינהל ההדרכה

התפתחות משק הביטוח בארץ וגידולה המתמיד של חברתנו מאפשר לאנשים מוכשרים נוספים להצטרף לצוות סוכני חברתנו ולעסוק כיועצים פיננסיים לתכנון ביטוח חיים וכסוכני ביטוח כלליים.

באם הנך בגיל 25—55, בעל השכלה תיכונית או מקצועית מתאימה, בעל מרץ וכשרון מכירה, נהיה מוכנים להכשיר אותך באחד הקורסים אותם אנו פותחים החל ממחצית חודש מרץ 1973.

מועמדים, תושבי איזור תל־אביב, איזור מרכז הארץ, השרון והשומרון ותושבי חיפה והצפון יפנו בכתב למינהל ההדרכה של „הסנה", ת. ד. 805 תל־אביב, תוך ציון נתוניהם האישיים, השכלתם וכישוריהם.

בחודש מרץ יפתח גם קורס למועמדים מתאימים תושבי רחובות, נס ציונה, רמלה, לוד, ראשון לציון, אשדוד. כן יפתח קורס לביטוח חיים לתושבי ירושלים.

הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע״מ
הראשונה בישראל
בגודלה, תהילתה ותכניתיה

המוסד לביטוח לאומי
המשרד הראשי
נתפנתה משרה
התפקיד:
עוזר למנהל כח אדם
המקום: משרד ראשי ירושלים.
הדרגה: י״ד בדירוג האחיד.
תיאור התפקיד: גיוס עובדים, התקן והתקציב, טיפול בעניני זכויות הפרט, ריכוז הדרישות להקן ותקציב כ״א במועדים קבועים, פיקוח על השירותים במשרד הראשי, טפול בעניני משמעת של העובדים, ביצוע עבודות נוספות המוטלות ע״י הממונה.
הכישורים הדרושים: השכלה על תיכונית דרשנתית, ידיעה ונסיון בעניני מינהל וטפול בעניני עובדים, כושר הבנה ונתוח של הוראות וחוקים הקשורים בעניני כח אדם והחלתם במקרים המתאימים, נסיון של 3 שנים בעבודה משרדית, יכולת התכתבות באופן עצמאי בענינים שונים, כושר לנהל משא ומתן וקיום יחסים נאותים עם עובדים, ידיעת השפה העברית על בוריה.
הערות: המעונינים במשרה יגישו בקשותיהם בטופס בקשה למשרה פנויה (מדף 1061). יש לצרף לבקשות תעודת השכלה כנדרש ולפרט את הנסיון בעבודה. את הבקשות יש להגיש למחי כח אדם, המוסד לביטוח לאומי שד' ויצמן 13 ירושלים.
המועד האחרון להגשת הבקשות הוא 8.3.73.

דרושים מחלקים
בעלי קטנוע
באזור גוש דן
בתנאים טובים
לפנות: טל. 734838

דרוש
גזרן/ית
לקונפקציה נשים
פקידה להשבתאות
„אוריה" רבן גמליאל 27 ת״א, פינת שוק הכרמל

דרוש
שליח אחראי אחרי צבא + קטנוע
לפנות פרטים ארמון, אנגל 6 (פינת רוטשילד 98) 622828.

דרוש נהג סמיטריילר
עם אפשרות לשותפות
מקום עבודה רצוי מאיזור פתח־תקוה
טלפון 911921

דרושות
כתבניות עברית
לעבודה ליום שלם או למשמרת. אפשרות בשכר גבוה לפי שעות.
לפנות לדפנה „מנצואומה" ברנר 8 ת״א בין השעות 8.30—14.00 טל. 284128.

למפעל מתכת גדול במרחב ת״א
דרושים
- * חרטים
- * כרסמים
- * מסגרים מכניים
- על המעונינים נא לפנות לת.ד. 6397 תל־אביב, בצרוף קורות חיים.
סודיות מובטחת

למשרד נסיעות בת״א
דרוש/ה
פקיד/ת קבלה
BOOKING CLARK
רק בעלי נסיון בעבודת משרד נסיעות יתכבו לת.ד. 16026 תל־אביב בצרוף פרטים אישיים ונסיון בעבודה.
תנאים טובים לאדם המתאים.
סודיות מובטחת

המוסד לביטוח לאומי
בבאר־שבע
נתפנו 2 משרות
1) פקיד תביעות
הדרגה: יד—י״ד בדירוג האחיד
תיאור התפקיד: טפול בתביעות לגימלאות עפ״י חוק הביטוח הלאומי, חוק הגימלאות לנפגעי פעולות איבה וחוק שירות מילואים (תגמולים) בהתאם לאסמכות שבידי העובד והנחיות הממונה.
הכישורים הדרושים: השכלה תיכונית; נסיון של שנתיים בעבודה משרדית; כושר הבעה בכתב ובעל־פה; כושר לקיים מגע נאות עם קהל; ידיעת השפה העברית על בוריה; רצויה ידיעת שפה נוספת.
המועמד שיבחר לתפקיד יקודם בדרגה בהתאם למסלול הקידום שנקבע למשרה זו.
2) מרכז סניף משנה - דימונה
הדרגה: י״ד בדירוג האחיד.
המקום: דימונה.
תיאור התפקיד: אחראי על סניף המשנה בדימונה; מקבל את קהל המבוטחים או בגיגים בנושאים שבתחום טפולו של המוסד; כפוף לסניף באר־שבע בכל תחומי פעולותיו; משמש כפקיד גביה וכפקיד תביעות בהתאם לאסמכות.
הכישורים הדרושים: השכלה תיכונית; נסיון של 5 שנים בעבודה משרדית; כושר הבעה בכתב ובעל־פה; כושר לקיים מגע נאות עם קהל; ידיעת השפה העברית על בוריה; רצויה ידיעת השפות השגורות באוכלוסית המקום.
הערות:
1) המשרות הן זמניות לתקופה של שנה אחת, אולם קיימת אפשרות להפיכתן לצמיתות.
2) מן המועמדים תדרש ידיעה כללית בחוק הביטוח הלאומי.
3) בקשות יש להגיש בטופס בקשה למשרה פנויה (מדף 1061) ולצרף אליהן תעודת השכלה כנדרש.
את הבקשות יש להגיש למחי כח אדם, המוסד לביטוח לאומי, שד' ויצמן 13, ירושלים, עד לתאריך 8.3.73.

למוסד ציבורי
דרושים:
חוקרי ביצועים
לעבודה מגוונת ומעניינת.
יועדפו בוגרי הנדסת תעשיה וניהול (אפשרי משתלמים לתואר שני בחקר ביצועים בטכניון).
לפנות ת.ד. 33־290 ת״א עבור „חוקר ביצועים" מס/34.
סודיות מובטחת

קונצרן תעשייתי גדול בסביבות תל־אביב
מודיע על
פתיחת קורס מתכת
(חריטה כירסום והשחזה)
אשר ימשך כ־6 חודשים.
- * במשך הקורס יקבלו החניכים שכר.
- * בגמר הקורס ידורגו הבוגרים לפי הדירוג המקצועי בענף המתכת.
- * מועמדים בעלי השכלה של 8 כיתות לפחות המעוניינים להשתתף בקורס, מתבקשים להתקשר מיד לת. ד. 6397, תל־אביב, ויוזמנו לראיון אישי לקבלת פרטים נוספים.
- * מספר המקומות בקורס מוגבל.

לתפקידים מיוחדים בעלי אתגרים
דרושים עובדים קבועים ליחידה שבשלב הקמה
- * משכורות ותנאים סוציאליים טובים.
- * למועמדים מתאימים יתאפשר קידום מהיר.

כישורים דרושים:
1. יוצאי יחידות קרביות בצה״ל;
2. כושר בריאות תקין;
3. גיל עד 32;
4. עבר ללא דופי.

- מועמדים מתאימים שמקומות מגוריהם באיזור שבין נתניה, לראשון לציון, יפנו אישית לשירות בתי־הסוהר לשכת הגיוס — רח' ח' מס' 8 הקריה תל־אביב

מפעל פרטי בענף החשמל
מחפש
מסגרים ללוחות חשמל
לפנות בכתב לת.ד. 10159 מפרץ חיפה או טלפונית 725081־04.
למתאימים מובטחים תנאים טובים.
סודיות מובטחת

למפעלי דפוס פלאי
דרושים
בוגרי בי״ס מקצועי
לאחר שרות צבאי
סדרי יד
(גם לעבודות עזר)
עוזרים לאופסט
בדבר פרטים נא לפנות טל. 740811
ת.ד. 842 גבעתיים

לחברת י. וסרברוט ובניו בע״מ
דרוש פריוריסט
תנאים טובים
ת״א רח' העליה 25 טל. 825861
בערב: טל. 732357; 732627

לחברה גדולה
דרוש
אפסנאי טכני
בעל נסיון
נא לפנות: ת.ד. 4397 ת״א עבור „אפסנאי".
סודיות מובטחת.

ארקיע
קווי תעופה בישראל בע״מ
דרושים
מדריכי תיירים
בעלי רשיון הדרכה של משרד התיירות ודוברי עברית, אנגלית וצרפתית. שפות נוספות רצויות
בקשות בכתב יש להפנות לת. ד. 834 תל־אביב עבור „מדריכים"

אחים עופר (נהול) בע״מ
בעלי אוניות
דרושים
מנהל חשבונות
סוג ד'
בעל שתי שנות נסיון לפחות
ידיעת השפה האנגלית הכרחית
מנהל מחלקת משק אוניות
(עבודה בחוף)
עדיפות לבעלי נסיון קודם
פקיד כללי
ידיעת השפות עברית ואנגלית
כתבנית — פקידה כללית
עברית אנגלית
המעונינים יפנו אל ת.ד. 1755 חיפה
— סודיות מובטחת —

למלון דירות חדש ויחיד במינו בירושלים
שיארח אישים דיפלומטיים מעולם המדע והאמנות וייפתח ביולי 1973
דרושים:
מזכיר/ה - פקיד/ת קבלה
השולט/ת בעברית, אנגלית וצרפתית כולל הדפסה בשפות הנ״ל.
תנאים טובים.
מנהלת משק
בעלת נסיון רב ההשלטת בשפות עברית ואנגלית.
רצויה ידיעת שפות נוספות.
לקבלת פרטים נוספים נא לפנות אל:
אלרסון, בית הית, טלפון 66350, ירושלים.

למפעל תעשיתי
למוצרי מזון
דרוש
מנהל עבודה בכיר
לניהול צוות של כ־100 עובדים (כולל מנהלי עבודה) בייצור ואריזה.
על המועמד להיות בעל נסיון רב בניהול עבודה בתעשיה וכן בעל כושר ארגון ויוזמה.
הצעות רציניות עם פרטים אישיים ונסיון קודם בעבודה נא להפנות לת.ד. 2136 תל־אביב, עבור „מנהל עבודה".
סודיות מובטחת

מגדל־בנין
חברה לביטוח בע״מ
דרושים לעבודה בתל־אביב:
1) מכינות פוליסות לרכב/כתבניות
הנתונים הדרושים:
- נסיון בהכנת פוליסות — שנתיים לפחות
- כתבנות עברית
2) נערים
לעבודות שליחות ותיקיה
יש לפנות לטל. 283221, מחי כח אדם.

למכרות נחושת
המנע בע״מ
TIMNA
דרושים
מסגרים מכניים
חרטים
חשמלאים - בעלי רשיון
מכשירן תעשייתי
מכשירן עם ידע באלקטרוניקה
מפעילים למתקן כ״מ
קודחים - בעלי רשיון נהיגה ב'
מועמדים מתאימים יפנו אישית למשרדי החברה בת״א הקריה, רח' כ' (מול קול ישראל) בימים א' ב' ד' ה' מצויידים בפנקס כלואים ותעודת שחרור מצה״ל.
מועמדים שיבחרו ידרשו להתיישב באילת יעזרו בדיור הנתן.

אלקטרה
למפעלנו בחולון דרושים
- * טכנאי ייצור — בעל נסיון בשטח מדידות זרמים וטיפול ביטות
- * מחסנאי טכנאי — רצוי בעל שלב 9 בצה״ל
- * מבלטן — בעל נסיון
- * מסגר אחזקה — לאחזקת מכונות
- * מסגרים

לפנות אישית או טלפונית לאלקטרה רחוב האופן 2 אזור התעשיה חולון טלפון 844191
למשרדנו בתל־אביב
דרושים
- * מנהל חשבונות — סוג ג' ד' — בעל נסיון בהכנת מאזנים ספקים
- * פקידה

לפנות אישית או טלפונית לאלקטרה רח' כה אדם דרך פ״ת 19 טלפון 614631

EXCHANGE NATIONAL BANK OF CHICAGO

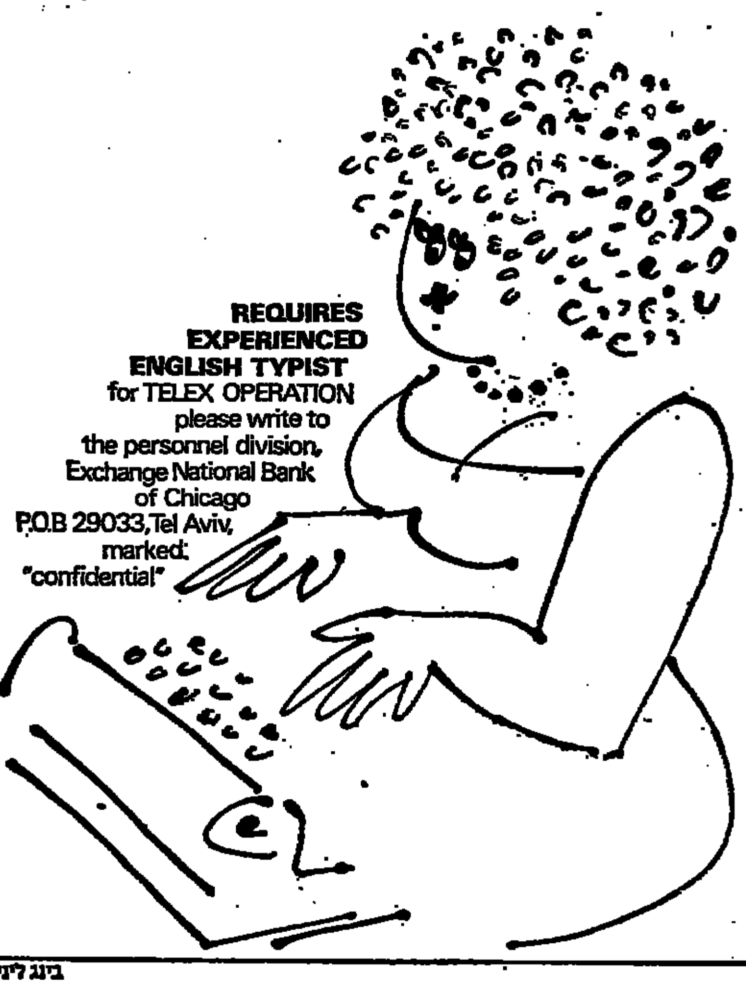

REQUIRES
EXPERIENCED
ENGLISH TYPIST
for TELEX OPERATION
please write to
the personnel division,
Exchange National Bank
of Chicago
P.O.B 29033,Tel Aviv,
marked:
"confidential"

בינג ליניאל

לבי״ס מבוסס במרכז הארץ דרוש
מנהל
בעל נסיון הוראה
(רצוי בהנהלה ובפקידות)
(עדיפות תינתן לאדם המעוניין להשקיע)
*
לפנות בכתב, בצרוף קורות חיים לת.ד. 4496 עבור „מנהל"

למערכת עתון
דרושה סטודנטית
לעבודת מזכירות
בימים א'—ה' שעות 9.00—13.00
לפנות בכתב ל„סטודנטית" ת.ד. 109 ת״א.

למשרד נסיעות ותיירות ידוע בנתניה
דרוש
עובד לניהול משרד
על המועמד להיות תושב ותיק בנתניה, השולט בשפות עברית ואנגלית. ידיעת שפות נוספות רצויה. הדרכה תינתן על־ידינו. סודיות מובטחת
בהצעות נא לפנות: ת.ד. 1144, תל־אביב, עבור (מס' 22).

לחברה גדולה בענף המזון
דרוש
מסגר יוצא צבא
בגיל 20 — 25
בוגר בית ספר מקצועי
נא לפנות בכתב עם פירוט נסיון קודם לת.ד. 147, ת״א

לחברת שיווק גדולה
דרושים
נציגי מכירות
מכל הארץ
עדיפות לבעלי רכב ובעלי נסיון
לקביעת ראיון טל: 281274

המועצה המקומית גדרה
מכרז 1/73
לגדור בתי־ספר בגדרה
למועצה המקומית גדרה, דרושות הצעות מקבלנים לגדור בתי־ספר שבתחום הישוב.
את תיקי המכרז ניתן לקבל במזכירות המועצה בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום של 50.— ל״י שלא יוחזרו.
כל המעונין להשתתף במכרז הנ״ל יגיש הצעתו למועצה מעל גבי המסמכים הנמצאים בתיק המכרז — במעטפה סגורה לתיבת המכרזים לאחר החתמה במזכירות המועצה.
את ההצעות יש להגיש עד 15.3.73 בשעה 12.00 בצהרים.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בשיעור 10% מערך ההצעה לכסף 3 חדשים. אחרת לא תובא ההצעה לדיון.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
המועצה רשאית למסור את העבודה ליותר מקבלן אחד וכן לבצע רק חלק מהעבודה.
שלום כהן, ראש המועצה

הכזא מן الأصل

עתידה לבג"ץ עשויה לסייע במניעת הקבלה של השיטה המוצעת לחלוקת המנדטים לכנסת!

בחירות שוות, מבחינה המסקנות של תוצאותיהן, הן בחירות המשקפות את משקל ההכרעה הדמוקרטית של רצון כל אחד מן הבוחרים, כלומר — בחירות המקנות לכל אחת מן הרשימות המתחרות בבחירות כמוק ואשר עברו את אחוז החסימה כוח ייצוג יחסי לכמות הקולות שקיבלה, בהשוואה לכמות הקולות שקיבלה הרשימה המתחרה האחרת.

כוח הייצוג היחסי של כל אחד מן הגופים המייצגים מתגלם ביחס המספרי, כגון 6:1.4 ; 12:1 וכו') שביניהם.

שיטת החלוקה של המנדטים המוצעת עתה לכנסת ושעברה הקבלה על ידה בקריאה ראשונה, כוסה במידה רבה יותר (במידה רבה יותר לאין שיעור) בחלוקת המנדטים מן היחס האמור, המוצרת על ידי שיטת החלוקה שהצעת החוק האמורה מבקשת להחליפה בשיטה המוצעת בה.

שיטת החלוקה של המנדטים המוצעת בהצעת החוק האמורה נוגדת (יותר), אם כן, את הבחירות השוות.

הקבלה ע"י הכנסת של הצעת החוק לשנוי שיטת החלוקה של המנדטים מבטלת רק את הוקיות ההפעלה של שיטת החלוקה הנוהגת את המנדט הנותר לגוף המועמד בעל עודף הקולות היותר גדול, והא גם את סעיף 4 בחוק יסוד־הכנסת, הקובע, בין השאר, שהכנסת תיבחר בבחירות שוות.

מאחר שכך, הקבלה של הצעת החוק האמורה, ע"י הכנסת יוצרת מצב אשר בו נמצאים בתוקף שני חוקים שהפעלת כל אחד מהם מבטל את אפשרות ההפעלה הבו־זמנית של החוק האחר. סתירה היא מצב של ביטול הדדי של אפשרות התתקיימות הבו־זמנית של המבטלים. הכנסת סותרת, אם כן, בקבלה את הצעת החוק האמורה מבלי לבטל או לשנות את סעיף 4 בחוק יסוד : הכנסת, את הסעיף האמור מן החוק האמור.

✶

הריבון זכאי גם לבתור את עצמו, שכן אין הריבון ריבון אלא בהיות רצונו הרצון הריבוני. לא כן המייצג! המעמד הפוליטי של המייצג איננו מעמד של ריבון אלא של מייצג הריבון! המייצג הוא בא כוחו של המייצג ואמור לרצות ולהגשים, כמיטב הבנתו ויכולתו, את רצון המיוצג! רצון בקיום בתירה אינו ניתן לייצוג! משמעות החקיקה של חוק ע"י המייצג היא שהאמור בחוק הוא רצון המייצג. אין החוק חוק אלא בשל מהותו המייצגית. מכאן שהחקיקה היא קביעת כפייה. מאחר שכך, קיום שני חוקים, ע"י אותו מחוקק עצמו, האמור לייצג את רצון השולח — שההפעלה של כל אחד מהם מבטל את אפשרות ההפעלה הבו־זמנית של החוק האחר הוא לא רק אי ייצוג השולח אלא גם כפייה אי מימוש רצונו, כלומר — גם ביטול כפייתי של רצונו בפני רצון האמור להיות בא כוחו.

כפיית רצונו של האמור להיות המייצג של השולח, על השולח, בהסתייעות בסמכויות שהוענקו לו ע"י השולח כדי שמקבל הסמכויות ישתמש בהן לייצגו — לייצוג השולח, היא מעשה מעילה הנוגד את הצדק המבעי של המשטר הדמוקרטי, ובשל היותו כזאת ממילא אין עשייתו עשויה להיות זכות.

מאחר שכך, ממילא גם הכנסת זכאית רק להוקק חוקים לגבי ענינים שלא בוטו עדיין על ידה בחוק, או לבטל או לשנות את חוקיה, אולם אין היא זכאית, מבחינת הצדק המבעי של המשטר הדמוקרטי, לבתור אותם.

✶

סעיף קטן (א) של סעיף ראשי 7 בחוק בתי המשפט, תשי"ז — 1957, הדן בסמכות בית המשפט העליון כבית משפט גבוה לצדק מגדיר את תחומי הסמכות האמורה, לאמור: „בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק ידון בענינים אשר הוא רואה צורך לתת בהם סעד למען הצדק ואשר אינם בסמכותו של בית משפט או של בית דין אחר". סעיפי המשנה של אותו סעיף ראשי מאותו חוק הם רשימה של ענינים אשר לגביהם המחוקק הסמיך את בג"ץ לתת סעד למען הצדק, ושל גופים ואנשים ממלאי תפקידים הכפופים כפועל יוצא מהיותם המשיבים בכוח, בשל מעמדם לגבי אחד מאותם ענינים, לכפייה השיפוטית של בג"ץ. מסעיף קטן (ב) של הסעיף הראשי האמור, והמקדים את סעיפי המשנה האמורים מתברר שסעיפי המשנה האמורים מהווים בפירוש רק רשימה של ענינים ושל גופים ואנשים ממלאי תפקידים כפופים, ולא את הרשימה של הענינים ושל הגופים והאנשים ממלאי התפקידים הכפופים.

למד מכאן שההימנות על רשימת הכפופים לכפייה השיפוטית של בג"ץ אינה קבועה ע"י החוק, אלא תולדה מהחלטת בג"ץ לראות בענין המסויים שאינו בסמכותו של בית משפט או של בית דין אחר, ענין שהוא (בג"ץ) רואה צורך לתת בו סעד למען הצדק, ופועל יוצא מהיות הגוף או האיש בעל התפקיד המסויימים המשיב בכוח, בשל מעמדם לגבי אחד מאותם ענינים, לגבי אותו ענין מסויים.

מכאן שכל מי שכפוף לריבונות מדינת ישראל, כולל הכנסת עצמה(1), כפוף בכוח בתוקף החוק, ממילא גם לכפייה השיפוטית של בג"ץ!

[מקור הסמכות המקובלת כמעט עד לכדי הסכמה כללית, שאין הכנסת עשויה להיות כפופה לכפייה השיפוטית של בג"ץ הוא, ככל הנראה, בחוסר ההבחנה הלוגית־משפטית בין יחידות כפיפות המסמיך להכפפה למוסמך על ידו להכפיף — יחידות המתגלמת בכוחו הריבוני של המסמיך להימלט (באמצעות חקיקה רטרואקטיבית מפורשת או מבוטלת מכאויתה) מהמסקנות כפיפותה למוסמך על ידו להכפיפה — לבין עצם כפיפותו לו, וכראיית יחידות הכפיפות של הכנסת לבג"ץ אי כפיפה בעיקרה].

✶

על אף האמור, בג"ץ אינו מנוע, כמובן, מלסרב לכפוף את הכנסת לכפייתו השיפוטית, בשל שיקול כלשהו או בשל השיקול הרלוונטי הצדק והמבריע בכוח שעם שנוסח החוק אינו מוציא את המחוקק מכלל הכפופים לו, הרי שאין המחוקק כפוף לחוק המחוקק על ידו, אלא אם כן הוא עצמו רצה גם בכפיפותו שלו, ואילו הכנסת לא התכוונה להיות כפופה בתור שכזאת למרותו של בג"ץ, האין מסכות כפיפת הכנסת לבג"ץ נובעת אלא בכיפות בלתי מוייק של החוק, ואין המסכות הבאות — כשהוא מופעלת נגד המסמיך — מסכות מהותית, אולם בג"ץ גם אינו מנוע מלהסיק מנוסח החוק את המסקנה הרלוונטית והצודקת והמכריעה בכוח לא פחות, שהמחוקק ביקש להכפיף לבג"ץ כל משיב בכוח כפועל יוצא ממעמדו לגבי הענין הכפוף, ושאם הכנסת לא חשבה על עצמה כבר שגם היא הייתה כפופה לבג"ץ, הרי שלא היתה כבר משום רצון להוציא את עצמה מכלל הכפופים, או משום חוסר רצון להיות גם היא כפופה, אלא רק אי תודעת האפשרות שגם במדינה אשר לה אין חוקה ואין פעולתו של המחוקק עשויה לנגוד חוק עליון עליו, עלולה פעולתו של המחוקק לנגוד את אותו הצדק אשר למענו בג"ץ עשוי לראות צורך לתת את סעדו.

כמו כן, בג"ץ יכול אמנם לפרש את סמכויותיו כמוגבלות למתן סעד לפרט שנעשה לו או עומד להיעשות לו אי צדק בתור פרט מסויים ונבדל מן הפרטים האחרים, אולם הוא יכול גם לפרש את אותן הסמכויות כמקיפות את הפרטים גם כחלקים מן החברה ולא לייחס רלוונטיות לעובדה שבעבור ניתן סעדו של בג"ץ, בשל הענינים ו/או שני התפקים, רק לפרטים או לקבוצה של פרטים בתור שכאלה.

✶

מבחינה התוקתית, כל סעד בשפיטה הניתן מפני המחוקק העליון הוא, בכוחו של דבר ולמעשה, סעד מפסקי בלבד, שהרי גם במקרה של אי היטלמות המחוקק ממסקנות כפיפת עצמו לחוק, אין הסעד המשפטי עשוי לצוות עליו היאבעות מקבלת חוק מסויים, אלא רק הימנעות מקבלת החוק המסויים מלפני ביטול החוק האחר.

אמנם כן, אלא שאין זה מכיר להוזיר שהכנסת היותה מקבלת את שיטת החלוקה של המנדטים המוצעת לה בהצעת חוק, גם במקרה שלמען קבלת הצעת חוק זו היה עליה לבטל בפירוש את החוק הקובע שהכנסת תיבחר בבחירות שוות.

יתירה מזאת: העתירה לבג"ץ עשויה לסייע במניעת הקבלה של שיטת החלוקה של המנדטים המוצעת, גם אם היא תידחה, שכן גם במקרה זה היא עשויה לעורר את בג"ץ ולהניע אותו לקבוע באופן רשמי או בלתי רשמי, שהשיטה המוצעת לכנסת אכן נוגדת את שיוון הבחירות, ואילו הכנסת היותה מתקשה, מן הסתם, להתעלם אפילו מקביעה בלתי מחייבת כזאת של בית המשפט העליון של המדינה.

✶

„המערך" והגח"ל לא יכמו את הצעת החוק לשינוי שיטת החלוקה של המנדטים משום ההכרה ששיטת החלוקה המוצעת צודקת יותר מבחינת שיוון הבחירות, אולם הם גם לא היו יוזמים את ההצעה רק בשל האינטרס שלהם בה, לו לא היתה שהשיטה המוצעת, נוסף להיותה מועילה יותר להם, גם פתות מעוותת את רצון הבוחר.

האמור אמור בלא התעלמות מן העובדה שהתהום במה חשף עוד בחודש שעבר בעובדות מתמטיות תוהמה, כמאמר שאף אותו פירסם בתור מודעה, את המעות המתמטיות בעלת המשמעות הנוקבת, שבהפעלת השיטה של האנגבך־בישוף לחלוקת המנדטים, המתבססת על חישובו המתמטיים של הפרופ' דה הונט, על בחירות האמורות להיות שוות, שהרי עובדה היא שמתווך לכתבה אהרית, אך בלתי מחייבת ב„עולם־הזה", גם הסיעות הקטנות לא חשו (כנראה בשל היות הדיון האנליטי המפסיק הדרוש להבחנה בין דברים סתם ומטענים לבין דברים בעלי חשיבות יוצאת מגדר הרגיל, גם כאשר הם מובאים במסגרת מודעה וגם כאשר לא עוסר מאחוריהם כח ציבורי או אישיות ציבורית בעלת עמדה, יקר המציאות) למקרא הדברים, עד לכדי מודעות, שלפניהן חומר מהממי־אובייקטיבי בעל משמעות פוליטית ואולי גם משפטית מרעישה, לא רק לענין שמירת הדמוקרטיה אלא גם לענינן.

מאחר שכך, אין הקריאה לבעלי ההצעה לשנוי שיטת החלוקה של המנדטים שיבחנו מחדש את הבסיס המתמטי של הצעתם ואת המשמעות הפוליטית של הפעלת השיטה המוצעת, ושאם יווכחו שטעו בחושבם ששאלת מספר הקולות אשר אותו משלמת כל רשימה על כל אחד מן המנדטים שהוא מקבלת היא השאלה הרלוונטית מבחינת שיוון הבחירות, למקרה של סטייה מהמסקנות תוצאותיהן, יבטלו גם את הצעתם, או לפתות יעכבו את הגעתה לשלבי קבלה סופיים מחוסרת סיכויים מראש!

מצד שני, ברור הוא שהעובדה שהשנה היא שנת בחירות ושהסיעות הקטנות עשויות לבקש לנצל את נטינת בעלי ההצעה מהצעתם, על אף שגם הן לא ידעו שההצעה אשר בה הן נאבקות מבוססת על אבסורד מתמטי מבחינת שיוון הבחירות מקשה על „המערך" והגח"ל את עשיית הויתור המבוקש.

אם כך ואם כך, מאחר שהפעלת השיטה המוצעת של חלוקת המנדטים לכנסת היא סטייה מן הדמוקרטיה ומאחר שכל סטייה מודעת מן הדמוקרטיה גורמת מעצמה וכתהליך שאין עליו שליטה — בשל הוקיותו העצמית הפנימית — לסטיות נוספות, ויוצרת מצב היש שגם ע"י הכופה הראשוני אינו מבוקש כלכתחילה, מן הדין של הגנת הדמוקרטיה היא שבמקרה הנדרש יבוצו גם האפשרויות המשפטיות למניעת תוקף של חוק מן ההצעה להנהיג בישראל שיטת חלוקה של מנדטים המבוססת על טעות מתמטית מבחינת שיוון הבחירות.•

אברהם אלון

פברואר, 1973 — כפר הנוער באר שפיה

* 1. החותם לעיל לא הצליח למצוא עו"ד שיסכים לסייע בידו בהכנת הצד הפורמלי של העתירה לבג"ץ, שהמשיב לגביה היא הכנסת, וזאת על אף שהוסבר היטב שהמדובר הוא בנוסח שיוגש בשם העותר שגם ייצג את עצמו, ולא באמצעות ועל אחריות העו"ד.

2. בצורך שהעתירה שהמשיב לגביה היא הכנסת עשויה לסייע במניעת הקבלה של השיטה המוצעת לחלוקת המנדטים — הנסיון האפשרי להסתייע באותו הענין בעתירה המבקשת לצוות על הרשות המבצעת להפעלת השיטה האמורה הוא מחוסר סיכויים מראש — ושוב שהוא מחוסר סיכויים שכן, מבחינת סמכויותיו המשפטיות המהותיות ומבחינת הדמוקרטיה, אין בג"ץ עשוי לאסור אלא רק על הפעלת חוק שלא נתקבל כחוק ע"י הכנסת (נתקבל בכמות קולות מן הדרוש לקבלתו או בתנאים או בנסיבות בלתי דמוקרטיים) כלומר — רק על הפעלת חוק כביכול, ואילו הצעת החוק האמורה התקבלה בקריאה ראשונה כחוק, ועשויה להתקבל כך גם בקריאות הבאות.

הצרעה שבתמונה עושות בנות את מלאכת הבנייה שלהן, בלי לשים לב אל עדשות המצלמה, הניצבות בבריחק שני סנטימטרים מהן.

מכותבים למערכת הארץ

לא להתייאש מחיפושי נפט

בענין רב קראתי את סידרת מאמריו של מר אליהו סלפטר „ישראל בצל משבר הנפט" ובמיוחד את המאמר השישי, שבו הוא נותן דעתו לבעיית אספקת הנפט שישראל צורכת עתה ותיצרוך בעשור הבא.

מפליא הדבר שבה בשעה שבעולם כולו עומד משבר האנרגיה בראש האנגות של מדינאים האחראים לעתיד עמה ומדינתם, לא גילו עד כה עמיתיהם הישראלים רגישות מיוחדת לנושא זה. לעיקר יש לברך את מר סלפטר על דיונו המפורט בבעיית העלולה להיהפך תוך כמה שנים לשאלה של קיום או חידלון.

במאמר „להיות בלי סיני ד'" („הארץ" 15.2) מפרט המחבר את הבעיה לשלושה גורמים בסיסיים, ולדעתי, שני הגורמים הראשונים הם הקובעים: ● הצריכה הישראלית תוכפל בעשור הנוכחי ● אנו תלויים לחלוטין ביבוא הנפט. כדי לנמק את הצורך בפעולות הנחיפות, המסובכות והיקרות מאוד שהמחבר מציע; ואשר חלקן מבוצע כבר על־ידי הממשלה, טוען הוא כי „הסיכויים לגלות מקורות רציניים — נחשבים לאפסיים".

לרוב הגיאולוגים העוסקים בחיפושי נפט בארץ, הן בחברות הנפט, הן במכונים הממשלתיים השונים והן למומחים זרים בעלי שם עולמי בענף הנפט, יש דעה שונה. נכון, הגיאולוגיה של הארץ מסובכת ואינה נוחה להצטברות כמויות של נפט ניכרות, ובסיני — אפילו גדולות. למבססים את דעתם השלילית על התוצאות שהושגו עד כה יש להעיר, כי היחס בין תגליות לקידוחים שקרים בארץ נחשב בעולם ל„ממוצע טוב".

לחיפושי נפט יש שתי הבחנות אופייניות, הם מצריכים השקעות גדולות מאוד ויש בהם אלמנט לא מבוטל של הימור. בעולם הגדול תכונות אלה ברורות ומובנות לכל העוסקים בנפט. בישראל סבלו חיפושי הנפט, ועדיין סובלים, מחוסר מימון מספיק, למרות שהדרך הפשוטה והטבעית ביותר להבטיח רזרבות נפט לשנים הבאות היא להרחיב ולקדם את החיפושים בכל השטחים הנתונים בשליטתנו.

אם יוקצבו לחיפושי הנפט לפחות חלק קטן מן הסכומים שישראל מוציאה להבטחת אספקת הנפט שלה בעתיד, יהיה מצבנו טוב הרבה בעידן המתקרב של מחסור באנרגיה.

ד"ר א. קשאי

ביאולוג ראשי של חב' לפיתוח

לא יודעים להפסיד

תפלת המטוס הלובי מאשרת את הדיעה שהתגבשה אצלי לאחרונה, כי ממשלת ישראל אינה יודעת להפסיד. מי לא זוכר את השמחה הגדולה בציבור לאחר ש„הטכנאים בלבן" עשו את הבלתי־אפשרי ושחררו את נוסעי מטוס סבנה. כמה תישבוחות הרעיפו אז על „המוח היהודי המזהיר", לעומת הבוז והלעג שנשפכו על המשטרה הגרמנית, שבעצם שאבה מאיתנו את השראתה בפרשה האומללה של חטופי מינכן. האם היה מישהו מאלה שאישרו את פעולת סבנה בטוח במאת האחוזים כי הפרשה לא תסתיים באסון מחריד?

גניזה שהיו במטוס הלובי טוכבי בין שצילמו את השטחים אשר מעליהם עבר המטוס (שאגב, צולמו פעמים רבות ע"י מטוסי ביון רוסיים ומצריים, כפי שפורסם לא אחת) האם ההשפלה בכך גדולה כל כך שאיננו מסוגלים לשאתה?

צריכה, לדעתי, להיות נקודה מסר ימית אשר בה ייאמר: „אכן סידרו אותנו, ולו בצורה השפלה ביותר, אבל מעבר לזה איננו הולכים". אך אצלנו מנסים למתוח את החוט בצורה סנטימטר, כי אצלנו, כאמור, לא יודעים להפסיד. האתר כך מתפלאים כאשר, כמו בשיר, „העולם כולו נגדנו", ומלמדים אותנו לשיר ש„גם אנחנו עליהם לא שמים יותר".

חיים פרי

גבעתיים

משטר הטיפ

קראתי כי שר התיקשורת ביקש את התערבות היועץ המשפטי כדי לחקור בקשות „טיפים" ע"י מתקיני טלפון.

אין לך צביעות גדולה מזו. כאשר כל בר בי רב יודע שהמשטר הכלכלי הנוכחי מושתת על שיטה רשמית של טיפים.

כאשר חברה ממשלתית משלמת שלמונים בחו"ל (אם כי מעט יותר שמנים) אין היועץ המשפטי מתבקש להתערב בדבר. האמנם לא היה זה טיפ? כאשר שני מנהלים של חברת החשמל זוכים ערב פרישתם להעלאה עצומה במשכורת על מנת להבטיח להם פנסיה מוגדלת — הרי אין זה טיפ? כאשר פקידי ממשלה בכירים, הפורשים מרצונם ממשרתם, מקבלים פיצויי פיטורין כפולים ומשולשים — האין זה טיפ? כאשר משאירים לרבנים הראשיים לאחר פרישתם את מכוניות הפאר של נהגיהם — האין זה טיפ? כאשר אנשי נציבות מס הכנסה זוכים לנסיעות חינם לחו"ל בטיסות הבכורה של אל־על — האין זה טיפ? כאשר חברי כנסת זוכים לחופשת חינם בניו־יורק במסווה של יועצים מדיניים למשלחת או"ם — האין זה טיפ?

מוטב לשרים להניח למקבלי הטיפים הקטנים, ולהתחיל לטפל בשינוי שיטת הטיפים השמנים.

יהודה י. מוריץ

תל־אביב

הודעה מוזרה

בשבת 17.3 הודיע הקריין בחדשות השעה 2 בצהרים על מעצרם של 9 שלי גרוזיה כחשודים במעשה הרצח בבצרה.

קשה להבין מדוע מצא עורך החדשות לנכון להבליט במפורש את מוצאם ועדתם של החשודים ברצח. אנו זוכרים היטב את רגישותנו כיהודי הגולה, כאשר עיתונים מסויימים הבליטו את מוצאם היהודי של מבצעי עבירות. דבר זה נהגו לעשות במיוחד העיתונים הרוסיים, אשר הבליטו את שמם ומוצאם היהודי של השודדים בעבירות כלכליות.

לדאבוננו כבר השתרשו בארץ דעות קדומות לגבי עולי גרוזיה; בארץ דמוקרטית, ובמיוחד בארצנו המבקשת „לאסוף את בניה מכל קצוות תבל", חייבים אנו להישמר במיוחד מטיפוח עמדה סטריאוטיפית לגבי עדה זו או אחרת של עמנו.

ש. נגרי

המכון לחקר התינוך הקיבוצי אורנים

תייר בלתי רצוי

בידיעה על הענקת פרס מטעם ממשלת גרמניה למודעת משרד התיירות שלנו („הארץ" 20.2) נזהמתי לקרוא את הטקסט של המודעה: „אברהם אבינו ומשה רבנו, עזרא ונחמיה, נבוכדנצר וקליאופטרה, פאולוס וריצ'רד לב הארי התירים ביקרו בארץ הקודש ולראיה התמנו על כך בכתב ידם על גבי מגילה זו. צרף גם אתה את חתימתך לכל אלה שביקרו במשך הדורות בישראל ארץ התנ"ך".

במסגרת „ביקור הנימוסין" שלו בארץ הקודש (586 לפנה"ס), דאג נבוכדנצר „התייר הנאור" להחריב את בית המקדש הראשון, להגלות את העם לבבל, לשחוט את הנסיכים לעיני המלך צדקיהו אביהם ואחר כך לנקר את עיניו של מלך זה, המלך האחרון ביהודה. לתיירים כאלה אין אנו זקוקים.

כיצד זה כרך אותו משרד התיירות עם אברהם אבינו ומשה רבנו? חוש האבחנה של משרד התיירות מפתיע בקטנותו.

סג"מ אבשלום קור

צה"ל

בית מורס

מרכז הריהוט הגדול בישראל במחירים מן היצרן לצרכן

תל־אביב, הרצל 83א • רמת גן, הרצל 25 •

ראיתי שמעתי

תעלומת הייבוא מסין

בנובמבר אשתקד שמע יבואן כלי הנגינה אורי זומרפלד כי בחנויות צעצועים בתל־אביב מוכרים מפוחיות פה ומנדולינות מתוצרת סין העממית ומזרח־גרמניה — מדינות שרשמית אין לישראל יחסי מסחר עימן. מכיוון שיבוא זה פורע בעסקיו, התעניין זומרפלד בנושא. הוא שלח בנים שביקר בכמה חנויות ונוכח לדעת כי אכן מייבאים כלי נגינה מסין וממזרח־גרמניה.

מר זומרפלד שלח מכתב למשרד המסחר והתעשיה, ובו שאל אם אפשר לקבל רשיונות יבוא לסחורות מארצות אלה. עד מהרה קיבל תשובה שלילית. כיוון שכך, קנה כמה כלי נגינה כאלה — שאסור לייבאם לארץ — ושלח את הדוגמאות אל הנהלת המכס. מר זומרפלד שאל את המכס כיצד מאפשרים יבוא ממדינות שאסור לעשות עימן עסקים. שוב ושוב פנה למכס ולא קיבל תשובה. רק עתה, לאחר שלושה חדשים, קיבל תשובה לאקונית מהנהלת המכס כי „הנושא בחקירה".

חוסר תיאום זה — כאשר פקיד אחד מתיר לייבא סחורה שפקיד אחר אסר לייבאה — מתמיה למדי.

לתגוג את האנרכיה

דברים כדורבנות כתב מזכיר מועצת עובדי סיבי דימונה, מר אלי בן־קסוס, בתגובה על הסכמי השכר של עובדי התיפעול בנמלים. במכתב לשר האוצר ולמזכיר ההסתדרות, היה פנחס ספיר ויצחק בן־אהרן, כותב בן־קסוס: „היה לי העונג והכבוד להאזין לדברי שר התחבורה המאשר „בצניעות" תוספת שכר של 39.2% לעובדי הנמלים ולהצעתו „הנדיבה" של מזכיר ההסתדרות לתוספת של 40.2%".

„לאור הדברים שנאמרו, הנצול למסקנה, שדבריך אדוני המזכיל, ביחס לשנת הבחירות נכונים: הגיעה שנת שחיתות. למורים תוספת של 35%, למהנדסים 20% ולעובדי הנמלים 40%. ומי אנחנו לדעתכם? חוטבי עצים ושואבי מים? כנראה שיהושע פרץ צודק, הוא יודע עם מי יש לו עניין. אתם מייצגים ציבור פועלים? ומי אנחנו? הכבשות השחורות של ציבור הפועלים. אינכם על 8% לא מוכנים להתדיין — כך הצהירה ההסתדרות בעלי התעשיה; ומהי תגובתכם?"

„אי שתפסק האפליה המכוונת על־ידכם במירוד במעמד הפועלים במדינה, או שיווצר משבר גם בענף המכסטיל. או שתופה חלוקה הוגה ושיוונית בין ציבור העובדים במדינה או שניכנס לאנרכיה שאתם והניו אחראים לה. או שהשלטון במדינה הוו יהיה בה שלטון ולא אנרכיה, ואנו נהיה חלק אינטגרלי בעל זכויות במדינה, או שנתנגע ביחד את האנארכיה", כותב בן־קסוס

פיתוח בצי"ם

חברות איה ליבין חנה פור, אלמנות רבי הזובלים מרדכי ליבין ז"ל ויעקב פור ז"ל, שהיו מותיקי הימאים בחברת צים, השיקו ביומים אלה במספנה ליד גלזגו בסקוטלנד שתי אניות משא בנות 18 אלף טון כל אחת (במחיר כ־5 מיליון דולר כל אחת), שהוזמנו על־ידי חברת צים.

שתי אניות נוספות מאותו דגם יימסרו לצים בחודשים מאי ויוני. דובר צים, מר אליהו שרגאי, מסר כי ארבע האניות הוזמנו במסגרת תכנית הפיתוח של חברת צים שאושרה ב־1970 — לאחר רכישת 50% ממניות צים ע"י החברה לישראל — וכוללת בניית 20 אניות בהשקעה של 280 מיליון דולר. מתכנית פיתוח זו כבר בוצעה וכיום נמצאות בבניה עוד 14 אניות בהשקעה כוללת של 180 מיליון דולר.

רז"ן

חשוב למנהלי חשבונות

מכון למיכון, מבצע רישום במיכון של הנהלת חשבונות ומאזנים

מחירים נוחים — בצוע מהיר ומדוייק

נא לפנות טלפון 965882 (אחה"צ)

להווי ידוע כי השטרות שנעשו על־ידי חברתנו לפקודת אהרן עמיהי מרחי הגנים 16 חיפה ואשר פרטיהם מפורטים להלן בוטלו על ידינו ביום 2.2.73 וכל המקבל זכות בהם או משלם עבורם שם את כספו על קרן הצבי.

אלו השטרות:

שטר מס'	מיום	ע"ס	תאריך פרעון
56219	3.12.72	5,000.—	20.3.73
56220	3.12.72	5,000.—	20.4.73
27885	15.1.73	5,000.—	20.5.73

יוטבין מהנדסים וקבלנים בע"מ

דרך העצמאות 37 חיפה

משרד התחבורה

שירותי נהיגה ורכב

הנהלת שירותי נהיגה ורכב שבמשרד התחבורה מודיעה בזה לציבור הרחב

כי ביום 26 בפברואר ובימים 4,5 ו־6 במרץ

יעבדו משרדי הרישוי, כולל סניפי הרישוי בצורה חלקית, בגלל יציאת העובדים לימי עיון.

אנו מבקשים את הציבור הרחב לצמצם את פניותיו למשרדי הרישוי בימים שצויינו לעיל וכן מתנצלים על השיבושים העלולים להיווצר בסדרי העבודה הרגילים.

יהודה איזנשטרק

ממונה על יחסי ציבור

של שירותי נהיגה ורכב

עיריית חיפה

מכרז עירוני מס' 11/73 לבצוע עבודות

1. נושא העבודה המוצעת התקנת ביוב צבורי ע"י תעלה פתוחה, באזור תעשיה, מפרץ חיפה.
2. מסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל בקופה ראשית של העיריה תמורת שבעים וחמש ל"י.
3. פרטים והסברים נוספים אפשר לקבל בחדר מס' 426 בהיכל העיריה.

הצעות שיוגשו ע"י קבלנים רשומים כחוק בלבד, יש להכניס לתיבת ההצעות בחדר 321 בהיכל העיריה, לאחר השלשת ערבות בסך 9,000.— ל"י.

המועד האחרון להגשת הצעות — שעה 12.00 ביום ה' 15 למרץ 1973.

משה פליימן, ראש העיריה

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

מן היציע

תנו לו להשלים את המלאכה

סדרת הצלחותיה של נבחרת הכדורגל — וגולת הכותרת שלהן: התיקו 1:1 עם ארגנטינה — נסכה לאחרונה הרגשת בטחון גם בקרב פסימיסטים, שהיו משוכנעים כי מה שקרה אשתקד בראנגון הוא שיקוף בעד שלוקה הודיים ב־סיאול.

הרגשה זו, יחד עם ספקנות גלויה כלפי המאמן הלאומי אדכתד שמי־לוביץ, מפנה עתה בהדרגה את מקומה לגישה אופטימית יותר ובעקיפין גם ליחס אוהד יותר לגבי האיש האחראי להישגי הנבחרת. גם אלה שאינם מוכנים להסכים בכל לדרכו המקצועית, אינם יכולים שלא להודות כי חולל מיפנה זוטה.

שמילוביץ

הפסד יחיד בשבעה משחקי מבחן, גם שלא כולם הרשימו בביצוע, הם הצלות הכל מאזן כמותר להתפאר — במיוחד אם נזכור את התקופה הקודרה שלאחר התארגנותה המחודשת של הנבחרת, שחזרה מובסת מטורניר הקדם־אולימפי, איבדה בזה אחר זה כמה מכוכביה וגישקה דרכה בעלטה.

עדיין אין זו נבחרת גדולה, בעלת יומה כרוחקות לכת ובחשבה מקורית, יכולת לשמור על קצב אחיד וכשרון להפתיע יריבים מעולים — נבחרת שרוצים היינו כי תעמוד לרשותנו. אך לפחות זו נבחרת להוכת והדרת רצון להצליח; נבחרת המסוגלת להפיק מעצמה תכופות רמה גבוהה רבה יותר מהמקובלת בליגה שלנו, בעיקר שהכדובר לנפשה באותם משקים — הם ראויים להערכה על יכולתם בבדי הלאום.

גם בשבוע שעבר נגד ארגנטינה, כאשר עמדנו על סף מבוכה בקבוצה שלמי, חזרו וגילו בנבחרת ישראל כמה חולשות וליקויים שכבצו תמן אפשרי — למרות אי־ניצול בעיטת 11 המטרים. נקודת התורפה היתה בחוד הקדמי, שבו עדיין ניכר חסרונו של חלוץ בעל כושר פריצה, בעיטה והבקעה, שוודאי היה עושה חיים־בוכה הסכנותה של ההגנה הארגנטינית. המכב הגיוני ה־ יותר את הדעת בעורף, וגם תולית הקישור, הגם שנדמה כי חלקים אלה בנבחרת כאויישים להיום בצורה כספרות — על חשבון צירת עבודת חיוניות באבטחת חלוצים רעגנים החופשים באזור שער היריב.

הבעלה זו נעשה בביפול מופרז כבוד, ובהתקומות אסית מדי עמו בלפוין, אולי מחשש התהכוקי השקרת המצרך ההגנתי בשל כושר ספירן אינו כאפשר ציירות מחית.

אבל סירבול מסוים זה כנראה נובע ללא ספק גם מהעובדה, שנבחרת ישראל היא כיום צירוף של נציגי קבוצות רבות מדי, בעלות אופי וסגנון משחק שונים — תופעה הגובעת את אופיה בנבחרת הלאומית. כל כאמן היה רוצה להיכבת מהרי־ בת אחד־עשר שחקנים כהשע קבר־ צות, שהוא בדרך כלל ההרכב הבסיסי של ישראל. יש לזה השפעה ניכרת על חוסר תיאום ועל הבדלי גישה, ועל כן יהיה זה בלתי הוגן להבוע מנבחרת כזו גם שלמות, ברק ואיכות, המאפיינים רק נבחרות של וירטואוזים, או כאלה המבוססות על שחקני שתיים־שלוש קבוצות בלבד.

* * *

כאן פרישת שפיגל ושפיגלר, קלידרון ורוזנטל — כאשר ערך מניותיו של שמילוביץ היה בשפל המדרגה — נעשתה בחודשים האחרונים עבודה רבה שאסור לבטלה במחיר. האמת היא, כי פעולת הגיבוש, הליטוש והכשרת הסגל מצויה עדיין בעיצומה, כך שמוקדם להרוץ את הדין בלי להתאזר בסבלנות הדרושה עד להפקת המוצר המוגמר.

מבחינה מסויימת מצוי המאמן הלאומי במצוקה לא רק בשל חוסר הוודאות לגבי הכניותיה הקרובות של הנבחרת, בשבועות שלפני סיאול, אלא בעיקר בגלל ההכרה שכל יום התחלף כקרב את קיצו. ההרגשה המעיקה, כי תוקף חוזהו יפוג בכל מקרה בקיץ הממשמש ובא, ודאי אינה מעודדת אותו — למרות שלכאורה השלים זה כבר עם עובדה זו.

רק מאמנים מעטים היו מוכנים לעבוד בכתת כזה, תוך הקרבה עצמית וחריצות ללא גבול, מבלי לעצור רגע ולשאול אם באמת כל זה כדאי רק לשם יוקרה אישית חולפת. השאלה הנוקבת, שנתעוררה באחרונה מחדש, היא אם זה באמת הגמול על עבודה לאומי שהכל רוצים בהצלחתו.

אין זה סוד כי המישרה כבר הובטחה לממלא המקום, כאמן נבחרת הנוער דוד שוייצר; ואין זה סוד, ששמילוביץ יהיה האחרון שיתנגד בפומבי להסדר שנעשה מאחורי הקלעים. אבל הגיעה השעה שמישהו בהתאחדות יאמר בגלוי, כי לא יהיה זה אסון אם טכס חילופי המאמנים יידחה לפחות עד סוף השנה.

החלטה כזו, בזכות בעלי הסופה וסמכות בהתאחדות לכדורגל, חייבת להתקבל ולהתפרסם ללא דיחוי — כדי שלא להותיר אצל שמילוביץ את ההרגשה כי קרב ובגיע הרגע שבו עשה הכושי את שלו.

* * *

גם מי שאינו שותף לדעה כי המאמן הלאומי הצליח — בחוגי הפועל, מכבי וביתייר בהתאחדות — צריך להיות הוגן, אמיץ וכן במידה מספקת כדי להבהיר ולהבטיח לאדכותד שמילוביץ, כי תפקידו אינו מסתיים בסיאול — אם יעבור מכשול זה במאי.

לא תהיה שום סיבה הגיונית למנוע ממנו את השלמת המלאכה, כלומר, איכון הנבחרת והכשרתה לשלב האחרון של המערכה באסיה — להתמודדות הסופית בדצמבר בין מנצחי שני הבתים על זכות ההופעה בגמר הגביע העולמי ב־1974 במינכן.

התרת חוזהו של המאמן שמילוביץ אחרי נצחון בסיאול לא תעמוד בשום כבוון מציאותי, והיה מנוגדת לכל הגיון מקצועי והנוהג דעת־קהל ורצבה.

אין כל סיבה שלא להיכנע כסבך כזה כבר עתה, כדי שהמאמן נבחרת ישראל הניגש יסעו לסיאול בהרגשה טובה ומתוך הכרה שלא יהיה זה בהכרח המבצע המבוהק האחרון שלהם.

י. א.

שליחות בר־סבר ודגן באסיה נדחתה בשבוע

ההתאחדות האנגלית אישרה ביטול ביקור סטוק

כדורגל

ביטול ביקורה של קבוצת סטוק סיטי מהליגה האנגלית הראשונה בכדורגל, עמה אמורה היתה נבחרת ישראל להתמודד ב־6 במארס בבלומפילד, קיבל בסוף השבוע גושפנקה רשמית עם קבלת מברק מהתאחדות הכדורגל האנגלית.

במברק נאמר, כי הנהלת הקבוצה ביקשה מההתאחדות לכדורגל יותר לבטל את ביקורה בישראל בשל „המצב הפוליטי”, ובקשתה ניתן לה.

בינתיים כבר דובר ההתאחדות, יעקב אראל, כי הוחלט לדחות בשבוע את יציאתם של זאב בר־סבר ויוסף דגן לסיור ב־10 עד 12 מדינות אסיאתיות במטרה להביא לכינוס קונגרס יוצא בן הכלל, בתכליתו לבטל את „הספק הבורמי”.

השניים עמדו לצאת היום לדרכם, אולם שליחותם עלולה היתה להיסכל בשל האוירה הפוליטית הלא נוחה. לפיכך הוחלט על הדחיה האמורה.

סיבה נוספת להדחיית המבצע נעוצה בביטול ההשתתפות של הנבחרת בפורטוגל, וביטול ביקורה של סטוק סיטי בישראל — עובדה שהוציאה את הנבחרת ללא מיפגשים בין־לאומיים בטווח הקרוב. ראשי ההתאחדות יבחנו מגעים עם מספר מדינות, במגמה למלא את החלל שנוצר.

208 אלף ל"י מנעו השבתת שידורי הספורט גם אתמול

כאת גדעון אלון
סופר „ספורט הארץ” בירושלים

ההסכם נחתם שלשום * 13 אלף ל"י לקבוצה לאומית לעונה

מסדרי הספורט „שירים ושערים” בגלי צה"ל ו„מבט ספורטי” בטלוויזיה, משודרים אתמול תודות להסכם שנחתם ביום ו' בין נציגי רשות השידור, מועצת השידורים וההתאחדות לכדורגל, לפיו יקבלו כל קבוצות הליגה הלאומית פיצוי כספי של 208 אלף ל"י עבור הנזק שנגרם להן בשל מכדורי הספורט ברדיו ובטלוויזיה.

לאחר דיון ממושך בשבתיים, סוכמו החלטה לפיתוך התבוך כוצעת ההיבהים ב־112 אלף ל"י לשנה בשידורי הספורט של רשות השידור (והבורות שידור הגיחוים הנבכן של המהכבים ברדיו ובטלוויזיה) ואילו רשות השידור הוסיף לסכום זה 96 אלף ל"י והמציאו בהדיב להתאחדות עבור הקבוצות 208 אלף ל"י.

הוחלט גם כי סכום זה לא יכלול שידורי ספורט מיוחדים בטלוויזיה (שידורים ישירים של משחקים בין־לאומיים ומשחק גמר בגביע המדינה), עבורם ישולם הסכום המקובל כיום.

הסכם זה, שיכנס לתוקפו רטרואקטיבית בראשית העונה, יהיה בתוקף גם בעונת המשחקים הבאה, בתוספת ההתקיודיות שיחולו במדד.

על פי ההסכם תקבל כל קבוצה בליגה הלאומית 13 אלף ל"י. נודע, כי נציגי מרכז מכבי סירבו לחתום על ההסכם וביקשו קודם לכן להיוועץ בקבוצותיהן, אולם לאחר שקבוצות מכבי הסכימו לפרטי ההסכם, נמנעה השבתת מכדורי הספורט אתמול.

גביע כספי למכבי יפו

קבוצת הנוער מכבי כספי יפו זכתה אתמול בגביע ע"ש שמעון כספי ז"ל, לאחר שניצחה במשחק הגמר את כדורגלני הנוער של מכבי תל־אביב 0:3 (0:0). את השערים הבקיעו שמואל זוהר (2) ובניהו זיארק. המשחק נערך במגרש מכבי יפו לעיני 3000 צופים. את הגביע למנצחים הגיש בנו של המנוח.

בטורניר, שנמשך שלושה שבועות, השתתפו שמונה קבוצות נוער של מכבי.

לאחר נצחון חוץ מפתיע של מרמורק על הפועל פתח־תקוה (0:1)

מאבק הירידה מתחיל מחדש

גם שמשון במצוקה גוברת לאחר הפסד (2:1) להפועל ת"א * יתרון הכח בפיסגה צומצם ל־2 נקודות — 0:0 ביפו *

6 משחקי תיקו ורק 12 שערים

ליגה לאומית

מאת יהושע שגיא

בפעם הראשונה מאז החלו משחקי העונה — לא חל אתמול, במחזור ה־22, שום שינוי בדירוג הקבוצות בטבלה, חרף תריסר השערים שהובקעו בשבעה מגרשים. אבל מבחינה משמעותית, כאילו החל המאבק מחדש — הן בתחתית, הן בצמרת.

העובדה שהפועל מרמורק, סוגר הטבלה מאז 13 מחזורים, היה היחיד שזכה בנצחון (0:1 על הפועל פתח־תקוה חדש במשחק חוץ), כאשר שני יריביו העיקריים במאבק הבריחה מתחתית הטבלה היו היריבים שנצחו השבת — היא המעניקה למרמורק פתח־תקוה חדש להיבצלות.

אבל לא רק בתחתית הטבלה חל השינוי, הכרמז כאילו מאבק הירידה מתחיל מחדש. גם בצמרת חלה תפנית קלה, כאשר המוביל מאז 7 מחזורים, הכח רמת־גן, איבד באופן צפוי להלוטין נקודה ביפו למכבי המקומי (0:0), כדי להקטין את הפרש הנקודות בינו לבין הדולק אחריו, הפועל תל־אביב שגמל לשמשון תל־אביב על נצחונו במיפגש הקודם (1:4) בדו־שער של יחזקאל חזום (1:2).

הנה כי כן, במחזור הקפוא ביותר של העונה, בו לא שינתה שום קבוצה את דירוגה — צומצם טווח ההצלה של מרמורק כדי 2 נקודות בלבד, ול־2 נקודות קטן גם יתרון המוביל מרמת־גן.

שישה משחקים לא הוכרעו השבת, אבל שתי העובדות המרתקות הן: רק הפועל מרמורק צבר 4 נקודות במיפגש הכפול במחזור זה (פעמים 0:1 עם הפועל פ"ת) ורק הפועל תל־אביב הצליח לגמול ליריבו, שמשון, על נצחונו במיפגש הקודם.

כל היתר הצליחו לכפות תיקו: מכבי תל־אביב שוב 1:1 עם בית"ר תל־אביב (גם בקודם 1:1), מכבי חיפה 1:1 עם בית"ר ירושלים (0:0 בקודם), הפועל ירושלים בימק"א 1:1 על הפועל חיפה (0:3 לחיפה בקודם), מכבי נתניה במגרשו 1:1 עם מכבי פתח־תקוה (שניצחה 1:2 בקודם), והפועל באר־שבע במגרשו 0:0 עם הפועל כפר־סבא (0:0 גם בקודם).

דירוג המבקיעים

שני השערים שכבש אתמול יחזקאל חזום ביססוהו בראש הדירוג, כשהוא מקדים בשלושה שערים את הדולקים אחריו.

- 15 שערים — יחזקאל חזום.
- 12 שערים — יהושע פיינגבוים, משה רומנו.
- 10 שערים — יהודה שהרבני, אברהם נוכה.
- 9 שערים — יצחק בלום, ישראל פוגל.
- 8 שערים — יצחק מזרחי, אליעזר צוייג.

משחקי השבת הבאה

(מחזור 23 — במגרשים
תוצאת המיפגש הקודם)

- מכבי נתניה — באר שבע (3:0)
- הפועל פ"ת — בית"ר י־ם (1:0)
- מכבי ת"א — הפ. חיפה (1:1)
- הפועל ת"א — מכבי פ"ת (0:3)
- מכבי חיפה — שמשון ת"א (3:1)
- כפר־סבא — בית"ר ת"א (1:1)
- הפ. י־ם — מכבי יפו (2:0)
- הכח ר"ג — הפ. מרמורק (0:2)

השוער מיכאל שיינפלד שרוע על גבו לאחר השער הראשון של יחזקאל חזום במשחק הפועל תל־אביב — שמשון. (צילום: אסף קוטין)

עוד פתח תקוה — למרמורק

הפועל מרמורק — הפועל פתח תקוה 0:1 (0:1)
השער: אלי הדר (37).

פתח של תקוה נפתח אתמול בפני כדורגלני מרמורק דווקא בפתח־תקווה, שם ניצחו את הפועל המקומי (0:1) והכיתו למספידיהם הרבים, שעדיין אין בדעתם להרים דגל לבן.

הפתח־תקואים, שהפסידו למרמורק גם במיפגש הקודם (0:1), היו איפוא הראשונים שהעניקו את כל 4 הנקודות לקבוצת המרבד הרחובותי. אין פלא, שהתקרבו בתחתית ליריביהם.

הרחובותים היו ראויים בהחלט לנצחון־החוץ השני שלהם העונה. הם גילו עדיפות בלהיטותם ובהתלהבותם, אם כי פעמים הרגה התנהגות אחדים מהם מהטעם הטוב. הם הירבו להחמיץ, במיוחד בפתיחה, וכשהבקיעו את שערם היחיד — נסוגו לעבר שערם כדי לשמור עליו בכל מחיר.

כדורגלני פתח־תקוה סבלו כחולשה בהגנה, שמשחקה היה נרפה, פרט לשופר ויסוקר. במגרש הביתי, ובמצבם הקשה, חובה היתה עליהם למנוע הפסד זה.

חלוצה המסוכן של מרמורק, סובי שרעבי, לא התבלט הפעם, ואולם כאשר הגיע לרגליו הכדור התבלבלו שחקני ההגנה של היריב, גם בעת שארבעה מהם סוכבו על שערו של ויסוקר. כך היה בדקה ה־7, כאשר שרעבי נותר מול ויסוקר בהשאירו את מגיניו מאחור, אך השוער הדף את הכדור לקרן בלתי מנוצלת. בדקה ה־10 היה זה יורם אורנשטיין, שבעמדה נוחה בעט לחוץ. כעבור ארבע דקות הסיגה מרמורק בעיטת־עונשין בלתי יעילה בתוך רחבה ה־16 של פתח תקוה, הכדור שירה שרעבי נגעף במשקוף השער — והמכו ניתח לחוץ.

מסכת ההתכבות הסתייכה בדקה ה־37. שעובי בעט כהאגף השמאלי בעוצמה הכדור, שעשה דרכו לרויות הפליגה, נהדף בצורה מגויינת ע"י השוער ויסוקר. על הכדור האחור השתלט כאיר חזיקה באגף הימני, הרימו אל פי השער ואלי הד נגח פנימה, ליד הקורה הימנית, ממש מתחת לאפו של ויסוקר.

לאחר הבקעת שערם נראו המארחים להלוהי ראש, אך כבר בשלב זה ההרגשה המבמה מצד שחקני מרמורק לעשות הכל, כדי לשבש את מהלכי היריב. הם נקטו בשיטה השיגרתית והבדוקה של השהיית הכדור במרכז השדה ו„גניבת דקות” ע"י הרחקתו באופן סתמי. ומשסיימו הרחובותים את המחצית ביתרון היה ברור, שינקטו באותה שיטה גם בהמשך.

תהיה זו טעות לומר, שבמחצית השניה גילו שחקני פתח־תקוה יתרון בשדה. הם אמנם שלטו יותר במרכזו, ויזמו את רוב ההתקפות אך אלה הסתיימו ברוב המקרים בקרנות לא מנוצלות. לסיכון מבקש של שער היריב לא הגיעו חוץ מפעם אחת, שבה כמעט השיגו שוויון. בדקה ה־51 מסר כליפה את הכדור לרובינשטיין, שפרץ באגף השמאלי וכנותור לבחד כול השוער מוסקוביץ' — בעט התחתה.

לקראת הסיום התעוררו גם חלוצי מרמורק, ובדקה ה־79 הרים אלי הוד כדור בדוייק אל פי השער, אך עובדי נגח בצורה שלומיאלית בול שער תשוף.

מרמורק: מוסקוביץ, פוסק, דריקס, ווביימם, מדחי, שעובי, צוברי, אורנשטיין, א. הוד, שרעבי, חזיקה. הפועל פתח־תקוה: ויסוקר, א. סטר ביבלקי, י. סאלם, א. סאלם, חביה (בלויישטיין), צלניקר, ווכמן, חייק (פוקס), י. סטוציינסקי, י. רובינשטיין, כליפה. שפט נפתלי איתן לעיני 2.000 צופים בפתח־תקוה.

שמואל קייזר

כובש מרמורק, רוני מוסקוביץ, כאגרף כדור באחד מנסיונות הפועל פתח־תקוה להשיג שוויון. (צילום: אסף קוטין)

שעתו הגדולה של שוייצר הקטן — היתה קצרה מדי

בית"ר תל־אביב — מכבי ת"א 1:1 (0:1)
השער למכבי: משה שוייצר (44). השער לבית"ר: ראובן נבני (45).

שעתו הגדולה של הצעיר משה שוייצר, שכבש אתמול את שערו הראשון בליגה הלאומית, בהעניקו יתרון 0:1 למכבי תל־אביב — היתה קצרה מדי, משום שלא חלפה אפילו דקה אחת עד שראובן נבני הבית"רי הצליח להשוות בדקה ה־45 כדי לסיים בכך את סידרת השערים במיפגש, שבו היו הבית"רים קרובים יותר לנצחון.

מאמן בית"ר יצחק שניאור, שהוליך בעונה שעברה את מכבי לזכיה באליפות, ידע לתכנן לקבוצתו הנוכחית טאקטיקה מוגדרת אשר הוציאה את העוקץ ממכבי תל־אביב שבסיכים לחם על תיקו — ה־14 באותו העונה. כנגד ניכר, כי יוסף מירמוביץ' מבסס עתה את קבוצתו על לקט של כדורגלנים צעירים ומוכשרים, שעדיין לא הגיעו לפרקם.

בדקה ה־12 נאלץ מנחם בלו להרחיק בנגיחה האחרונה מפני השער כדור של ראובן נבני, והמעט לכל אורך המחצית הראשונה התנהל המאבק במרכז השדה, כאשר שני הבלמים — צבי רוזן מזה ואברהם לב מזה — מנקים כדי פעם לחוד תוך נסיון לסייע לחלוציהם להשיג יתרון.

ואז הציגו המכבים שער ראשון: משה שוייצר, שתופקד הפעם בחוד ליה הקיצור וגילה התקדמות רבה בטיפול בכדור, בראיית המשחק, אך עדיין לא במהירות, ניצל בדקה ה־44 כדור שהי הברגלו במרחק רב מהשער: הוא בעט בעוצמה לעבר השער הבית"רי, הכדור פגע בבלום לב, שינה כיוון — ומצא את הרשת.

אבל שמחתו של שוייצר — בנו של כדורגלן הנבחרת משנות החמישים, וכיום המאמן, דוד שוייצר — לא ארכה אפילו דקה. בסיום סידרת מסירות כפולות בין משה צבי לראובן נבני הצליח האחרון להכניע את מליקה. המשחק שוב לא חודש לאחר שער השוויון.

לאחר ההפסקה נמשך המאבק הלא־מלהיב, כאשר שתי הקבוצות מפגינות רפיון, מהלכים לא־מתוכננים ובעט כמאוד מתוך, בשל חוסר יעילות החלוצים. בשלבי הסיום גבר הלחץ הבית"רי שאילץ את צבי רוזן, יחד עם חבריהם להשקיע מאמץ רב, תוך שהם מתחייצים פעמים בקורה שערם, כדי למנוע מהבית"רים השגת יתרון.

בדקה ה־73 נהדף כדור כחוכן של אליעזר צוייג בקורת שער מכבי, ומליקה קלט את הכדור שחזר אליו מהקורה. בדקה ה־87 שוב נהדף כדור בית"רי בקורה, הפעם כבעיטה של בעצה לרכון (החליף 8 דקות קודם לכן את משה צבי), אשר הפתיע בבעיטה מטווח רחוק: הכדור הוכה כידי מליקה, פגע בקורה וחזר לידי השוער המכבי.

מכבי ת"א: מליקה; סמפרג, רוזן, עזו, בלו; סליכן, כ. נבני, שוייצר; כלבי, ברנור, גולן. בית"ר ת"א: ש. דוד; ליצקר, לב, גרשוביץ, הורדר; פרל, י. אברהם, מ. צבי (לרמן); ש. כהן, צוייג, ר. נבני. שפט פינקלשטיין. לעיני 8000 צופים, באיצטדיון בלומפילד ביפו.

יהושע בן־משה

שני שיאים במשקולות

שני שיאים במשקולות, הושגו בליל שבת בקרית־חיים, בתחרויות הליגה הלאומית. מנחם ברקוביץ (הפועל קרית־חיים) שיפר את שיאו במשקל טכיים (חצי כבד) כשקבע 262.5 ק"ג (שיאו הקודם 260 ק"ג). אדי ברנה (מכבי ת"א) קבע במשקל קל כבד 280 ק"ג (שיפור של 2.5 ק"ג לשיאו של בן לולו).

בתחרויות נפלה הפתעה, כשהפועל ר"ג גבר על הפועל עכו, בעקבות פסילה חלקית של עדין חודר רוג. משקולאי רמת־גן צברו 648 ק"ג לעומת 600 ק"ג של עכו. מכבי ת"א גבר על הפועל קרית־חיים 763.2 ק"ג לעומת 742.5 ק"ג.

איתן לדור מחולון, ייצג את ישראל באליפות העולם בצעדת ניווט שתהיה בולי בשוויץ. לדור ניצח אתמול בצעדת ניווט למרחק 15 ק"מ, ביערות בן שמן.

נתניה עלזה רק דקה

מכבי נתניה — מכבי פתח תקוה 1:1 (1:1)
השער לנתניה: ויקטור סרוסי (44); השער לפתח־תקוה זאב זלצר (45, בבעיטת 11 מ').

תוך דקה נקבעה אתמול בנתניה תוצאת המשחק בין מכבי המקומי ומכבי פתח־תקוה. הנתניתים שלא כבשו שער בארבעת משחקיהם האחרונים, היו הראשונים שעלזו בעקבות שערו של סרוסי, אך שמחתם ארכה פחות מ־60 שניות. בהתקפת נגד בידית ביצע המגן יעקב שמואל פעולה בלתי אחראית, כאשר בלם את הכדור בידו. פתח־תקוה השוותה מנקודה הלבנה, בטרם שרק השופט למחצית.

הנתניתים המהדרו אתמול כי מיקומם בתחתית אינו מקרי, אלא תוצאה של יכולת דלה. גזל, צפירה וסרגא בר, שאמורים הוו — כשחקני מרכז השדה — להפעיל את חבריהם, הציגו משחק לא תכליתי וחסר מעוף שהזיק בעיקר לשחקני ההתקפה, שהיו חסרי אונים בזל הגנת פתח־תקוה.

ויקטור סרוסי, מבקיע השער, ראוי לציון מיוחד, תודות לעובדה שההצלחה שלו בבעיטות לשער, במשחק זה היתה מאה אחוז. במהלך המשחק קיבל כדור אחד ראוי לשמו, ופעולה זו אף הסתיימה בשער היחרון.

מכבי פתח־תקוה איכזבה כקבוצה צעורה. אך כידיב למכבי נתניה, הציגה משחק שוטף חסר פטרוס, בו בלטו בעיקר יצחק בקבל הגבון ואב זלצר הותיק.

דקה לפני תום המחצית הכשיל אלברט גזל, כ־20 מ' משער פתח־תקוה. סרגא בר שלח כדור לאפרים צפירה, ספרץ מימין, כדי להגביה כדור לעבר ויקטור סרוסי. קיל, שוער פתח־תקוה, יצא אמנם לקראת הכדור, אך סרוסי, הרצב לסרצים, הקדימו ונגח לרשת.

בפעולה נגדית ראשונה הגביה ספוקויני כדור מימין, ברגלו השמאלית, על פי השער, ויעקב שמואל במקום לנגוח בכדור, הדפו בידו. לשופט הבוזורג לא נותר אלא להצביע על נקודת ה־11. זאב זלצר בעט בדייק לרשת, כדי להשוות.

במחצית השניה ניסו הנתניתים לכבוש שער נצחון, אך בלי הצלחה. בדקה ה־77 הצליח אמנם סרגא בר להוציא את הכדור מידי קיל, ולבנים אותו לרשת, אך השופט הנדחורג הורה על עונשין כנגד בר לקיל כמחאת הנתניתים.

מכבי נתניה: כהן, בלומן, טופרלנבקי, חיים בר, י. שמואל, צבירה, גזל, סרגא בר, ב. שלומוביץ (רוביצשטיין), סרוסי, א. שלומוביץ (חג'ג'). מכבי פתח־תקוה: קיל, רוזנטל, פיינברג, זאב זלצר, כאוה, מאיר מזרחי, מקבל, יצחק זלצר, היבש, יצחק מזרחי (ספיבק), ספוקויני. שפט הבוזורג לעיני 300 צופים בנתניה.

ש. שפיר

הלחץ הניב רק תיקו

הפועל ירושלים — הפועל חיפה 1:1 (1:0)
השער לירושלים: נחום תא־שמע (69); השער לחיפה: מתי שפירא (5).

קבוצת הפועל ירושלים שאפה לגמול אתמול ליריבתה החיפאית על נצחונה המרשים בסיבוב הראשון (3:0), אולם נאלצה להסתפק בתיקו, שהושג 21 דקות לפני הסיום וקיפח בבידת כה את המקומיים.

64 דקות השלו את עצמם אנגלנדר וחבריו כי יחוללו הפתעה גדולה וינחילו להפועל ירושלים הפסד ביתי שני העונה. אולם שערו של שחקן נבחרת הנוער, נחום תא־שמע, שם לאל את שאיפתם.

חיפה (במערך 4־4־2) ניהלה משחק מחושב ומבוקר. מרבית השחקנים גוננו על השער, כשבולט מכולם מגן הנבחרת הלאומית אבא גינדין. במרכז השדה הפעיל אנגלנדר את שני החלוצים המהירים, מתי שפירא וגבי בליטי. לשבחם של האורחים יאמר כי למרות שמספר התקפותיהם היה זעום למדי, הן היו מתוכננות מאד והביכו את הגנת ירושלים.

ירושלים התקשתה לנהל את משחקה הרגיל על הרשא הבוצי והחלקלק. גם היעדרו של שלמה כהטבי היה בעוכריה, ושחקניה שגו בכך שמיצעו בבעיטות לשער היריב בכסירות קצרות. כשרם הגופני הלקוי של מנצור, סיגל והודו היה לרועץ לקבוצה, שרק במחצית השניה הצליחה לחוץ כבד על שערו של הבאוירי.

האורחים זכו במוקדמה השובה כבר בדקה החמישית. בליטי ניצל משגה של חדד התלה, פרץ באגף השמאלי ובעט לכיוון השער; הבלם אוזלאי התקשה בהרחקת הכדור ושפירא שבא בבהירות קבע מקרוב 0:1. השער נפל כרעם ביום בהיר על המקומיים, אולם אט־אט התאוששו יחסי הכוחות. בר־דריכה (17) פרץ לבדו, אבל גינדין המצויין הציל שער. מנגד (25) פרץ שפירא לבדו, אך תובל כחה את אבריו והרחיק לקרן.

שחקני ירושלים החליפו בהפסקה את החולצות הלבנות הספוגות בוץ בחולצות כחולות, אולי מתוך אמונה כי משנה חולצות — משנה מזל... ואמנם, חל אצלם שיפור ניכר. הם הסתערו על שערו של הבאוירי, שנשמר בהגנה צפופה. סיגל (50) ירה בעיטה עזה, אך הבאוירי זינק לטלוליה הציל. האוירה התלהטה, והשופט מנחם אשכנזי שלף 3 כרטיסים צהובים לאורחים (בליטי, שפירא ואנגלנדר). ירושלים סחטה שבע קרנות. הורב'כן (62) בעט בסיבוב כדור קשתי, שהורחק על ידי הבאוירי לקרן. מן העבר השני (65) ירה גינדין בעיטת עונשין מ־16 מטר לפינת השער, אך תובל זינק והציל.

כשהורה השופט על הקרן ה־10 לזכות ירושלים (69), ניתן האות לכיבוש שער המשווה. אלקובי (שהחליף דקות ספורות קודם לכן את מנצור), הגביה כדור קרן, ומתוך פקעת השחקנים הזדקר ראשו האדמוני של תא־שמע שנגח פנימה — 1:1.

הפועל ירושלים: תובל, חדד, ע. כוהכן, אוזלאי, כרילי (צ. יצחק), תא־שמע, סיגל, ס. מזרחי, מנצור (אלקובי), בר־דריכה, הורב'כן. הפועל חיפה: הבאוירי, גינדין, חלך, ליפשיץ, פלד, י. דוד, אינציק, צליקה, אנגלנדר, שפירא, בליטי (לוזנכר). 5000 צופים חזו במשחק בקטמון.

גדעון אלון

דני רום לא שכח...

מכבי חיפה — בית"ר ירושלים 1:1 (1:1)
השער לחיפה: משה אגבי (4). השער לירושלים: ויקטור לוי (32).

דניאל (שמילביץ) רום חזר אתמול לשחקן מכבי חיפה אחרי היעדרות של שנתיים, בגיל 32. המאמן אברהם מנציל היכר עליו במחצית השניה, כדי להפיח רוח חיים בהתקפה החיפאית החלשה ביותר. ואכן, על אף ההפוגה הארוכה, היה זה אותו שמילו שהורגלנו לראותו כמה פעמים. הוא סיכן את השער הבית"רי בעיקר בנגיחות ראש, יצר לחבריו בהתקפה מספר הזדמנויות הגדולה שבהן בדקה ה־90, כשנגח כדור לעבר יחיש שרעבי, שהחטיא מ־3 מ' מול שער השוף.

המשחק היה מהיר ושוטף בעיקר במחצית הראשונה. החיפאים פתחו בתנופה, והבקיעו שער מהיר כבר בדקה הרביעית, כשמשה אגבי חלף על פני שני מגינים ומ־10 מ' בעט פנימה. השער מהלל בפנה גדולה, כשחקני בית"ר החלו ללחוץ על השער החיפאי. בדקה ה־9 נגח צבי אלקיים והשוער ויינברג הציל להתוף. בדקה ה־23 בעט אלקיים דאילן את הכדור החיפאי להשוף לקרן, אך הלחץ הבית"רי נגיב לבסוף עד שער בדקה ה־32: ויקטור לוי, הפעיל בכין חבריו, בעט כדור מ־25 מ' שפקע מהכניקו והדף את הכדור לאחור — 1:1. הלחץ הבית"רי נמשך עד להפסקה.

החיפאים היו נוטי הטון בהתחלת המחצית, בעידוד הקולני של הקהל, שהיה מרוצה מהכללתו של רום בהרכב הקבוצה. בדקה ה־55 אמנם ניצל השער החיפאי, כשתג'ג' בעט בקרוב לפינה. הכדור כבר חלף על פני השוער ויינברג, אולם מבגן ביק הציל בקו השער. אך בהמשך בוח התקיפים על השער הבית"רי. בדקה ה־75 פרץ רום באגף הימני והכשיל קרוב לנקודת הקרן. יואב לוי בעט לצרכו ורום נגח מעל המשקוף. הלחץ החיפאי גבר ובדקה ה־86 בעט יואב לוי כדור עוצמתי, אחרי הבטלה של רום: זה האחרון נגח למרכז כדור שלא נוצל.

מכבי חיפה: וייסברג, בוק, שורגר, דרך, חובבא, ברגר, גרשגורן, י. לוי, בנבהה, אזלר, אגבי (כן שותפו רום ותרצבי). בית"ר ירושלים: סוריגב, חבם, צירמהה, הגוביץ, ב. כהן, ע. כהן, ו. לוי, ניזבן, בן־יעקב, תג'ג', אלקיים (כן שותפו פרטוס ובגלאל). שפט יהשפוט לעיני 4000 צופים בחיפה.

יצחק ביירין

משחק החטאות בבאר־שבע

הפועל באר־שבע — הפועל כפר־סבא 0:0

יואל שהם, השוער המצטיין של הפועל כפר־סבא, הצליח אתמול להוליך נקודה לקבוצתו, בהתצרותה אצל הפועל באר־שבע.

נוכח ביד חבריהם רשמו השחקנים מהתנועה לאין ספור, בעוד שבהעבר השני, לא נרשם אירוע בולט כלשהו ליד שער באר־שבע.

קבוצת כפר־סבא, באה לבאר־שבע כדי להוליך נקודה, וכך הוכבן גם המיפגש הכפר־סבאי, שהתבסס על הגבור המערך ההגנתי, בהתקפה שרתו שניים־שלושה חלוצים בלבד.

העובדה ששתי הקבוצות נמצאות במרכז הטבלה, עצרייה היתה להבטיח לקהל בבאר שבע, משחק פתוח, נאה ורב שערים. בסיום התברר כי הצפיות היו לשוא.

בעוד שבאר־שבע עשתה טעויות, בעיקר במחצית הראשונה, ובבירה בה גם במחצית השניה, לפתח כיד הך נאה, המבינו שחקני כפר־סבא לטריקה הסיום החל בדקת הפתיחה. הם האכבנו רק כאשר נבצא הכדור בסכוך לשערם, בעוד שבשאר חלקי המגרש, לא התעבינו כלל בכדור.

כוכב כפר־סבא — שוהם, ששיחק בהגנה, היה אדריכל האשה המשחק, ומטרותי הפיקודה, להרדים את המשחק, עלתה בידו.

בבאר שבע היו בדך וגוכה הצעירים ביותר, במיוחד במחצית הראשונה, ונסים בלי היה להשיג יתרון לקבוצתם, בלא הצלה.

כבר בפתיחה התחמשו ברד (8) ונומה (11, 14). החטאות כבכבו גם בדקה ה־30 כאשר שבירדר הרחיק לקרן; בדקה ה־44, הצטרף גם צפר למחטיאים.

במחצית השניה נזקפו החטאות חובתם של צבי (50), ברד (57), מה (17), צפר (79).

הפועל באר־שבע: דהאן, כהן, ת. דהן, בנדודה, דקל, בנדוד, עופר, יהן, נומה, ברה, צבי (אביטן). הפועל כפר־סבא: שוהם, קעטן, שבירדר, אברוצקי, גוהלן, שוס, ביי, ברצ'ינסקי, אייכשטיין, רוגה (ינובוביץ). שפט אברהם קליין, לעיני 5000 צופים, באיצטדיון הפירובי בבאר־שבע.

דב עירם

הניחוש הנכון
מוגש ע"י אדיסון

מכבי יפו — הכח ר"ג	X
באר שבע — כפר סבא	X
נתניה — מכבי פ"ת	X
הפועל ר"ג — הפ. חיפה	X
בית"ר ת"א — מכבי ת"א	X
שמשון — הפועל ת"א	2
מכבי חיפה — בית"ר י־ם	X
הפועל פ"ת — מרמורק	2
הפועל אילת — קרית אונו	1
אשדוד — בני יהודה	X
רחובות — מכבי שעריים	2
נהריה — מכבי הרצליה	2
צפת — טירת הכרמל	X

חד וחלק
Eddison platinum
רב שיפועי

ראשון ראשון חביב

טבלת הליגה הלאומית

	משח'	נצ'	תיקו	הפסד	שערים	נק'
1. הכח רמת־גן	22	12	8	2	12—28	32
2. הפועל תל־אביב	22	12	6	4	22—36	30
3. הפועל ירושלים	22	9	8	5	15—31	26
4. מכבי פתח־תקוה	22	9	7	6	29—33	25
5. מכבי יפו	22	8	8	6	15—24	24
6. הפועל באר־שבע	22	8	7	7	28—30	23
7. הפועל כפר־סבא	22	5	13	4	18—20	23
8. מכבי תל־אביב	22	4	14	4	20—21	22
9. מכבי חיפה	22	7	8	7	26—33	22
10. בית"ר תל־אביב	22	6	9	7	21—20	21
11. הפועל חיפה	22	6	8	8	25—23	20
12. בית"ר ירושלים	22	6	8	8	24—18	20
13. מכבי נתניה	22	5	8	9	30—18	18
14. הפועל פתח־תקוה	22	3	10	9	23—16	16
15. שמשון תל־אביב	22	5	6	11	35—25	16
16. הפועל מרמורק	22	4	6	12	33—20	14

ציון־יהודה
קבוצת הביטוח הראשונה בישראל

יפו ציפתה ליותר מהמוביל — ומעצמה

מכבי יפו — הכח רמת־גן 0:0

המיפגש בין הכח רמת־גן למכבי יפו גרם אכזבה מרה לכל אלה שציפו למאבק עז ובעל רמה בין שתיים מקבוצות הצמרת שלנו. 4000 הצופים שמילאו כל פינה במגרש היפואי צר־המידות סבלו כ־90 דקות של שעמום, שפג רק עם השריקה הגואלת של השופט לנשנו לסיום.

הכח לא היטיב לשחק כאלוף שבדרך. רוב השחקנים נתקפו בחולשה בלתי מובנת, ולא הצליחו לבצע אף את הפעולות השיגרתיות ביותר. רק ב־10 הדקות האחרונות חל שיפור מה במשחקו של המוביל, שכמעט זיכה אותו בנצחון. רוני שורוק וביבה יחיאל היו היחידים ששמרו לאורך כל המשחק על רמה מניחה את הדעת. שורוק היה המצטיין בהגנת הכח והדיף את שערו ממספר מצבים בלתי נעימים. יחיאל היה המסוכן בין חלוצי קבוצתו אך בכמה מקרים בגד בו המזל, כשניסה להכריע את גורל המשחק. שהרבני, פרקש וג'רבי, הנותנים בדרך כלל את הטון בקבוצה, היו אתמול צל של עצמם ונכשלו שוב ושוב בהלכי הכדור הפשוטים ביותר. מספר הזדמנויות מצוינות שניתנו לשהרבני להבקעת שערים, התחמצו על ידו בצורה שאינה מתאימה לשחקן בדרגתו.

גם אצל יפו התנהלו העניינים בצורה יגעה למדי. החל מן הדקות הראשונות ניתן היה להבחין, כאילו מעוניינים המארחים לסיים את המשחק בתיקו חסר שערים.

הופעת היפואים היתה אדישה להלוטין, כשרק ליאון ובלום מגלים חריצות יתר. למיכאלי בשער היו כמה מיבצעים מוצלחים, שהותירו את שער קבוצתו נקי. משה אוגנה, שקנה לו מקום של קבע בנבחרת, לב המפגין שכרע נוסף יכולת דלה במדי קבוצתו.

מכבי יפו: מיכאלי, סדריגה, ליאון, ויללבראסטיין, ביבין, פ. לוי (אלעזר) אוגנה, גולדברג (הירש), קינצליך א. בכר, בלום. הכח ר"ג: כאנו, ש. כהן, הפסל, פיטל, ציפרניק, שורוק, כ. יחיאל, מסינג, פרקש, שהרבני ג'רבי. שפט לנשנו, לעיני 4000 צופים במגרש מכבי יפו.

רפי לוי

נתן הירש בהתקפה יפואית מסוכנת על שער הכח ר"ג.

חזום גמל לשמשון

הפועל תל־אביב — שמשון תל־אביב 1:2 (1:2)
השערים להפועל: יחזקאל חזום (4, 16); לשמשון: עמוס נבנן (5).

הפועל תל־אביב גמל לשמשון על נצחונו הגורב בסיבוב 1:4, במשחק בו התמודדה סגנית המובילה והגבית המאספת. רמת כדורגל נאותה הופגנה רק בפרק הזמן שבו הובקעו השערים, וזה הסתיים אתמול לאחר כרבע שעה. הפתיחה הזכירה לכל את המשחק הקודם: שני שערים תוך חמש הדקות הראשונות, כדורגל מלהיב ומהיר. בעיטות לשער, סצניות בהגנות והחטאות שוערים.

עקב הולכתו הכמושכת של מרכז השדה התל־אביבי, נטלו עליהם שני החלוצים הפורים והמסוכנים של הקבוצה את תפקיד חלוקת הכדורים ואספקתם. אולם בניגוד לפיינגבוים, היה חזום בהדגרות לכמה התחלות בשנה בשליכתו ובהתבתו עם הכדור, בבעיטותיו ובנגיחותיו, שאך במקרה הניבו רק שני שערים.

אצל שמשון היתה התמונה הפוכה. בהיעדרו של משה רומנו, הוטל העומס בחוד ההתקפה על החלוץ המבריק ביותר בליגה שלנו, גדעון דמתי. הוא הפגין בפתיחה רמה טובה, ומכו במשחק הקודם הצליחה הגנת הפועל האיטית לבלום את דמתי רק בעבירות.

בדקה השביעית חלף דמתי בפריצה מסתררת על פני קסטרו והזכיינרבין, והוכשל. אל בעיטת העונשין שבעט שוקיאן מרחוק 25 מטר זינקו עמוס נבנן בגה־הקומה והשוער אריה בהירה. זה האחרון ספק נדהף ספק שבט את הכדור להגד שערו, אך בר־יהונתן, שבעט את הכדור בעודו באויר, נהם לראות את הקשיבורה באצבעו לכרכז המגרש.

היה זה רק דקה אחרי ש־12 אלף הצופים הוו בשער נאה שכבש יחזקאל חזום. בירהכוביץ בעט מהאגף הימני וטעות של השוער שיינפלד ביציאתו אל הכדור מצאה את חזום שנגח לרשת.

בדקה ה־16 צבר חזום כשליש מהדבגרי השמשוני ללא הפרעה, חלף על פני שוברו האחרי שלג, ומקו ה־16 בעט ושלח כדור לפינה, שאליה קפוד ידיו של שיינפלד והגיע, כדי לקבוע 1:2 להפועל.

בדקה ה־36 הגיע תורו של דמתי לפרוץ, אך הוא הוכשל במרחק 22 מטר מהשער. הדיקר בעט כדור ענודערין בפלא קוורה.

בדקות אלה החל לדרוך כוכבו של גדעון קסטרו, שהוצב כשומר ראש אישי לדמתי, ולא שגה עוד. הנבגן המרה נפל כליל בצוקתו של היריב. שמשון נקט בכל כך בטקטיקה של כדורי גובה, שהורכו מהאגפים לשחקנים הגבוהים צרפתי, דמתי ונעבן, שלכווזם הצטרף כדי פעם גם דרוקר בגבוהיהם רבות העצמה. סייע להם רבות השוער בזירגנ, שגילה חולשה רבה בגיהוי לכדורי הגובה, מאה רובב ההיף לא תבדד בצורה המוצלחת ביותר, אך התוצאה לא נשתנתה.

הפועל ת"א: בזירגנ, בר־יהונתן, פרכים (פרנקו), רהבינוביץ, קסטרו, גולדשטיין, א. כהן, פיינגבוים, בורדכוביץ, חזום, ברנר (דליקובסקי). שמשון: שיינפלד, ה. יעקב, דרוקר, פוס, חיון, שלג, צרפתי (צ. מזרחי), שוקיאן, דמתי, נעבן, כמהאוי. שפט שחם.

אמנון ברק

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בעיטה חפשית

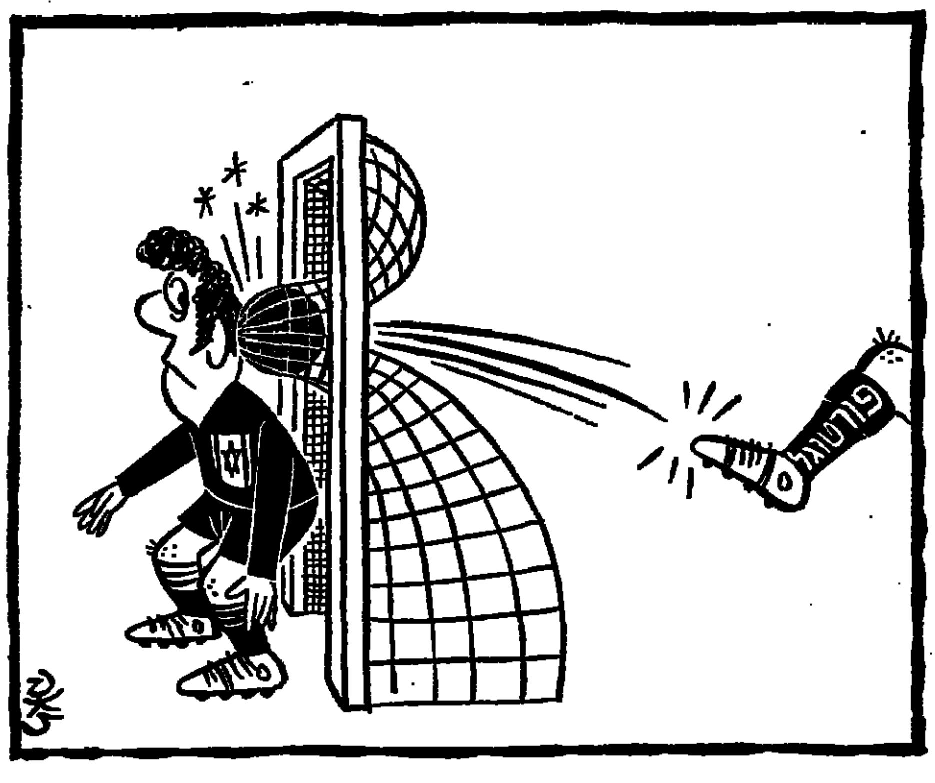

מנקין ונוימרק שמרו על יוקרת האלוף נגד מכבי ר"ג — 67:81

נצחון חיוני למכבי חיפה באשדות יעקב — 61:69 ★ הפועל ת"א — גבת 69:84 ★ שני משחקים נדחו

כדורסל

מאת שאול איזנברג, סופר „ספורט הארץ"

מזג האויר החורפי פגע בליל־שבת במשחקי הליגה הלאומית בכדורסל. שני משחקים (הפועל מגידו — הפועל ירושלים וביתי"ר ירושלים — הפועל בית־דוד/בית־אלפא) לא נערכו, בעוד שכמה אחרים התנהלו תחת גשם וברוחות עזות.

במשחק המרכזי ברמת־גן הצליח האלוף, מכבי תל־אביב, לשמור על מעמדו האיתן בפיסגה כשגבר על מכבי רמת־גן 81 : 67. הפועל תל־אביב התאושש מתבוסתו בירושלים בנצחון 84 : 69 על הפועל גבת/יגור. מכבי חיפה, הנלחם על מקומו בליגה, זכה בנצחון חוץ חשוב על הפועל אשדות־יעקב 69 : 61.

מכבי ת"א — מכבי רמת־גן 81 : 67 (42 : 24)

כל מי שציפה לנסיון של הרמת־גנים להפתיע את התל־אביבים — התאכזב. כי מכבי תל־אביב, תוך משחק הגנה משובח, הכניע את יריבו ללא תנאי וכבר בהפסקה הוליך ביתרון 18 נקודות. לאחר ההפסקה גדל יתרון התל־אביבים עד כדי 70 : 45 (!), ורק הרפיית המתח בסיום איפשרה לרמת־גנים לצמצם ל־81 : 67. אריק מנקין היה הכדורסלן הבולט בקבוצה התל־אביבית, ואפשר היה לשבוע נחת גם מהופעתו המתחדשת של גבי נוימרק. בין הרמת־גנים בלט רק סטיב וקסמן, בעוד שלארי גורדון התפיא רבות ובריאן ניומרק נתפס לתולשה רבה. קלעו למכבי תל־אביב: מנקין 20, נוימרק 14, שוורץ 13, לזיה 10, ברקוביץ 10, ברודי 8 ושטרקמן 6. לרמת־גן: וקסמן 23, גורדון 22, זילברמן 12, קמינסקי 4, ניומרק 3, מוזס 2 ופריינג 1. שפטו מירובסקי ורבינוביץ, לעיני 1000 צופים ברמת־גן.

הפועל תל־אביב — הפועל גבת/יגור 84 : 69 (43 : 34)

למרות ששיחקו כמעט כל המחצית הראשונה ללא כוכבם באריי לייבוביץ (רגז על השיפוט, עזב את המגרש בדקה הרביעית וחזר רק סמוך למחצית), לא התקשו כדורסלני הפועל תל־אביב לגבור על הקבוצה שהקדימה אותה בטבלה. המחצית עוד היתה שקולה (6 : 6, 12 : 12 ו־18 : 18), אך בהמשך הוליכו התל־אביבים ביתרון של עשר נקודות, לפחות. כל המחצית השניה התנהלה תחת גשם שוטף ובדקה ה־26 אף הופסק המשחק ל־15 דקות. טורנשיין וריקלין היו הטובים בתל־אביב, ואילו יגאל בלס בגבת/יגור.

קלעו להפועל תל־אביב: טורנשיין 31, ריקלין 19, אפלשטיין 12, לייבוביץ 10, ברוזילי 8, מלג 2 וחקל 2. לגבת/יגור: יגאי 25, שיפמן 15, גינדין 12, בן־יהודה 7, זסלבסקי 6, יורוצאלי 2 ושנלר 2. שפטו פיסטינר ונחמה, לעיני 2000 צופים בתל־אביב.

מכבי חיפה — הפועל אשדות־יעקב 69 : 61 (36 : 35)

אפשר היה להבין את צהלת החיפאים בהשמע שריקת הסיום. שכן, זכו בנצחון חוץ חשוב במאבקם נגד הירידה, בתום קרב שקול ומרתק. שש דקות מהסיום עדיין היתה התוצאה שקולה — 52 : 52, אך היה זה החיפאי זאב כגן שהקנה את הנצחון היקר לקבוצתו.

קלעו לחיפה: כגן 30, אבדיבו 14, שייבנרים 6, איזיק 6, ביטר 5, כץ 2, מנבה 2, תור 2 וקיסלוב 2. לאשדות־יעקב: גיב 24, מילר 12, מלמוד 10, אייל 5, ביטון 2 ורימלד 2. שפט חסון וסגל, לעיני 800 צופים באשדות־יעקב.

גבעת־ברנר/נען — הפועל קרית־חיים 62 : 88 (47 : 38)

רק בעשר הדקות הראשונות הצליחו הקריתיים לזעות יריב שקול למארחיהם (19 : 19). בהמשך נתנו המקומיים את הטון במגרש וזכו בנצחון קל באלמנט. קלעו לגבעת־ברנר/נען: מוסקוביץ 22, פימנטל 15, גינדין 14, כהן 10, ניר 10, זאב רייס 8, אלתר 2 ופרדמני 2. לקרית־חיים: צבי עזבר 18, אגם 14, הירש 10, פרדמן 8, דר 6, כץ 4 ומרום 2. שפטו שאלתיאל ושגב לעיני 800 צופים בגבעת־ברנר.

מבלת הליגה בכדורסל

1.	מכבי ת"א	14	1054:1465	27
2.	מכבי ר"ג	15	1228:1319	25
3.	הפועל ת"א	15	1340:1383	25
4.	הפועל מגידו	14	1122:1182	24
5.	גבת/יגור	15	1155:1215	24
6.	הפועל י־ם	14	1105:1207	23
7.	גבעת־ברנר	15	1161:1191	23
8.	ביתר י־ם	14	1223:1132	20
9.	קרית חיים	14	1221:1136	19
10.	מכבי חיפה	15	1185:1078	19
11.	ניר־דוד	14	1213:1059	17
12.	אשדות־יעקב	15	1379:1019	15

בעיטת־11 בדקה ה־90 באשדוד הדיחה את בני־יהודה מהפיסגה הדרומית (2:2)

חולון (0:4 נגד באר־יעקב) מובילה בנקודה ★ יתרון חדרה בצפון גדל ל־5 נקודות

מאת רפי לוי, סופר „ספורט הארץ"

סיום השליש השני בליגה א' גרר אתמול שוב חילופי מקומות בין שתי הקבוצות הרצות צמודות זו לזו בצמרת המחוז הדרומי, הפועל חולון ובני־יהודה.

בני־יהודה, שהוליכו שבוע, נאלצו אתמול לפנות את הבכורה ליריביהם החולונים. בני־יהודה, שיצאו למאבק קשה באשדוד נגד הפועל המקומי, הוליכו עד לדקה האחרונה ביתרון 2:1, ואז נקבעה בעיטת 11 מ' לזכות אשדוד, אותה הפך תם לשער שוויון.

שער יותר מולם של החולונים, שאירחו את הפועל באר־יעקב וניצחו 0:4.

בנצחון חולון, מול התיקו של בני־יהודה, החזיר את החולונים לראש הטבלה ביתרון של נקודה.

במחוז הצפון גדל יתרון הפועל חדרה ל־5 נקודות, לאחר התיקו במשחק בין הפועל עכו להפועל הרצליה (0:0). חדרה עצמה זכתה בנצחון על האחרונה בדירוג, גבעת־חיים (1:3).

המשחק שעמד להתקיים בצפת, בין הפועל המקומי להפועל נהליאל, בוטל ע"י השופט בגלל ערפל כבד שאפף את המגרש ולא איפשר את קיומו של המשחק.

מחוז דרום

● הפועל אשדוד — בני־יהודה 2 : 2 (0 : 1). כאשר עמד המשחק על סף הסיום, ונצחון בני־יהודה בשער 1:2 נראה בלתי נמנע, פסק השופט על בעיטת 11 מטרים לזכות אשדוד. אלי תם, כובש השער הראשון לזכות אשדוד (52), בעט את הכדור בדייקנות לרשת מהנקודה הלבנה ונישל את שחקני בני־יהודה מן המקום הראשון. בני־יהודה כבשו את שני שעריהם במשחק ע"י עדני (14) ועזורי (65). שפט י. בן־יצחק, 60000 צופים באשדוד.

● הפועל חולון — הפועל באר־יעקב 4:0 (1:0). נצחון קל לחולונים משעריהם של לפרדון (17, 48, 65) ולנשנו (83). שפט א. גאון, 3000 צופים בחולון.

● מכבי שעריים — הפועל דימונה 1:0 (0:0). שעריים הפתיעה בנצחון חוץ על דימונה, הידועה כקבוצת בית ספוטית. את שער הנצחון כבש פלד בדקה ה־63. שפט ממן, 2000 צופים בדימונה.

● הפועל יהוד — הפועל רמלה 1:2 (1:1). מאבק עיקש בין שתי קבוצות מהחלק העליון של הטבלה. אלקלעי (4) וש. שטן (65) כבשו ליהוד. ד. שריקי (30) זיכה את רמלה בשער היחיד. שפט ר. אריה, 1500 צופים ביהוד.

● הפועל בת־ים — מכבי רמת־עמידר 1:3 (1:2). לאחר יתרון לעמידר משער של הפנר בדקה הראשונה, הפכו שחקני בת־ים את הקערה על פיה וניצחו בזכות שלושת שעריו של אלי לוי (26, 43, 80). שפט ת. כהן, 500 צופים ברמת־עמידר.

● ביתר רמלה — הפועל ראשון־לציון 2:5 (3:0). כשר מצויין של חלוצי רמלה שזכו את קבוצתם בנצחון גבוה ומוחץ. השערים לרמלה: ברדוגו (5, 20, 88), ברכה (4) ושיקוה (89). לראשון: הלמן (60) ויונגר (85). שפט גיב, 2000 צופים ברמלה.

● הפועל אילת — הפועל קרית־אתא 1:3 (1:0). משחק הדיף בין שתי הקבוצות הסוגרות את הטבלה. שמטוני מקרית־אתו עורר שביב של תקוה לנצחון בקבוצתו, כאשר הקנה לה יתרון ראשון במשחק (43). האילתים השיבו במתקפות נגד וכבשו שלושה שערים רצופים ע"י ארז (56), רודלס (75) ובר (85) שזיכו אותם בנצחון החשוב. שפט ג. כהן, 2000 צופים באילת.

● הפועל לוד — הפועל בית־שמש 2:3 (1:1). הלודאים, שנקלעו לאזור המסוכן, השקיעו מאמצים רבים לזכות במשחק, ואלה נשאו פרי. השערים ללוד: הרשקוביץ (39, 76) ושיטרית (68 — בבעיטת 11). לבית־שמש: ליברטי (35) ועבוש (63). שפט אלפסי, 1500 צופים בלוד.

ליגה א'

מחוז צפון

● הפועל חדרה — הפועל גבעת־חיים 1 : 3 (0 : 1). משחק קצות בין המוליכה בטבלה מחדרה, לבין האחרונה, גבעת־חיים, שהוכרע לא בנקל ע"י חלוצי חדרה בשלבי הסיום. עצמון (34 — בבעיטת 11), ארגז (71) ויאנג (74) כבשו לחדרה, מול שער בודד של צירבנקה מגבעת־חיים. שפט פרוסט, 1500 צופים, בחדרה.

● הפועל הרצליה — הפועל עכו 0 : 0. הרצליה כפתה תיקו על הקבוצה מעכו השואפת להמשיך ולהחזות יריב לחדרה במרוץ לאליפות. שפט פרחוסקי, 1500 צופים, בהרצליה.

● מכבי הרצליה — הפועל נהריה 1 : 0 (0 : 0). לאחר סידרה כשלונות רצופים חזר מכבי הרצליה חוכה בנצחון משער של סיומו בדקה ה־40. שפט בכר, 1000 צופים, בנהריה.

● הפועל רמת־גן — הפועל כנרת 1 : 0 (0 : 0). 6 דקות לסיום זיכה הרמת־גני בן־הרוש את קבוצתו בנצחון, בשער שהבקיע לרשת הקבוצה האמיצה מנצרת. שפט חלבי, 1000 צופים, ברמת־גן.

● הפועל מחנה־יהודה — ביתר נתניה 2 : 1 (1 : 1). נצחון חשוב של מחנה־יהודה במאמציה להמלט מן האזור המסוכן. רוזנשיין כבש ראשון לנתניה (5) וכעבור 10 דקות הגיב בעדני בשער משווה. דקה לפני הסיום כבש עקרבי את שער הנצחון למחנה. שפט שלם, ללא קהל, בפית.

● הפועל מגדל־העמק — הפועל קרית־שמונה 0 : 0. מאבק שקול בו הצטיינו הגנות שתי הקבוצות. שפט מטלוביץ', 500 צופים, בסירת־הכרמל.

● הפועל טבריה — הפועל טירת־הכרמל 1 : 1 (0 : 1). הטבריינים לא הצליחו לנצל את מגרשם הביתי להשגת נצחון שימלט אותם מן האזור המסוכן. ר. ששון היקנה יתרון לטירה (43) שנמחק ע"י הטבריני ש. לוי (63). שפט גרינברג, 1500 צופים, בטבריה.

ליגה א' — דרום

1.	הפועל חולון	20	11—31	32
2.	בני־יהודה	20	17—38	31
3.	הפועל יהוד	20	26—32	25
4.	מכבי שעריים	20	22—30	24
5.	הפועל רמלה	20	22—23	23
6.	ביתר רמלה	20	30—27	21
7.	הפועל דימונה	20	24—19	21
8.	הפועל בת־ים	20	28—27	19
9.	רמת־עמידר	20	32—31	18
10.	באר־יעקב	20	31—25	18
11.	הפועל אשדוד	20	29—26	17
12.	בית־שמש	20	31—26	16
13.	הפועל לוד	20	36—29	16
14.	הפועל אילת	20	29—19	13
15.	ראשון־לציון	20	43—31	13
16.	קרית־אתו	20	32—17	11

ליגה א' — צפון

1.	הפועל חדרה	20	12—43	34
2.	הפועל עכו	20	18—29	29
3.	מכבי הרצליה	20	17—27	25
4.	הפועל ר"ג	20	23—31	25
5.	טירת הכרמל	20	22—31	24
6.	הפועל הרצליה	20	25—25	22
7.	קרית־שמונה	20	32—23	21
8.	הפועל צפת	19	35—25	19
9.	ביתר נתניה	20	20—26	18
10.	מגדל־העמק	20	30—25	17
11.	הפועל נהריה	20	19—19	16
12.	בני־נצרת	20	29—20	16
13.	מחנה־יהודה	20	26—16	16
14.	הפועל טבריה	20	24—18	15
15.	הפועל נהליאל	19	25—15	12
16.	גבעת־חיים	20	38—19	9

סנדרלנד כפתה תיקו 2:2 על מנצ'סטר סיטי בגביע

ליברפול חזרה לראש הליגה האנגלית

לונדון, 24 (ע"ר). קבוצת הליגה השניה, סנדרלנד, הצליחה לכפות היום תיקו 2:2 על מנצ'סטר סיטי בסיבוב החמישי בגביע האנגלי, במשחק שהיה במנצ'סטר.

היהודה מהליגה השניה שהבטיחה השתתפותה ברבע הגמר, היתה לוטון־טאון שניצחה במשחק חוץ בולטון מהליגה השלישית 0:1. איש עסקים מלוטון הבטיח כי יעניק סכום של 10,000 לי"ש אם תזכה לוטון בגביע.

מחזיקת הגביע, לידס, ניצחה את וסט ברומיץ' 0:2 וה„פיינליסטית" מאשתקד, ארסנל, יצאה לצפון אנגליה וניצחה את קארלייל מהליגה השניה 1:2, משעריהם של אלן בול ובוב מקלינטוק.

גיבור השבת היה קווין הקטור, שכבש שלושער והיקנה לדרבי נצחון דרבי על קווינס פרק ריינג'רס מהליגה השניה — 2:4.

קובנטרי הכניעה את האל 0:3 וצ'לסי ניצחה במשחק חוץ את שפילד ונסדיי 1:2, בעוד שוולבס הסתפקה בנצחון דחוק (0:1) על מילוול.

ליברפול שוב בראש ★

לאחר מחזור היום בליגה הראשונה, השתווה ליברפול לארסנל במספר הנקודות ושבה להוליך בטבלת הליגה, עם 44 נקודות, כשגברה על איפסוויץ' 1:2. בכך השוותה ליברפול גם את מספר משחקיה לאלה של ארסנל, ששיחקה היום בגביע.

לידס יונייטד תופסת את המקום השלישי בטבלה, עם 40 נקודות ושני משחקים חסרים, לאחר שגם היא הופיעה היום בגביע.

יתר התוצאות: לסטר — שפילד יונייטד 0:0, ניוקאסל — נוריץ' 0:1, סטוק — וסטהאם 0:2, טוטנהאם — אברטון 0:3. לא נערך המשחק מנצ'סטר יונייטד — קריסטל פאלאס.

מנשנגלאדבאך ניצחה 0:6 ועלתה למקום השלישי

בון, 23 (יו. פי.). קבוצת הכדורגל המערב גרמנית בורוסיה מנשנגלאדבאך עלתה למקום השלישי בטבלת הליגה לאחר שהכניעה במנרשה את קבוצת בוכום 0:6.

באיירן מינכן מוסיפה לצעוד בראש ביתרון ניכר (36), אף שנפרדה בשבת בתיקו 1:1 במשחק־חוץ עם שאלקה. פורטונה דיסלדורף, השניה בדירוג, סיימה בתיקו (2:2) עם שטוטגרט, כשלה ולמנשנגלאדבאך מספר נקודות זהה — 29. קלן ירדה למקום הרביעי, בעקבות הפסדה לבראונשווייג 2:0.

ליגה ב'

ויינברג ובן־דוד שותקו באחווה

המחזור השני בליגה ב' החל אתמול. קבוצת אחווה חיפה מצפון ב' חיזקה שורותיה בשני שחקני העבר של הפועל חיפה המשמשים כיום כמאמנים מצליחים בליגה א' צפון: אורי וינברג (כאמן הפועל חדרה) ומישאל בן־דוד (הפועל טירת הכרמל). השנים עזרו לקבוצתם החדשה אחווה חיפה לנצח את ביתר בנימינה 1:3 לאחר 0:0. שניהם שיחקו במערך ההגנה של הקבוצה. משחקה של אחווה היה בשעות הבוקר.

אחה"צ ניהלו את קבוצותיהם — אורי וינברג הוביל את קבוצתו הפועל חדרה לנצחון 1:3 על הפועל גבעת־חיים, ובן־דוד סיים עם קבוצתו הפועל טירת־הכרמל בתיקו בטבריה 1:1.

★ צפון א': הפועל בית־שאן — הפועל קרית־אתא 1:1 (1:1), הפועל חצור — ביתר הל תגן (2:0 — אי הופעה), ביתר עכו — ביתר טבריה 0:0, ביתר חצור — הפועל תל־חנן 1:2 (1:0), בני עכו — הפועל אפיקים 1:2 (1:1), הפועל קרית־ים — הפועל כפר־רופין 0:0, הפועל קרית־נצרת — מכבי קרית־ביאליק 2:4 (1:2). הפועל קרית־חיים — ביתר קרית שמונה 1:3 (1:2).

★ צפון ב': הפועל נתניה — מכבי השרון 0:1 (0:1), אחווה חיפה — ביתר בנימינה 1:3 (0:0), מכבי חדרה — מכבי זכרון־יעקב 0:3 (0:0), הפועל זכרון־יעקב — הפועל גבעת־אולגה 0:1 (0:1), ביתר דב — אבן־יהודה 1:2 (0:0), הפועל עפולה — ביתר אליעזר 0:1 (0:0), הפועל בנימינה — הפועל גבע־הכרמל 1:1 (1:1), מכבי פרדס חנה — הפועל רעננה (לא נערך בגלל אי הופעת שופטים).

★ דרום א': הפועל כפר־שלם — הפועל רמת־השרון 0:2 (0:2), הפועל כפר־קאסם — ביתר רמת־גן 0:0, ביתר יפו — מכבי השקמה 2:2 (0:2), הפועל צפון — הפועל גבעתיים 0:1 (0:1), הפועל אור־יהודה — ביתר לוד 1:1 (0:0), הפועל ראש־העין — הפועל גני־התקווה 1:2 (0:2), מכבי חולון — מכבי בת־ים 1:2 (0:2), ביתר בת־ים — ביתר חולון 1:1 (0:0).

★ דרום ב': ביתר אשדוד — מכבי קרית־גת 0:1 (0:0), מכבי יבנה — מכבי באר־שבע 1:1 (1:1), הפועל קרית־מלאכי — ביתר באר־שבע 1:2 (1:1), הפועל אשקלון — נס־ציונה 0:2 (0:0), הפועל שיכון־המזרח — הפועל ירוחם 1:1 (1:0), מכבי רמלה — הפועל אופקים 0:1 (0:1), מכבי רחובות — הפועל מרחבים 0:3 (0:0), ביתר אשקלון — הבירה 2:4 (1:1).

כפפות הזהב מפרדס־כץ ויפו נפרדו בתיקו 8:8

מתאגרפי כפפות הזהב מפרדס כץ ויפו, נפרדו בליל שבת בתיקו 8:8, בתחרות לנוער שהיתה בפרדס כץ. בקרב המרכזי הכניע הלל קבוב (יפו) בנוק־אאוט את יצחק עובדיה (פרדס כץ).

אתלטיקה

שיאי עולם בריצת 3 מייל ובהדיפה

ניו־יורק, 24 (אי. פי.). האתלט הוותיק טריסי סמית שיפר את השיא העולמי בריצת שלושת מייל באולם, בעוד שהאתלט מוצק הגוף, ג'ורג' וודס, שיפר את השיא העולמי באולם בהדיפת כדור ברזל. סמית עבר שלושה מייל (4827 מטרים) ב־13:07.2 דקות ותיקן את השיא הקודם של ג'ורג' יאנג — 13:09.8 דקות, שנקבע ב־1969. בכדור ברזל הרחיק וודס את המכשיר ל־21.27 מטרים.

האלוף האולימפי, הסוביאטי ואלרי בורזוב, שוב סיים שלישי בריצת 60 יארד (6.1). המנצח היה הטרינידאדי היידלי קרופורד, שגמא את המרחק ב־6 שניות.

נתנאל פנטילט — אלוף מכבי במרוצי שדה

נתנאל פנטילט ממכבי ת"א, ניצח אתמול באליפות מכבי במירוצי שדה. פנטילט עבר 5 ק"מ בשדות, ליד הקאנטרי קלאב, ב־16:46.6 דקות בהקדימו את חיים ג'רסי, אף הוא ממכבי ת"א — 18:02.0 דקות. יאיר פנטילט שהשתתף במרוץ, סיים במקום רביעי.

בנוער עד גיל 18, ניצח עומר סקיטל שעבר 3800 מ' ב־12:55.5 דקות.

במרוץ לנערות, עד גיל 18 למרחק 1250 מ' ניצחה בתיה חלפון מראשון־לציון — 4:35.8 דקות.

במרוץ לנערות עד גיל 15, ניצחה מירית ולדמן שעברה 1250 מ' ב־4:36.6 דקות.

מרתף התחביב
עסוק בתחביב יוצר
מיני כדורגל, טיסנאות
מרוצי מכוניות, שיט סירות,
הרכבות ותדרוך מקצועי.
מערכות בקרה אלחוטיות.
ועשרות תחביבים
מרתף התחביב
רח' הס 20, ת"א טל. 51458
נשמח לכבד את כרטיס ה„דיינרס קלוב" שלך.

בזה הננו מודיעים כי שטר מקרן ע"ס 20,000 ל"י (עשרים אלף ל"י בלבד) בחתימת הרציף בע"מ, י. דוב וא. קרמר שניתן באפריל 1966.

בצד השני של השטר היה רשום:

שבי 26.5.67 שולם בשק 45400 בליל סך 2,000 ל"י

שבי 15.11.67 שולם בשק 63579 בליל סך 8,000 ל"י ס"ה נגרע 10,000 ל"י.

ב"ה 10,000 ל"י. בפצות השמד השטר.

דוד פרידלנדר

מוצרי ILFORD בשרות המדע • הרפואה • התעשיה
הצלום לחובבים ומקצוענים
שני הסרטים החדשים
ILFORD
HP 4 FP 4
להגדלות מוצלחות בנירות המפורסמים
ILFOBROM
מבריק מצ־מט
להשיג בכל בתי־המסחר המובחרים לצלום
הסוכנים: א. ברנר ובניו בע"מ
BERNER

לאסתר ואברהם בנימינוב

ברכות לבביות להכנסו בעול מצוות של בנכם

עופר

פקידי „הארץ"

רחל דרוטמן יעקב בבר

נשואים

מודנה (איטליה), יום ד', י"ב באדר א' תשל"ג (14.2.73)

לכל ידידינו, לקוחותינו וספקינו

שברכונו ביום חגנו

לרגל חנוכת

אולמות התצוגה והמכירה

תודה מקרב לב!

רותי ואליעזר גרונדמן

אגרון בע"מ

ההנהלה וחבר העובדים

למר שמואל פדרמן

שנבחר לנשיא התאחדותנו

למר יצחק בלוך

שנבחר ליו"ר הנהלת התאחדותנו

שפע ברכות להצלחה בתפקידיכם

צוות עובדי התאחדות בתי מלון בישראל

הבעת תודה!

אני מביע בזאת את תודתי והוקרתי

למר נתן פורת

מנהל המחלקה לרשומות רפואיות בבית הדר־דפנה בתל־אביב — עבור טיפולו המסור, המהיר והלבבי בבקשותי ושהה מעבר לנדרש במלוי התפקיד

בכבוד ומוקרה יעקב בקונוביצקי J. BAKAN, Melburn, Australia

יצחק שדה (באמצע), מימינו: יגאל אלון, משמאלו: משה דיין

חשוב למורים ולתלמידים!

האנשים שעשו את ההיסטוריה

אם אתם מחפשים חומר מענין ומתאים לשנת הכ"ה למדינת ישראל, תמצאו אותו בסידרה המיוחדת המתפרסמת בקביעות על דפי „הארץ שלנו", השבועון לנוער.

בגליון הקרוב של „הארץ שלנו":

יצחק שדה - אבי הפלמ"ח

בטול שטר

הננו לבטל בזה שטר מס. 25056 לפקו בן ציון הינמן בחתימת ראש צורים קבוצת בני עקיבא להתישבות חקלאות שתופית בע"מ ע"ס 10,000 ל"י שזמן פרעונו 25.2.1973 כל המשתמש בשטר זה מביא כספו על קרן הצבי.

תכשיטי „טיב" בע"מ
יצרני יהלומים ותכשיטי זהב
משובצים ביהלומים, פנינים ואבנים טובות
אולמי תצוגה ומכירה:
ירושלים, רח' המלך ג'ורג' 10, טלפון 02—226156
תל־אביב, רחוב בן־יהודה 41, טלפון 03—225273
נתניה, רחוב ליליינבלום 13 טלפון 053—22145

משרד התחבורה / המועצה הלאומית למניעת תאונות

דבר רק"ח!
מדיניות הממשלה - סכנה לשלום

ההתקפה הנפשעת של כוחות צבאיים ישראליים על 2 מחנות פליטים בלבנון במרחק של 200 ק"מ מגבול ישראל, שגרמה להרג רב של גברים, נשים וילדים — הוא המשך להתקפות הצבאיות האחרונות נגד סוריה ומצרים. בכל המקרים הללו עברו כוחות ישראל את קווי הפסקת האש וחדרו לשטח המדינות השכנות.

פעולות תוקפניות תכופות אלו וכן היירוט הנפשע של מטוס הנוסעים הלובי, שגרם ל־100 הרוגים, הם ביטוי לזלזול בחיי אדם, ומבחינה מדינית - המשך החבלה של ממשלת ישראל בכל יוזמות השלום הבינלאומיות.

לתוקפנות צבאית ישירה זו של שליטי ישראל יש להוסיף את ההכרזות של ראש הממשלה, גולדה מאיר ושל שר הבטחון מ. דיין, בדבר הקמת ישובים ישראליים בכל השטחים הערביים הכבושים ובדבר התנגדות הממשלה לכל הסדר שלום הכרוך בנסיגה מהשטחים הערביים הכבושים.

מדיניות תוקפנית והרפתקנית זו של ממשלת ישראל מכוונת להחמיר את המצב, לסכל כל יוזמת שלום בינלאומית ועלולים להביא לחידוש המלחמה.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית — רק"ח, מתוך דאגה לעניין השלום והבטחון מגנה את המדיניות התוקפנית של הממשלה. קוראת לכל שוחרי השלום בישראל להתלכד במאבק נגד המדיניות הסיפוחיסטית של ממשלת מאיר־דיין ולמען הסדר שלום צודק ויציב בין ישראל לבין המדינות הערביות.

הודעת הלשכה הפוליטית
של המפלגה הקומוניסטית
הישראלית רק"ח

21.2.1973

עיריית חולון

מכרז מס' 27/73

עיריית חולון מבקשת בזה על קבלת ...קות להקמת מוסד על יסודי ל־...ואה עיונית ומדעית־טכנולוגית ל־...ים הערות נפגעי שיתוק ע"ש ...רהם הרצפלד.

...את חומר המכרז אפשר לקבל ב־...ף ההנדסה בעיריה, חדר 109, ...ורת תשלום של —.100 ל"י.

...יש להגיש ערבות בנקאית או בנ־...ית בהתאם לדרישת גזבר העיריה ...עור של 6% מערך ההצעה לת־...פה של 3 חדשים, אחרת לא ...בא ההצעה לדיון.

...רשאים להשתתף במכרז זה רק ...בלנים רשומים לעבודת נושא ...מכרז, בהתאם ל„חוק רישום ה־...בלנים לעבודות הנדסה בנאית — ...שכ"ט 1969" ותקנותיו. על המ־...ש לצרף אישור מתאים על דר־...גו וסיווגו, אחרת לא תידון ועדה ...כרזים בהצעתו.

...את ההצעות יש להגיש במעטפות ...ורות למזכיר העיר לא יאוחר מ־...14.3, שעה 17.00.

...העיריה משאירה לעצמה את ה־...ת לחלק את העבודה בין שני ...לנים או יותר, לפי ראות עיניה.

...מומחיות והנסיון של המציעים ...ו שיקול בעת הדיון על מסירת ...ודה, ואין העיריה מתחייבת ל־...ל את ההצעה הזולה ביותר או ...הצעה שהיא.

פ. איילון, ראש העיר

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו

תיק עזבונות 788/73

...בענין: צוואת המנוח יהושע ...פופורט (הידוע גם בשם אובסי־...פורט), שנפטר באוסטרליה ב־...1.11.71

...המבקשת: כהה רפופורט, ...לבורן, אוסטרליה, על ידי ב"כ ...ד ז. גורדון מתל־אביב, דרך ...45.

הזמנה לקיום צוואה להכנוי מנהל עזבון

...הריני מזמין בזה כל אדם להת־...ד בבית המשפט תוך ארבעה עשר ...ים מיום פרסום הזמנה זו וליתן ...ם מדוע לא הוכח, לא תקוים ...י תירשם הצוואה האחרונה של ...נוח הנ"ל ומדוע לא תינתן הצו־...ו קיום הצוואה למבקשת, ומדוע ...א יכונה מנהל עזבון לפי בקשה ...מבקשת, כאם לא כן יגיש בית ...משפט ליתן העדה וצו אלה כאשר ...מן צ כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו

תיק עזבונות 795/73

...בענין: צוואת המנוח ברכוס־בר־... טרגנהיים ז"ל, בעל ת.ז. במספר ...830.

...המבקשת: איגנבורג הרמינה נוב־...עסקה בבית טרגנהיים מאנגליה, ...לת פספורט בריטי במספר 733530, ...ע בארץ, המיוצגת ע"י ב"כ עו"ד ...ר. ציסמן, כתל־אביב, רחוב ...זה הלוי 42.

הזמנה

...הריני מזמין בזה כל אדם להת־... תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה ...בבית המשפט וליתן טעם, מדוע ... יינתן לגבי איגנבורג הרמינה ...קובסקה מבית טרגנהיים, צו קיום ...אה ומינוי כנהל עזבון, על ה־...לסלין, הזכויות, החובות והמקר־...ין של המנוח הנ"ל. שאם לא כן ...ן בית המשפט צו זה כטוב ב־...ניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

הכל בבל בלוב
בלוח הכפול

אוניברסיטת בר־אילן

המחלקה לקריטנולוגיה
מזמינה את הצבור להרצאתו של

מר יעקב שמשון שפירא.

שר המשפטים

על הנושא: **„דרכי חקיקה"**

שיתקיים אי"ה ביום חמישי כ"ו באדר א' תשל"ג (1.3.73) בשעה 6.00 בערב באודיטוריום שבבניין המינהלה בקרית האוניברסיטה.

קונים שמלות בסטוקים

לפנות: ת. ד. 2339 תל־אביב

ביום כ"ז באדר א' תשל"ג

1.3.73

הפסקת מכירה של הבולים הבאים:

- בול הארי"י הקדוש (0.70 ל"י)
- בול שנת הספר הבינלאומית (0.95 ל"י)
- בול תחנת הקרקע בעמק האלה (1.00 ל"י)

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי באר־שבע
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, באר־שבע, הופקדה שינוי תכנית מפורטת הנקראת „שינוי מס' 119/03/5 להכנית מפורטת מס' 2, מס' ד' שינוי יעוד למגורים וסופרמרקט גוש 38061", ביחד עם התשריט המצורף אליה.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנון וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

י. ורדיגמן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

5.2.1973

חימום סמליק
בכל יום ששי
במוסף השבועי של הארץ

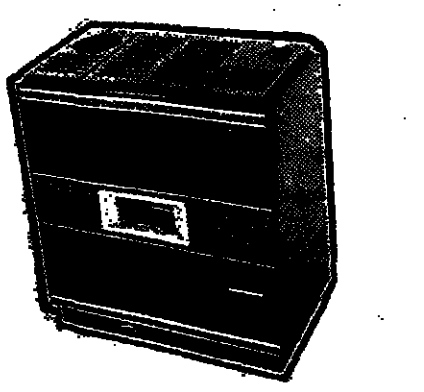

תנור חימום **אמקור**

- חמום מרכזי בכל הדירה עם קמין אסמור המותאם לגודל דירתך ✱ דגמי 1973 — חדישים ומעוצבים להפליא

ועוד שפע פרסים יקרי־ערך

מתנדב,

אם יש לך שאלה? שאל ותקבל תשובה טלפן לתכנית „עם כל הלב"

קול ישראל 03/266225
היום בין השעות 11.00—11.45

המרכז לשרותי התנדבות

ב"ה

עיריית תל-אביב—יפו
המועצה הדתית לתל-אביב—יפו
הועדה המכינה את בחירת
רבני העיר לתל-אביב—יפו

להלן החלטת בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, בהרכב כב' השופטים: מ"מ הנשיא י. זוסמן, א. ויתקון וי. קיסטר, בעתירה שהוגשה נגד העיריה, המועצה הדתית והועדה המכינה, למנוע המשך פעולות ההכנה ופרסום מכרז לבחירת רבני עיר ת"א־יפו.

„המשיבים ופרקליטם עו"ד י. מונק הודיעו, לפי הצעת בית המשפט, שלעת עתה, לא ייקבע מועד סופי להגשת הצעות למכרז, אלא המועד הסופי ייקבע בעתו, וכמובן שהמכרז כבר פורסם, יפרסמו המשיבים הנ"ל תיקון למכרז בהתאם לכך. על סמך ההודעה האמורה ביקש בא כח העותר לבטל את העתירה, ולבקשה זו נעתר בית המשפט והעתירה מתבטלת."

✱

אנו מודיעים איפוא בזאת, כי המועד שנקבע במכרז לבחירת רב עיר לת"א־יפו, שפורסם בעתון ביום ט"ז באדר א' ש.ז. (18.2.73) אינו סופי ותבוא עליו הודעה בנפרד.

פינחס שינמן
יו"ר הועדה המכינה את בחירת רבני העיר
לתל־אביב—יפו

האם הצטרפת כבר אל ציבור המנויים של

מדע

עתון מדעי לכל

הזמנה גם אתה על אלה היודעים מה מתרחש בעולם המדע והטכנולוגיה.

בחוברת האחרונה (מספר 3 בכרך י"ז) תוכל לקרוא על: ... ... — ... ... עבודתו המדעית של ד"ר חיים ויצמן; פלוטוניום — 244 נתגלה על־פני כדור־הארץ; ... ... „המלוחה" האחר של כדור־הארץ.

וכן הרצאות המדע מן העולם ומן הארץ, המדורים הקבועים, תכנות ורשימות שונות.

מחיר החוברת הבודדת —.3 ל"י. דמי התחימה לכרך י"ז —.15 ל"י.

יוצא לאור על־ידי

מוסד ויצמן לפרסומים במדעי הטבע והטכנולוגיה
ירושלים. רחוב המלך ג'ורג' 23, טלפון 233252

לכבוד
מוסד ויצמן לפרסומים
במדעי הטבע ובטכנולוגיה
ת"ד 801, ירושלים 91000

אבקש לחתום על כרך י"ז של „מדע". מצ"ב —.15 ל"י (בשיק או בהמחאת דואר לפקודת מוסד ויצמן לפרסומים).

השם ______

הכתובת ______ מיקוד ______

חברת השקעות
של בנק המזרחי המאוחד בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח—1968

ניתנת בזה הודעה, כי החברה פרסמה ביום שלישי י"ח באדר א' תשל"ג (20.2.1973) תשקיף בדבר הנפקה של:
278,460 מניות רגילות א' בנות —.1 ל"י
ו־354,962 מניות רגילות בנות —.10 ל"י

מתוך הנפקה זו מוצעות 354,962 מניות רגילות למוכ"ז בנות —.10 ל"י לבעלי המניות הרגילות הקיימות ולבעלי אגרות חוב הניתנות להמרה במניות רגילות, לפי יחס של מניה אחת מהנפקה זו לכל שתי מניות קיימות, שתוחזקנה על ידם ביום 27 בפברואר 1973 או לכל —.25 ל"י ערך נקוב של אגרות חוב הניתנות להמרה במניות, שתהיינה רשומות על שמם ביום 27 בפברואר 1973 (לא יובאו בחשבון עודפים שאינם מתחלקים ב־2), במחיר של —.11 ל"י המניה.

עותק מהתשקיף העתק מהיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

טפסי בקשה להקצאת מניות ועותקים של התשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק המזרחי המאוחד בע"מ ואצל בנקים אחרים או סוכני ניירות ערך הנמנים עם חברי הבורסה לניירות ערך בתל אביב.

לפי תנאי התשקיף על מבקשי המניות להגיש את בקשותיהם לחברה בצרוף תלוש מס' 9, המחובר לתעודת המניות למוכ"ז, באמצעות בנק המזרחי המאוחד בע"מ, סניף ניירות ערך, רח' אלנבי 113, תל אביב, ביחד עם התמורה המלאה של המניות המבוקשות, לא יאוחר מיום 15 במרץ 1973 בשעה 12.00.

החתימה על המניות הובטחה במלואה על ידי בנק המזרחי המאוחד בע"מ.

הודעה זו לא תחשב כהזמנה לצבור לרכוש את המניות המוצעות.

משרד־החקלאות
המחלקה למחירים, סובסידיות ושיווק

אל סיטונאי תוצרת חקלאית
(ירקות, פירות, ביצים, עופות, דגים, בקר)

המחלקה למחירים ושיווק במשרד החקלאות מודיעה לכל הסיטונאים של תוצרת חקלאית כי התאריך האחרון לחידוש רשיונותיהם לשנת 1973 הוא 28.2.73.

סיטונאי שיעסוק במסחר לאחר 1.3.73 ללא רשיון תשלל ממנו תעודות הובלה בדרכים וכן יהיה צפוי לתביעה משפטית.

א. חלובלסקי
מנהל המחלקה

עיריית אשקלון

1. מכרז פומבי מס' 4/73 — להוצאת אשפה בשכונת שמשון אשקלון
2. מכרז פומבי מס' 5/73 — להוצאת אשפה באזור התעשיה אשקלון

עיריית אשקלון מבריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים שונים לבצוע העבודות הנ"ל.

בדבר פרטים וטפסי המכרז תמורת סך —.20 ל"י לכל מכרז נא לפנות למזכיר ועדת המכרזים, בחדר 208.

המעונין להשתתף במכרז זה יגיש לעיריה הצעת מחירים לתנאי המכרז ב־2 עותקים על גבי הטפסים המקוריים שהומצאו לו וישלח אותם בדואר רשום בלבד במעטפה סגורה לפי הכתובת: „עיריית אשקלון, בציון מספר המכרז", לא יאוחר מ־27.2.1973.

על מגיש ההצעה לצרף ערבות בנקאית או המחאה בנקאית לטובת העיריה או, אם מגיעים לו כספים מהעיריה, לצרף הוראה בלתי חוזרת לעיריה מאושרת ע"י הגזברות להקפיא כספים המגיעים לו מהעיריה, ע"ס —.5,000 ל"י למכרז מס' 4/73 ו־—.3,000 ל"י למכרז מס' 5/73 למשך 3 חודשים מתאריך הגשת ההצעה ועד להתימת החוזה, אחרת לא תדון הועדה בהצעה.

העיריה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא ושומרת הזכות להפחית או להגדיל היקף העבודה, למסור את העבודה לקבלן אחד או יותר, לפי ראות עיניה.

אברהם בלפבלב, ראש העיריה

אשקלון, 18.2.1973

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי קרית אתא
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה, קרית אתא, הופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקראת „תכנית מס' כ/95 — שנוי יעוד חלקה 87 וחלק מחלקה 88 בגוש 11010 מאזור מגורים לאזור לבנין צבורי" — המהווה שינוי לתכנית מיתאר קופריסאי — ביחד עם התשריט המצורף אליה.

כן נמסרת בזה הודעה כי שינוי התכנית האמורה משפיע, לגבי שטח תחולתו, על תכנית מפורטת מס' 31 — תכנית כפר אתא. ואלה השטחים הכלולים בתכנית:
גוש 11010 חלקה 87 וחלק מחלקה 88.

כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותה רשאי, תוך 2 חדשים מיום פרסומה של הודעה זו, להגיש התנגדות בדואר רשום לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

צ. הרר
יו"ר הועדה המקומית
להכנון הבניה קרית אתא

כ"ג אדר א' תשל"ג
25.2.73

עיריית קרית אתא

מכרז מס' 45/72 (חוזר)

בדבר תוספת 2 כתות לימוד בבית הלמוד תורה ביה"ס הממלכתי בקרית אתא

1. מוזמנות בזה הצעות קבלנים רשומים לבנית 3 כתות לימוד בבי"ס „תלמוד תורה" ויהי המיסודים בקרית אתא.
2. את הטפסים והתכניות תמורת —.50 ל"י שלא יוחזרו וכן הסברים אפשר לקבל במשרד מהנדס העיר כל יום (פרט לימי שלישי ושישי) בין השעות 09.00—12.00.
3. את ההצעות במעטפות סגורות ועליהן הכתובת „מכרז מס' 45/72" יש להכניס לתיבת ההצעות בחדר מהנדס העיר לא יאוחר מיום ז' אדר ב' תשל"ג (11.3.73) בשעה 12.00.
4. על הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית בסך —.3,000 ל"י לתקופה של 2 חדשים מתאריך הגשת ההצעה.
5. כל שנוי ו/או מחיקה בתנאי, תנאי ההזמנה, בטפסים או ברשימה הכמויות המחירים וכן אי צרוף ערבות בנקאית, או אי מילוי כל הסעיפים ברשימת הכמויות והמחירים, יפסלו את ההצעה.
6. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא.

צ. הרר, ראש העיריה

25.2.73

תנחומינו
לד"ר משה קרפ ומשפחתו
במות **אביו** ז"ל

ד"ר ורסנו יצחק ומשפחתו
ד"ר מירז דוד ומשפחתו
ד"ר גרי אלכסנדר ומשפחתו
ד"ר ניצן מנחם ומשפחתו
ד"ר פרצלן אלבלך עתליה ומשפ׳

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של
ד"ר **פאול הירש** ז"ל
ממיסדי מוסדנו
ומביעים את תנחומינו הכנים למשפחה האבלה

הנהלת בית החולים אסותא
הרופאים וחבר העובדים

האגודה למלחמה בסרטן בישראל
מודיעה בצער רב
על מותו של
ד"ר **פאול הירש**
ממייסדי האגודה וסגן היו"ר שלה
במשך שנים רבות
ומביעה תנחומים למשפחה

לחברנו
המהנדס **רפאל סודאי**
משתתפים באבלך במות
אחיך ז"ל

חטיבת המהנדסים
חברת חשמל לישראל בע"מ

לד"ר **שמעון פאפו**
מנהל האגף להגנת הצומח
תנחומינו באבלך על מות
אמך ז"ל

כימ-עמי בע"מ
חימיקלים לחקלאות

אנו משתתפים בצערו של חברנו
דן גל
במות עליו
אביו ז"ל

אגד
ההנהלה והחברים

לחברנו **דן גל**,
אתך באבלך הכבד על מות
אביך ז"ל

סניף „אגד" — באר-שבע

לחברתנו לעבודה
ישראלה הנדל
משתתפים באבלך

מחלקת פמ"ז
בנק לאומי תל-אביב

חיה פרייס
מורתנו היקרה
אנו משתתפים באבלך במות אביך
אברהם יורש ז"ל
בעבודתך החינוכית הברוכה מוצאי נא ניחומים

בית חינוך תיכון עירוני ג׳
ירושלים

מדור שרותי המטה
המטה הארצי – משטרת ישראל
משתתף בצערו של
סמל־שני **יוסף בש**
במות עליו
אחיו ז"ל

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

ראיונות סוף השבוע

בן אהרון תוקף המנהלים הטכניים באל על

(ע). מזכ"ל ההסתדרות, מר יצחק בן־אהרון, אמר ביום ו' שיש חלקים בציבור, והמנהלים הטכניים של אל על הוכיחו זאת מחדש, שאין להם הפיסה נכונה של הגבלות בכל מאבק מקצועי הם חסרי־מקבעת גי־בורית, ולא כל שכן חסרי הרגשת אחריות כלפי המפעל שהם עצמם טיפחו אותו.

מר בן־אהרון, שדיבר בראיון שי־שודר בתכנית הגור השבועי ברדיו הוסיף, כי קיימת בארץ אוירה המזי־נה שביתות פראיות של פריקת עול. "אני משוכנע שההסתדרות היתה הג־ורם היחיד שהתייצב נגד הגילויים של פריקת־עול, אולם האיפה הז־איפה בחברה הישראלית יש בה כדי להרשיע את החברה ולא את ההס־תדרות".

על השאלה כי ישא בהוצאות הז־נזק הכבד שנגרם לאל על, השיב, כי זו בעיה משפטית, ולדעתו ההב־רה והמדינה צריכות לבצות כלוא הדין בשאלה זו.

השטחים

בהשיבו על השאלות בקשר להב־רוהיו האחרונות בעניני השטחים השיב, כי הכותרות שנתפרסמו ב־עתונים על הכרזות אלה היו מעוו־תות. "אני כניח, שעלול להתפתח מצב, אם יעברו עוד שנים אחדות של לא־שלום ולא־מלחמה, והער־בים יסרבו לחתום אתנו על הסכם, כי אז אנחנו נהיה זכאים ואולי גם חייבים לקבוע גבולות שלנו לפי טעמנו. בעניין זה קיבלתי איזו הגד־רה המקובלת על מישהו אחר, שה־שלום עלול להיות אקט חד־צדדי של ישראל האמיתי, שמטה אין להסיק שעלינו לקיים אותן גבולות שהער־בים כופים עלינו, משום שאינם רו־צים לחתום אתנו שלום, כי איש מ־אתנו לא החליט לעשות את קווי הפסקת האש הנוכחים לגבולות קבע", הבהיר בן־אהרון.

בהקשר לכך הוסיף "כי אם במשך שנים רבות אין הסכם עם הערבים, אין אני חייב להחזיק באותם קווים, אם נגיע למסקנה שהם לרעתנו. שי־קול דעת כזה, באין צד שיתנום את־נו על גבולות בר־הגנה, יש בכוחנו לתבוע גבולות שאנו רוצים להחזיק בעצמנו כגבולות קבע. אני בדעה שהקילומטראז' אינו קובע את הכמ־ות: והבעיה היא מתי, היכן ובאלה תאים לקבוע את גבולות הקבע. זה שיקול מדיני, ולאו דווקא אם נבצא את השותף לחתימה", אמר.

אשר לתכניותיו בכל הנוגע לכהו־נה נוספת כמזכ"ל ההסתדרות אמר, כי אינו יכול להשיב על כך בהיב. ההכרעה, הוסיף, בידי תנועתו, והוא אינו יכול להמשיך בתפקיד בלי הנ־אים. "אני לכשעצמי אהיה מאושר לסיים את שליחותי בהסתדרות. עם זאת אני נכון לדון ולברר שאלה זו בתנועה".

רימלט: ועדת חקירה ממלכתית

הקמת ועדת חקירה ממלכתית בענין המטוס הלובי הציע ביום ו' היו"ר התורן של הנהלת גח"ל ויו"ר המפלגה הליברלית, ח"כ אליעזר רימלט.

ד"ר רימלט, שדיבר במועדון ה־הנדסי בתל־אביב, ציין, כי על ועדת כזאת רק לאסוף העובדות ולפרסמן בפני דעת הקהל העולמית בעקבות מסע הצביעות המתנהל נגדנו. ה־עובדות שיפורסמו על ידי ועדה כזאת חשובות למען דעת הציבור הכלל־בשהיות וגם למען הציבור ביש־ראל.

הדובר אמר, בקשר להצעות להק־ים ועדות חקירה בינלאומיות, כי דרישות כאלה לא הועלו בעת ש־הופל מטוס אל על בשמי בולגריה ובעת הטבח במינכן. לגבי דרישת צרפת לשתף נציגיה בוועדת חקי־רת, אמר כי זו עוות פנים שתל־

סגיה של צרפת, המשתפת פעולה עם הקיצוני והתוקפני באויבינו.

בגין על ולדהיים

ח"כ מנחם בגין אמר, באסיפת תלמידים בראשון לציון ביום ששי, כי מזכיר האו"ם, התובע הקמת ועדת חקירה בין־לאומית, לא הגיש תביעה כזו אחרי הטבח המכוון בלוד ובמינכן, בעוד על הזוועות ההן נהלו לא רק המרצחים אלא גם הממשלות של מדינות ערב. אך מע־בר לעמדה כפולה זו, יש להזכיר לד"ר ואלדהיים ולאחרים כי ישראל היא מדינה ריבונית, גם על פי מגילת האו"ם.

תמיר: לא מוכנים להכיר בריבונות ישראל

סופר "הארץ" בחיפה מוסר: "אסון המטוס בסיני אירע משום שמד ה־שנה השטית שישראל נתונה במצור המאיים על עצם קיומה ונדרשת לאמצעי הגנה דרוכים. האחריות למצב זה רובצת על שליטי ערב והאחראי שיכול להצביע עלינו ב־אצבע מאשימה הוא השליט הלובי שערך תהלוכת נצחון לרוצחי מינ־כן" — אמר ח"כ שמואל תמיר בהרצאתו ביום ו' במועדון ההנדסי בחיפה.

ח"כ תמיר הדגיש כי גם על רקע האשראי כרחוק הלכת שאנו נותנים לצה"ל מותר לשאול שאלות ולהק־שות על מעשים. אולם עם כל זאת חייבים אנו להדוף באורח מוחלט את הגל העכור חסר הפרופורציה של הסתה נגד ישראל מצד גורמים אוי־בים ועוינים. לדעת ח"כ תמיר ה־שיסוי הזה מצד גורמים עוינים, כולל העתון "וואשינגטון פוסט", מוכיח שטרם מוכנים להכיר בכך שמדינת ישראל היא מדינה ריבונית ככל מדינה אחרת.

בר־לב על עומק אסטרטגי

שר המסחר והתעשיה, מר חיים בר־לב, אמר אתמול ברדיו כי "כל עוד אנחנו יושבים על תעלת סואץ אין לדעתי סיכוי סביר למצוא הסדר שלום עם מצרים". הוא מאמין ב־יתרונו של העומק האסטרטגי, אבל בין התעלה לבין הגבול הבינלאומי יש הרבה קווים, בעומק שונה, ש־לכולם יתרונות אסטרטגיים בלתי־מבוטלים". לכן, אם אנחנו נזוז אי־פעם מהתעלה — אין זה אומר ש־ויתרנו באופן אבסולוטי על היתר־רונות שהמרחב והגובה־השטח יכולים להקנות לנו", אמר.

בעיות הטלוויזיה

(ע). הצעה להקים ועדה שתבדוק את בעיות הטלוויזיה נוכח משבר האימון בין ההנהלה לעובדים, הע־לה ח"כ אברהם כץ, חבר מליאת רשות השידור בעתון העתונאים ש־נערך בליל שבת בבית העם בירו־שלים.

מר כץ אמר, כי דרושה בדיקה בטלוויזיה לאחר פירסום של מועצת העובדים המאשימה את ההנהלה ואת הועד המנהל בבזבוז ובאי־ניצול ציוד יקר וקיום אבטלה סמויה ב־קרב העובדים. מר כץ הוסיף, כי הועדה תבדוק גם את סיבת אי־שביעות הרצון הכללית בקרב ה־ציבור מרמתה של הטלוויזיה.

מר אהרון כידן, חבר הועד ה־מנהל, אמר כי שעתיים וחצי של הבניות שידורים בטלוויזיה אינן יכולות לספק את כל הדרישות. ל־דעתו יש להוסיף לכך גם את צניעות המשאבים של כשרונות, ידע וטכ־ניקה בתפקיד המצומצם של הטל־וויזיה. מר כידן הודה, כי במאמץ מה אפשר לכפר את הרמה, בתנאי שיתנו יותר סמכויות למנהל הטל־וויזיה. מר דניאל בלוך, חבר מליאת

רשות השידור ויו"ר אגודת העתו־נאים בירושלים אמר, כי גם בתנ־אים הנוכחיים של תקציב ומשאבים אפשר לעשות הרבה יותר לשיפור רמת התכניות.

מר ישעיהו תדמור, כמנהל הטל־וויזיה, טען נגד הביקורת על ה־טלוויזיה ואמר, כי לדעתו היא טובה ומגישה את התוכניות הקנויות ה־טובות ביותר שאפשר להשיג, וגם בתוכניות מהפקה עצמית אין כ־אלה שאינן ראויות לשידור, כפי שהדבר קורה בשירותי טלוויזיה ב־חו"ל. מר תדמור הבטיח, כי בשי־דורי הקיץ המתחילים באפריל יש מענה לכמה משאלות הציבור.

"כסאות פקירים" באוטובוסים בחיפה

(ע). עשרות נהגי אגד ב־כרמל היפה הופתעו באחרונה כאשר גילו כסכרים הקועים ב־כסאותיהם. משטרת כרתב חי־פה עצרה שני רפדים צעירים, תושבי הכפר סגור שליד עכו, העובדים במרפדיית אגד. הם חשודים בהטמנת מסמרים בעש־רות מושבי נהגים. עתה מבק־שת המשטרה לקבוע, מה הניעם למעשה זה.

התפטרו המנהלים המסחריים של צים־קווי נוסעים

מאת סופר "הארץ" בחיפה

המנהלים המסחריים של צים קווי נוסעים, החברה המפעילה את ה־מעבורות דן וגלילי, הגישו בימים האחרונים התפטרותם והיא נתקבלה על ידי מנכ"ל החברה, רב החובל נכרוד אשל.

המתפטרים, ה"ה יואל זילברברג ואפריים ברייגר, נימקו צעדם, כפי שנמסר, על רקע חילוקי דעות עם המנכ"ל בדבר שיטות הניהול של החברה ומדיניותה.

משלחת־בריאות מגיעה מרומניה

משלחת־בריאות כרומניה הכוללת את סגן מיניסטר הבריאות מר אלכ־סנדרו קולוקירסקו ושני רופאים, מראשי משרד הבריאות הרומני עומדת להגיע היום לישראל לשם חילופי ידע ושיתוף בשדה הברי־אות. המשלחת, שתשהה בארץ שטה ימים, תיפגש עם שר הבריאות ר־ראשי משרד הבריאות וכן תבקר במוסדות בריאות.

שדה ירושלים ייחנך מחר

מאת סופר "הארץ" לעניני תעופה

שדה התעופה של ירושלים (עט־רות) ייפתח מחר ב־11 לאחר שי־פוץ ממושך.

מסלול התעופה הקודם של הש־דה, שהיה גלי, עבר שיפוץ יסודי: אורכו כיום כשני קילומטרים ורוחו־בו 45 מ'. שופץ גם חלק מהטרמינל.

נפתח כנס ההסת' הרפואית האמריקאית

(ע). כ־1000 רופאים ומדענים מ־ארה"ב ומישראל וכן מאות אורחים ומוזמנים, נכחו במוצאי שבת ב־היכל התרבות בת"א בטכס הפתי־חה של הכנס הבינלאומי של ההס־תדרות הרפואית האמריקאית הנערך בישראל.

בירכו מנכ"ל משרד הבריאות ד"ר ברוך פדה, סגן ראש עירית תל־אביב, מר צבי קלמנוביץ'נובסקי, נשיא ההסתדרות הרפואית האמריקאית, ד"ר צ'ילס הופמן, נשיא ההסתדרות הרפואית הישראלית ד"ר רם ישי, המיופה כח של שגרירות ארה"ב בישראל, מר אוון זורהלן.

משפט ששה נאשמי רשת הריגול מתחדש היום

(ע). בבית המשפט המחוזי בחיפה השלמו ביום ו' ההכנות לקראת חי־דוש משפטם של ששה הנאשמים הראשיים בפרשת רשת הריגול ו־החבלה היהודית־ערבית, שפעלה ב־שירות המודיעין הסורי.

עצורי רשת הריגול הדרוזית יובאו לדין בקונייטרה

(ע). 39 עצורי רשת הריגול הדרו־זית יובאו לפני בית־דין צבאי, ש־יקיים את ישיבותיו בקונייטרה. ה־החלטה להעמיד את אנשי הרשת לפני בית דין צבאי נובעת מכך ש־העצורים מתגוררים בשטח הנתון ב־שליטה צבאית והכפוף לפקודת מו־של צבאי, וכן מחומרת העבירות הביחוסות לחלק מהנאשמים.

שוחרר חלק מעצורי דיר אל־אסד

משטרת נפת עכו שיחררה ביום ששי ששה אנשים שנעצרו לפני כשבועיים כחשודים ברצח אשה צעי־רה בדיר אל אסד. השחרור בא לפני תום מועד פקודת המעצר.

כפי שמסר סופר "הארץ" בגליל המערבי בשארו עתה ארבעה גברים במעצר לחקירת הרצח במשכת. נר־אה שהרצח בוצע על רקע כבוד המשפחה ועוד לא ברור מי ביצע אותו.

עוד בית הלויות יוקם בירושלים

בית הלויה חדש יוקם באזור קר־מונה המזרחית (ליד גן החיות ה־ירושלמי) — על כך החליטה שלו־שום הנהלת עירית ירושלים.

הסתיימו סכסוכי העבודה בתמנע, ערד ואורון

(ל.ע.כ.). שלושה סכסוכי עבודה במפעלי תשלובת ערד, כימיקלים־ו־פוספטים באורון ומכרות תמנע יוש־בו במשך סוף השבוע.

ל"ע נגד שינוי הסובסידיות ומחירי מיצרכים חיוניים

הנהלת המפלגה הליברלית העצ־מאית (ל"ע) החליטה בסוף השבוע ברוב קולות להתנגד לשינוי מדי־ניות הסובסידיות ולהשאיר את ה־מחירים של המיצרכים החיוניים ב־רמתם הנוכחית. הוכתה ברוב קולות.

עזר ויצמן בעתון העתונאים

★ עתון־העתונאים שייערך ביום שלישי ב־8.45 בערב בבית־סוקולוב בת"א יוקדש לראיון עם מר עזר ויצמן. המראיין: מר שמ־עון סאמט. לקהל תינתן האפשרות להעביד שאלות למר ויצמן.

חידון סמליט*

בכל יום ששי

במוסף השבועי של הארץ

פרס שני

מערכת סטריאו מקצועית

TANDBERG + ELAC

מהטובות בעולם!

הכוללת: — SOLVSUPER 11 רדיו + מגבר
— HI. FI. 15 2 רמקולים
— ELAC פטיפון

מתנת

אלקטרון צילג בע"מ, תל־אביב

משרד החינוך והתרבות

מענקי לימוד של ממשלת דניה 1973/74

ממשלת דניה מודיעה על שלושה מענקים לסטודנטים ישראלים שנה האקדמית 1973/74. המענק הוא לשמונה חדשים וניתן לחלקו בבקרה הצורך. להלן התנאים:

המענקים מיועדים לסטודנטים בעלי תואר אקדמי ראשון לפחות.

אין הגבלה במקצוע ההשתלמות; שפת ההוראה היא דנית, הוכחה במענק יתחייב בלימוד השפה הדנית בקורס מיוחד (רצויה ידיעה טובה באנגלית או בגרמנית).

גובה המענק הוא 1,384.39 קרונות דניות לחודש עבודות למוד היוקר; המענק מספיק לקיום נפש אחת בלבד (מי שרוצה שמשפחתו תצטרף אליו, יצטרך להוכיח שיש בידו לפרנסה).

המענקים אינם כוללים דמי נסיעה.

על המבקשים לפנות למנהל קשרי חוץ, משרד החינוך והתרבות, רחוב כנפי נשרים 34, ירושלים, לא יאוחר מ־9 במרס 1973. לפניה יש לצרף: תולדות חיים (בלועזית רצוי באנגלית ובעברית); תעודות; פירוט שפה ההשתלמות והבנתה; המלצות, לפחות אחת מפרופסור או ממעסיק; נתונים על ידיעת שפות זרות.

יקירתנו

צפורה רוטמן ז"ל

לבית סלוצקי

אינגה

הלויה תצא היום, יום א', כ"ב אדר א' תשל"ג (25.2.73) בשעה 2 אחה"צ מבית הלוויות העירוני, רח' דפנה 5, ת"א לבית העלמין בקריה שאול. התנועה תועבר לרשות המלווים

המתאבלים:
בעלה: ראובן
בניה: איתן ורן
כלתה: דורית
ומשפחות: סלוצקי, הדס, קלטר וב"ב

נא להמנע מביקורי תנחומים.

ביגון ושברון לב אנו מודיעים על פטירתה ללא עת של רעייתי, אמנו ואחותנו היקרה

גיטה בן שלום

הלויה תצא היום, יום ראשון, כ"ג באדר א' תשל"ג 25.2.73 בשעה 14.00 מבית המנוחה ברמלה, רח' החלוץ מס' 1, לבית העלמין ברמלה.

המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירת מנהלנו היקר

פאול ברגמן ז"ל

ציקולוד בע"מ
תעשית מזון
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

גולדה וינשטיין ז"ל

בת ר' זלקא מלזינסק, פולין

הלויה תצא היום, יום ראשון, כ"ג אדר א' תשל"ג 25.2.73 בשעה 2 אחה"צ מבית המנוחה, רח' המרי 11, גבעתיים לבית העלמין בחולון. אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.
ישיבת האבל תתקיים ברח' המרי 23, גבעתיים

המתאבלים:
שושנה רוטמן וב"ב
פנינה אופיר וב"ב

בעלי האהוב, אבינו הטוב, חותני, סבנו, אחינו, גיסנו ודודנו היקר

ד"ר משה לויטל ז"ל

נלקח מאתנו באופן פתאומי

הלויה תצא היום, יום ראשון, כ"ג אדר א' תשל"ג 25.2.73 בשעה 3 אחה"צ מבית ההלוית העירוני, רחוב דפנה 5, ת"א, לבית העלמין בקריה שאול

סימה לויטל
חנה ולטר לבית לויטל ומשפחתה
אילנה לויטל
משפחות: מיכאלי, טורבן, ולטר
לויטל, ניו יורק

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו ללא עת של בעלי, אבינו, בני ואחינו

שאול בר־און ז"ל

הלויה תצא מחר, יום שני, כ"ד אדר א' תשל"ג 26.2.73 בשעה 10.00 לפנה"צ מבית הלוויות העירוני, רח' דפנה 5, תל־אביב, לבית העלמין בקרית שאול

עדנה בר־און והילדים
קלינור ועדינה בר־און
בתיה ויעקב שרף, ניו־יורק
יהודית וד"ר מ. יהב
ומשפחת קניגסברג

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בני, אבי ואחינו היקר

בר כוכבא דנוך

בשנת 48 לחייו

הלויה תצא היום, יום ראשון, כ"ג באדר א' תשל"ג (25.2.73) בשעה 2.00 אחה"צ מבית הכנסת עזרת אחים, רח' הרב קוק, כרם התימנים, ת"א, לבית העלמין בחולון

המשפחה המתאבלת

בצער עמוק אנו מודיעים על פטירתו של

ד"ר יום־טוב לוינסקי ז"ל

ידיד חברתנו ומייסדה

שהלך לעולמו אור ליום ו', כ"א אדר א' תשל"ג, 23.2.73. ההלויה תצא מבית ההלויות העירוני, רח' דפנה 5, ת"א היום, יום ראשון, כ"ג אדר א' תשל"ג 25.2.73 בשעה 2.30 אחה"צ.

החברה הישראלית לפולקלור "ידע־עם"

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אשתי, אמנו, אחותנו וסבתנו היקרה

מתוקה זייף

(לבית רפפורט)

ההלויה תצא היום, יום ראשון, כ"ג אדר א' תשל"ג 25.2.73 בשעה 2.30 אחה"צ, מבית המנוחה ברח' ירושלים 55, כפר־סבא.

המתאבלים:
בעלה: שרגא זייף
בנה: חיים זייף ומשפחתו
בתה: אורה ונסון ומשפחתה
אחותה: יונה ירון ומשפחתה
אחיה: משה רפפורט ומשפחתו

במלאת שנה לפטירתו של בעלי, אבינו, אחי וסבנו היקר

דב (ברלה) בנגין ז"ל

בן מאירה יעקב הלוי (מוילנה)

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום שלישי כ"ה אדר א' תשל"ג, 27.2.73 בשעה 16.00 בבית העלמין בצור שלום. נפגשים ע"י בית המנוחה שד' קק"ל 24 קרית מוצקין.

המשפחה

במלאת חמש שנים לפטירת יקירנו

עו"ד שמואל בן ר' חיים יונה לבל ז"ל

תתקיים אזכרה ביום שני, כ"ד אדר א' תשל"ג, 26.2.73 בבית־העלמין בקרית שאול, בשעה 3.00 אחה"צ

יוצאים משדרות הן 44, פינת מאנה, תל־אביב, בשעה 2.30 אחה"צ

המשפחה

מזועזעים מן האסון המחריד
אנו מודיעים ביגון קודר על פטירתם הטרגית של

רינה ומאיר רנד ז"ל

וכלתם **ג'ורג'ט רוזנר ז"ל**

ההלויה תתקיים היום, יום א', 25.2.73, כ"ג אדר א' בשעה 4.00 אחה"צ בקבוצת נצר סירני ע"י באר יעקב.

הבנים: אלדד רן ומשפחתו
יואל רנד
האב דשניא רוזנר
צבי רוזנר ומשפחתו

האב: משה לייטנר
האחים:
צבי א. רנד ומשפחתו
יעקב ק. רנד ומשפחתו
חנה בלאוקופף ומשפחתה
האחים:
לייטנר ומשפחותיהם בחו"ל

קבוצת נצר סירני

תנחומינו הכנים במות

חברי הקיבוץ נצר — סירני

בתאונת דרכים בנשר מצרא

מילגו בע"מ
חברה לעבודות עפר
רמלה

לידידנו **יעקב רנד**

משתתפים באבל הכבד
שפקד את משפחתך

ההנהלה והחברים לעבודה
"קבוצת מפעלי אדרת"

במלאת שלושים לפטירת ראש משפחתנו היקר

שלמה נחמה ז"ל

נעלה לקברו לאזכרה וגלוי מצבה

מחר, יום ב' כ"ד באדר א' תשל"ג (26.2.73)
מכבדי זכרו נפגשים בשעה 3 אחה"צ בבית העלמין, ליד השער העליון (שליד בית הקברות הצבאי) מול חוף הכרמל.
הודעה נכונה לכל מהסחנו מכתב ובעל־פה

משפחות
נחמה, חנקין, עוזיאל ואביגדור.

אנו מודיעים בצער ובכאב על פטירתו של יקירנו

ד"ר יום־טוב לוינסקי ז"ל

(מלומזה)

מורה, סופר ואיש "ידע־עם"

הלוים תצא היום, יום ראשון כ"ג אדר א' תשל"ג (25.2.73) בשעה 2.30 אחה"צ מבית הלוית העירוני רחוב דפנה 5 תל־אביב, לבית העלמין בקרית־שאול.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

המתאבלים מרה:
בנותיו: שולמית ואבישי חרובי וב"ב
אסתר ויאיר לוי וב"ב
אחותו: הניה מצמן
אחיו: נחמן ובתיה לוינסקי וב"ב
גיסו: זאב וברכה ליבנה וב"ב
הנכדים: נירה וישראל ברטל
אפרת, יותן, יגיל ומיכל
וכל בני המשפחה

נא להמנע מבקורי תנחומים

בצער רב וביגון קודר מודיעים אנו על פטירת
בעלי, אבינו וסבנו היקר

יעקב בן יצחק שקדי ז"ל

ההלויה תצא היום, יום א' כ"ג באדר א' 25.2.73 בשעה 13.30 מבית המנוח רח' הרא"ה 29, רמת־גן.
אוטובוסים לרשות הקהל יהיו במקום

המתאבלים:
אשתו, בניו, נכדיו והמשפחה

להברנו **יצחק שקדי**

אתך באבלך הכבד על מות

אביך ז"ל

סניף "אגד" באר־שבע

למשפחת **קישון**
ולחברת **מדיזיס**

השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד על מות

ד"ר בוריס קישון

פרדס מוצרי הדר בע"מ

ללובה והילדים
למשפחת קישון
ולחברת מדיזיס בע"מ

אתכם באבלכם הכבד על מותו הפתאומי של

בוריס ז"ל

ליליין את לאלן בע"מ

לידידנו **זאב בירנבוים** מזכיר הבנק

השתתפותנו הכנה באבלך הכבד במות

אביך ז"ל

מ. ח. ינובסקי
א. שבתאי
ע. גמליאל
בנק לאומי לישראל בע"מ
הנהלה אזורית ירושלים

בית הספר לרפואה של
האוניברסיטה העברית והדסה
המכון לבקטריולוגיה

ליונתן רייזר ומשפחתו

אתך באבלך הכבד במות עליך

אמך ז"ל

עובדי המחלקה לבקטריולוגיה
והמכון למיקרוביולוגיה

בנק לאומי
לישראל בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי

היום פורסם תשקיף לפיו הבנק מציע לציבור בישראל תעודות השתתפות בקרן

בסיט — קרן נאמנות בינלאומית של אגרות חוב ומניות

התעודות הנ"ל תימכרנה בארבקים שוויצריים במחירי יחידה אשר ייקבעו בהתאם לתנאי התשקיף הנ"ל כדלהלן:

א. 50,000 יחידות בקרן הנ"ל מוצעות החל מיום 4 במרץ 1973 ולא יאוחר מיום 11 במרץ 1973 במחיר יחידה משתנה הכולל שיעור תוספה של 1% על המחיר היסודי (ביום 22.2.73 היה המחיר היסודי 110.65 פר"ש).

ב. יחידות במספר בלתי מוגבל, מוצעות לאחר מכירת 50,000 יחידות הנ"ל או החל מיום 11 במרץ 1973, המוקדם מבין שניהם, במחירי יחידה שיכללו שיעורי תוספה כדלהלן:

1. 2% על המחיר היסודי במקרה של רכישת יחידות בתמורה עד 10,000 פר"ש ברכישה אחת.

2. 1½% על המחיר היסודי במקרה של רכישת יחידות בתמורה של יותר מ־10,000 פר"ש עד 30,000 פר"ש ברכישה אחת.

3. 1¼% על המחיר היסודי במקרה של רכישת יחידות בתמורה של יותר מ־30,000 פר"ש ברכישה אחת.

ג. את היחידות ניתן לרכוש תמורת מטבע חוץ בר המרה חופשית, נתי"ד או תמי"ם.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו נמסרו לרשם החברות בישראל.

טפסי בקשות להזמנת יחידות ועותקי התשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק לאומי לישראל, ובכל הבנקים הסוחרים בניירות ערך אשר מוסמכים לעשות עיסקות במטבע חוץ לפי אישור המפקח על מטבע חוץ.

בקשות לרכישת היחידות המוצעות יש להגיש לבנק לאומי לישראל בע"מ, רח' הרצל 19 תל־אביב, במישרין או באמצעות הבנקים הנ"ל. אין הודעה זו מהווה הזמנה לציבור לרכישת התעודות הנ"ל.

המציע: בנק לאומי לישראל בערבון מוגבל

המנהל: ציפיקו לאומי בנק, ציריך הנאמן: יוליוס בר ושות' בנקאים, ציריך

תאריך: 25 בפברואר 1973

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 85/73

בענין: צוואת המנוח מאיר ורגר, ת.ז. מס' 4233, שנפטר בירושלים ביום 15.1.73

המבקשת: עדה ורגר, ת.ז. מס' 42334 מרח' כורש 4 ירושלים.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לקיום צוואת המנוח הנ"ל ולמינוי עדה ורגר כמנהלת עזבונו.

הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד לצו הקיום ולמינוי מנהל עזבון, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לצו המבוקש, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

יהודה זיים, שופט
רשם בזמ"ש המחוזי בירושלים

קנסות על גופים זרים במזון

(ע.) קנס בסך 6,475 ל"י הוטל ביום ו' בבית משפט השלום בתל־אביב על מחלבות טרה־תיא, לאחר שהורשעו בהימצאות נקודות שחורות, זבובים וכן חיידקים במספר עולה על המותר אשר נתגלו בדגימות חלב.

התובע, עו"ד מ. רבין, אמר כי במפעל עצמו גם נתגלה מצב בלתי תברואי.

נציג המפעל טען כי המחלבות מקפידות על ייצור היגייני ללא מגע ידיים.

✱ בתיק אחר באותו בית משפט נקנסו המחלבות המאוחדות ברמת־גן ב־17.50 לירות, על הימצאות חיידקים במספר העולה על המותר בדגימות חלב, ובשל מצב בלתי תברואי במפעל עצמו.

✱ מפעל אדמיר לגלידה בקרית מלאכי נקנס ב־1500 ל"י בשל הימצאות שתי אבנים קטנות בשלגון.

✱ בשל נוצות שנמצאו בנקניק נקנס מפעל הכובש בבני־ברק ב־1050 ל"י לירות.

✱ בית התרושת לנקניק זימנשטיין נקנס ב־1550 ל"י על שימוש בחומר משמר בכמות עולה על המותר.

✱ מחלבת תנובה בחיפה נקנסה ב־1000 ל"י באשמת ייצור גבינה צהובה שבתוכה נתגלה מסמר.

✱ פרדס מוצרי הדר, מפעל לייצור מיצים, נקנס ב־1,000 ל"י באשמת ייצור בקבוק מיץ אשכוליות שנפרש שהכיל עובש.

ועידת המפד"ל מחרתיים

מאת סופר „הארץ" לענייני מפלגות

כארבעה חודשים לאחר הבחירות הפנימיות, תיפתח מחרתיים ועידת המפד"ל בבנייני האומה בירושלים, ותימשך יומיים בסינראמה בתל־אביב. ישתתפו בה 732 צירים, המייצגים שבע סיעות במפלגה.

תחילה תוכננה הועידה לימי חנוכה, אך נדחתה לאחר שפרץ משבר בין הסיעות הגדולות: למפנה ר' סיעתו של הח"כ יצחק רפאל וסיעת הצעירים המרכזית. עתה הוחלט על כינוס הועידה לאחר שהושג הסדר בין היריבים — כולל חלוקת כל התפקידים בהנהלת התנועה.

נראה כי מבחינת המאבק הפרסונאלי תהיה זאת ועידה שקטה. כבר בסוף השבוע התחילה לפעול ועדה מתמדת בראשותו של מר צבי ברנשטיין. לעומת זאת צפוי מאבק חריף על רקע אידיאולוגי בין המחנה הניצי והיוני במפד"ל ומאבק סביב דרישת הצעירים להנהיג רוטציה בתפקידי ייצוג של התנועה והצעה של סיעת רפאל ולמפנה לשנות את שיטת הבחירות הפנים־מפלגתיות במפד"ל מאישית לארצית־יחסית.

מציע העסקת מתנדבים בניקוי חוצות הערים

מאת סופר „הארץ" לענייני תיירות

בפניה לסוכני נסיעות להגביר פעילותם בחוץ־לארץ למען עידוד התיירות לישראל ולגלות משנה תנופה בפעולות הסברה — יצא שר התיירות מר משה קול, בברכתו לצירי הועידה הארצית של מועדון סקול שנפתחה ביום ו' בנתניה.

שר התיירות, המצבב בין השאר על העדר הנקיון במקומות הציבוריים בארץ ובמיוחד באתרי התיירות הציע ל„סקול" ליטול על עצמו להקים גדודי נוער ומתנדבים שיתמסרו להענקת חזות יפה לערים.

✱ (ע.) מסיבת פרידה ל־120 צנחנים מצרפת, עם סיום ביקורם בישראל, נערכה ביום ו' בבית הוועד הפועל של ההסתדרות.

כלל ופרט

מעריב חגג 25 שנה לקיומו במסיבה שערך ביום ה' בערב במלון הילטון בת"א בין האורחים נראו רבים מראשי הציבור במדינה כיו"ר הכנסת, השרים ריין, אלמוגי, שרף והשטיגר, חזני, הרצפלד, מבקר המדינה, ראש עיריית ת"א, חברי כנסת רבים וראשי הסיעות, שגרירים ואישים רבים אחרים.

יצאו מישראל

שר המשטרה, מר שלמה הלל — לניו־יורק כדי להשתתף בכנס היסוד של הפדרציה של יהודים ממוצא ספרדי בארה"ב.

אסותא־ביה"ח אלישע

נולדו ל:

שולמית ומשה עוואד — תאומים

אילה וצבי כהן — בת

שושנה ושלמה בדאורה — בן

הניה ואהוד גולדברג — בת

פרים וארמונד מקליה — בת

פניה ומרדכי חסון — בן

אסתר ויהושע רואש — בן

ברמה ורז כהן — בן

שרות חיתולים הביתה

לפנות לבתי־חולים

אסותא "אלישע"

תל־אביב 245211 חיפה 87414

שפע פרסים בחידון הסמלים

בכל יום ו' במוסף השבועי של „הארץ"

חוקרי האוני' העברית מצאו מקורות מים חדשים בבירה

25% מצריכת המים בירושלים מסופקים כיום מהאזור

„רעיון הקידוח עלה במוחי בתקופת המצור על ירושלים בשנת 1948". אמר פרופ' ליאו פיקרד, פרופסור לגיאולוגיה (בגימלאות) באוניברסיטה העברית, בהגיעו של העבודה שמקורות מים שאותרו על ידו ועל ידי עובדיו בירושלים, מספקים כרבע מצריכת המים הנוכחית של העיר.

24 בארות המים שבירושלים ובסביבתה נמצאות בשלבים שונים של בניה. רובן מופעלות ומספקות שהן כ־7 מיליון מטרים מעוקבים מים לשנה. כ־6 מהבארות נמצאות בתחום העיר עצמה; האחרונה שבהן, עדיין בשלבי קידוח, נמצאת בגבעת קודרון, מתחת לקרית האוניברסיטה העברית בהר הצופים.

התחזית לתחילת שנות ה־80 היא צריכה שנתית של כ־40 מיליון מ"ק מים, שכ־17 מיליון מהם יישאבו במאגרים.

הבאר הראשונה שנמצאו בה מים נמצאה ליד עין־כרם בשנת 1954, ואילו הראשונה בעיר גופא אותרה בבארי שמגורה למוזיאון ישראל בשנת 1967. ההידרולוגים גילו מקורות מים חדשים אלה בהתירות ממוצעת של 3—4 בארות לשנה.

בראיון שנערך לאחרונה עם פרופ' פיקרד ושניים מעמיתיו — תלמידיו לשעבר, מר זאב שיפטן, ראש המחלקה ההידרולוגית של תה"ל, ומר אורי בייהא, הידרולוג מתה"ל ותלמיד מחקר באוניברסיטה העברית, הדגישו שלושתם את האיכות המעולה של כי התהום שנתגלו. כמות הכלור שבמים אלה היא רק 60—100 מיליגרם לליטר, מבין סוגי המים הטובים ביותר שניתן למצוא בישראל.

תכונה עיקרית נוספת של מקורות חדשים אלה היא, שבעבר היה צריך להעלות את המים, שנצרכו בירושלים, מהשפלה — כלומר, מגובה של 25 מ' לגובה של 800 מ' מעל פני הים. בניגוד לכך, את המים בבארות שבירושלים ובסביבתה צריך עתה להעלות רק מגובה של 300—400 מ' ומזוקקים, איפוא, לכמות קטנה יותר של אנרגיה.

שתי הבארות החדשות ביותר בירושלים נמצאות ליד אזור הבניה של נוה יעקב: ליד שועפט, בדרך ירושלים—בית־לחם, ומתחת להר הצופים. הקידוח בשני מקומות אלה הגיע לעומק של יותר מ־300 מ' ומצפים שיגיעו למים בעומק של 700—800 מ'.

חלק מהמים הנשאבים מאזור השפלה — שהיה עד לאחרונה מקור המים העיקרי של ירושלים — יופנו למוביל הארצי.

הורה לבדוק קניית דירות על ידי נשי מנהלי חברה

(ע.) השופט המחוזי שלמה לובנברג הורה לכונס הנכסים של חברת גרים, המצבע בדרום, לבדוק אם אמנם נשותיהם של בעלי המניות ומנהלי החברה רכשו דירות בבנין שהחברה בונה. השופט העלה חשד, שהתביעותיהן של שתי נשים לבעלות על דירות לא נועדו אלא להציל את כספיהם של מנהלי החברה עצמם.

גבי שרה גורן, אשתו של מנהל החברה ובעל מניותיה צבי גורן, וגב' יהודית עדיני, אשתו של עו"ד חיים עדיני, מבעלי המניות של החברה וכן המתווך מאיר קוש, פנו לבית המשפט בבקשה להורות לכונס הנכסים של החברה לרשום על שמותיהם דירות שרכשו בחברה.

השופט עיין בהסכמים שהוגשו וקבע כי במקרה של נשותיהם של בעלי החברה קיים חשד שיש כאן נסיון להציל כספים של בעלי החברה, דבר שלא ייעשה.

במקרה של גבי שרה גורן, נתברר כי התמה חוזה לרכישת דירה ומרתף בבנין שבועות אחדים בלבד לפני שהחברה נמסרה לכונס נכסים. לגבי גבי יהודית עדיני, קבע השופט כי בקשתה לרשום את הדירה על שמה לא הוגשה בתום לב, שכן היא לא רצתה כלל לקנות דירה. מכיוון שהחברה חבה לה כספים, היא הסכימה לקבל בתמורה דירה. לפיכך אין כאן מקרה של רכישת דירה בתום לב.

✱ (ע.) כרמיטן כדן, עורא קיקרצי מתל־אביב, נקנס בבית משפט השלום בתל־אביב במאה לירות, לאחר שלא היה ברשותו כרטיס מנוע.

ירה כדי להזעיק עזרה

(ע.) גבר בן 38 מירושלים נאלץ לירות באקדח כדי להזעיק עזרה ולשחרר מכליאה בבית קרן היסוד בתל־אביב.

הוא סיפר במשטרה כי נכנס למשרדים ברחוב הירקון בתל־אביב. זמן קצר לפני הסגירה ולפתע מצא עצמו נעול בתום. לדבריו נאלץ לירות באקדח המצוי ברשותו כדי להזעיק עזרה. הוא נעצר כחשוד בירייה בשטח סגור והמשטרה בודקת מה היו מעשיו בבנין.

שנה ראשונה לשחרור

ישי ירקוני סגן מ"ל. שסיים זה עתה את שירותו הסדיר, החליט לצבור סכום כסף גדול בתקופת עבודה קצרה, על מנת לממן את לימודיו האקדמאים מבלי לעבוד במקביל. הוא החליט להקדיש לכך את שנתו הראשונה לשחרור ובתום שנת עבודה, לצאת לטיול קצר בחו"ל, לשוב ולהתחיל ללמוד.

מתכנן עבר לבצע. הוא חפש מקום עבודה שבו יוכל להשיג את משכורת הגבוה המקסימלית ללא התחשבות בשעות העבודה. היתושיה בעיר העלו חרס כיוון שהמשכורות היו נמוכות ממה שהציב לעצמו ואז נכבם לדחוף ופרסם מודעה: „קצין משוחרר מעוניין בעבודה בלתי רגילה גם בשעות לא מקובלות". כיום עובד ישי ירקוני כמנהל מחלקת המשק של חברה קבלנית לעבודות עפר בסיני, ובשנת הלמודים הקרובה יוכל להתחיל ללמוד לפי תכניתו.

מבתבי עתרבים מודעה ברוח הוא פתרון שכדאי להשוב עליו. (מ.)

ספיר למהנדסים: אני מתרה בכם—אל תשבתו

אם ישבתו — יהיה זה על חשבונם, לא על חשבון הממשלה

(ע.) „אני מתרה במהנדסים שלא ישמשו את איומם לשבות. לפני כחודשים צעדתי עמם הסכם, ואני יש להם, לטובתם, לשמור על דיוקם בחתימת ההסכם, כי אם אכן ישבתו — יעשו זאת על חשבונם ולא על חשבון ממשלת ישראל" — אמר ביום ו' שר האוצר, מר פנחס ספיר, בדברו בפני פעילי קרן היסוד במלון השרון בהרצליה.

מר ספיר אמר את הדברים בתשובה לשאלת אחד הנוכחים — מדוע יש שביתות כה רבות בישראל. מר ספיר הוסיף ואמר, כי בארץ מדברים על שביתות יותר משובתים למעשה. הוא ציין, כי מיולי 1970 עד אפריל 1973, קיבלה התקבל ישראל מטוסי פאנטום וסקייהוק, טנקים וכל ציוד הדרוש לה. בסכום של יותר משני מיליארד דולר.

בהתייחסו לביקורה הקרוב של ראש הממשלה, גב' מאיר, בארה"ב, אמר מר ספיר: „היא נוסעת לשם לא רק כדי לברך את מר ניכסון על היבחרו שנית לנשיא. המטרה העיקרית של נסיעתה לארה"ב היא לברר מה יהיה בעתיד, אחרי שני מיליארד הדולר הציוד שקיבלנו עד כה".

בהתייחסו לשאלת האינפלציה אמר מר ספיר, כי כאשר מדברים על אינפלציה בישראל אסור לשכוח, שהיא קיימת בכל העולם, אם כי צרות רבים אינגה נחמה. אך יתכן כי לאינפלציה בישראל יש יסודות אחרים מאשר בשאר מדינות העולם.

נקנס על החזקת מכונית בלי מסים

(ע.) חיים בסרגליק (33) מרחוב ... בתל־אביב, בעל מפעל לזכוכית, הורשע ביום ו' בבית משפט השלום בתל־אביב בהחזקת מכונית ללא מסים תוך ניצול זכויות עולה, ונדון לקנס של אלף לירות ולמאסר על תנאי.

התובעת, עו"ד דפנה כרמלי, טענה כי באוקטובר 1970 נתפסה מכונית ... אופל שהיתה בחזקתו, ושממנה הוסרה המסגרת הלבנה של הלוחית ... עידה על היותה משוחררת ממס. ... התובעת שהורדה המכונית כי ... לאחר שנרשמה על שם עולה ...

✱ (ע.) המועדון הוראיימי יקים מ... לטיפול בילדים נוכי גורל ... הודיע ביום ה' יו"ר המועדון ... בפתיחה של הקרנת הבכורה ההגיגית של סרט חדש שהועמד ... המועדון על ידי חברת פורום ... התמלה קולנוע חן בת"א.

מחשש גמול ערבי

שוטרים ליון עולים בנמל פיומיצ'ינו

✱ (ע.) 171 עולים מדרום אמריקה, רובם מארגנטינה, הגיעו ביום ו' לרומא. קבוצת עולים זו הגיעה באניה מדרום אמריקה ולאחר מכן יצאה במטוס אל־על לארץ. בנמל התעופה פיומיצ'ינו ברומא שמרו עליהם שוטרים מזויינים בתת־מקלעים, כחשש פעולת תגמול ערבית אחרי הפלת המטוס הלובי.

שוטרים במכוניות גם ליוו את האוטובוסים של עולים אלה אל המטוס ושוטרים אחרים היו מוצבים בכל אזור מסלול ההמראה.

מקורות המשטרה אמרו, כי גם אנשי במחון ישראליים היו בנמל התעופה הרומאי.

לא כל תוצרת חוץ היא טובה

שטיח מקיר אל קיר, מתוצרת־חוץ, שהותקן במקום ציבורי גרם עגמת־נפש רבה: בעלי־המקום שמחו על העם הרב לבא אליהם, אך את עקבות נעליהם לא הצליחו למחות בשום אמצעי מהאמצעים המקובלים. במר יאושם פנו אל המעבדה לטקסטיל של מכון התקנים הישראלי וביקשו עצה, כיצד לנקות את השטיח החדש.

במעבדה נמצא, כי השטיח מורכב משלוש שכבות: שכבה עליונה עשויה חוטי ניילון המעובדים בלולאות סרוגות וצפופות, שכבה אמצעית העשויה לבד, והשכבה התחתונה הינה משטח של דבק. בבדיקת השכבה העליונה התברר שהחומר ממנו עשויים החוטים וכן אופן עיבודם בצורת לולאות גורמים להצטברות חשמל סטאטי, שהוא־הוא הגורם לנטיה מופרזת של השטיח לקלוט אבק מהאוויר. שטיחים מסוג זה מקבלים בדרך־כלל טיפול מיוחד נגד חשמל סטאטי, ויש להניח שהשטיח לא קיבלו.

הדרך היחידה לנקותו היא ע"י שפשוף עדין בקצף של דטרגנט, אך בבדיקת המעבדה התברר גם ששיכבת השטיח התחתונה איננה אטימה למים — עובדה שבוודאי לא תאריך את חייו.

כתוך על המסבר

מוגש כשירות לציבור ע"י מטה „כחול לבן" להעמקת תודעת תוצרת ישראל

קנה כחול לבן

פוליפילה

החומר החזק ביותר לתיקון סדקים

פוליפילה על בסיס צלולוזה הוא חומר חזק וגמיש, אידיאלי לתיקון סדקים, ולהכנת הקיר לפני צביעה והדבקת טפטים. פוליפילה נמרחת בקלות, יוצר משטח חלק ומונע הופעת הסדק מחדש.

לסדקים חיצוניים — פוליפילה חיצוני, עמיד בפני מים ומונע חדירת רטיבות. דרוש בחנות

כלי שפכטל חינם עם כל קניה.

פוליפילה תוצרת אנגליה להשיג בכל חנויות הצבעים.

יבואנים: יעקב יעקבי ובניו בע"מ, החשמל 1 ת"א, טל. 62 15 65

לכבוד
מר יעקבי, ת.ד. 1157, ת"א
נא לשלוח לי חינם פרוספקט והדרכה לתיקון סדקים, הדבקת חרסינה ועוד.
שם ______
כתובת ______

חברה ארצית לשכון ובניה

מעונינת לרכוש

מגרשים

לבנית מגורים

באזור החוף ובירושלים

הצעות נא לפנות לת.ד. 2770 ת"א בציון גוש, חלקה, אחוזי בניה מותרים והמחיר המבוקש.

„בעל הבית השתגע!"

מ־400.— ל"י עד 500.— ל"י

תקבלי עבור מכונת הכביסה הישנה שלך, במבצע חליפין חסר תקדים כשתרכשי את מכונת הכביסה המפוארת אמקור פלנדריה

שעד כה רק עקרות בית מעטות יכלו להרשות לעצמן לקנותה.

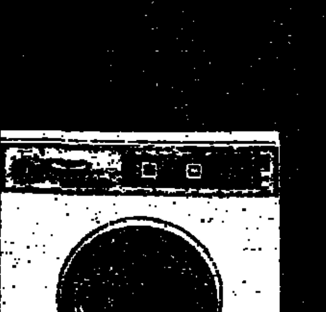

אמקור

FAST INDEXING — חידע בלל • 14 תכניות כביסה • מנגנון פיקוד

אמקור פלנדריה

אמפא שרות עם כל הלב!

לי תמכור רק אמקור

מוצע להשכרה בשכר הדשי 1,000.— ל"י

משרד בן 5 חדרים

שדרות רוטשילד ליד אלנבי

3 קוי טלפון עם ציוד מהודר מודרני

תקופת השכירות עד 1.1.75

תנאי הוא שהשוכר יקנה הציוד

בפרטים נא לפנות טלפון 242180

מודעה

ניתנת בזה הודעה כי שטר חוב על סך 3,320.— ל"י חתום ע"י כוכב תפרה בתור עושהו ופרעו ביום 15.3.1973 אשר ניתן לפקודת החברה כגט — מפעלי גק את טריפמן עבודות פלב"ם ופלדה להעביה הוהב למובת כר עקיבא פרידמן ומכנו לטובת ההברה ל. גליקמן בע"מ היפה, הלך לאיבוד. הציבור מוזהר בפני רכישת השטר הנ"ל, כי כל מי שירכוש את השטר הזה לא יחשב כאוחז בו כשורה.

הכذا من الأصل

هكذا من الأصل

קניית טלוויזיה אינה הימור!

כאשר אתה קונה טלוויזיה אלקטרה אתה בטוח כי קנית מקלט מצוין מבית טוב!

אלקטרה — שרות נאמן שעמד במבחן

נוידרפר: לא ידוע לי על כוונה להקפיא ההקלות במס הכנסה

מאת סופר „הארץ" לעניני כלכלה

„לא ידוע לי על כל כוונה להקפיא את ההקלות במס הכנסה או חלק מהן שהוכנסו לשנת הכספים 1974/73 — אמר לי ביום ו' המנהל של הכנסות המדינה, מר משה נוידרפר, בהגיבו בכך על הצעות ברוח זו שהועלו בימים האחרונים במפלגת העבודה. מר נוידרפר אמר כי הממשלה וועדת השרים לעניני כלכלה כבר אישרו עקרונית את תוכנית ההקלות, וכי התזכיר המפורט של ההקלות, כפי שעיבדה נציבות מס הכנסה יובא לדיון בוועדת השרים לעניני כלכלה ביום א' הבא, 4 במארס.

חוגי מינהל הכנסות המדינה הו־סיפו לכך כי לא נראה להם ששינוי בתוכנית ההקלות, המקורי הוא מע־שי, לשומת זאת, גילו החוגים, נשקלת האפשרות של הפחתת או ביטול היטל הבטחון בשיעור של 20 אחוז על היבוא כאמת הורכים ל־בלימת האינפלציה, כדי להגדיל את היצע הסחורות במשק. החוגים אמרו כי השאלה היא כיצד יגיבו שר המסחר והתעשיה התעשיינים עצמם על תוכנית זו, העשויה לפגוע ב־ייצור המקומי.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 11)

ביום ו' הרצה מר נוידרפר במו־עדון הכספי הכלכלי בתל אביב והציג את התזכיר המפורט להקלות במס לשנה הבאה שיובא לוועדת ה־שרים בשבוע הבא, ואשר בו מדובר

מציג התזכיר המפורט של ההקלות

על המחתת נטל המס על יחידים ב־15 אחוז לערך. דבר שיקטין את הכ־נסת האוצר ב־380 מיליון ל"י בשנה הבאה. בנוסף לפרטים שכבר פור־סמו על הורדת השיעורים השוליים והממוצעים גילה מר נוידרפר כי בתזכיר כלולות ההצעות הבאות.

✱ שיעור שולי: השיעור השולי על הכנסה של 1200 ל"י לחודש (כל הדוגמאות לנשוי + 2) יהיה 33 אחוז במקום 44 אחוז כיום. במשכורת 1400 ל"י השיעור השולי 38 אחוז במקום 55 אחוז. במשכורת 1750 ל"י ה־שיעור השולי 51 אחוז במקום 62 אחוז.

✱ ניכוי לתושב: הניכוי להו־שב יוגדל מ־1700 ל־3540 ל"י כדי להתגייע בתוכו את פטור תוספת היוקר הגוכחי ואת הזיכויים בעד ב־כוח לאומי, ביטוח רפואי ההוצאות ריפוי וכן את היטל הבטחון של 10 אחוז על המס. שינוי זה הוא טכני ולא ישנה את תשלומי המס בפועל.

✱ ניכויי זקנה יוגדלו בב־50 אחוז.

✱ הניכויים לנכים ולעיוורים יוג־דלו בב־40 אחוז.

✱ ניכוי לאשה עובדת ללא יל־דים יוגדל מ־650 ל־900, ולאשה עו־בדת עם ילדים מ־1050 ל־1440.

✱ ניכוי לאשה העוזרה לבעלה (עם ילדים) יוגדל מ־475 ל־660 ל"י.

✱ ניכוי לילדים יוגדל מ־500 ל־1200 על כל אחד משני הילדים ה־ראשונים ומ־1000 ל־1320 ל"י לשנה על כל ילד מהשלישי ואילך. כן יוג־דל הניכוי בעד בן המשרת בצבא מ־400 ל־540 ל"י.

✱ טיפול רפואי: הוראה חדשה תקבע כי גישום שהיתה לו בשנת המס הוצאה גדולה מיוחדת לטיפול רפואי, לפחות 15 אחוז מסך הכנ־סותיו בשנה, יוכל — אף אם בסייר־גים — לקבל ניכוי על כל ההוצאות. הניכוי ינתן רק אם ועדה רפואית תקבע שהטיפול היה חיוני לעסק או לעבודה.

✱ פנסיה וקופת תגמולים: 25 אחוז מהפנסיה יהיו פטורים ממס לצומת חיוב מלא היום. עצמאים יד־כלו להפריש עד 4800 ל"י לשנה על חשבון מס הכנסה לקופת פנסיה או תגמולים ויקבלו זיכוי וניכוי מק־בילים. בכך משתפר בהרבה מצבם לעומת גובה ההפרשות המוכרות ה־יום. בנושא זה תחול גם החמרה. מי שמושך את כל הסכום שהצטבר לז־כותו בקופת פנסיה, תגמולים וכו' בבת אחת (היוון), לא יהיה פטור ממס על הסכום שמשך, כמו היום, אלא יקבל פטור רק על 25 אחוז מסכום המשיכה, ועל היתרה יחוייב לשלם מס, אף כי יוכל לפזר את הסכום שמשך על פני 10 שנים קוד־מה או אחורה לפי הרצוי לו.

קרגמן יברר אצל נבנצאל ענין תוספות השכר לעובדי הביקורת

מאת סופר „הארץ"

יו"ר ועדת הכספים של הכנסת, ח"כ ישראל קרגמן, אמר כי ישאל את מבקר המדינה, ד"ר ארנסט נב־נצאל, אם אמנם נכונה הטענה כי תוספות השכר שינתנו לעובדי ה־ביקורת הן מעל למה שסוכם עם ההסתדרות ולמה שמסר לוועדת ה־כספים.

ח"כ קרגמן הוסיף כי לדעתו טוב יעשה המבקר אם יפרסם את תוס־פות השכר שינתנו לעובדים, לד־בות ההסכם שנחתם עימם. הוא אמר כי המבקר יישאל בנושא זה באחת מישיבות ועדת הכספים הקרובות. ביעתיים נודע, כי ח"כ זאב צריגג, שהוא יו"ר ועדת המשנה של ועדת הכספים לעינייני מבקר המדינה, יפ־נה להסתדרות לברר את מהות ה־הסכם הנוכחי.

ביום שני ואתמול דנה ועדת ה־כספים בהצעה לסדר היום של ח"כ מרדכי בן פורת, בדבר הגברת ה־תודעה של ביקורת המדינה וחיזוק הקשר בין המבקר לבין הכנסת. ב־מסקנות הוועדה נאמר כי היא „תמיד גילתה נכונות להעמיד לרשות מב־קר המדינה סכומים נוספים כדי ל־הגביר את כח האדם לביקורת כדי להבטיח תוספת כח אדם מעולה ל־משרדיו".

עוד נאמר במסקנות כי „ועדת הכספים שמעה מפי מבקר המדינה פרטים שמסר, לפי יוזמתו, על הס־דר תנאי העבודה של עובדי מש־רדו שנעשה בהסכם עם העובדים ועל דעת מוסדות ההסתדרות. ב־הקשר זה קיבלה הוועדה בהערכה הו־דעת מבקר המדינה, כי יחסי העבודה התקינים במשרדו, יבטיחו מילוי יעיל של משימות הביקורת".

סופר „הארץ" מעיר כי הפרטים ששמעה ועדת הכספים מהמבקר על ההסדר הכספי שנעשה עם עוב־די הביקורת, נמסר לה לפני שבוע. לפי הדו"ח שמסר המבקר יינתנו ל־עובדי הביקורת תוספות שכר של עד 180 ל"י לחודש נוסף לתוספת של 36% על השכר שינתנו עם חתי־מת הסכם השכר של האקדמאים. פרטים אלה עומדים בסתירה למימ־צאים שפורסמו ביום רביעי האח־רון ב„הארץ", לפיהם תוספות ה־שכר שינתנו לעובדי הביקורת יגיעו עד 240 ל"י לחודש ולמעשה יוצמדו עובדי הביקורת לדרוג המשפטנים ואף יעברו אותו.

להלן נמסר במסקנות ועדת הכס־פים, כי הוועדה תפנה ליו"ר הכנסת לבדוק את האפשרות של „יום פ־עולות בצורת מיפגשים של חברי כנסת עם מבקר המדינה. כן פונה הוועדה ליו"ר הכנסת „לפעול לתיקון תקנון הכנסת כדי לאפשר לוועדת הכספים להניח על שולחן הכנסת מסקנותיה, לגבי כל דו"ח של ה־מבקר, שנידון ושהוסקו לגביו מס־קנות, ולא רק לגבי הדו"ח השנתי".

גשמים טובים אך מעטים מדי

הגשמים שירדו בסוף השבוע ב־צפון ובמרכז הארץ היו טובים ל־חקלאים, אך מעטים מדי. גשמים אלה איפשרו הפסקת ההשקייה ב־פרדסים ובמטעי־פרי אבל לא שי־פרו את הסיכויים לזריעת תבואות וגידולי הקיץ.

בארגון מגדלי הפלחה נמסר כי כדי להציל את שדות התבואה דרו־שים גשמים נוספים בכמות של כ־250 מ"מ. החקלאים ממתינים עתה להפסקה קלה בגשמים כדי לדשן את השדות באורה מוגבר על מנת להדביק את הפיגור בגידולים.

שטחי סלק סוכר בבעל ב־איזור עמק הגליל העליון כבר אבדו, אך בשאר השדות עוד מצפים ליבולים טובים למדי, אם יוסיפו הגשמים לרדת.

4 נהרגו בתאונות

(ע). נהג אוטובוס אגד, מרדכי מסעוד (24) מרחובות, נהרג ו־26 נוסעים מהאוטובוס וממשאית נפצעו, שמונה מהם קשה, בתאונת דרכים שאירעה ביום ו' בכביש החוף ליד בית עובד.

התאונה אירעה כאשר האוטובוס שנסע דרומה עקף משאית מצוה, ו' פגע בה תוך כדי עקיפה.

בתאונת דרכים שאירעה ביום ה' בלילה בכביש פלוגות, נהרג נהג מכונית צבאית, דוד הלל (20) מבאר־שבע.

משאית כבדה נהוגה בידי יצחק סיון מתל־אביב, שנסעה לכיוון תל־אביב, החליקה בסיבוב בגלל הכביש הרטוב לנתיב השמאלי ופגעה במכו־נית הצבאית. נהג הצבאית נהרג ב־מקום ואילו רב־סרן צעירים בסמי מ־באר־שבע שישב לידו, נפצע קשה. האושפז בבאר שבע. אין סכנה לחייו.

סופר „הארץ" בגליל המערבי מו־סר: בהתנגשות בין מכונית פרטית נהוגה בידי מוחמד כטיב ובין מש־אית בצומת מעברת נפוליון הה־שיכונים בעכו, נהרג אחמד אחמד כטיב (8) ואחיו נפצע קשה כש־המכונית של אביהם התהפכה לצד הכביש אחרי ההתנגשות. חמישה ילדים אחרים של משפחת כטיב בגילים 1 — 6 נפצעו קל. ההתנגשות אירעה כתוצאה מהחלקת המשאית בכביש הרטוב ופגיעה בדופן שמאל של המכונית הפרטית.

משה קנדל (71) מחיפה נדרס ב־יום ה' למוות ברחוב טרומפלדור ב־גוה שאנן על ידי מכונית פרטית.

מת יום טוב לוינסקי

ד"ר יום־טוב לוינסקי, חוקר בעל־שם עולמי בספרות הפולקלור היהו־די, יושב־ראש חברת „ידע־עם" ר מייסדה בישראל, עורך כתב־העת „ידע־עם", מחנך, סופר, פובליציסט ומרצה, מת אור ליום ו' בבית־הח־תולים תל־השומר אחרי מחלת־לב ממושכת.

ההלויה תצא היום ב־2.30 אחה"צ מבית הלוויות ברחוב דפנה לבית העלמין בקרית שאול.

נולד ב־1899, בזמברוב (פלך לומ־זה שבפולין). קיבל חינוך מסורתי. למד בקורסים הפדגוגיים למורים ליד „תרבות" בוילנה ואחר־כך במחל־קה ההומניסטית של האוניברסיטה הפולנית בוילנה, שממנה הורחק ב־של עבודתו הציונית. המשיך להשת־תלם במכללת ליאז' שבבלגיה. גמר הפקולטה לפילוסופיה והמכון הב־בה לשפות והוכתר בתואר דוקטור לדברי־הימים וספרויות המזרח.

ממייסדי תנועת „צעירי־ציון" ב־פולין וחבר הוועד המרכזי בוורשה. בשנת 1935 עלה לא"י ועסק בהור־ראה ובמחקר. חיבר ספרים רבים ו' עשרות מחקרים ומונוגרפיות על נו־שאים פולקלוריים. מספריו האחרו־נים: „הווי ומסורת ביהדות" (2 כר־כים) ו„אלה פרסים רבים". השתתף בקונגרסים בין־לאומיים רבים לחקר הפולקלור. בעל פרסים רבים. אשת־קד הוכתר בפרס ע"ש ש. אנ־סקי של עיריית רמת־גן בזכות ספרו „אלה מועדי ישראל".

ישראל קרוא הובא למנוחות

(ע). קהל רב השתתף ביום ו' ב־הלויתו של מנכ"ל רסקו ישראל קרוא שמת בשבוע שעבר בלונדון. ב־רחבה שליד בית המנוח, ברחוב בארי בתל־אביב, הוצב הארון ומו־קירי זכרו עברו על פניו. יו"ר מו־עצת המנהלים של רסקו, מר מאיר זה־שלים, ספד למנוח ושיבח את כישוריו כמנהל שהצליח להפוך את החברה למשגשגת.

בבית העלמין בקרית שאול ספד למנוח גזבר המוכנות, מר א. דול־צ'ין וחבריו לעבודה.

✱ 280 תיירים רובם אמרי־קאים הגיעו ביום ו' לנמל חיפה באניה ריגינה בתום ביקור שערכו בביירות.

הורים ותלמידים חסמו רחוב בהרצליה

(ע). 150 תלמידים והורים מ־רחוב נורדאו בהרצליה ב' חסמו ב־יום ו' בשעות הצהריים, במשך כ־מחצית השעה את תנועת כלי־הרכב ברחוב זה, במחאה על כך, שלפני שבוע היתה במקום תאונת דרכים, שבה נפצע קשה אחד מילדי הר־חוב.

נוצר פקק תנועה לאורך מאות מטרים. המשטרה שהגיעה למקום פיזרה את ההפגנה ללא שימוש ב־כוח.

אחד המפגינים, מר שמואל זמיר, סיפר, כי באחרונה אירעו מספר תאונות קשות ברחוב, בעיקר עם רכב כבד וכתוצאה מכך נפצעו יל־דים והולכי־רגל. „פנינו למשטרה, למשרד התחבורה ולעיריית הרצליה, אך דבר לא נעשה" אמר.

—וַיֵּלֶךְ שֶׁפִי *) (במדבר כ"ג, ג)

*) מִסְתַּבֵּר שֶׁהָלַךְ בְּקַלּוּת בְּמִדְרְכֵי אֲפֵי וְעוֹרוֹתֶיהָ. תֵּל־אָבִיב, רְחוֹב בַּלְפוּר 13, טֵל הֲדָסָה. טל. 284889

מילווה קצר מועד

השבוע, ביום רביעי, תונפקנה הסדרות הבאות:

הסדרה	המחיר לציבור ל־1000 ל"י	הכנסה שנתית לאחר ניכוי מלוא מס הכנסה
ל־12 חודשים	958.72	9.000%
ל־6 חודשים	979.64	8.750%
ל־3 חודשים	990.21	8.500%

הרכישה - בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות - ערך

הזמנות המוגשות עד יום ג' תיהנינה מזכות קדימה לגבי ההנפקה השבועית.

בנק ישראל

דיהום אנגלי!

דיהום אנגלי ודיהיפים מסגנונות כל העולם תוכל לראות ולהתאים למעמך האישי ב:

כרמה

אולמי תצוגה לריהוט רב-לאומי

ת"א. בן־יהודה 71. פינת מאפו 11 (במדרכי-אולם־צוותא לשעבר)

קופל טורס בע"מ קונגרסים

רח' בן־יהודה 95, תל־אביב, טל. 240263/4

אנו מקדמים בברכה את כל משתתפי

הוועידה הבינלאומית של הסתדרות הרופאים של ארצות הברית

THE AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION INT_RNATIONAL HEALTH CONFERENCE

הנפתחת היום בתל־אביב. אנו גאים לקחת חלק בארגון הוועידה ומודים לכל המוסדות שסייעו בהכנות לוועידה חשובה זו.

✱ מכון ויצמן למדע, רחובות.
✱ ההסתדרות הרפואית בישראל, תל-אביב.
✱ בית הספר לרפואה ע"ש סאקלר, אוניברסיטת תל-אביב.
✱ בית הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית, ירושלים.
✱ בית הספר לרפואה ע"ש אבא חושי, אוניברסיטת חיפה.
✱ נציגות מכון ויצמן למדע, שיקאגו.

אנו מאחלים לכל המשתתפים ומלוויהם דיונים פוריים ושהות נעימה בישראל.

משרדי קופל טורס ברחבי הארץ:			
תל־אביב	רח' טשרניחובסקי 4	טל.: 50555/6/7
	רח' פרישמן 14	246121/5
ירושלים	רח' הלל 6	02-233533
	רח' דוד המלך 8	02-228772
חיפה	שדרות הנשיא 133	04-88011/2
נתניה	כיכר העצמאות 10	053-27410
אשקלון	מרכז נפתי	051-3651
באר־שבע	רח' הרצל 44	057-3860

התחבורה מירושלים

לטכס חנוכת

בית הספר המקיף הדתי ע"ש הלל ובינה אפלמן

בדימונה

תעמוד לרשות האורחים, במלון „המלך דוד" בשעה 13.30 אחה"צ

ולא ב־15.30 כפי שפורסם בטעות

התחבורה מת"א — כפי שפורסם בשעה 13.00

ש. ל. ג. חברה לבנין בע"מ

סוקולוב 77 חולון, טל. 845497

פתוח: 7—4, 1—8

לרגל החלפת משק המכוניות למכירה 2 מכוניות פורד מבריק שנת יצור 1971 50.000 קי"מ יד־ראשונה.

רדיו סטריאו 25 ריבר

אמפליפיירים · טיונרים · רמקולים

NATIONAL

מכירה גם לפטורי מכס

חולון, רחוב [illegible]צל 25, טל. 641582

גילוי דעת של עובדי המינהל הבכירים בשירות המדינה

המועצה הארצית של עובדי המינהל הבכירים מודיעה על יום היעדרות מן העבודה ביום ג', כ"ה באדר א' — 27 בפברואר 1973.

יום ההיעדרות הוא ביטוי של מחאה של עובדי המינהל הבכירים על האפלייה ועל הקיפוח בשכרם ובמעמדם של המנהלים הנושאים באחריות למערכת המינהלית והארגונית של משרדי הממשלה, מוסדותיה ומפעליה.

יום ההיעדרות הוא ע"ח חופשת המנוחה של העובד.

ביום ההיעדרות, יום ג' 27 בפברואר 1973 יתקיים כנס ארצי של עובדי המינהל הבכירים. בכנס המנהלים נעלה את תביעותינו העיקריות: חטיבה נפרדת של מנהלים בשירות המדינה ודירוג מקצועי מקביל לדירוגים המקצועיים האחרים המושתת על העקרון של „שכר שווה בעד עבודה בעלת ערך שווה".

כמו־כן נתבע את ההטבות והתוספות האוורות המוענקות בתפקידים דומים בדירוגים המקצועיים.

הכנס יתקיים ביום ג' 27 בפברואר בשעה 11.00 לפנה"צ בבית סוקולוב בתל-אביב.

אנו קוראים לעובדי המינהל הבכירים להתייצב מאחורי התביעות, להיעדר מן העבודה ביום ג' ולהשתתף בכנס הארצי.

ירושלים, 20 בפברואר 1973

המועצה הארצית של חטיבת עובדי המינהל הבכירים בשירות המדינה

סדרת שאום SCHAUM SERIES

מערכת משוב ובקרה	24.80 ל"י
אנליזה וקטורית	19.80 ל"י
מעגלים חשמליים	19.80 ל"י
מעגלים אלקטרוניים	19.80 ל"י
חשבון אינפיניטסימלי מתקדם	24.80 ל"י
חשבון אינפיניטסימלי	24.80 ל"י
משוואות דיפרנציאליות	24.80 ל"י
סטטיסטיקה	24.80 ל"י

בהכנה: משתנים מרוכבים, אלגברה ליניארית

הופיעו בהוצאת סטימצקי

הפצה בלעדית

סוכנות סטימצקי

ירושלים · תל-אביב · חיפה · נמל תעופה לוד

להשיג בכל מקום

'פופלורידיו' ממל מ־650 ל"י

דהיטי שפר

חיפה, רח' הרצל 48 טל. 664983

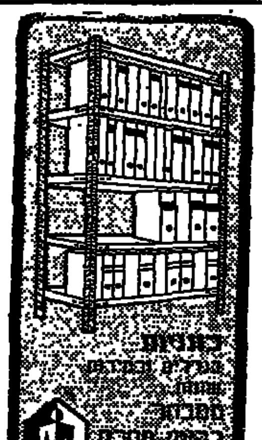

הארגז

נתקבלו משלוחים חדשים של ספרי אמנות במחירים מוזלים

בראון בית לספרים

תל אביב, אלנבי 35

ת. בראון (ספרים) בע"מ

ת"א נחלת בנימין 48, ירושלים, שלומציון המלכה 9

הלוח הכפול

קומדים: 18, 19

הכל בכל בלוח בלוח הכפול

לוטו

השבוע בלוטו-מינימום פרס ראשון

160,000* ל"י

*כפוף לערעורים

מחר המועד האחרון למסירת טפסי הלוטו

המוסד לבטיחות ולגיהות

ליד משרד העבודה

הוועדה הציבורית לבטיחות בעבודה לאיזור חיפה והצפון

בראשותו של ח"כ משה שחל

מודיעה על

רב שיח

שייערך היום, יום ראשון, כ"ג אדר א' תשל"ג 25 בפברואר 1973, בשעה 19.00 במלון „ציון", רח' אבן סינא 24, חיפה

בנושא:

השימוש בציוד מגן אישי והשלכותיו על מניעת תאונות עבודה

בהשתתפות:

ד"ר פ. פואה — מ"מ ראש המחלקה לתקינה במכון התקנים הישראלי

אינג' י. בלגורודסקי — המעבדה למכונאות במכון התקנים הישראלי

מר א. קסרי — מזכיר מחלקת העבודה בהתאחדות התעשיינים בישראל, סניף חיפה

מר מ. ויסזנד — מנהל המחלקה לבטיחות, מועצת פועלי חיפה

ד"ר ל. גירסי — קופ"ח — מנהל המחלקה לרפואה תעשייתית, סניף חיפה

אינג' י. שפיגל — מחלקת הפיקוח על העבודה, סניף חיפה והצפון

מר ר. אבנארי — מ"מ מעריך ראשי אגף המכס חיפה

מר נ. עמידן — מנהל המוסד לבטיחות ולגיהות

אינג' פ. ליאון — מנהל סניף חיפה, המוסד לבטיחות ולגיהות

הדיון יונחה ע"י ח"כ מ. שחל